

~~No 11 B.~~

1270.
Dred. Check

Book 2

669.

Teljes.

donavit et confi-
mam hunc editionem
J. Dux. M. d. lxx

RMK I 669
T I Z E N K E T

Idvôffeges

ELMELKEDESEC

Mellyekben

Szép ahittatos és bar-
gosagos kônyôrge-
sec vadnac fog-
laltatvan

Minden hiveknec, valakic ez
életnec haborniban az ô id-
vôffegeknec czellyara fiet-
nec lelki fegyverül adattat-
tac, mellyec elsőben *Philop*
Kegelius D. által deakul irat-
tattac, mostan pedig magyar
nyelvre fordittattac,

DEBRECENI PETER
altal.

EX
Bibl. Com.
E. Széche-
nyi

LUGDUNOMBAN.

Nyomtatato.

Wilhel. Christianus által.

M. D. C. XXXVI.

Philipp. 4. vers. 6

Minden könyörgésekben es imádságokban
hálaadással az ti kérestec meg jelen-
nyenec Isten előtt.

Colloss. 4. vers. 6.

Az könyörgésekben alharatosoc legyetec,
vigazván azokban hálaadással.

AZ NEMES
ES NEMZETES GELSEI
B A L L I N G H

JANOSNAC , MUNKACS
VARANAC FÖ CAPITAN-
NYANAC , és egyszer-s-mind
ahoz tartozo jofzagnac hiüfeges
Præfectusanac, az mi kegyelmes
Vrunknac R A K O C Z I
GYÖRGYNEC Erdely
orszaganac Fejedelmenec, &c.
hadi Tarásanac , &c. nekem
kegyes Patronusomnac.

Kegyelmet az Vrtul és minden
idvőfleges aldasokat Iesus Chri-
stusban kívánoc szivem szerint.

*I*sztelendò , bõ-
csölletes Vram és
Istenfelò keresz-
tyen Patronusom,
jeles és emleke-
zetes mondasat
olvassuc szent Agostonnac együt

az ò irasaban: Verè novit rectè vivere, qui rectè novit orare, az az bizonyara igazan tud azélni, ki igazan tud kònyòrògni. Mert az mikeppen hogy kevesse vadnac kic szent és istenes életet követven az ô sziveket az bűnnec undoc szennyeiül meg tisztítanac; ezenképpen kevesse találta: nac olyatenokis, kic az kònyòrges nec modgyat, forma:at és hasznos voltat meg tanulvan jól és igazan tudnanc Istennek kònyòrògni. Nem ok nélkül mondottac az régiet: Difficilius est orare quam arare, az az könnyeb dolgozni, hogy sem mint imatkozni, mert bizonyara jól és igazan kònyòrògni, minden bölcseség nec tudományat fellyül haladgya. Szükséges tehát minekünk

ez lelki bölcseséget tanulnunc és nap-
ponként ebben éppulnunc, az mi id-
vösségünkre nevezve, mely az Isten-
nec nevenec segítségül valo hiva-
saban helybeztetet, mint Joel Tro-
pheta sz l. (a) Szűcség effelet
az bűnnec kegyetlen mérgetül el-
epet és az ördögbi kísérteteknec of-
tromlasitul fel haboroàot lelki is-
meretinknek is meg csendesitesere,
kic csac ez által enyhittetnec meg
mi bennunc, és minden haborunk-
ban ez által nyugoszuncc meg az
Istenben.

Hogy annakokaert ezt job mod-
gyaval el követheffuc és azokat az
mellyec az könyörgeshez kívántat-
nac meg tanulhassuc: tegyuc fel-
tükörölama szent Lukassnal (b)
(?) 3 meg

megirattatot Publicanust, figyel-
mezzüncerre, tanullyuc meg etüüt
az könyörgesnec mesterfőget és
szemlellyuc meg az o maga vifele-
set, kit hogy ha követünc, az mi
könyörgesünket jo illatu aldozatul
adhattyc be az Vrnac.

Először annakokaert ez könyör-
gó Publicanus félven Islentis, ta-
voly all meg az Vrnac hazaban.
Igymis felelemmel és szent tisz-
telettel jarullyunc az Vr eleiben,
mellyet ugy követhetünc el: Először
hogy ha elménket és szívünket az
vilaghi gondoktul el vonyattatni
nem engedgyuc, hanem minden mi
gondolatinkat az Vrra függesz-
tyuc, nem esac az könyörgesnec fo-
lyasara ket pedig minekünc figyel-
mezninc de tellyes mi elmélkede-

sinket felkele emelnunc és az Isten-
 ben helyhez tetnunc. Ez tulajdon-
 sagoc által mondatic annakokaert,
 hogy az könyörges semmi nem
 egyéb, hanem az szünet Isten-
 hez-valo fel emelese: az el-
 ménec Istenben-valo hely-
 heztetese és az Istenhez valo
 közelgetes. Mert ugyanis
 semmi nincs ellenkezőb dolog az
 Isteni ijszteletben, mint az elméneo
 gondolatinao idestova szelesztese,
 futtatasa: mert ez belyege az test
 batorisagban eliknec. Effelet az
 könyörgesben nagy bizodalommal
 valo beszélgetesre hív minket Isten
 eleiben, méltatlan dolog volna te-
 hat nekunc gonoszul elnunc o felse-
 geroc ilyen nagy jo voltaival és
 öszve elegytenunc az mi szant

munkainkat ez világi kölső dolgokkal, hogy elménket idestova forgassuc, mint ha csak közenséges emberrel volna beszédünk, a jakin-
kat pedig az könyörgésben való szokot beszédekre illegetsuc: mert ezt meg cselekedhetik azok is, kik nem könyörögnec, mint az bolondoc, aluvoc, és az kisdéd gyermekec. Hanem erre kel minékünk vigyaz-
nunc, hogy az Isteni felsegre, ki előtt állunc, minden mi gondolatinkat fűggeszuc. Mely dolog minemű súlyos és nehez legyen minékünk, avagy csak innét ki teccic, hogy senki oly figyelmelességgel nem járulhat az könyörgéshez, hogy az ő szívében sóc helytelen gondolatoc nem őtlenenec, melyec az könyörgésnec folyását avagy elszak-
kasz-

kaszttyac avagy mas fele hajtyac.
 Tudnunc kel annakokaert itt hogy
 az könyörgesben valo figyelmetes-
 seg két fele: avagy olyan, mely
 által az mi beszédinknec minden
 leg kissébbic részecskejere alhata-
 tossággal kapcsollyuc az mi elmén-
 ket, avagy olyan, mellyel jollehet
 néha felre hanyatlic elménkis, de
 meg maradunc ugyan azon rendelt
 figyelmetesszünkben az kin könyör-
 gesünket el kesztünc: ez hogy ha az
 mi rest, tunya és gondviséletlen-
 segünc miat szall mi belenc,
 igen meg banttyac, sit ugyan b'n-
 ne forditttyac az mi keresünket, ha
 pedig nem akaratunc szerint, vé-
 letlen és nehezségünkre ötlenec el-
 ménkben, azoc az hiveknec erötlen-
 segec köziben számlaltatnac, kitül
 (?) 5 nem

nem voltac üressen még az Szentekis.

Másodszor tisztellyuc ez által az Istent könyörgésünkben, hogy ha az mi szeveinknek minden indulatit egyedül csak Istennek akaratyara bizzuc, nem kérünk ö tőle magunkhoz illetlen dolgokat, mivel az ő Atyai hozzanc-valo jó kedvét meg bántananc. Mert nimellyec az ő könyörgéseket minden Isteni tisztelet nélkül az ő helytelen és semmire kellő kívánságokra fordittyac, mint amaz játékban-valo nyereség kívánoc. Némellyec viszont az ő fajtalanóságoknak bujja kívánsagit viszik bolondul Istennek eleiben. Hanem meg kel nekünk zabolaznunc az mi goromba és gonosz indulatinkat, hogy az V r

előt szent szemermetességgel, illen-
dő tisztelettel, jelennyenec meg az
mi könyörgésinc, és az Istennek aka-
rattával eggyeszenec az mi kéré-
sinc, mert ez az mi könyörgésinknec
mérteke, mint szent Iános szol.
(a)

Másodszor az Publicanus meg
ismeri az ő bűneit: Ismerjüc meg
miis az mi soc bűneinket, visellyüc
mindenkor szeméinc előt az mi szá-
talan szűcségeinket, gerjedező
kivánsággal és buzgó indulattal
fogjunc az mi könyörgésünk böz ker-
jüc bűneinknec bocsanattyat, tegyünc
vallást ő előtte, mind azokrul kö-
zönsegeffen, mellyekre az mi erőt-
lensegünc miat nem emlékezhetünc
(b) mind pedig azokrul nevezet
szerint

Szerint, kic rettenetességgel mindenkor szemeinc elöt forognac és lelkünkben ottan ottan nagy sereft tesznc, (c) meg utalvan és gyűlölven azokat, bankodgyunc, sirjunc levetvén magunkat mind az földnec poraig és hamujaig, nyógjunc, kialcsunc és orczápirulással zokogjunc a elötte. (d) Es ekkeppen az mi Istenünkis hozzanc hajol és meg enged minekunc, mint ez kietzie avagy csac amaz Ahab kiralynac példajabol, ki jollehet tetetes és szinmutato penitenciattartta, megis ezzel meg indita és hozza lagyitta az Vrat (e) mellyel meg akara mutatni az Vr, minemü nagy könyörölő és engesztelhető legyen

c Esdr. 9. 14. d Dan 9. 7, 8.

e 1 Reg. 21. 29.

légyen az ô igaz penitenciara tert
 hizeihöz. Mert ugyanis mîkep-
 pen lehetûnc buzgó az mî könyör-
 gesûnkben, hogy ha Istentûl erde-
 mûnc szerint reanc mért ostroma alatt
 fel nem ébredûnc, és az ô meg la-
 togatását eszûnkben nem veszûc, és
 mîkeppen járulhatûnc az Vr elci-
 ben, hogy ha az mî bûneinken meg
 nem keseredtûnc és abból kinem
 tertûnc? ezec tamasztnac felleget
 az mî könyörgésinc eleiben, hogy fel
 ne jusszon az Vrhoz és ha ki terjesz-
 tyûc az mî kezeinketis, mindazon
 által Isten el rejti az ô orcáját mî
 tûlûnc (a) Annakokaert mo-
 sódgyûnc meg, tisztullyûnc meg,
 vetkezzûnc le az mî cselekedetinknec
 gonosságot, szûnnyûnc meg az
 (?) gonoz-

gonoszagnac cselekedetitül es ta-
nullvunc jot cselekedni és igazságot
követni azt mondgya az Vr. (b)

Harmadszor nem meri szeméit
fel emelni az Publicanus, de szí-
venec töredelmességet jelentvén ve-
ri az ő mellét : alazzuc meg
mi is magunkat ez Isteni felség elöt,
minden mi erdem nket és meltofsá-
gunkat semmire bocsályuc ó elöt-
te, az fel fualkodságot benninc
meg fojcsuc és minnen magunkat
mind az földnec paraig le vessüc
es meg alazzuc, és ezt mondgyuc
Jacob Patriarchával : (c) Kisseb-
bec vagyunc Vram minden te kö-
nyöröletességidnel. Mert nem csac
szíveinket szűtseg nekünc meg
alaznunc de az mi testünkétis meg
kel

kel hajtánunc az Vrel t, hogy így
mind belsökeppen s mind pedig
kösökeppen meg mutassuc alazatos
voltunkat. Melyre példanc mi-
nekünc az Szentek nec az könyörges-
ben-vało magoc visellese: Illyes
az Charnel begynec tetejen le bo-
rulvan az földre, orczajat az ö két
terdei köziben hajtja, és úgy imat-
kozik Istennec, az népnec büneiért
(d.) Abraham le borul orczaja-
ra Isten elöt. (e) Iosue arczal esic
az földre mind estveiglen az Vrnac
ladaja elöt az Izrae'nec véneivel.
(f) David az földön fekszik.
(g) Hasonlatoskeppen Iosaphatis
az néppel hanyat homloc borul.
[h] Daniel minden nap három-

(?) 2

szor

d 1 Reg. 18. 42. e Genes. 13. 3.

f Ios. 7. 6. g 2 Sam. 12. 17.

h 2 Chron. 20. 18.

szor terdre esven le hajtya magát,
és úgy tészén vallast az ő Istenének
előtte (i) Így szent István pro-
tomartyr (k) Szent Peter (l)
Szent Pal. (m) Mert hogy ha
az mi be'sò indulatinc fel buzdul-
tac, nem lehet hogy az mi testün-
kís az ő kòlsó viseleseben meg ne
indullyon, mivel hogy ez az szü-
nec alázatosságból és az léleknek
tòredelmességből származic. Szük-
ség azért nekünk ezt el kòvetnünk,
avagy csac az mi hasznunkra ne-
ve, mert ez által nevedeknec és
nagyob buzgoságra gerjesztelnec
az mi belsò indulatinc. (a) Az
közönséges helyen való kònyörges-
ben

i Dan. 6. 10. k Actor. 7. 60.
l Actor. 9. 40. m Act. 20. 36.
és Eph. 3. 14. a Dan. 6. 11.

Elöl jaro beszéd.

ben pedig az mennyre lehet el kel
 tiukolnunc az mi magunc viseleset
 [b] hogy masoknak gyanosagot ne
 adgyunc az mi szin mutatásun-
 krul az Phariseusokkal. [c] Nem
 csac az Vrnac házaban kel effelet
 nekunc Jstennec könyörgést tennunc,
 de mindenkor es minden helyben
 fel emelhettyuc kezeinket Istenhez
 mint szent Pal tanit: [d] Da-
 vid az uton menteben könyörög.
 [e] Iosaphat az szekeren ülteben
 (f) Ezechias Kiraly az agyon
 se'teben kiált nagy sirással Isten-
 hez, ki felől önön maga azt mond-
 gya (g) Mint az daru es az fe-
 cke akkeppen csivogocva-
 (?) 3 la,

b Nehem. 2. 4. c Matth. 6. 5.

d 1 Tim. 2. 8. e 2 Sam. 15. 31.

f 2 Chr 18. 31. g Esa. 38. 14.

la, nyógóc vala mint az galamb. *Idvòzitònc az Iordan vizében* (h) *az pusztában* (i) *az hegyen* (k) *az kertben*, (l) *az kereszt fan.* (m) *Hasonlatoskeppen az Apostolokis könyörgötték minden helyen: Szent Peter az házna felső részere megyen fel imatkozni del szinben* (n) *Tal és Silas az tómlóczben* (o) *az tenger parton* (p) *az hajó fenekén az szelvezekben.* (q) *Igy szinten ez mai naponnis minden Istenfelő hívéc, hogy ha az ő el hallazt hatatlan ketelenfégéc és sanyaru inségéc miat,* az

h Luc. 3. 21. i Marc. 1. 35.

k Math. 14. 23. l Math. 26. 36.

m Luc. 23. 34. n Actor. 10. 9.

o Act. 16. 25. p Actor. 21. 5.

q Actor. 27. 35.

az keresztyeni gyülekezetet nem
gyakorolhattya, mindenütt, az
mely helyben leszne, akár az pia-
czon jártokban, akár az miu hely-
ben forgódásokban, akár mező-
ben avagy erdőben dolgozások-
ban, fel bocsathattya Istenhez
szívekben az ő könyörgéseket, fo-
haszkodásokat és lelkeket meg
szentelhetic az Vrnac, mert Isten
az könyörgésben nem az szajnac
szóllására, de az szíűnec buzgo-
ságra figyelmez.

Negyedser az Vrnac kegyel-
mességejert esedezic az Publicanus,
nem ketelkedven Istennel irgal-
masságában. Így az mi könyörge-
sünknek is előnkben szabot törvénye
legyen ez: hogy tellyes bizodalom-
mal és erős hiedelemmel járullyunc

az kegyelemnec széki eleiben (r)
 mellyet ha el követünk az mi kere-
 sükben meg nem csalaikozunk,
 mintezt Idvözítönc bizonyitva. (f)
 Szükséges pedig nekünk ezi el kö-
 vetnünk az mi könyörgesünkben :
 Mert hogy ha nem varjuc meg
 adadni azokat azjokat, mellyeket
 Istentül kívánunk, tehát az mi
 könyörgesünkkel csak csufollyuc és
 boszusagra ingerellyük az Vrat.
 Tovaba mert minden mi könyörge-
 sünkben meg kívántatic az hit és
 az tökelletes bizodalom, mely nel-
 kül lehetetlen hogy Isten előtt ked-
 vedtalallyunk (a) erre nevezve hi-
 vattatunk hivenek; ha ez bennünk
 nem leszen, hitetlenek leszünk, az
 hi-

7 Heb. 4. 16. f Matth. 21. 22.
 a Hebr. 11. 6.)

hitetlennec pedig kőnyörgeset Isten
 meg nem halgattya (b) az kétel-
 kedés alatt tantorgo ember hasonlit-
 tatic az tengernek habjaihoz, ki az
 Vrtul semmit sem nyer az ő kőnyör-
 geseben. (c) Vessünc kitehat min-
 den kételkedést szivünköl, ve-
 gyünc fel az hitnec paísat, és ek-
 keppen bocsassuc fel az mi meg
 mozdulhatatlan remenségünkön
 fundaltatot kőnyörgesünknek jo illa-
 tu füsttit. Az Istennek tula don-
 saga az, hogy az ő neki esedezőket
 meg halgassa mint szent David
 szol: (d) Isten, ki meg hal-
 gatod az kőnyörgest, te
 hozza meggyen minden test.
 Esaiasnal ilyen vigasztalást nyujt
 (?) s az

b Prov. 28. 9. c Jacob. 1. 6.

d Psal. 65. 3.

az Istennek lelke (e) minekelót.
 te kialtanatoc én meg hal-
 gatlac titeket, és még mikor
 nem szolnatoc, én meg fele-
 lec tinektec. Mit farasztjac
 tehat az mi lelkünk az ketelkedes-
 nec haboru szelveszei? mit tan-
 torgunc az hihetellensegnec habi üt-
 kôzetiben. Elsôben mondgya ne-
 künk Isten: En népeim vadtoc
 ti. Mi annakutanna: Te vagy
 Vram az mi Istenünk. (f)
 Isten parancsollya hogy segítségül
 hijjuc, de azonban igiretet teszen
 hogy meg szabadit. (g) Ne cûgged-
 gyuc el és ne büllÿunc meg kônyör-
 gesünkben, az mi tantorgo és tökel-
 leteffeg nélkül való bitunc miat,
 nem

e Esai. 65. 24. f Zach. 13. 9.

g Psal. 50. 15.

nem oly szívet mondunc itt, mely az kételkedéstül tellyességgel üres volna, mert az ez életben lehetetlen, megtaláltatott ez az Szentekben, azt monlgya Ieremias (h) Ha az Istenhez kiáltokis, be dugta fülcit az én imadsgomra, az honnet ki teczic minemű nagy lelki túsakodásokkal haborgattatott az Propheta. Sokszor Isten, ugy el annyara kemény probakratszittya az ő hiveit, mint ha ugyan el szant szandekkel latatnec el oltani hiteket. Sulyos kísérteti Istennek, midôn az ő hivei ilyen keserves panaszkodással kiálnac ő hozza: (i) Miglen haragszol Uram az te népednek kónyórgesere, mint ha

7stent

Istent az kònyòrgesec boszusagra
 ingerlenéc. Szent David pedig
 lelkében meg busulvan, annyara
 fel indul, hogy magát meg nem
 bírhattya, hanem azt mondgya
 Istennek (a) Szünnyel meg
 (ugymond) minckelőtte el
 mennéc, hogy az után ne le-
 gyec. Melyre nézve azt mond-
 hatnad, hogy kétségben esven,
 semmit egyebet nem kér, hanem ki
 menekedvén Istennek kezéből az ó
 nyomoruságában rothadgyon meg.
 Nem ugy pedig mint ha el tòkellet
 szivel hajolna ez béketelen mon-
 dasra, mikeppen az Istentelenec,
 de csac az Istennek fel lobbant
 haragjanac el szenvedhetetlen vol-
 taert panaszkodic. Iollehet effele
 ei ôt-

erőtlensegből származot vé'kekkel
igen meg mocskoltatnac az hivek-
nec könyörgesec, de csac fel fobasz-
kodgyanac, öldöklyec az ő indulat-
tyokat és fordultyanac azontul jo-
zanb elmére, meg bocsattya nekic
az Vr.

Hogyha pedig az mi keresünk-
ben ming'art meg nem halgatta-
tunc, és nem azt a mit kerünk, de
sokkal különbet és az mi kívansa-
gunkkal ellenkezöt lattatic nekünk
adni az Vr: mint midőn egesseget
kerünk, azonban betegseget lelunc:
gazdagságot kívánunc és szegense-
get találunc, könyörgünc az mi énsé-
günkből- való meg szabadulásun-
kert, azonban kegyetlenebbül ül-
döztetünc, sanyargattatunc és ha-
lálra kergettetünc: békesegert ese-
(??) de-

deziunc, azonban haborusag, hadac
 és szörnyű vérontasoc tamadnac.
 Ne tantorodgyunc meg ezekben, ne
 beketelenkedgyunc és ne fogyaiko-
 zunc el hitünkben. Várvan varjuc
 az Vrat (b) edgyic reggelről más
 reggelre vessüc remenségünket. (c)
 Bizonyara ha kesendic varjuc el,
 mert eljüven el jó és nem késic. (d)
 Azert mondatic be zarolinac lenni
 az ayto, hogy felindittassunc az ször-
 gerésre. Soc paraszolkodasi volta-
 nac illyerenec az szenteknekis, azt
 mondgya szent David: (e) el
 faradtam az kialtasban, meg
 szaradot az én torkom, el fo-
 gyatkoztac az én szemeim
 várvan az listent. Zacharias

Pap,

b Psal. 40. z. c Psal. 130. 5. 6.

d Hab. 2. 3. e Psal. 69. 4.

Tap, ki soc esztendeig, azô ha-
zassaganac kezdetitül fogvan, hi-
betò dolog, hogy gyakorta szorgal-
matoztatta az Vrat, hogy magza-
tokkal ötet meg aldana, de megis
elèb meg nem halgattatot hanem
az ôkoros vénsegere. (f) Mine-
kokaert az mi testi kívánságink-
ban Istenre ket mindenestül fogva
minnen magunkat biznunc, mert ô
mint egyes Atyanc jól tudgya mi-
csodac hasznossoc minekünk, és mi-
csodac szolgállyanac idvösségün-
kre. Tökelleiessen el hidgyúc hogy
az Vr mindeneket javunkra csele-
készc: mert az híveknek minde-
nek javokra szolgálnac (g) Így az
Abraham (h) remenség felet,

[??] 2

re-

f Luc. 1.7:

g Rom.8.28. h Rom.4.18,19.

remenség által hit, alhatatos lévén az hitben, nem gondolta önön magát. Ezenkeppen minekünkis meg kel nyugodnunc az Vrnak jo a' arattyaban, el hiven, hogy avagy azt az mi kívanságunkat, kit tőle kérünk, tellyesüti be, melynec el hallasztásával minket akar proba'ni, hitünkben és az könyörgésben való a'hatatosságunkban: Avagy pedig az ó bölcs üi'eti szerint sokkal jobbat, hasznossabbat és idősségebbet ad. Szent Pál, noha kőlömben halgattatott meg, hogy sem mint remenlette volí, de megis mint mint egy kívansága nyert ember, gyönyörködni mondgya magát ennekutanna az ő erőtlenységiben (i) Adgyuc meg teha: miist' sztele-

lelt az mi Istenünknek és enged-
gyűc magunkat az ő bölcs akarattya-
ala és ne vessünk az ő segítségé-
nek modot, hatart és időt. Kerhet-
tyuc mind azon által őtet azon bogy
sielleggel minket meg halgasson
mint szent David szol [k] Ha-
mar halgass meg engemet,
mivel ezt nekünk önön magais meg-
igirte mondvan : [l] Az Isten
nem alle boszut az ő valasz-
tortiert kic ő hozza kialtnac-
ejele es nappal, ha erettóc-va-
lo boszu allasat el hallasztyais.
mondom nektec meg szaba-
dittyá őket hamar. Ne legye-
nek annakokaert az külső tapasztal-
ható dolgoc merő idegi és lineaji
az mi meg halgattatasunknac, de

[??] 3

biz-

hitünkkel mérsekellyűc, mert sokakat Isten nem halgat meg az ő kívánságoc szerint hogy azokat az ő idvőségekre halgassa meg és az ő kereséknec meg nem adásával rajtoc meg könnyöröllyön. Tovabavonnyuc az igaz könnyörgesnec proba kövere az mi keresinket, talam talaltatnac oly dolgot benne, mellyec az mi könnyörgesinket meg bantjac, avagy ritkan, avagy pedig nem jól könnyörgünc, hogy az mi testeinknec gyönyörösegere forditsuc. (m) Vessűc le az mi ez földiekhez ragaszkodot lelkünknek szorgalmatossagit, és meg lassuc hogy az mi elmenc az könnyörgesben ez vilagbi dolgoktul el ne vonyattassac, de fel emelkedvén legyen Istenhez az egekben.

Szen-

Szenvedgyüc bekevel az Vrnac ke-
reszt visele'ekkel valo meg latoga-
tasat és ne szugolodgyunc ellene.
Tiszticsuc ki sziveinkből az mi
tunya természetünknek hidegseget:
mert az könyörgesben meg kíván-
tatic az sziűnec buzgosaga, az alba-
tatossag, és az korosként- valo ször-
getes. Mivel az könyörges mint
egy Istennel valo erős tusakodas
mint szent Pal szol (1) Az
Isten mint egy meg győzettetvén
ilyenkeppen szolla Moysesnec,
mid'n ne' i könyörögne (2) Hadgy
békét ennekem.

Hogy ha annakokaert Tiszte-
lendò Vram ez mi soc veszedel-
mekben el epedet és nyomorusa-
gokban silyedet időkben magun-

[? ?] 4 kat

n Rom. 15. 30. o Exod. 32. 10.

kat meg gondollyuc és állapotunkat
el szemlellyuc, bizonyara minden
felő az mi ellenséginc kőszörőlic
vipera fogokat ellenunc: az ör-
dög szakmanyos cselekedőjive tött
az bünöknek, kistrteteknek haboru
szelveszeivel ostromol es dühöskö-
dic ellenunc, martalekjai vagyunc
az mi testeinknek gonosz kívánsagi-
nac: ez fajtalan világ pedig az ő
szövevényes utara hitegetet ben-
münket, és az mi kegyes életünk-
nek ki sendült viragat szaggattya
és vagadozza naponként túlunc:
effelet kölsókeppen nyomoruságok-
nac melységes arjai borítottac el
minket: víz-vonás, haboruság
elég, dög balal, retteges, banat,
fájdalom, betegség, boszu, sinles-
és ezekhez hasonlóa, kic kegyet-
lenik

leniül rabollyac és predallyac az mi
nyomorult életünket. Minekokaert
ezec ellen nincsen nekunc erőssé-
bastyanc és több orvosagunc az buz-
go könyörgesnel. Legyunc sérenyec
és ne restüllyunc meg tehát ebben,
hogy az mi hitunc bennunc el ne
hülljön és az bunnec almaiban ne
szunnya lozson, meg törölöt tüköröl
legyen az szent Ilyes (p) / i Isten-
nec tanacsat ertvén, mivel Achab
kiralynac nem oknelkül igire az
esót, mind azon által fejét terdei
közze haitvan, nagy szorgalmatos-
saggal könyörög, és az ő szol-
gajat hét izben kôldi az sellegek-
nec kémlelésére: melyet nem azért
cselekeszic, hogy az Isteni jelenés-
ben kételkednec, de hogy az ő tisztiz

[??] 5

vég-

véghez vinné és hitit az könyörges-
ben ébren tartana. Mert hogy
ha az mi kegyelmes Atyanc min-
ket tanyaknac és szotalanoknak
latand lenni az könyörgesben,
azontul ő szent felségeis aluvo és
szunnyadozoképpen viseli magát
hozzanc, és mint egy el felelkez-
ven volunc, meg szünic velünk az
ő Jsteni jó voltai közleni (q) hogy
fel indicson az mi szükséginknek
ébrezió ő sztone által az ő hozzá
valo esedezésre. Nosza annako-
kaert serkennyunc fel, meg ta-
pasztalvân rajtunc az mi édes A-
tyanknac tenger nec fővenyinél szá-
mossab irgalmassagit, gondollyuc
meg velunc köztöt jó tétemenyit és
fogjuc nagy balaadassal az ő ne-
kunc nyujtot ajandekit. Az galam-

boc mid' n amaz apro magocskat fel
veszic, az ó szemeket az egre for-
dittac, fel vesz nec egy magot és
szemeket fel veric az egh fele, az
utan mast akkoris fel emelic az
önön szemeket, és így minden
magnac ala nyeleseben fel tekin-
tenec az egh fele. Gyözze meg
ez természetnek munkaja, az mi
meg atalkodot természetünknek tu-
nyasagat és balaadatlanisagat.
Szegyenüll, ön meg az emberi rest-
seg, többet akar isten nekünk adni,
hogy sem az mennyt mi kívannanc,
több kőnyöröletességet akarja hoz-
zanc mutatni, hogy sem mint csac
ez vilaghi nyomorusagokból sza-
badittatnanc meg. Indicson fel
minket az mi egy közben jaronknac
és szoszolonknac emberi nemzet-
bez-

hez-*valo* szerelme , es az ô éret-
tűnc esedezesenec hathato ereje , ki
mindenkor el , hogy esedezze mi
erettűnc (r) Kényszericsenec vége-
zetre minket az mi számtalan nyo-
morúságinc , busulásinc és soc kô-
lomb kôlomb feleszorongattatásinc:
mert ez testiékben mennel súlyosab
haborukkal erdeklettetűnk , annal
buzgoságosabbaknac kel minekűnc
az kônyörgesben lennűnc. No an-
nakokaert emellyűnc fel az mi le-
eresztet kezeinket , és erôsicsűnc meg
az mi reszketô terdeinket (f) va-
laszucez eletnec jöbbic felet Ma-
riával , és kônyörgesűnc által bo-
rullyunc le az Vrnac labai elôt ,
kialcsunc ô hozza tellyes mi in-
dulatinkbol , kialcsanak minden
mi

mi erkölcseink, kitalálson az mi hitünk, kitalálson az mi szenvedésünk és kitalálson az mi vétünk, mint az Ábelnek vére, szörgecsének az Vrnac ajtaján az mi fohászkodásunk és mennyenec be az mi kényhullatásunk az irgalmasságnak kapuin. Így leszén hogy az ó Isteni gazdag kegyelmenec drága kincsével meg ald bennünket és lelkünket menyei ajándékkal az örök életre meg nyitja.

Nincsen semmi kételkedésem benne Tisztelendő Patronusom, hogy kegyelmed ez lelki tudomány-nak szükséges voltát, dragalatos hasznát, erejét és modgyát nem tudná és nem ertené, mivel erről elegendő bizonságot, teszen az kegyelmed szent és Istenes kíván-

(???)

sága,

sága, mely nem ez vilaghi hamar
elmulo és az kölső dicsőségre né-
zendő dologban helyhezttetett de
az Vrnac szent nevenec dicsiretíre
és az ő Anyaszentegyházának lel-
ki éppületire szolgall: mely sem-
mi nem egyeb, hanem amaz idvős-
seges elmélkedeseknek könyörgések-
nek és Isteni szép dicsireteknek ke-
gyes kívánsága. Minekokaert ezt
előttem viselven, szorgalmatossan
vigyaztam, és gondolkodásimat
gyakorta ébreztettem, hogy tudni
illic holot és minemű könyvet talál-
nec alkolmatossat, melynek soc
foglatatosságim között magyarul-
való fordítása által, az kegyelmed
iulem kívánt varakozásának elég
tétettetnec. Hogy annakokaert job-
modgyával ennek meg felelhetnec
fel

fel vém Kegelius Philep Doctor-
 nac soc nevezetes Paterekből, úgy
 mint: Agostonbol. Anselmusbol,
 Taulerusbol, Hieronymusbol és
 többekből egybe szedegettetet, és
 csac mostan új formában ki bocsá-
 tot tizenkét elmelkedesekből allo
 szép ahittatos könyörgő könyvet
 hogy magyarul forditanam, tud-
 van azt hogy deac nyelven ez köny-
 igen szúc volna és ahol volnais
 nem mindenec érthetnec meg, effe-
 let minden nemzetec az ő tulajdon
 nyelvec szerint buzgosagossabban
 és nagyobb ahittatossággal adhatnac
 be az Vrnac az ő könyörgéseket;
 mellyet annakokaert immar véghez
 vittem, és az kegyelmed bocsölle-
 tes és meltosagos neve alatt szem-
 eleiben ki bocsatottam, kit bizonyá-

ra nem magam mutogatásból sem
 pedig ez vilaghi hírságos dicseke-
 desnec, avagy hír nevnek keresese-
 ből, de egyedül csak az Vrnac neve-
 nec dicsiretiert, es mindē ő valasztot
 híveinek az könyörgésben való épü-
 lesekert cselekedt: Tovaba hogy az
 kegyelmed velem közlöt jó téteme-
 nyejert, mely io szagu aldozatnak
 draga illattja az Vrelöt, háláado
 voltomat meg mutatnam, es ez eg-
 giügiü munkamat, szorgalmasos-
 gimnac mint egy első seneget ke-
 gyelmednek be adnam, hogy ez al-
 tal nagy lelki épülettel es haszonnal
 kegyelmed, söt meg az kegyelmed
 nemzetes maradékiis szolgálhat-
 nac es dicsirhetnec az Vrat mind
 örökre, effelez maradna meg bi-
 zonságul es mindeneknek lenne ti-

köröl az kegyelmed könyörgesec
 által való Isteni tiszteletti. Az
 könyvec fordításában pedig az ma-
 gyar nyelvnek tulajdon folyásira
 vigyaztam, es hogy az szollásnac
 formái az könyörgőkben büzgosa-
 got inditananac egyedül azon vol-
 tam, sőt helyen bővitettem, sőt
 helyen viszont röviditettem. soka-
 kat ki hadtam, és ismet sokaknac
 helyekben másokat helyhezitettem,
 effelet mindenic elmelkedest külön
 ahoz szabot enekkel rekesztettem
 be, hogy így az Vrnac örökke ima-
 danda szentseges neve elmelkede-
 sekben, imadsagokban és egyszer-
 mind enekben dicsirteines ma-
 gasztaltat nec az ő hozzá esedez
 hivettül, (a) Minekokaert kerem
 (???) 3

kegyelmedet Vram hogy ez vékony
munkamat, melynec nem nevezem
eggiügiü voltat, de szorgalmatos-
sagomnac es Istenes szandékomnac
jora valo igyekezetit, fogja kegyes
orczával es vegye jo szivel kegyel-
med, hogy ez által az kegyelmed
bocsóllates és meltosagos hire ne-
ve nevedgyec mindenec elöt, vi-
ragozzec mindenüt, és terjedgyen
mindenekre: mely kegyelmed ke-
gyességet ertven masokis fel indit-
tattassanas ennel nagyobb munkak-
nakis az kegyelmed Patrocinio ma-
alat valo ki bocsatasixa. **Az** Vr-
adgya kegyelmednec, minden Isten
felo hivekkel egyetemben az ká-
nyörgefnec lelkét, mellyel miat
egy erős paissal környül vetetven, es
minden haboruc ellen fel fegyver-
keze-

Elöl jaro beszéd.

kesztetven; élhessen soc eszten-
deiglen bodogul kegyelmed, az
Vrnac dicsiretire, Anyaszentegyhá-
zanac eppületire és az mi soc inse-
gekben el farat és ugyan el epedet
hazanknac elömenetelire. Amen.

Irtam Lugd. Karácson havá-
nac 15. napjan 1636. esz-
tendőben

Kegyelmednec alazatos

Alumnusa

DE BR. PÉTER.

(22) 4 RHYTH-

Hogy

RHYTHMI

De vi & efficacia precum in gratiam Authoris conscripti.

1. **A** Z kegyes beszédnek
Tízta kônýôrgesné
Nagy hasznalatosságát
Ki tudna nyelvevel
Emberi elmevel
Meg mondani jósságát
Mellyel az kegyességet
Egész keresztyénység
Erôsití ô magát ?
2. Ezt lelki fegyvernek
Es Istent gyózzónak
Mondgya az iras lenni
Kérd meg (a) Izraeltül
Ez erôs bajnaktul
Teneked meg jelentí
Ki kônýôrgesével
Esfedezí sível
Az ízep aldaft el nyeri.
3. Az nagy (b) Patriarcha
Alazatos atya
Hasznat ennec meg mondgya
Ki amaz nagy Bíró
Gyózzhetetlen erôt
Engedelemre hozza

Hogy

a Gen. 26. 28. b Gen. 18. 32.

Hogy ha tiz igazac

Az varasban vadnac

Mulnec az ô haragja.

4. Kisdéd (c) Ismaelnec

El vetet gyermeknec

Ohajtasi azt mondgyac

Hogy az szomjuhozoc

Istenhez kialtoc

Az kut fût meg talallyac

Ha kic tiszta sziböl

Az Vrhoz nem szinböl

Könyörgeseket nyujtyac.

5. Amaz (d) juh pasztornac

Isai fianac

Ha szemleled dolgait

Egyedül csac erre

Mint igaz fegyverre

Mindeneket igazit

Kic az szorulasban

Vadnac haboruban

Ezt keressec erre int.

6. Soc volna hasznait

Dragalatos izit

Ennec ki beszelleni

Nisd fel az bibliat

Mint egy kincses ladat

Te elődben terjeszti

(???) 5

Lafd

Lásd meg az példákat
Kövesse azokat
-s- Tanitnac imatkozni.

7. Ez könyvet azértan
Ved kezekben -s- ofztan

Ely vele jofzanfaggal
Csendes állapotban

Ki vagy haboruban
Olvasd batorfaggal

It az erős fegyver

Debreceni Peter

Mellyet ad vig orczaval.

A MICHAELE S. SALARDI

S. S. Theol. Stud.

Pro re nata

Succincta Altaris thymiamatis ac-
comodatio, Ex Exod. xxx.

A Karsze valaki jo illat tetellel
Aldozni? oltart (b) Sittim fabol
emely fel,

-S- egészen (b) borics be azt, arany fe-
dellel,

Szarvait (c) rendellied egyenlő mérték-
kel.

Exod. 30. 1. & v. 3. & ib. d. ib.

Kô-

Kôrös kôrûl csinaly rajta szép (d)
coronat,

Coronaja ala, ket arany (e) karikat
Azokban cifrazva temerdec (f) rudakat,
Tanult mesterseggel keszicsd el azokat
Az superlat (g) elôt, mondgyart he-
lye legyen

Kegyelem (h) tablaja szinten elleneben,
Hol Isten te veled (i) leszen szemtûl
szemben

Illatodnac fûstû eleiben megyen.

Minden reggel (k) este, illatot tegy
azon

Draga illatokból, nem más de te (l) Aaron
Az Vr elôt túze (m) szûntelen langollyon
De semmi idegen (n) ahöz ne járullyon.

Rothadatlan Sittim oltar (o) az mi
Vrunc,

Ki fel (p) emeltetet; s-hol az mi (q)
aranyunc?

Szeretet (r) az; mellyet bittel (s) ra ru-
bazunc,

Fa-s-pozdorja (t) miat hogy ne gyalaz-
tassunc.

Ez oltar szarvai; az (u) alazatoſſag

Harmas (x) tisztel; kiben vagyon nagy
(y) meltoſag

Coro-

e v. 4. f v. 5. g v. 6. h ib. i ib. k v. 7. l ib.
m v. 8. n v. 9. o Heb. 13. 10. p Ioh 3. 14.
q 1. Cor. 3. 11. r Cant. 1. & 2. & 8. s Psal.
2. 12. & 1. Cor. 16. 22. & Ioh. 14. 21. 23.
t 1. Cor. 3. 15. u Phil. 2. 8. & Actor. 3. 22. 23.
v Psal. 110. 4. Heb. 7. 21. y Luc. 1. 32.

Corona (z) fejében, hatalmas Vraság
Nekünk szelidsegre (a) nagy alkolma-
tosság.

Két arany karika ; Istennec (b) ha-
talma

s-Szent igiretinek (c) tőkelet irgalma
Ezekben az két rud; Christus (d) bizo-
dalma

Masod az szent Lelec (e) tanubizonfaga.
Be tétetet egyszer (f) az Sacrariumbâ,
Kegyelem (g) ládaja vagyon birtokaban,
Efedezic ertünk (h) Attyanal untalan,
Mely el hid bizonnyal hogy nem (i) has-
zontalan.

No hát este-s-reggel készűly ez ol-
tarhoz

Szent (k) Papság! remenség (l) hit (m)
s-szűű (n) kel illathoz

Szűntelen buzgoság (o) s-sohajtas az
Vrhoz

Semmi ez vilagit ne egyelics (p) ahoz;

Summa szerint azért, ez te aldozatod
Hogy kedvet talallyon; ez lesz hivatalod,
Legy bölcs, hogy meg erthesd, mit-s-mint
kel kívannod;

Buz-

Apoc. 6. 2. 4 Phil. 2. 3. Rom. 15. 3. b Psal. 145.
c Rom. 8. 32. d Ioh. 11. 42. e Rom. 8. 16. 26.
f Heb. 9. g ib. h Rom. 8. 34. i Iohan. 2. 1.
j ib. k 1 Pet. 2. 5. 9. Apoc. 5. 10. l Ioh. 16.
23. m Matt. 21. 22. Rom. 10. 14. n Ioh. 4.
23. 24. o 1 Thess. 3. 17. Luc. 18. 1. p Iac 4. 23.

Buzgo; más hogy halhat, magad ha nem
hallod.

Szûntelen Istennel légy ebnelkedesben,
Alazatos es hiû, te kônyôrgesedben.
Alhatatos erôs az remento hitben,
Vegig bizodalmas az igiretecben.

Igy illatod fûsti meg jarja az eget,
Be tôlti egészen az szentek nec szentét,
Onnat nagy gazdagon, minden jot cse-
pegtet,
Sôt végre magadis, oda be férkésztet.

Lug-Bat. 1636. 15. Decemb.

Nicolaus Lazar Szauhmaré
S. S. Theol. S.

Deo Græve Gs

Ad Christianum Lectorem.

VAlaki Istenhez akar sz jarulni
Ez nagy Fólseggel szembe
beszelleni,
Tûle aldaft menybôl fejedre kerni;
Hitbôl kônyôrgest kel neki nyuj-
tani.

(???)

Az

Az el vett jokert Istent dicsir-
nunc kell.

Azert ruhazot fel okos lélekkel ;
De Christusban ennec bölcsen
lenni kell:

Mert más-keppen Istennec semmi
nem kell.

Ezt pedig kel szüntelen csele-
kednunc,

Mert minden nap uy ajandekot
veszunc,

Lelki testi soc ellenszeg kòrnyùlunc
Kiket csac kònyòrgessel meg
gyózhètunc.

Kònyòrges által ment Enoc
menyegbe,

Illyest szekeren ragadta az egbe,
Minden Szentec ezt kòvettec el-
tekben,

Azert vadnac mostan bodog
òròmben.

Teis aldaft Istentùl fokat vettel:
Ellensegtùl latod kòrnyùl vétettel,
Menyben menni tudom hogy
igyekezel:

kò-

Könyörgeshez lass azért szerénssé-
gel.

Modgyat ennec ez kicsiny
könyvecskeben
Debreceni Peter foglalta szépen
Ely csac vele mindennemű igyed-
ben,
Hidgyed juthacz teis Isten elében.

Lug. Bat. 15. Decemb. 1636.

Stephanus Mohatsi Barovius
S.S. Theol. Studios.

(???) 2

Az

Ertelmes mondasoc

A z
REGHI PATEREKNEC

Irasokból szedegetteter
ertelmes mondasoc.

Hugo.

Az könyörges á kegyes elmenec ala-
zatos terefe Istenhez, mely meg erő-
sítettet hittet, szeretettel es remenséggel.

Auguft.

Az te könyörgesed Istennel-valo bes-
zelles, mert midón olvasz, az Isten szol-
teneked, midón pedig könyörögsz Isten-
nel beszellest.

Auguft.

Az könyörges hogy ha tiszta én macu-
la nélkü- valo leszen, fel hatvan az
egekben, üressen meg nem tér.

V gyan ott.

Az könyörges, oltalma az könyörgöc-
nec

az kőnyörgesekről.

nec, aldozattya Istenec, ostorozása pedig az ôrdogóc nec.

Ugyan ott.

Az kőnyörges á lelek nec batoritoja, az Angyalok nac vigasztaloja, az ôrdögök nec kínzoja, Istenec kedves szolgálata, az penitencianac és az hit nec nagy dicsireti, tökellertes ekeffége, bizonyos remensege és meg romolhatatlan épsege.

Ugyan ott.

Az tiszta kőnyörges nec nagy ereje vagon, ki mint egy gyors kővet az paranczolt dolgot vighez viszi, es el jut az hova az test el nem juthat.

Ugyan ott.

Mert mikeppen az nap nac ragyogó finyessége az homalyokat es á meg gyűlt fellegeket el szeleztí es el oszlattya: így az buzgó kőnyörges minden szívbeli toródéseket, szorongattatásokat, kisereteket igen nagy hirtelen el kerget.

(????). 3

Ugyan

Ugyan ott.

Mikeppen az lopo, halvan az kialtast,
el fut, és az kôrnyûl lakoc fel serken-
ven segitségre jô nec: így az kônyôrges-
nec erôs szozattya el ûzi az ôrdögöket,
és az Angyalokat segitségre serkenti.

Eccles. 7.

Iob az kônyôrgesnec vége, annac kez-
detinel. Mert az kezdesben az szîû ha-
borgo es nyuchatatlan: az végen pedig
csendessébb es inkább figyelmetesebb az ô
igyekezetire.

Isidor.

Szívet illet az kônyôrges, nem ajakat.
Mert az kônyôrgônec Isten szívere fi-
gelmez nem beszédere. Iob emberneccsen-
dességgel szíveben kônyôrôgni szollas
nélkül, hogy sem mint szajanac beszede-
vel elmenec figyelmetessége nélkül.

az könyörgésekről.

Auguft.

Nem lehet hogy az te könyörgesed feljusszon az egekben, ha ez világhi gondoc-tul és szorgalmatosságoktól meg terhel-tetvén leszeasz, mert ez felette igen ellen-kezik az könyörgéssel.

Ugyan ott.

Az könyörgéssel tisztogatattunc, az olvasással tanultatunc. Mind kettő jo-sagos dolog, ha rea érkezel, ha pedig nem mind az kettőre, job könyörögnöd hogy sem mint olvasnod.

Ugyan ott.

Az könyörges eleiben viszi Istennel az te szűcségidet, meg alazza szíve-det, meg ment az gonosztul, fel in-dittya Istent az te szeretetedre, és lel-keket eggyesse teszi az Vrral.

Cassiodor.

Az könyörges szívet világosit, ez földiektől el szakaszt, az büntől meg tisztít, menyecikre igazgat és az lelke

Ertelmes mondasoc

joknac el fogasara méltobba és alkot-
matossabba téssen.

Nilus Episc.

Ha Istennec temploma kívánsz lenni,
szüntelen fel kel vinned az kőnyörges-
nec aldozattat.

Ambros.

Az kegyelem bővebb az kőnyörgesnél,
mert mindenkor többet ad Isten, hogy
sem az mennyt túle kernen.

August.

Ne aly hatra az te kőnyörgesedben,
hogy ha Isten el hallasztyan az mit neked
meg adando: nincs alhatatlanság abban
ki igirt, meg nem változtattya az ő
mondasat: fel bomolhatatlan az ő igi-
reti: meg nem csalhat, vagyon hatalma
az be tellyesítésre.

Greg.

Sekac ez vilaghi hatalmassoc előt
egész nap estig udvarolni készec, az
ko-

az könyörgésekről.

könyörgésben pedig az *Vr* előtt egy fertály
óraig el faradnac.

August.

Sokan el unnyac az könyörgést, so-
kan az ő meg tereseknek kezdetiben
buzgosagossan könyörögnec, annaku-
tanna osztán kelletlenül, tanyaul és
restül csebekedic; mint ha batorsagos-
sac volnanac. Vigyaz az ellenség, te
pedig aluszol?

Hieronym.

Az *Vr* tudván az ő kegyelmessége-
nek mérteket, néha nem halgattya meg
az ő hozzá kiáltot, hogy azt meg
proballya, és az esedezésre inkább fel-
indicsa és mint egy tűzben vetvén tisz-
tabbá tegye.

Bernhard.

Senki közülűnc kicsiny dolognac ne
alicsa az ő könyörgését, mert mon-
dom tinektec, hogy az á kinec könyör-
gűnc nem tartya kicsiny dolognac, mi-

(????) 5

ne-

Ertelmes mondasoc.

nekutanna ki ment az mi szajunkbol.
ő fel írja azokat az ő könyveben. Es
ez kettő között egyiket túle meg csal-
hatatlanképpen varhattyc, avagy azt
á mit kerünc, avagy pedig azt mellyet
hasznossabnac tud lenni minekűnc.

Ismet.

Nem szóval-valo kialtaffál kel zör-
getni Istennél, de igaz lelki ismeret-
tel kel engesztelni, mert ő nem az
kölso szollasra, de az belso buzgosag-
ra figyelmez. Az könyörgő semmi uy-
dolgot ne indiczon, mellyet csudaltas-
son az emberekkel, ne tegyen kialtast,
ne terjesze ki keszeit, se ne emellye fe-
szemeit, hogy az embereknel hirt ne-
vet szerezzen.

Isidor.

Mit hasznaltott az ajakoknac penge-
se, holot az szíű meg nemult? mert mi-
képpen az szollas modoltatas nélkül nem
külömböz az oktalan allatoc szavatul:
igy az könyörgesis buzgosag nélkül az
barmocnac bögesetül.

az kőnyörgésekről.

Ismet.

Az kőnyörgő embernek két dolog bántja meg az ő kőnyörgését, mellyert nem nyerheti meg az ő kívánságát: tudni illic az bűnben heverés: es az ellene vetet felebarattyanac meg nem bocsátas.

Ismet.

Sokakat Isten nem halgat meg gyakorta az ő akaratyoc szerint, hogy azokat az ő idvőssegekre halgassa meg.

Ismet.

Ez annac az orvosság ki ellen az ő büneinek kiserteri tusakodnac, hogy valamennyszer az büntül ostromlattatic, mind annyszor az kőnyörgeshez fogjon: mert az gyakorta-valo kőnyörges az veteknek izgatasat el oltya.

E L S Ő

illegible

illegible text block

illegible

illegible text block

illegible

illegible text block

illegible

ELSŐ ELMEL-
KEDÉS ME-
LYBEN MEGH-
IRATTATIK,

Mikeppen kel készíteni ember-
nec önön magát az kô-
nyörgeshez,

*Az idvôzító Vr Iesusnac, az Isteni
szeretetnec buzgosagatul fel in-
duló lelekkel való beszede.*

Gen nagy seren-
seggel figyelme-
zecz, mit szól-
lion az en lel-
kemnec igaz es
hiüfeges jegyese
az en belső re-

szeimben. Boldogh az á Lelec, ki az
Urnac szozattyat magaban hallya,

A

es az

es az ki ő szajabol az örök életre
legelő vigasztalásnak beszédevel el-
tettetetic. Boldogoc az fülec, az kic
az Isteni szeretetnek buzgoságára
melegítő szelenec fuvasatul lengé-
deztetnec, mert ezek ez vilagnac íoc
kifirtetnec ostromlásival Zugo szel-
veszeitül csendesséc. Boldogoc oh
bizoniara telyességgel boldogoc, az
ollyaten fülec, az mellyec nem az
el mulo beszédeknek külső folya-
sira, de az igazságnac belsőkeppen
oktató tanításának Zengedezesére,
figyelmezec. Boldogoc az sze-
mec, az kic ez világi hejában való
dolgokra be hunyván vadnac, bol-
dogoc mert ezec vigyázó szemle-
lessel belsőkeppen az idősségnek
dragalatos titkait nezi. Boldogoc
az kic az lelkiekben tellyes indula-
tyokkal foglalatossac, esaz menyei
titkos dolgoknak értelmére napon-
kent való gyakorlások, által önön
magokat jobban jobban készíteni
igyekezec. Boldogoc bizonyara
az kic egyedül az Urnak adván e-
geszen önön magokat, ő benne
meg

meg faradhatatlanul örvendeznec,
boldogoc mert ezec ez vilaghi soc
nyukhatatlan gondoknac fertegetô
tôvissitôl üresséc.

Annakokaert oh en Lelkem eze-
kre figyelmezzel, es nagy hamar-
saggal Zard be az te erzekensigid-
nec ez vilagra ki nylt ajtait, kif-
zics el nagy fiesfeggel te magadat
azoknac meg hallasara, melyeket
az te Urad Istened meg jelent te-
neked. Ime az te kivant fzereteted-
nec draga kincse ezeket mondgya
te neked: En vagyoc az te idvôsse-
ged, az te bekefeged, es az te eleted.
El ne hanyatolj valamelyfelé en tü-
lem, hogy az te bekefeged mara-
dando legyen. Ves veget az el mu-
landoknac, es kôvöld az ôrôkke
valokat. Mert valjons micfodac
minden ez vilaghi dolgoc? hanem
csac azon merô alnakfagh es hitetô
csalardsfagh. Es valions mit hasznal-
hat mind ez vilagh annac az ki az
ô teremptôjetül el hagyatic. Min-
den hejaban valosagot, le vetkezven
annakokaert, mutasd magadat hiii-
A 2 fegef-

segesnec, beke-segesnec az te terem-
ptő Istenedhez, hogynagy bator-
sággal járhas, az te örök időseged-
nek boldogságos ki fogó partyara.

AZ BVZGOSAGNAC
kegyelmet áhító leleknec
könyörgése.

BUseges irgalmaságú edes Uram
Istenem, csak egyedül te benned
vadás minden én javaim le tetet-
tetven. De oh valions kicsoda va-
gyoc én hogy te veled Angyalok-
nac nagy hatalmu Uraval meriec
szóllani? Én vagyoc Uram az te
szegény meg romlot szolgad, én
szinten olyan vagyoc mint amaz el-
vettetet feregh, sokkal igyefogyot-
tab és haszontalanb, az mint tudom
és magamban érzem. De emlékez-
tel meg Uram, mert ime az te orc-
zadnac irgalmas tekintése nélkül
semmi vagyoc; mert ime szinten el-
fogyoc; mert ime imar semmi is
bennem nem találtatic. Te vagy
Uram

Uram egyedül io , igaz es szent. Egyedül csak te tehec mindeneket , te birsz es te tölthecz be alda-
foddal mindeneket , clak az meg-
teres nélkül valo bünôst hagyod
üressen maganac.

Emlekezzel megh Vram az te
kônyôrôletessigidnec nagy volta-
rul, es tölcs be az en szivemet az te
kegyelmességeddel , lam nem a-
karod Vram hogy az te kezeidnec
munkaj hejaban valoc legyenec:
oh mert ez nyomorusagos életnec
habjai kôzôt hanyattatvan ezzen-
nel porra tetettetem, ha az te irgal-
massagodnac es kegyelmességednec
uya szülô harmattyaval meg nem
erôsítettém. Ne fordics el Vram az
te orczadat en tülem , ne hallogasd
az te meg latogatasodnac örven-
detes napiat, ne rejcs el Vram tülem
az te meg elevenitô vigasztalasd-
nac biztatasat, hogy ne legyen az
en lelkem ollyatan, mintaz puszta
helyeken az el szarat es viz nélkül
valo szomjuhozó föld.

Tanics meg Vram engemet hogy

cselekedgyem az te akaratodat :
oktas engemet hogy te előtted ep-
segben es alazatoſſagban járhaſſac :
mert csac te vagy az en bölcséſe-
gem, az ki ismerſz engemet az te
igaffagod ſzerint¹, es jól ismertel
meg ez vilagnac kezdeti előttis,
minekelőtte ez vilagra ſzülettet-
nem.

---

*Az ſzünet tiſztaságaert valo
buzgo könyörges.*

Ö Rôkke valo irgalmaſſagnac es
veghnelkül valo kegyelmeſſeg-
nec ki apadhatatlan kut feje, en
ſzegeny nyavalias az bunnec keg-
yetlen mergetől meg ſebhetet ſzivü
ember, igen alazatoſſan de nagy bi-
zodalmaſſon az te jo voltodnac
ſzarnyaj ala boruloc. Te hozzád
kialtoc Uram oh en lelkem nec id-
vôſſegh ado draga Iegyeſe Vr Ie-
ſus Chriſtus, moſogasd megh az
bünnec fertelmetül az en ſzivemet,
az ki csac ez vilaghnac hejaban va-
loſa-

lofagihoz ragaszkodot, azokat szereti es kivanya, az melyeket te utalsz, az ki nem gondolvan az ô idvôssegerül, csac azoc teczenec kedvenec, mellyec ez valtozo vilagnac mulando javaj.

De te Vram terempcs en bennem tiszta, alazatos, bekefeges, kegyes, engedelmes es tórôdelmes szivet. Adgy enekem oly szivet, az ki senkinec artalmara ne indullion, sem az kin az boszu allasnac veszedelemmel forro tüze hatalmat ne vehessen, hogy gonoszal az gonoszert ne fizessen, de sôt inkab az gonoszt ival megh gyôzni igyekezzec. Szüly en belem oly szivet, az mely tegedet mindenec felet szerezzen, te rulad faradhatatlanul gondolkodgyec, te rulad szüntelen beszellyen, es te elôdben halaadasnac jo illatu aldozattyat vigyen. Oly szivet adgy Vram az ki meg fogvan magat ez földiektôl, az menyei dicôsegnec idvôsseges titkairul elmelkedgyec, es magat ez ôrokke valo joknac latasaval gyönyörködtesse es eleszgesse.

Cseleked megh azokatis az te kegyelmeddel en bennem, az melyec az en megh avult természetemtől vighez nem vitethetnec. Mert csac egyedül te magad adhacz Vram en belem oly szivet, oly elmet, az ki az bunnec cselekedetit gyűlölven minden iofágos cselekedetekkel fel ruhaztatvan legyen.

Tisztics megh Vram az en belső indulatimat ez vilagnac egy szempillantásig tartó gyönyörűséginec kívánságitul, oh Vram ki az egekben lakozol emeld fel te hozzád az en szivemet, es az te uyaiddal szentesges akaratomat melfel fel az en szivemben, hogy legyen az en szivem az elő Istennec keze által iratot jedző tabla melyben megh őriztessec amaz örökke megh maradando öröksegnec Zaloga.

Nagy könyöröletessen fohászkom oh en Idvősegem, nyujcs hozzam oly kegyelmességedet, az mely által az igaz poenitentiara tert bűnösöknek eseteiket sirato feregeben számlaltathassam, hogy amaz
pokol.

pokolbeli rettenetes karhozatnac
reanc dihit Saskeselyüi, az te idvô-
zitô igidnec aldot magvat, az en
szivemből ki ne ragadhaszac, hogy
ofztan megh ne neheziteffec mer-
teklelen tobzodassal, sem ez vila-
ghi szorgalmatos gondokkal.

Engedgyed Vram aztis hogy tel-
lyes szivel felebaratomnak ellenem
valo cselekedetit bocsathassá megh,
hogy teis az en buncimnec kegyel-
mes es irgalmas legy. Orizd megh
Vram az en szivemet, akarato-
mat, elmemet es az en ertel memet
minden fele tevelygestül es gonosz-
tul, hogy az en bekeseges türesem-
mel es szenvedesemmel az örök
eletet nekünc ajanlo szent igidnec
hasznos es idvôssleges gyümôltset
teremhessem, es ekkeppen az joban
mind vigigh megh maradhaszac az
örök életben valo által költözésre.

A M E N.

Az

*Az Úr jó teczese nec mi bennünk
vighez vitelejert való könyörges.*

ENgedelmes, kegyes es minden
te hozzád esedezôkhöz io aka-
ratu Úr Iesus Christus, arazd ream
az te örök életre el pecse telô kegy-
elmed nec io voltat: hogy bennem
lakozzec, hogy bennem munkal-
kodgyec, es mind vigiglen en na-
lam megh marad gyon. Adgy ene-
kem egész eletemben oly kívánfa-
got es akara tot, mely teneked legh
inkab kedvesseb nec es bôclôsebnec
tessec. Enym legyen Vram az te
akaratod, es az en akaratom min-
denkor eggyezôkeppen kôvesse az
te akaratodat, hogy csac azt akar-
hassam, az mellyet te akarsz, es azt
ne akarhassam, az mellyet te nem
akarsz. Adgyad oh en lelken nec
hiuseges szernelme hogy azoknac
megh halhassac az kic ez vilagnac
hamar el futo arnyekaban vadnac,
adgyad hogy te eretted ez élet nec
szabolatlan fiaitul szerezsem megh
utaltatni, es telyôsséggel hatra ha-
gyatot

gyatot feledékenységben lenni ez
illyeteneknel. Adgyad hogy min-
den kívánságim felet csac te ben-
ned nyukhastam es az en szivem-
nec bekefeget te benned helyhez-
tethestem. Mivel csak te vagy V-
ram igaz bekefege es csendes nyu-
godalma az megh keferedet szive-
knek, te kívûled mindenecked vet-
lenec es az rettenetes kisirteteknec
fel haborodot harczi ala vettettec.
Ez bekefeegnec csendes remenfege
alat annakokaert mint vegheterlen
egy ôrôkke valo joban el aluszom
es el nyugoszm.

---

*Az Sziűnec istenes szandekaert
es minden cselekedeteknec io ki me-
netelejert valo buzgo
kônyôrges.*

Iövel Vram hozzam en edes Iste-
nem, mert csac te vagy szerelmes
legyese az en szivemnec, teged ke-
reslec, teged szeretlec, tegedet tel-
lyes svivel es szaijal es minden te-
het-

het segemmel imadlac es dicfirlec. Ihon Vram az en elmém fel buz-
dult, az te szereztednec langozo he-
segetül fel gyulat, tegedet latni ki-
van, semmi edessleges gyönyöröse-
ge egyeb nincsen, hanem hogy te
rulad szollyon, te rulad hallion, te
rulad irjon te rulad beszelveffen es
az te dicfősegedet koroskent bel-
fő rejtekeben forgassa, hogy ez
vilaghi fok nyomorusagoknak fel
indult visszalkodo szelvefzei kô-
zôt egy kevesse megh pihenven,
edessleges emlekezetül legjen te na-
lad.

Tegedet hilac annakokaert oh
en lelkeknec szomjuhozo kivan-
saga, te hozzád kialtoc tellyes szi-
vemből való kialtással, es midôn
teged hilac bizonyara en bennem
hilac, mivel hogy en telyessleggel
semmi volnec, ha te en bennem
nem volnal, ismet hogy ha en te
benned nem volnec te is nem vol-
nal, en bennem. En bennem vagy
Vram, mert az enelmémnec em-
lekezeti kôzot la kozol, ez által
ismer-

ismerlec megh tegedet, ez által
talallac megh tegedet, midôn gon-
dolkodasomat ebreztem te felô-
led, es midôn gyônyôrkôdôm te
benned: kitôl mindenec, ki által
mindenec, es kiben vadnac min-
denec. A M E N.

Könyörgés melyben ember elméjét Isteni buzgóságra, és az imadkozásban való figyelmetességre fel serkenti.

Mindenható, kegyelmes, es irgalmas Isten; te neked az Menyországnac dicső serege; az tizta artatlanfágnac ruhájában fenyekedő szent Angyaloknae mennyei tabora, es az boldogságban örvendező dicsőült lelkeknek minden rendi, dicséretet es háláadaft nyutvan te neked végh nélkül enekelnek. Teged Vram minden szentec es minden igazaknac megh boldogult lelkei nagy meltoiságossan es felseges nevezettel dicsernek. Mert teged illet minden tisztességh es

B

dic-

dicsőffégh, ninczenis ime olly teremert allat, am bator erős, hatalmas, es nagy értékű legyen, az ki tegedet elégfeges méltósággal es voltaképpen fel magasztalhatna es hirdethetne. Mert te vagy Vram amaz felfeges, veghetetlen es megh foghatalan jó. Te Vram Isten engemet teremtetett, te engemet el vezet bűnöst az te egyetlen egy szerelmes Fiadnac, ki mi érettűnc az keresztfán szenvedet, jó tőtemenyevel megh váltottal. Teneked csac egyedül te neked tulajdonitom az en lelkemben avagy testemben az mi hasznos jó találatic, es azokert teneked tartozom halaadafnac buzgo dicsőretivel.

Iay en szegeny mind az földnec poraigh le vetteret ember, az te kezded csinalmanyinac legh kissebbic része, ki az te dicsőfféges tekinteted előtt olyan vagyoc mint egy legh alab való fergecske, nagy kívánsággal kívánlac Vram tegedet dicsőfírni, tégedet aladni, tégedet fel magasztalni, es teneked halakat adni.

De

De oh edes Istenem jollehet ezek-
re az te szent szerelmednec ben-
nem langozo tüzetől gerjesztetem,
mind azon által az te kegyelmed-
gednec rajtam megh uyult jo kedve
nelkül véghez nem vihetem. Anna-
kokaert kérelec feletteigen kérelec
tegedet en Istenem, en életem, en
erőfegem, en idvőfegemnec es eg-
gyetlen egy remenfegemnec erős
kősziklaja, kifizics es meltoztas en-
gemet tégedet dicsirni. Engedgyed
Vram, es Isteni könyöröletessged-
ből cselekedgyed, hogy tégedet
meltan dicsirhesselec, es hogy az en
te rulad valo dicsiret mondasom
clőttes kedves légjen.

Adgyad enekem az en szivemben
az te kegyelmednec vilagat, es az
te megh elevenítő igidnec gyönyö-
rőfeges izét az en szajamban, hogy
az en szivem tellyes indulattyaival
elmeledhesselec az te dicsőfegedrül,
es az nyelvem egész napon eneke-
lye az te dicsiretedet.

De mivelhogy ime az bűnös em-
bernec szajaban nem talaltatic di-

csiert nec tisztasága en peniglen foc
 kôlômb kôlômb félebünôk nec un-
 doc szenyetûl megh mocskoltatot
 ember vagyoc. Kérlec azért Vram
 tégedet tisztics megh az en szivemet
 minden fertelmeslegtôl , egészen
 mind kívül , belôl szentely megh
 engemet hiveknec megh szentelô
 Istene, es tégy méltova az te dicsi-
 reted nec véghez vitelere. Fogad-
 gyad kegyelmes orczaval az en aja-
 kimnac te hozzád bocsatando al-
 dozatit, légyen kedves az te Isteni
 tekinteted elôt, es hasson fel te hoz-
 zad halaadafnac gyönyörôléges jo
 illattyaval. Az te szentféges emle-
 kezeted nec édes volta tôlcse be az
 en lelkemet, es az te szerelmed nec
 jo kedve boricsa el minden en er-
 szekenfigimet.

Cselekedgyed effelet Vram, hogy
 az en elmém nec gondolati ez lat-
 thato dolgokrul , amaz lathatatlan
 dolgokra fordullyanac, ez földiek-
 ról az menyieikre, ez idô szerint
 valokrul , az örökke valokra, es
 ugyan telyességgel bucsuját vegye
 ez

ez vilagnac ezerkepü családagi-
tul, hogy csudalatos lelki elmelke-
défekben foglalatos leheffen.

Oh idvôflegh hozó alazatoszag-
nac szelid természetô Baranya Vt
Iesus Christus, veszerellyed az en
szivemet, hogy te neked illendô es
kellemetes tisztetet mind örôkke
teheffen, teged úgy dicsirheffelec,
hogy az te irgalmassagod es kegy-
elmeffeged által, azoknac tarsala-
gokban alhassac, az kic tégedet
szüntelenül latnac es vegh nélkül
dicsirnee az egekben. A M E N.

*Az bünôs embernek kegyes siralma,
melyben keserves panaszkodást tészen, hogy
az Istennec dicsôseges tekinteti elôt al-
van, töredezet szível meg nem
indul, holot meg az szent
Angyalokis reszketnec az
Istennec latasa elôt.*

KEgyelmedbôl bocfas megh V-
ram, bocfas megh kegyes Iste-
nem, bocfas megh es könyörôly
megh rajtam, az entudatlanfagom-
nac

nac es fôc fogyatkozafimnac légy
 kegyelmes. Az en vakmerô termé-
 zetem nec ektelenfegejert ne fordics
 el az te irgalmas orczadat en tûlem,
 ne tafzics el engemet elôled, hogy
 tégedet szegeny szolgad léven, de
 oh vajha jo, hafznos es femmire kel-
 lô nem volnec, de ime azért vagy oc
 igen ala valo, mert tégedet dicsô-
 ségében rettenetes meny nec föld-
 nec Vrat, ki elôt mindenec refzket-
 nec, szivem nec minden tôredelmef-
 sége, es szemeim nec ki aradot kô-
 nyhullasi, minden te hozza illendô
 tisztelet es félelem nélkül dicsirlec,
 aldlac, es imadlac.

Mert hogy ha az szent Angya-
 loknac artatlan sereghi, kic az te
 fzined nec latafaboll lelki örômmel
 telyefec, tégedet imadvan es dicsir-
 ven refzket nec: Hat en fôc bûnôk-
 kel megh rakodot nyavalias ember,
 midôn te elôdben alloc, tégedet
 imadlac es dicsirlec, hogy szivem-
 ben meg nem remûlôc? hogy abra-
 zatom el nem hal? hogy ajakim vér
 nélkül nem maradnac? hogy min-
 den

den tagaimban holt elevenne nem leszec? es hogy sürô könyhullatassal szüntelenül te előtted kefer-ves siralmat nem inditoc? Oh Vram akarnam felette igen akar-nam, de elégtelen vagyoc, mert ime az mit kivanoc el nem követ-hetem. Azert csudalkozom el al-melkodot elmével magamban, hogy tégedet az en gyenge hitem-nec homalios szemeivel dicsôse-gedben rettenetesnec latlac. De vallions kicsoda cselekedheti ezeket az te gazdag kegyelmednec sege-delme nélkül? Mert ime minden mi ôrôc idvôsségûnc semmi nem egyeb hanem csac egyedül azte nagy irgalmassagod. De jay nekem szegeny nyavalyasnac! ime mikep-pen lôt igy erzenefegh nélkül va-lova az en lelkem, hogy az nagy felelemnec rea jôvô habjaitul megh-nem retten, mikoron az elő Isten elôt all, es az ő dicsiretit enekli? Iay enekem szegeny nyavaliafnac! ihon mikeppen változot erôs kôve es kemeny vassa az en szivem en

bennem, hogy az en szemcimből nagy Zokogással nem folynac az könyhullatafnac sűrő Zapori, midőn en legalab való szolga leven, beszéllec az en Vrammal; halando ember leven, az elő Istennel: teremptet allat leven az mindeneknec teremptőjevel: es az ki csac sarból kelesztetet azzal, az ki mindeneket csac semmiből teremptet. Ihon Vram le boruloc az te orczad előtt, es az en el hanyatlot eletemnec titkos rejtekben allo gonoz fertelmit elő szamlatom es be mondom az te atyai füleidben. Te oh Vram Isten, az te irgalmaságodnac gazdaglagaban, es menyei ajandekidnac büléges volta szerint, tegy reszt enekem az te uya szülő iavaidból, hogy ezekből te neked hasznossan szolgálhassac, mivel hogy csac egyedől az te szent ajandekidnac nekünc osztot giraja szerint szolgálhatunc kedvesen te neked.

Iarja által Vram az en megh atalkodor testemet az te szent félelmednec fertegető nyila; es hason be
az en

az en tetemimben szinten az belső
velőkre, hogy örvendgjen te ben-
ned az en szívem felven az te nagy
nevedet. Oh vajha ugy rettegne te
tűled az en szegeny bűnös lelkem,
az mikeppen amaz Szent, az ki
azt mondgya: Mindenkoron ugy
feltem az Vrat, mint amaz fejem
felet Zugo árvizeknek hankodo
habjait. De te lelki ajandekoknak
bűsegefen safario Istene, az teneked
valo dicsíret mondasom közöt,
arazd megh bennem az könyhulla-
tasnac kut fejét, szívemnek tiszta-
sagát, es elmémnek te benned valo
örvendezését nevellyed, hogy tege-
det tőkelletesen szeretven, es melto
halaadással dicsirven, az en lelkem
tegedet illatozzon, téged érefzen,
téged kostollyon, mint megh va-
gyon irvan: Iővetec kostollyatoc
es lassatoc mely édesseges légyen az
Vr. Boldogh annakokaert az á fir-
fiu, az ki remenfeget veti te ben-
ned: Boldogsagos az á nép, az
kinec segedelmé te tűled vagyon:
Boldogh oh bizonyara boldogh
B 5 az,

az, az ki ez firalom völgyében az
 ő te hozzád való fel menetelet el
 rendelte, mint örökre megh mara-
 dando hazajában: Boldogoc az kic
 tisztá szivűec mert őc az Istent
 megh láttyac. Boldogoc Vram az
 kic lakoznac az te házadban, mert
 tégedet örökkön örökke dicsirnecc.
 A M E N.

Az Isten önön maga természeti-
 hez hasonlo dolgot kivan
 mi bennűnc.

AZ Atya Isten buzgo jó akarát,
 az fia Isten szeretet, az szent Lelek
 Isten az Atyanac es az Fiunac szerelme, ez
 szerelme az Atyanac es az Fiunac, kivan mi
 bennűnc magához hasonlo indulatot, tudni
 illic az szeretetet, mellyel mint neminemő
 valami nagy szövetseggel ő hozzá kötöt-
 tetsűnc es ő vele eggyesüllyűnc. Mert vala-
 mely szeretet valakinac nem erti meltosagát,
 tisztelētītis nem tudgya annac az.

Az kiben az isteni szerelem tündöklic,
 bátorságossan mehet az, az Vrnac eleiben,
 minden kételkedést felre teven es semmit nem
 felven,

felven, igen nagy kedvesen szól ô vele. Valakiben peniglen ez nem találtatic, ez illeten nem életet, elni hanem halaltul el foglaltatnac lenni lattatic. De viszontagh az kitellyes szivebôl igazan es valóságossan szereti az Vrat, ennet az ô szemei az ô Vrara Istenere vagjon függetven, kit szeret, kit kíván, kirül elmekedic, kiben gyönyörködic, kiben elttettetic, es kiben az óroc életre legeltetic. Az ô Isteneben ez illeten buzgoságossan ôruendôzô ember, az ô enkleseben, olvasasaban, es minden ô cselekedetiben oly csendességgel es figyelmetességgel viseli magát mintha az Isten jelen legyen az ô szemei elôt allana, mint hogy bizonyara ottis áll. Vgy imatkozik mint ha az Isteni felsegnec dicsôsegs tekinteti eleiben fel vitettetven, az kegyelemnec széki elôt allana, holot ezerszer valo ezeren szolgálnac es holot tiszervalo szasz eszeren udvarolnac. Az ki az ô lelkét szeretetre gerjeszti, ez illetén az biinnoc setét almban be merülni nem hadgya, de sötjora vezérli, kegyességre hajlandova teszi es az tóredelmességnec által hato fegyverrel sebbeti. Ez illeten, mondom, az ô szívenec setetes homalit megh finyefiti, be Zarlot rejtekit fel nitiya, megh hidegedet lelki ismeretis fel gerjesztis,

gerjeszti, dőlőfős haragát üző elmejét megh
szelidíti, az vétkeknec dudáját belőle ki
gyomlallja, gonozra futo testi indulatit megh
foitya, hanyat homloc rohant erkölcsöt el val-
toztattya, az szent lelket benne megh
nyitya, es ez alhatatlan életnek gyönyöröse-
gere szalgudot igyekezetit megh szabolazza.

Ime mindezeket cselekeszi az emberben az
Isteni szerelem mikoron jelen vagyon, de mi-
helyen el tavozandic, szinten ugyl hívrad
es el hiül az lélec, mint amaz forro serpenyő,
ki alol az tűz el harittatic.

Az Istent szerető léleknec bizodalmarul.

MEgh bôcsôlhetetlen es ki beszélhe-
tetlen az Isteni szerelem, mely által
az lélec minden közben vetes nélkül nagy
bizodalommal jarul az ő Istenehez, es ő
hozza alhatatoffan ragaszkodic, kedve-
sen az Istentül tudakozic, es minden dol-
gaiban ő tüle tanacsot kerd.

Az lélec mely az Istent szereti, sem-
mit egyebet szolni avagy gondolni nem
tud, hanem csac az Istenről, ezen kívül
min-

mindeneket megh vét es mindeneket megh utal.

Valamit szol es valamirül elmélkedic Isteni szerelemnec édes izi, es draga illattya szarmazic ki mind azokbol, oly nagy eggyesülessel foglalta magahoz az Isteni szerelem.

Valaki az Istennec ismeretire akar jutni, szeretet legyen abban az emberben, mert csac hejában kezd az ollyatan az olvasashoz az, elmélkedeshez, az kônyörgeshez, es az szent igiknec hirdetesehez, az kiben ez szent szeretet nem talaltatic. Az Isteni szeretet szül az léleknek szeretetet, es azt cselekeszi hogy az telyeffeggel ő rea fuggeszteffec : mert Szeret az Isten, hogy ő is szerettesse.

Midön az Isten szeret semmit egyebet nem akar, hanem hogy szerettesse, tudvan hogy szeretettül azoc boldogoc, kic őtet szeretendic.

Az oly Lélec mely az Isteni szeretetnec tüzeben egh, mindennemô testi indultatinac sellene mond, es magat egészen az Istennec egyediül valo szeretetire adgya, hogy megh felelhessen annac az szeretetnec, mely által Istennec szerelme ő bele szállot, es midön ő egészen az szerelem-

relemben telyeffeggel be merül, minemő nagy eggyező hasonlatossága vagyon, amaz el apadhatatlan dragalatos forras-nac ki folyo kut fejehez? Nem egyenlő beő mertekkel vagyon, az szerelem es az szerető: az lélec es az Isten: az teremptő es az teremptet allat: mind azon által ha telyes erejéből tégedet szeret, semmi nincs hatra ott, ahol az tellyes cröböl való szeretet megh vagyon. Semnit ne fellyen az á lélec az kiaz Vrat szereti, fellyen bar az ki nem szereti, az Istent szerető lelec buzgosagra vonattatic, kíván-sagra vittetic, erdemét nem hanya veti, be fogja szemeit az menyei felséghez elöt, de fel nitya az menyei gyönyöröfsegre, advan magát az idvôfsegre, es ebben mindeneket nagy bizodalommal munkalkod-van. Az jo lélec félfelé távozic az szeretetert, es az testi erzekensegeket el hadgya, hogy önön magát ne eresse, ki az Istent erzi. Ekkeppen leszen hogy midön az elme az Isteni ki mondhatatlan édessegtől illetetven, neminemőkeppen ő magátul magát félre vonnya, söt ettiul ugyan el ragadtatic, es el valvan ő magátul el távozic, hogy az ő Istenével gyönyöröfsegere éllyen.

Mert minden azért oly gyönyöröseges,
hogy keves es vékonyon vagjon, az szere-
tet Isteni jó kedvet ad: az Isteni jó kedv
batorságot: az batorságh köstölést: az
köstölés ehezést. Az lélec mely az Isteni
szeretetre indult, semmit egyebet nem
gondolhat, semmit egyebet nem kívánhat,
hanem csac szüntelenül fohaszkodic,
mondvan: Mint az szomjuhozó szarvas
kívánczik az kut fôhöz, úgy kívánc-
zik az en lelkem te hozzád en Istenem.

*Az Isten felöl az elmelkedes, men-
nél nagyobb es buzgoságossab, annal
édessebb es gyönyörösegebb.*

KEgyes, es kônyôrôlô Vr Isten,
ki minket így ennyre szerettel
es megh váltottal, ki minket ennyre
megh elevenített az joban, es az
lelki dolgokban fel magasztaltal.
Oh kegyes es kônyôrôlô Vram, ime
mely gyônyôrô édesseges az te Iste-
ni jó voltodnac emlekezeti, meny-
vel penigh inkább te rulad elmelke-
dem, annyval édessegesb es szerel-
metesb vagy en nálam. Annako-

kaert ki mondhatatlanul gyônyôr-
kôdtetnec engemet az te javaid, es
az en ízamkiveter bujdosáimnac
helyen az en értékem szertint édes-
seges szertetnem nec buzgo indu-
lattyat, es elmém nec gondolkodásat
egyedül Vram csac te read függesz-
tem. Azonkôzben miglen ez rom-
lando életem nec pallya futását el
végezem az te csudalatos szertere-
tedet es szépségedet szüntelenül ki-
vanni es rútá gondolkodni soha
megh nem szünöm.

Mert ime megh feblhettec enge-
met az te szertelmed nec lóvôldôzô
nylai, fel lobbantac en bennem az
ahitatosfagnac tégedet kivano sebes
tûzei, te hozzad erni erôlkôdôm, es
az te szinedet latni szomjuhozom.
Annakokaert ime az en testemet ez
vilagh ellen valo ôra lasnac helyére
viszem, es az te szent nevedet nagy
vigyazással ôrvendezven, tellyes el-
memmel, es minden tehetféggemmel
enec szôban dicsirem: tegedet en
teremptôm es eltetôm fel ma-
gasztallac. Az én elmemmel az
egeket

egeket fellyül mulom, es ot te veled en nagy kivanfagommal eggyesülôc, ugy hogy Icsac testem tartassac es nyomorulasos élet nec fanyaru rômlôczeben : elmem nec gondolatya, kivanfaga es ahitatosfaga pediglen te veled nyugodgyec az egekben : mert ot vagy on Vram az en szivem, ahol vagy te en lelkem nec kivanatos es meg bôcsôlhetetlen draga kincse.

De ime en Istenem irgalmasfag nac ki folyo büséges ére, midôn az te io voltodnac veghetetlen voltatul, es kegyelmességed nec dicsôsegerül gondolkodom, megh farad elmem, az en szivem en bennem el fogyatkozic, kôzel sem erkezie azoknac meg fogasara: mert Vram az te tisztelied, az te ekesseged, az te Isteni erôd, az te diczôseged, az te felseges meltosagod es az te szereteted, fellyül halladgyac minden mi erzenesegünket. Az mikeppen hogy meg bôcsôlhetelen az te mireanc ki ontot kegyelmed nec vilaga : ezenkeppen ki mondhatatlan

az te örökke valo szeretetednec
minket uya szülô kegyelme, mely
altal mindeneket teremtetel, mely
altal az fogadot füsagra el valaszt-
van te magadhoz foglaltal.

*Valamely dologh az Embernec el-
mejet az Isten latsatul el vonszá,
azt igen el kel tavosztatni,
es meg vetni.*

Az ki világ szeretô, mire meg
gondollya menendô.

Ez ut jár mellyen, rakva veszel-
lyel igen.

TAvozzal el azért oh ember egy ke-
vesse az te szorgalmatosságidtul, es
egy kicsiny ideigh titkold el tennen ma-
gadat az te busulo gondolkodásidtul, vet-
kezd le ez vilagtul meghterhelt gondai-
dat, had hatra minden felé kapo dolgai-
dat. Nosza egy fertaly oraig ad magadat
az Istennec es egy kicsinnye nyugodgyal,
meg ő benne, Zarkozzal be az te elmednec
rejtekeben, rekesz ki omnet mindeueket az
Isten kívül, es azokon kívül, melyec az ő
tisz-

geshez valo készületül.

tiszteletire tartozandoc; ekkeppen az
szívednec ajtaját be teven, keresd,
ütet, es mondgya mingyart az te szíve
tellyes buzgosaggal az Istennek.

Uram az te irgalmas orczadat
keresem, az te irgalmas orczadat
keresem en Istenem. Nosza mostan
azert en Istenem tanics meg az en
szívemet hol es mikeppen keressen
tegedet, hol es mikeppen talallyon
fel tégedet. Uram ha it jelen nem
vagy hol keresselec tégedet? ha pe-
niglen mindenűt vagy, miért en tü-
lem nem lattatol jelen lenni? De
ime oh bizonyára Vram hozza
mehetetlen vilagossagban lakozol.
De mikeppen járullyac az meg fog-
hatatlan vilagossaghoz? avagy ki-
csoda vezerele oda, es ki viszé abban
engemet, hogy az te kegyes színe-
det lassam abban? effelet micsoda
jegyekkel, es orczával keresselec
tegedet? oh en Vram Istenem soha
nem lattalac tegedet, soha ném
ismertelec az te abrazatodban.

Mit cselekedgyéc oh felfeges
C 4 nagy

Első elmelkedés az könyör-

nagy hatalmasságnac Istene, mit cselekedgyéc ez te hofzu ideiglen való szamkivettetet szegeny foglyod? mit cselekedgyec az te eggiü szolgad? az te szerelmédtől szorongattatic, de ime nagy tavoly vettetet az te orczad elől. Teged ahitozic latni; de ime igen meize tavozot az erősségnek Vranac szine latafatul. Te elődben allani kivan kozic, de ime az te lakasod hozzad jarulhatatlanfagh. Téged fel talalni így ekezic; de ime nem tudgya az te helyedet. Teged keresni vagyakotic; de ime nem ismeri az te abrazatodat.

Az Istent szüből szeretôknec belfő-
keppen való munkalkodásokrul.

V Alakiben az Isteni szeretet gerjedez,
azt forgattya szüntelen az elmeje-
ben, mikor jelennye meg az elő Isten előt,
mikor vegye bucsuját ez Vilagtul, mikor
tegye le gyarlo testenec romlando satorat,
hogy amaz lelki bekeségnek draga ruhaja-
ban fel öltözhessec: Ennec szíve es ki-
van.

vanfaga, mindenkoron az egekben vagion fel
emelkedven. Valamikor on ül, iar, nyugzic,
avagy valamit cselekefzic, az ő szive az
Istentől el nem szakad. Mindeneket az Isten-
nec szeretetire int, mindeneknec az Isten-
szeretetit ajánlya: úgy anyra hogy minemő
ala valo es keserő legyen ez vilagnac szereteti,
szivevel, szajával sőt minden cselekedetivel
rula bizonyfagot teszen.

Ez illyeten csufollya ez vilagnac dicsőse-
gét, feddi szorgalmatosságit, eleiben adgya
mindennec, hogy minemő nagy bolondsag le-
gyen azokban bizni, az mellyec hamar el mu-
landoc. Nem győz be telni almelkodással azok-
nac vakfagan, az kicezekben gyönyörködne-
c. Aztis nem kevesbe csuállya, hogy minyajan
el nem szakadnac ez romlando vilagnac al-
hatatlan szeretetitol.

Ez illyeten effelet gyönyörőségesnec
itili mindeneknec lenni azt, az mely
neki edessleges; mindeneknec kedves len-
ni az kit szeret; es mindeneknel nyilvan
lenni, az kit esmer. Koroskent az ő
Istenről elmelkedic, az kiben örvende-
detessen ugyan megfuyul, annyval ked-
vessebben, mennyvel inkább nagyobb gya-
korlatossaggal. Mert ugyanis edessleges az
C 5 min-

mindenkoron az gondolkodásra, az ki az dicziretre es az szeretetre mindenkoron gyönyörőséges.

Az jó leleknek kívánságairul.

VR Isten, ki az te hozzád folya-
modo téredelmes sziveknec
igaz világossága vagy, es az teged
szomjuhozó lelkeknek eggyetlen
egy élete. Enged hogy az te szent-
téleges szerelmedhez el valhatatlan-
keppen ragaszkodgyam. Iôvel V-
ram szály be kerüléc az en belsô
részeimben; ez az te gyönyörôse-
gednec drága illattyával, részegics
megh az en szivemet, hogy telyef-
segel feletkezhessem el ez világi ha-
mar el futo dolgokrul. Mert ime
igen utalatossac, es megh unasban
vadnac en nalam azokkal részesülni,
melyeket ez világ cselekefzic.

Szomorú enekem azoknac la-
tasa, az melyeket it nézéc, nehez se
gemre vadnac mindenec, valamel-
lyeket ez hamar el mulandokrul
halloc,

halloc. En Istenem, en eiletemnek
hiüfeget reménye, segely megh en-
gemet, es adgy vigafagot az en fzi-
vemben: iövel Vram en hozsam,
hogy lassalac tégedet. De felette
igen szoros ime az en lelkemnek
hajleka, miglen belé nem iösz es
meg nem nagyobbitod ötet. Ime el
hírvát az en lelkem varván tégedet.
Iövel azért Vram iövel ne kessél
uyics meg az te kegyelmednek har-
matiaival. Iol tudom es megh val-
lom, ime meg rakodot az bünnec
rutfagaval: de vallions kicsoda tisz-
tittya meg, avagy te kívüled kinec
esedezzen? Az en titkos büneim-
ből tisztics meg Vram engemet, es
kedvez az te szolgadnac, te ellened
valo idegen cselekedetinek.

Adgyad oh en lelkemnek szerel-
mes valtsága V r Iesus Christus, ad-
gyad hogy az te kívánságodtul es
szeretetedtől illetterven mondhas-
sac ellene ez testi kívánságnac es vet-
hessem le szivemről minden ez földj
kívánságoknac súlyos terhét. En-
gedgyed Vram hogy az en testem
vet-

vettefsec az en lelkemnek birodalma alá, az en lelkem vízfönt az okosságnak, az en okosságom továbbá az te kegyelmednek, hogy így osztan mind kôlsô es belsô reizeimet az te szent akaratomnak igazgatója alá szorízzad. Engedgyed Vram aztis, hogy az en szívem nyelvem es minden csontaim csak te read figyelmezzene. Szelesícs ki az en elmemnek fôc verkeknek szenyétôl meg reket gondolkodásit; es emeld fel az en szívemnek ahitozó tekintetét, hogy éles elmelkedésével, az en lelkem iússon fel te hozzád mint ôrökke meg maradando melyseges bölcseségnek ki forrokt fejéhez. Oldozd meg Vram az en büneimnek kôteleit, mellyel erôs kôtézesben tartatom, hogy mindeket el hagyvan te hozzád siessék, te hozzád ragaszkodgyam, es egyedül te neked elhessek. **A M E N.**

CXLVI SOLTAR.

Dicsírd az Istent mostan oh en
Lelkem

Dicsírem ôtét mig leszen eleted
Fejedelmekben remenségem
Nem leszen ember en idvôffegem.

2 Mert ôc meg hálnac ismet földé
lesznec

Ez földiekről meg sem emlekezne
Azert boldogoc azoc lesznec
Az kic Istenben erősen hisznec.

3 Ennec nagy gondgya vagyon
mindenekre

Mind menyre, földre es az nagy
tengerre,

Ezekben valo soc rendekre,

Ez földön valo soc szegenyekre.

4 Az igazaknac ô meg ôrizôje

Kegyetleneknec erős büntetôje

Az szegenyeknec segitôje

Az chezôknec ô eltetôje.

5 Meg szabadittya Isten az foglyokat,

Vilagosittya az szegeny vakokat,

Fel emeli tantorottakat,
Igen szzereti az igazakat.

5 Es meg ôrizi az jövevényeket;
Szegeny arvakat es az ôszvegyeket:
De meg bünteti bünôföket
Földrôlel tôrli ô ôsvenyeket.

7 Vralkodol te azért Vram Isten
Te szent Fiaddal örökke meny-
egben

Az szent Lelekkel egyetemben
Dicsirüinc teged dicsôségedben.

8 Szent David írta ezt az foltar
könyben

Szaz negyven es hatodic enkeben
Halakat ad ez dicsiretben
Miis dicsirjüc Istent lelünkben.

MA-

MASODIC KAR. BAN HELYHEZ- TETET ELMEL- KEDÉS,

*Melyben be fog'altatnac hét rend-
beli reggeli imatszóc, ismet hét
haláado es az igaz poenitentia tar-
toknac hét szép könyörgesi, mellyec
illendő rendel, az egez Hétnec kü-
lön mindenic napjara osztattanac*

RÖVID INTES

Az mindennapon valo könyörgesre.

AZ mi életünknek pal-
lya futasat illic mi ne-
künc könyörgessel vi-
ghez vinnünc, es ezzel
az mi el farat elmeinket napon-
D 2 kent

kent uyítani, mert erre minden embereknek nem kevesbe vagy-on szükségec, mintamaz termô faknac az vizeknek nedvessegire. Mert lam sem az fac nem hozhatnac gyümölcsöt; hogy ha az ô gyôke-
rekben az nedvesseget be nem szijac, sem peniglen mi az kegyes életnek nem teremhettyüic draga gyümölcsöt, hogy ha az mi el hívrat szívünc az kônyôrgesnek menyeyi harmattyaval nem elezgetetic.

Minekokaert nem csac az napnac fel tamadasa elôt mikoron agyunk-bol fel kelunc kel mi nekünc kônyôrôgnünc, de akkoris az mikor etelhez ülünc, es mikor testünket az eczakai nyugodalomra adgyuc, fellette igen illendô magunkat kegyes es ahitatos kônyôrgeffel Istennec gondviselese ala ajanlanunc; de sôt inkább mindê oraban es ennec resz-eiben szükség mi nekünc kônyôrgesünket az Vrnac be adnunc, hogy így az kônyôrgesnek folyafais egygyezzen az napnac folyafaval.

Tovabba az téli idôben az hoszu
ccza-

eczakaknakis nagyobb részét, illic könyörgéssel el mulatnunc, es nagy rész ketessel meg hajtvan terdeinket az Vrnac haláádasnác dicsiretit nyujtanunc, el hiven ez által lenni magunkat boldogoknác, hogy az Isteni szolgálatban vagyunc foglalatossac.

Mert nosza mond meg micsoda orczával nezed meg addigh az finyes napot, miglen először az Igasfagnac aldót Napjanac imadságot nem tesz, ki ez szép ragyogo világosságot az te szemed eleiben fel hozta. Mikeppen kezdéz addig eteledhez, miglen először halakat nem adcz annac az ki enny javaival tegedet meg latogatot es meg aldót. Micsoda remenféggel adod magadat eczakanac idejen az alomra? minemô rettegtetô ejeli latafokkal iteled hogy teneked leszen kôzôd? hogy hatennen magadat először az szübeli könyörgésnec erős páisával fel nem fegyverkezteted, de erőtlen kezűlettel megy az alomra.

Mert ime felette igen könyű leszen

teneked amaz karhozatnac fajtal-
nul incselkedô kôlykeinec lesben
hant halojaban akadnod , az kic
tégedet szüntelê ostromlanac, hogy
ha te magadat az kônyôrgestûl
pufztan hagyod. De ha az kônyôr-
gesnec panczellyaval be fedeztetnec
lenni latnac tégedet, azontul hatra
álnac , nem kôlômben mint amaz
gonoz uton allo latroc kic midôn
az ô ellenec indult vitezeknec vil-
logo ki vont fegyvereket fejec felet
forogni lattyac , ottan megh futa-
modnac.

---

*Könyörges, midôn reggel fel
serkensz.*

Vilagoss meg Vram az en sze-
meimet, hogy soha el ne alu-
gyam az halalban, hogy valamiko-
ron ne mondhasza az en ellensé-
gem, meg gyôztem ôtet.

Mi-

*Mikeppen ajánlya ember magát
Istennec, midôn reggel fel kél.*

AZ idvôzitô Vr Iesus Christus
neveben fel kelec, ki engemet
meg váltott az ô dragalatos vérevel,
ô engemet igazgasson, meg ald-
gjon, ôrizzôn es meg erôsítsen.
minden jora való dolgaimban, ma,
es minden idôben, es ez nyomoru-
ságos életem után vigyen be enge-
met az ôrôc életben. **A M E N.**

Mas.

AZ te aldot kezeidben ajánlom
oh irgalmassagnac Istene az
en lelkemet, az en erzekensigimet
es beszédimet, tanácsomat, gondol-
kodásomat, cselekedetemet es az en
testemnek es lelkemnek minden
szükséges dolgaival egyetemben, az
en be meneteletem, es ki menetele-
met, hitemet, emberec kôzöt való
társaságomat, az en életemnek fo-
lyását es czellyat, az en ki mulásom-
D 4   nac

nac napiat es orajat, az en testem nec
az koporsóban való nyugovafat es
fel tamadafat, minden szentek nec ez
valasztot hivek nec sergevel. AMEN.

Istennec az el mult eczakai kegyel-
mes ôrizesejert való haláadas, es egyszer-
s-mind kônyôrges, melyben kerjûc,
hogy minket az Isten hasonlo
gondviselesevel ez na-
ponnis végyen
kôrnyül.

Vasarnapra rendeltetet.

VEghetetlen halakat adoc tene-
ked oh szentseges Atyam ôrôc
mindenhato Isten, hogy engemet
ez el mult ejel az te kônyôrôletet-
segedbôl kegyes gondviseleled nec
szarnyaival be fedeztel. Kérem a-
zert mostannis az te felseges jo vol-
todat, hogy engedgyed enekem ez
mai szent napot, hitben remenseg-
ben, szeretetben, beke seges türesben,
felelemben es lelki szorgalmatoffa-
gok-

gokban úgy elmulatnom, hogy ez
által az én szolgálatom kedves le-
gyen az te Isteni felségednek. A-
M E N.

Istennek örökke való Fia Vr Iesus
Christus, Isten Istentül, világossag
világossagtul, ki ez nagy tenger nec
fetéres kôdeiben, ugy mint reggeli
hainal csillagnac fenylo vilaga, nagy
mesze az mi szemeinc elôt finye-
kedel, világositvan minden embe-
reket, az kic iónek ez vilagra, hogy
te hozzád igaz parthoz igazgattas-
sanac. Virrazd fel Vram az tudat-
lanfagnac sôtet ejeletül el borittatot
elmenk nec rejtekit, es gyulazd fel
bennünc az igaz ertelem nec ho-
maly nélkül való vilagat, hogy te
benned, es te általad lathassuc es
ismerheffünc meg az Atyat, kinec
esmereti élet, es kinec szolgálni
örökké való uralkodas.

Szent Lélec Isten, éltető es ujia
szülő szent szeretet nec tüze, ki
meg világosítasz mindeneket, es
egyszer mind meg melegétesz. Az
te Isteni hatalmas erőddel szály be

az en szivemben, es gyulazd fel az
 kegyesslegnek világát, hogy ez csa-
 lárd vilagnac egy szempillantásig
 tarto gyönyörűséget utalhassam
 meg, es ellenben az menyorszagnac
 tökéletes örömet szerezhessem.
 Finyesics meg az en elmemet, hogy
 érthessem meg minemű draga io-
 kat akar el veszteni az mi kegy-
 etlen ellenfegűnc, ez rossz világ ár-
 nyekahoz valo ragazkodásra in-
 gerelven. Adgyad effelet hogy csak
 azokra függözthessem szemeimet,
 mellyec az te dicsősegedre tartoz-
 nac, ezen kívül egyebekre neis te-
 kinthessec. Öncz vegezetre az en el-
 mémben az te szent szeretetednek
 aiandekát, hogy hatra vetven min-
 den ez vilagi el mulando dolgokat,
 szűntelen valo kivanfagommal a-
 zokat szomiuhozhassam, az mel-
 lyek örökke meg maradandoc.

Oh te örökke imadando tellyes
 szent Haromsagegy bizony Isten,
 oltalmaz meg ez mai napon enge-
 met az kegyetlen ördögnek vesze-
 delmes incselkedesétől, őriz meg
 enge-

engemet ez napon az bűnnec minden cselekedetitül, Mencs meg engemet ez napon az véletlen es hirtelen való halaltul; Az en nyomozuságimban legy vigasztalom, szomorú kisergetemben erős diadal-mam, es legy halalomnac ideien az en testemből ki mult lelkenec gyönyörűseges befogado hajleka. Fel serkentetted oh en Istenem az en álomban be merült testemet, kerlec Vrámm serkens fel az bűnnec edes álmaiban szunyadozo elme-metis, es ez vilagnac főtet tömlőczéből szabadicz ki, es az kit fel költöttel ez álomból az vigyazafra, ki mulása után amaz végnelkül való életre be vigyed. Mert lám Vrámm csak álom az te előtted mely mi előttünk keferő halál. Te neked azért legyen áldas, dicsőség, haláadás, tiszteleg, hatalom, es birodalom, mind örökkön örökke. **A-MEN.**

*Az meg ierô bûnôs Embernec, bû-
neirül valo abittatos vallás tétele.*

Vasarnap.

ÖRök mindenható Isten, meg
mérsekelhetetlen bôltsefegnec,
es megh foghatatlan dicsôflegnec
nagy hatalmu Vra; Ime én szeginy
nyavalyas, ki énnék elôtte te ne-
ked engedetlen, es te hozzád háláa-
datlan voltam, ime imár mostan
nagy tôredelmességgel boruloc az te
nagy kegyelmességednec szeki elei-
ben. En Istenem, en lelkemnec eg-
gyétlen égy valtsága, en életemnec
bûseges irgalmassagu itelôie. Val-
last teszec Vram alazatossan te elôt-
ted minden bûneimrôl, es gonosz
cselekedetimrül, melyekkel az te
áldot szent nevednec dicsôflegét
meg rutittottam, az te szent paran-
czolatidnac meltofsagát által hag-
tam, az te akaratomnac io teczelet
meg karomlottam, az en testemnec
es lelkemnec ream ruhazot tisztasá-
gát meg ferteztettem. Oh mert te-
lyes-

lyességgel el feletkezven az te nagy
 kegyelmességedről, minden gonosz
 cselekedetemben meg keményet-
 tem! oh mennyszer az te szentseges
 halálodnak nekünk ajánló érdemet,
 melyet az én iszonyu utalatosságom-
 mert szenvedtel, háladatlan vol-
 tam! Oh mennyszer voltam az én
 életemmel azoknak botránkozására,
 kiket oh te Vr Iesus Christus az ke-
 rezifan való kegyves szenvedésseddel
 meg váltottal! Oh mennyszer éltem
 gonoszul az te ki mondhatatlan ke-
 gyelmeddel! Oh én szegény nyava-
 lyas Ember, ime az hitnec minemű
 kicsiny szikraja vagyok bennem!
 Oh mely igen szeretem mind azo-
 kat, az melyeket te Vram gyűlölsz!
 Oh mely igen ellenében vetem ma-
 gamat telyességgel minden iofá-
 gos cselekedetnek! Oh mely igen
 kívánom az tiltot dolgokat! Mely
 igen meg romlottam bujjaságok kö-
 vetven minden gondolatomban, ma-
 gam vifeleleiben beszédemben és
 cselekedetemben! Ihol minemű
 mertekletlen vagyok! ételeben

E

és ita-

es italomban! Ihon minemű fel fu-
alkodot kevely vagyoc! Mely csa-
lárd es álnok szivű vagyoc! mely
ravasz es fereny vagyoc (mely min-
deneknel aláb valo) az en bűneim-
nec fedezgeteseben!

Oh Vram ime mely tunya es
rest vagyoc mindente tüled paran-
czolt iofzagos dolgoknac vighez
viteleben. Ezekert es ezekhez ha-
sonlo megh szamlalhatatlan sok
gonoffagimert, melyekkel te Isteni
felsegedet tudva es tudatlanul meg-
bantottam, nem vagyoc semmikep-
pen melto, hogy meg ferteztetetse-
meimet fel vessem az égre. Oh ir-
galmassagnac Istene, hová fogiam
tehat immar szeginy nyomorult
feiemet? mit cselekedgyem? Kitiil
variac segedelmet? hogy az en bű-
neimnec undokfagos ôrvényeben
veszekedven ki szabaditattassam,
melyec immar en ream szeginy
igyefogyot nyavalyasra borulvan,
ime szinten az rettenetes kárhozat-
nac olthatatlan lángalfüstôlgô tor-
kaban be eitenec. Ninczen Vram
semmi

femmi is bennem, hogy te előtted
dicsekedhetnem, De sőt inkább jól
tudom, minemű meg eméztő tűz
légy az vak mérő bűnösök ellen,
Iszonyodom az te fel busult hara-
godnac sebherő ostoratul, úgy el
anyra reszketec es felec oh Vram,
az en bűneimnec nagy volta miat,
hogy sohon nem lelhetec magam-
nac csendes helyét, ez széles világ-
nac kereklege az félelemnec szo-
rongatasa miat nem elég hely enne-
kem mert nem tudom hova rejcsem
magamat az te haragos büntetesi-
dől.

Ah Vram miért akar sz engemet
el hadni, hiszem az te kezeidnec al-
kotmánya vagyoc, ne engedgyed
hogy az te kegyelmedből ki rekesz-
tessem, melyét csak égy te hozzád
terő bűnösülis el nem tagadtal. En
érettemis szenvedet az en Idvóritő
Christusom, El hittem Vram telyes
remenfeggel hogy nem feletkeztel
el az te reghi irgalmaságodrol. Jól
tudom minemű nagy kegyelmeffen
megh halgattad az mi Atyainkat,

E 2 mi-

midôn az ô nyomorúságoknak ideien te hozzád fel kiáltottanak, mert te benned biztanak, es meg nem szegyenültenec, hogy ezekben az te dicsôffegedet nyílván valóva tenned. Nem kívánsz oh bölcs Isten semmit egyebet az bűnös embertül, hanem hogy az ô bűnerül tarsson igaz pœnitentiat, mert te neked Vram kedves aldozat az bűnből fel serkent lélec, fôt inkább gyönyörűslegesb illat az te tekinteted előtt, hogy sem mint amaz draga egô myrha kenetnec io illatu füstü.

Illyen hittel magamat megerôsítven, te hozzád folyamodom életnek remenye oh Vr Isten, es nagy alázatossá magamat mind az földig meghaitvã, bűneimrül bocsanatot kérec; Annakokaert boczasd meg az te elened való számtalan fok vérkeimet, ne tulaidonics azokat az te szeginy meltatlan szolgadnac. Töröld ki az té szerelmes Fiadnac kereztan ki folyt piros vérében mártot pennaddal, es ezen szent Fiadnac az Idvôzi-

vôzitô Vr Iesus Christusnac idvôf-
seges es kegyelemmel forro érde-
menec kutseiben merics be; Mert
iol tudom Vram az te Atyai io ked-
vedet; nem engedi Vram az te en
hozzam valo Atyai kegyes indula-
tod hogy az en bűneimben meg
hallyac. Iol tudom édes Atyam az-
tis, mely ôrômest nyuicsad segitse-
gedet az te hozzád folyamodok-
hoz. Az te haragod ime el mulic
égy szem pillantasban, es az te fzi-
ved meg lagyul mi hozzanc Isteni
io voltod szzerint. Forduli hozzam
azert oh en Vram Istenem az te
kegyelmességednec gazdaglagaval,
uyics meg az en lelkemét es el bag-
gyat lelki elmeretemet, készics
nyugovast es csendes lakast én na-
lam; Tégy elő Templomodda en-
gemet, eppics az én szívemben ma-
gadnac gyönyörűseges hailekot, es
mint egy draga kertet, az ôrôc élet-
nec szomiufag nélkül valo édes italu
forrasfaval öntôzd meg, hogy az
szent Lélek nec hathato ereie által,
annaktanna az te szent akar atod-

nac rendi szertint élhessec, es az te szent kegyelmedben valameddig az én örökke valo hazámbam te hozzád fel megyec, mind addiglan meg maradhassec. A M E N.

Az el vett io tetemenyert valo buzgo háláadás.

Vasarnap.

ELes elmélkedéssel szemleld meg tennen magadat oh en lelkem, emeld fel es serkencs fel gondolatidat oh en szivem: Emlekezzé-
tec meg az Vrrut minden én erzé-
kensegim, oh mindenható felségnek
erős szent Iehova Istene, ime fel
indultac az en belsô reszeim te ne-
ked dicséretet énekelni, Annako-
kaert nysd meg az én aiakimat, es
az en szaiam hirdeti az te dicsére-
tedet. Tegedet magasztallac Uram,
ki vagy örökke valo veghetetlen
nagy io, és az te nevedet hirdetem
mind örökke; Minemü csudalatof-
lac

Íme az te kezed munkái, minden te
utaid igazság és merő szentfég. Oh
minden királyoknac dicső királlya,
és minden Vraknak nagy hatalmu
Ura, az te meg foghatatlan hatal-
maddal az eget, az földet, és valami
ezeknek kerekfégében vagyon böl-
csen teremtetted: Az te kezeidnec
erejevel tartatnac mindenec, Az te
bölcseségednec serényfigivel min-
denec igazgattatnac: az eget és az
földet bel töltötte az te irgalmassa-
god meg foghatatlanoc az te itele-
tid, és meg vizsgálhatatlanoc az te
utaid, igaz vagy te minden itele-
tidben, hiü és változhatatlan min-
den beszédidben, szentféges min-
den cselekedetidben. Ki nem félne
tegedet? Ki nem hirdetne szent ne-
vedet? Vallyons kicsoda minden
Istenek közzől hasonlatos te hoz-
zad? Kicsoda olly meltoságaban
meg erőssítettet? Kicsoda dicsőfé-
gében ilyen rettenetes? Kicsoda
cselekedetiben ilyen dicséretes és
csudalatos?

Oh Uram Istenmicsoda az em-
ber,

ber, hogy meg emlekezel ô rola, és az embernek fia hogy hozzád vezded ôtet? Midôn nem volnanc te minket az te Isteni képedre es hasonlatosságodra teremtetél: Mikoron az idvôffegnec ôfvenyerül el tévelyedven, az kárhozatnac reanc tâtot torkában efnénc, minket kegyelmessen az idvôffegnec igaz útára vezérlettel: Mikoron bûneinkben meg holtunc volna, minden remenségünk kívül, minket meg elevenitettel.

Az mikeppen az édes Atya kônyôrül az ô magzatán; így te is miraitunc meltatlan teremtet allatidon, meg kônyôrültel. Irgalmas es kônyôruló vagy oh Uram mindeneken valakic az te nevedet segítségül hijac igaz hitben. Mindeneknek szemei csak te benned biznac, es te acz azoknac eledelt alkalmaztos idôben, meg nytod az te kezeidet, es be töltesz minden allatokat aldasoddal. Az el esteket fel emeled, az nyomorúsag alatt nyögôknec gondgyat vifeled, az éhezôket bé

bé töltöd, az rabokat meg szabadított, az vakokat meg világosított, édes Atyoc vagy az arvaknac, gondviselőiôc az özvegyeknec, meg keseredet sziveknec vigasztalójok, örvendezôknec igaz ôrômôc, erőtleneknec erőstegec, es az veszedelemben forgoknac egyedül való hüfeges reményec.

Te vagy minékünc egy eltetônc, életûnc es idvôslegûnc minden időben es minden helyben. De hogy hogy adhatnec én elégge teneked halat az te mi velûnc közlôtt érde-mednec szentlêges szzerelmeiert? Oh én mennyei szent Atyam, minemû háláadasnac kellemetes dicsegetit nyuiesac te néked az te szermes Fiadnac erettem való megtestesûleseiert, az ô ki mondhatatlan alazatoffágaert, es engedelmeffégeiert? az ô munkaiert es szenvedéseiert? az ô szentseges halalaert? az ô diczôsteges fel tamadasaert es menyben menêléjert? oh mindeket felyül mulo szzeretet, melyert minnyaian egyenlô szivel tar-

tozunc melto halakat adni.

Dicsêreied annakokaert oh én
lelkem az Urat, és el ne felelkezzel
mindé ő io tetemenyerôl, mind tes-
tiekrûl mind lelkiekrûl, mind ôrôk-
ke valokrûl, és mind idôfzerint va-
lokrûl, mert csak egyedûl ő az, az
ki meg kegyelmez az te alnokfá-
gidnac, es meg gyógytlya az te fai-
dalmidat, ő egyedûl az ki te veled
minden javait kôzli, ő egyedûl az
ki hiv es hivogat tegedet az ő vég
vacsoraiara, hogy az te lelket az
ő irgalmassagnac kut feiebûl meg
elegicse. Szent, szent, szent vagy te
oh mi Istennûnc kinec dicsêreti ki
mondhatatlá. Te benned, te tûled, es
te altalad vadnac es életetnec minde-
nec. Az te irgalmassagod meg ma-
rad, es ki teried ôrôc idôktûl fogvan
valo idôkre. Tegedet az szent An-
gyaloknac, es mind az menyorszag-
nac dicsô sereghi dicsêrnec. Enis
dicsirlec tegedet oh én lelkemnec
buzgósaggal szeretô Istene most
es ôrôkkôn ôrôkke; Mert az te
Isteni felfêgednec dicsêretinec vég-
ben

ben vitelire teremttettel Uram engemet, és meg váltottal. Te neked örökke dicsêrendô szent Haromfâgnac, és valóságos meg változhatatlâ igazfâgnac legyen dicsôfeg, dicseret, és tiztefeg, mênnyenes fôl-pôn mind örökkôn örökke. AMEN.

M A S R E G G E L I

Hasznos könyörges.

Hetfôn.

OH magasságban lakozo szent Iehova Isten, ki vagy Isteni termêszeteden egy, és személyeden három, ki vagi mindenkoron, ki valál mindenec elôt, és ki leszesz mindenkoron mindenkben, egy örökke aldando Isten. Ime ez mai napon és minden idôben, az ên lelkemet, testemet, latafomat, hallafomat, illatozafomat, és minden illetésemet teneked ajánlom, ezfelet minden gondolkodasimat, indulatimat, szollásomat, mind belső és külső êrzékensegimet, értelmemet, hite-

hitemet, es abban végig meg maradá-
fomat, csac egyedül az te Isteni
hatalmadnac kezeiben bizom: Igaz-
gassad azert Vram ezeket ejiel és
mind nappal, minden orában és
szempillantásban. Halgas meg en-
gemet oh dicsóféges szent Harom-
ság, és oltalmaz meg minden go-
nosztul, az kegyetlen órdógnec
minden ostromlásit, veszedelmes
kiseretitül, és minden lathato és
lathatalan ellenségitül. Szaggazd
ki az kérkedeken segnec elmém-
ben meg gyókerezet bokrait, és nevel-
lyed az tóredelmessnec szivem-
ben be oltot indulatit, tórd le ke-
velysegemnec szarvat, es vid vég-
ben en bennen az alazatosfagnac
kegyelmet. Indics sirlamat en ben-
nem, lagics meg az en kónel, vas-
nal, kemenyeb szivemet. Tanics
meg engemet az te akaratodra,
mert te vagy az en jó gondviselő
Istenem. Adgy Uram enekem tó-
kelletes ertelmet es elmet, hogy
nagy halaadással foghassam az te
nekem nyujtot kegyelmessgedet.
Ad-

Adgyad te tûled csac azokat ker-
nem, melyec te elôtted kedvesec, es
enekem idvôssegesec. Adgy ene-
kem keserves zokogással valo siral-
mat, melyel oldozhassam el az en
büneimnec kôtelet. Halgas meg en
menyei nagy kegyelmü Atyam Iste-
nem; Halgas meg oh en eletem-
nec eltetô cere; Halgasd meg az en
keresemet, es ved füleidben fohasz-
kodasimat. Ha meg utalsz, el veszec;
ha meg latogacz meg eledec; ha az
en igassagomat keresed, rutlagim-
ban holt eleven fetrengesz; de ha ir-
galmassagodból ream tekintesz, az
fetet koporsóból az életre ismet fel-
tamadoc. Valamellyeket gyûlôlsz
Vram, mesze tavasztafd azokat en
tûlem, es az tisztasagnac lelket olcs
be az en szivemben, hogy valame-
lyeket kérec, keresemben meg ne
baacsam az te Atyai akaratodat.
Nyujcs enekem Vram oly orvossa-
got, melyel az en meg avult tete-
mimnec febei gyógyullyanac meg.
Tekincs kegyelmessen az en nyo-
morusagimra, oldozd meg jo vol-
F tod

todbol az en bûneimnec kôtelet, latogas meg romlot erôtlenfegemben: gyogics meg betegfegemben: enyhics meg kinaimat nyavalyamban, es elevenics meg engemet halalomban. Adgy Vram enekem oly szivet, mely tégedet fellyen; oly elmet, mely tégedet szerezsen; oly ertelmet, mely tégedet ercsen; oly fület, mely tégedet hallion, es oly szemet, az mely csac tegedet lasson.

Könyörôly en rajtam en Istenem, könyörôly en rajtam es tekincs ream kegyelmesen az te Isteni felsegednec dicôseges szekibôl, es az en szivemnec fûrô fetetseget oszlasd el az te vilagassagodnac tündôklesevel. Adgy enekem amaz jot az gonoztul meg valasztó ertelemnec lelkét, hogy minden en erzenfegim csac te neked szolgálhasfanac. Adgy Vram enekem ôrôc életet az te kegyelmességednec es irgalmassagodnac io volta szerint. Oh idvôsségnek fel tamadt ragyogo Napia, es mi lelkünknek hiüfeges vezere Vr Iesus Christus, en szegeny

geny nyavalias bűnös ember vállast
teszéc te előtted , es az en esede-
zesem nec szozatit te hozza igaz-
gatom, oh en Idvôsségem azon ke-
gyelmességedet kôzôld en velemis,
mellyet kôzlôttel sokakkal, ne bo-
csas engemetis üressen az te irgal-
masságodnac elô forrasatul. De sôt
oh minden kiralyoknac Kiralya, ki
adcz mindenekben élet nec erejet,
adgy enekem eletem nec meg job-
bitasara valo erôt. Támasz en ben-
nem oly elmét, az ki tégedet ke-
ressen, teged ahitozzon, es teged az
ki allatod szzerint mindenût jelen
vagy mindenec felet szzerethessen,
félven es cselekedveti az te akara-
todat. Kivalkeppen en menyei szent
Atyam arra kerlec, hogy valakic en
erettem esedeznec, azokat atyai ke-
gyességedbôl halgasd meg. Effelet
azokatis mellyec az en szarnyaim
alat vadnac, es az kic az igaz szere-
tet nec es kegyességnec tisztit en
hozzam mutattac, rokonlagimmal,
es jo akaratnac szôvetsegevel hoz-
zam kôttettekkel egyetemben, azo-

64 Masodik elmelkedes hetedczakai

---

katis mondom, könyörôleteffeged-
bôl igazgassad, oltalmazza hogy
el ne veszenec. Ezertis felette igen
alazatosan de nagy bizodalommal
könyörgôc te neked oh en Vram,
ki vagy kezdet es vegezet, hogy
mikor on amaz utolso nap, es az en
életem nec vegsô oraja el jôvend, te
legy enckem erôs segedelmem, es
kegyes itilôm amaz ream dübôt
vadolo ellensegem az Satan el-
len, hogy az artatlan szent Angya-
loknac es minden Szentek nec di-
csôült feregevel amaz menyeyi Pa-
radicsomban tégedet véghe nélkül
ôrökkôn örökke dicsirheffelec, ki
vagy örökke aldando Isten. A-
MEN.

---

*Az bűnôs ember nec bűneirül
valo vallas tetele.*

Hetfôn.

OH menyeyi dicsôsegnec Istene,
az ki nagy es erôs hatalmas Isten
vagy,

vagy, es az ki megh látogatod az Atyaknac alnakfagokat az fiakban, harmad es negyed iziglen, es cselekefzel irgalmaffagot ezeriziglen azokkal kic tegedet szereznetec, es az te parantfolatidat meg tartyac, Legyenec Vram le hajtvan az te kegyelmességednec fülei, es halgafid meg az te alazatos szolgadnac könyörgéset, mellyet ez mai napon te elődben engesztelő aldozatul víszec, kérven kegyelmet az en szamtalan bűneimert, es azokról te előtéd vallastéven.

Oh Vram ime meg emesztô tűz az te haragod az mi alnakfaginc ellen, de ismet meg határozhatatlan az te irgalmaffagod mind azokhoz, valakic tiszta szüüből poenitentiát tartvan te hozzád térnec. Mert könyörölô vagy Vram, es nagy kegyelmű lsten. Mely te kegyelmességedben bizvan annakokaert folyamodom te hozzád, es mind az földigh magamat meg alazvan az te nagy irgalmadnac tekinteti eleiben állóc. Mert érkeztem felette igen

vetkeztem. En vagyoc Vram, ime én vagyoc, ki teneked adossa löttem tiz ezer tallentommal: Nem fizethetec meg oh Vram Isten ezekrül én soha teneked, hanem ha az te nagy irgalmaffagod teszen én erettem eleget. Mert valamely fele tekintec, csac az en soc kôlômb kûlômb fele büneimnec iszonyu utalatos abrazattya forogh elôttem. Hogy ha peniglen forditom szememet az te Isteni felsegedre, kinec egen földôn levô allatoc nagy gyorsasaggal es serenséggel szolgál, mingyart eszemben veszem, hogy te neked mind ez ideigh melto tiszteletet nem adtam. Hogy ha peniglen az te nagy io tetemenyedre forgatom elmemben, azontul magamat haláadatlannac talalom. Hogy ha megis vegezetre az te törvenyednec vilagos tükôreben tekintec, es abban magamat megh nezem, azontul el remülôc, minemôrut utalatos szenyetül vagyoc meg mocskoltatvan az én gonoz cselekedirimnec. Ha elmemben füg-

gefz-

gesztem tovaba minemô rettenetes-
sen megh bünteted az poenitentia
tartatlan bünôfôket, azontul meg
kel vallanom, hogy te szent felse-
gednec sanyaru ostorat régen meg
erdemlettem volna.

Mit cselekedgyem tehat imar oh
én Istenem? ihon az egesz testem-
ben nincsen épfeqh az te nagy ha-
ragod mia, ihon meg haborodtat
az en csontaim én bennem az en bü-
neimert. Te peniglen könyôrôlô
Isten, meg igirted mi nekünk sze-
geny bünôfôknec az te Isteni ke-
gyelmefleged által bününknek bo-
csanatyat, hogy ha szivünknek
igaz tôredelmeflegevel, hitünkkel,
es uy engedelmesfegünkkel te hoz-
zadterendünk. Ime oh Vram felet-
te igen banom ez ideigh te ellened
valo vetkeimet, kivanom az bün-
tul magamat meg fogni, es enneku-
tanna az te szent akarated szerint
eletemet rendelni. De ime anny erôt
nem talaloc magamban. Mineko-
kaert en Istenem, terics hozzád az
en szivemet, ved el az en szivemnek

meg atalkodot keményseget, es ad-
 gy enekem oly szivet, az ki tegedet
 fellyen es tisztellyen. Ihon meg haj-
 tom az en terdeimet, es te előtted
 le borulvan, az te kegyelmességedet
 kivanom: vetkeztem Vram, vet-
 keztem meg vallom az en bűneimet
 tellyes szivemből te előtted: Bo-
 csásd meg én Istenem meltatlan
 szegeny szolgádnac, könyöröly en
 rajtam, mert beteg vagyoc, gyogics
 meg engemet Vram, mert meg ha-
 borodtanac az én csontaim, es az
 en lelkem igen meg haborodot én
 bennem. Oh Vram miglen harag-
 szol én ream? Teri hozzam es sza-
 badics meg az én lelkemet: szaba-
 dics meg az én soc bűneimtől az te
 nagy irgalmasságodert. Ne enged-
 gyed kegyelmes Atyam, hogy re-
 fzetlen legyec az te szerelmes Fiad-
 nac erettűnc eleget tót erdemeben,
 de sőt bocsásd meg az én eiletemnec
 elebbeni soc gonoz cselekedetit. Ius-
 son eszedben az te szent Fiadnac
 nagy alazatosága, es bocsásd meg
 az en kevelysegemet: iusson eszed-
 ben

ben az ô szabadakarattya szerint való engedelmessege, es legy kegyelmes az én engedetlenségemnek: jusson elszedben az ô halála, es enged meg enckem minden bűneimet, melyeket eletemben cselekedtem. Oh én idvösségemnek erôs remenye, en Istenem, könyörôly meg én raitam az te nagy irgalmasságod szerint, es aldlac tegedet mind örökke, es az te szent nevednek mig élec dicfíretet eneklec.
A M E N.

H A L A A D A S

Istennec minden hozzanc való jó te-
temenyejert, melyet minden
Isten felô keresztyenec nagy
idvösséges haszon-
nal mondhatnac

Hetfôn.

Könyörôly én raitam én Iste-
nem, az te nagy irgalmasságod
F 5 íze-

fzerint, es az te kegyelmednec nagy volta fzerint, tórôld el minden alnakfagimat enekem. En alavalo féregh es nem ember, haszonatlan bünôs, es nem tiszta edeny, nagy esedezeffel es egez testemnec buzgo indulatyaval imadlac tégedet: halakat adok az te Isteni jó voltodnac oh menyei szent Atyam, ki az te eggyetlen egy Fiad az Vr Iesus Christus által, midôn bűneinkben el vesztünc volna, kegyelmesen bennünket fel kereftel.

Hálakat adoc az te jmi hozzanc valo ki befzelhetetlen szzeretetedert, melytől viseltetven az te egy szulót Fiadat az te Isteni természetednec kebeleből ez nyomorufagnac völgyeben ala bocsattad, hogy az bűnôfôket idvôzítene, es hogy ôtet rendelted az mi ép állapotbol ki eset lelkünknek igaz helyere allatojanac hogy minden valaki hiszen ô benne, es minden az ki tiszta szzeretetit ô hozza mutattya, el ne veszen, hanem ôrôc elete legyen.

Szerelmes édes Atyam, én ki az

te szolgálid között legutolsóba vagyoc, ez én buzgósággal felindult lelkemnek belső tárházából nyújtoc te neked nagy halakat : az te szent Fiadnac meg testefülesejert es születésejert, szegensegejert es aratlan életejert, szenvedésejert es szomorú halálaert, fel tamadásaert es menyben menetelejert, minden idősfleges tanítási es Isteni csudalatos munkalkodásával egyetemben.

Hálakat adoc szent testénec es amaz ő dragalatos vérenec titkos szentsegejert, mellyel az te Anyaszentegyházadban az örök életre legeltetűnc, itattatunc, meg mosogattatunc, meg szenteltetunc es az Istennel eggyesűlűnc.

Hálakat adoc, hogy minket uya szűltél élő reménységben, ugyan azon te szent Fiadnac fel tamadása által: es hogy ő általa minket az főgadot fűsagra magadnac választottal, el pecsetelven minket az szent Lélec által, es nekűnc ajándeközvan amaz örökre meg maradando

dando öröksegnec zalogat.

Hálakat adoc az te meg mersekelhetetlen jó voltodnac nagy irgalmassagaert, mely által meltoztattal minket meltatlanokat meg segelni, az mi egyyetlen egy szerelmes Valtfogunkért, tevéen minket magadnac szent néppe, kiralyi papfaga, szent nemzetsegge, kedves se regge, es minden jófagos dolgoknak elkövetőjeve.

Hálakat adoc, hogy engemet te gyarló por hamu edenyedet, az szent keresztfegnec mosogatafa által, eredendő bűneinkből meg tisztítottal es telyeffeggel meg mosogattal: effelet igaz hittal ajandekoztal, melyet az te kegyelmednec ben nem vilagoskodo ereje által naponkent öregbitesz.

Hálakat adoc, hogy az en életem nec kezdetitől fogvan engemet mindenkoron kegyessen taplaltal, ruhaztal es eltettel; ki szolgaltatvan mindeneket, melyec tartoznac ez gyarló testem nec szűkseginec végben vitelere.

Hálá-

Hálakat adoc, hogy engemet gyermeksegemtül fogvan, mindennemô gonoszságban gyönyörködôt és fátalan bujjaságot követôt békevel eltűrte, varvan az te Isteni bölcseséged és kegyelmességed szerint ezekbôl való megterésemet.

Hálakat adoc, hogy engemet ez vilagnac karhozatos tarsasagatul és az bűnre való alkalmatoságot keresôknek seregétôl elszakasztottal és az te igaz hitű szelid juhaidnac szamai közé, az te szolgálatodnac vigben vitelere be allattal.

Hálakat adoc, hogy számlalhatatlan családságoktul, kisergetektül, szorongatásoktul, nyomorúság szenvedésektül és mindenféle veszedelmektül engemet ez ideig megmentettel, igazgatvan, megtartvan és szarnyad alá véven kegyelmesen az én lelkemet és testemet, bölcsen és csudalatosan vezelve minden szerencses és szerencsetlen állapotomban az én életemnek változando sorfat.

Nagy kegyelmű edes Atyam ,
minden en velem közlőt jó tete-
menyedert , valamellyeket en ve-
lem anyam mehetől fogvan csele-
kedtél , es mind azokert az jokert
az mellyeket adcz es adando vagy
minden embereknek , szivemnek
leg belső rejtekenec oltararul , nagy
tőredelmességgel , az mint tülem
lehet , teneked hálakat adoc , es
kerlec tégedet , hogy egyenlőkep-
pen minden szolgáló szent Angya-
loc, es minden te szentid es valasz-
tot hiveid, ugyanezen te jó tete-
nyedert aldigyanac , dicsirjenec es
felmagasztallyanac, A M E N.

Reggeli imadsagh.

Kedden.

Ö Rôc mindenható Isten , mi
Vrunc Iesus Christuínac dicsőse-
gés szent Attya, téged dicsirlec, te-
ged aldlac es teneked telly es elmem-
ből nagy hálakat adoc, hogy enge-
met

met az te veghetetlen jó voltod szerint, ez elmult eczakanac setetse-
geben atyai kegyelmességedből
meg őriztel: hogy en velem jelen
voldal es amaz en ream ellenfegeffen
tőrekedő pokolbeli őrdögöt nem
engedted hozzá közelgetni: Hogy
minden veszedelemtől lelkemet
es testemet meg mentetted: Hogy
engemet mély alomban be merül-
tet szent Angyalidnac könyölöt-
tem tabort jart seregevel, mint va-
lami erős meg romolhatatlan kő-
fallal be kerítettél, hogy amaz ter-
meszeti szert reanc dihot mérges
kigyónac az kegyetlen Satannac,
alnac practikai, es ellenem valo hi-
tetlen csalard forralasi ne arthatna-
nac; Es hogy vegezetre engemet az
alomból, az halalnac arnyekabol
fel serkentettel, hogy az en bűneim-
nec rettenetes setétsegitől telyessé-
gel meg ne foitatnam, de sőt az te
hozzad valo meg terefre időt es al-
kolmatossagot szolgaltatnal.

De ime mostannis oh irgalmas-
sagnac Attya, es minden vigasztal-
lasna

lalnac kegyes Istene teneked alaza-
toffon esedezem, es tellyes szüből
kônyôrgôc, hogy ez mai naponnis
engemet vêgy az te Atyai kegyel-
mes gondviselesednec szarnyai ala,
vigyaz en ream az te irgalmaffagod-
nac szemeivel, igaz gas engemet az
te parancsolatidnac ôfvenyere, es
az szent Léleknec dragalatos ajan-
dekival ruhasz fel, melynec ereje
altal ez mai szent napotis az te
szent nevednec dicsiretîre es dicsô-
segere, felebaratomnac hasznara, es
vegezetre az en lelkem nec idvôffe-
gere mulathassam el, mindenût es
mindenekben abban forgodvan,
hogy az en keresztyeni tisztemben
hátra ne allyac, fôt inkab az en hi-
vatalomnac, mely ream bizattatot
mindenekben eleget tegyec. Ôriz
meg engemet Vram minden fertel-
mefegtül, az en testemet es buzgo
véremer, ki minden alnakfagra hai-
lando, es az ki amaz reghi Adam-
nac maradekja es szolgaja, szabo-
lazd meg: az testi kívansagnac ta-
gaimban gyuladozo tüzét, az te
szent

szent Lelkednek elefztô hives harmattyával enyhics meg, hogy ez mai napon semmi vétékben ne essem, sem az te haragodat es boszu allasodat fejemre ne vonyam. Adgyad kegyelmes Atyam, adgyad nagy irgalmassagu Isten, hogy az en életemnek hatra maradtot reszet az te félelmedben es szeretetedben vihesse vigben. Igazgald ez napon az en szivemet es testemet, erzekesgimet beszédimet es cselekedetimet az te törvényed szerint, es az te parancsolatidnac el követesere. Szakaszd el az én szivemet minden el malando hejaban valofagtul, es igazgald az örökke valokra hogy meg unvan ez rövid életemnek gazdag szepseget, es tettetes gyönyöröset, egyedül csac az te dicsőséges országodban kívánczohassam. Roncs ki az mi természet szerint valo ellensegünknek az Satannac minket mardoso fogait, es verd hatra ellenünk dihóskodó hatalmat, hogy am bator mint sivo rivo orozlan utánhunc jarion, keresven az

kit be nyelheszen , mind azon által
enekem veszedelmet szerezni es ar-
talmat hozni ne teheszen.

De mivel hogy Uram , semmi az
en érdmem , ki által melto volnec
az meg halgatafra. Ime azert en
magammal egyyû elôdben viszem
az te egyyetlen egy Fiadat , az ki
engesztelô aldozat az mi büncin-
kért. Tekincs az ô szemelyere oh
kegyelmes Atyam , es szent Fiad-
nac igassagaert legy kegyelmes az
te szolgadnac. Engedgyed enekem
irgalmadból , melyet nem adcz igas-
sagodból , ki elfz es uralkodol egy
bizony Isten mind örökkôn örök-
ke. A M E N.

*Az bûnrûl valo alazatos
vallaftétel.*

Kedden.

MEnyben hatalmason uralkodo
dicsôsegnec Kiralya , es em-
beri nemzetnec jo akaratu es nagy
kegyel-

kegyelmű meg váltoja, en mind az földnec poraig meg alaztatot gyarlobűnős ember, ki az te tőkellertes jó voltodtul, melyet mi túlúnc kivanfz, felette igen tavolo vagyoc. Te elődben jaruloc, mert naponkent vadol engemet az en lelkem ismereti, iol latom minden szempilantasban az en testem nec ektelenfeget, latom hogy telyeffeggel mincsen bennem épleg. Te hozzád kialtoc Uram meg faradhatatlanul, mert ime minden én gondolkodasim, beszédim es cselekedetim, melyeket el követec es el hagyoc, effectételem, italom, aluasom es vigyazasom, belső es külső erzekesegimmel egyetemben, tulaidon csac az gonozra hanyatlottanac en bennem. Kire függeszem oh Vram tehát az en szemeimet? te kivanfz en tülem tőkellertesfeget es igassagot, de ottan meg igirted az te segedelmedet, es Isteni erődet ezek nec el követecfere, hogy valamelyeket parancsolfz azokat vigben vihetném. De oh Vram Isten, ugy meg

tapasztaltam az en vakmerô es meg atalkodot természetemet , hogy ingyen sem kivanya azokat , az mellyec az en lelkemnek szükségesebec volnanac: Még elmém-ben sem forog az meg terés es az bűnrôl valo poenitentia tartas, ugy elanyra hogy az bűnnec ektelen cselekedetin meg sem szomorodom, oly igen el ragat engemet ez vilagnachanyat homloc rohant istentelenfêge , hogy az te Atyai io voltodrul es szertettedrül , fôt minden io tetemenyedrül (az melyeket en velem szegeny bűnôssel cselekedtel) telyefféggel el felelkezem. Az én bűneim oh Vram , oly sokac és oly súlyosac , melyekkel az te haragodat érdemlenem hogy régen imar ezekêrt az én lelkem meg érdemlette volna , az pokolbeli rettenetes kínoknac langozo tűzêrt , hogy ha az te segedelmed nem járult volna , es az te hatalmad meg nem erôsitet volna.

Annakokaert hogy telyefféggel el nem veszttem, csac az te irgalmaslagod.

sagodnac tulaidonitom, es csac az
 te Isteni felségednec tartozom ha-
 laádaßal. De oh vallions mit csele-
 kedgyem? ketsegeben effeme? ava-
 gy amaz gylkos Cainnal es latorral
 azt mondgyame: Nagyob az en
 bünôm, hogy nem mint kegyelmet
 nyerhetnec? tavoly legyen felette
 igen ez gondolkodas, sôt inkabezt
 mondom: Igen irgalmas az en Iste-
 nem, igen nagy kegyelmû es enge-
 delmes az en Idvôzitô Christusom:
 az Isten az en remenségem, az en
 crosségem, az en vigasztalom es az
 en segedelmem, nem utallya meg
 az ô kezeinec munkajat, es meg
 nem veti egygiügiü szegeny bünôs
 szolgajat. Minekokaert te hozzád
 folyamodom oh bûséges irgalmas-
 sagu Isten, es te elôtted az en szí-
 vemnec kivanlagat ki terieszttem.
 Meg vallom Uram az tetekinteted
 elôt az en gyarlo voltomat, isme-
 rem az en tudatlanlagomat, kefer-
 gem az én bûneimnec szamptalan
 voltat: Oh én kegyelmes, oh én
 engedelmes menyei szent Atyam,

vekeztem alnakul te ellened, es az egh ellen, nem vagyoc melto, hogy fiadnac hivattassam, mert az te Atyai io voltoddal es engedelmes fenyekekdel az en veszedelmemre rutul es igen gonoszul éltem.

Cselekedgyél azért szent Atyam ugy en velem, mint az te bérefid kôzzül eggykkel, éltes es taplaly engemet az te kegyelmednec menyei kenyérével, hogy így meg erőfôdven az te házában neked szentsegeben, igazságban, életemnec minden napjaiban szolgálhassac.

Oh felseges Isten, alazatoosan kérlec tégedet az te kin szenvededert, hogy vond el az en elmêmet ez vilagnac szerezeteritül, es plantald be az en szivemben az te kegyelmednec es szentsegednec geriedezô kívánsagat. Adgyad oh en ldvôsfegem, hogy tarthassac igaz poenitentiat az en büneimrül, es sirathassam meg hogy ez ideig az en gonoz cselekedetimen nagy keserüfegre es szübeli tôredelmessfegre nem indittattam. Teremcs en bennem

tisza

tíszta szívet, hogy enekutanna minden vétkeket hátra hagyvan, csak te neked élhessec, és az testnec meghalhassac. Erősics meg az te menyei erőddel az jobban, hogy életemnec határaig abban alhatatosfan megmaradhassac, és vegezetre az en menyei örök hazamban, te hozzád fel mehessec, holot tégedet vég nélkül, aldhassalac, dicsírhessceles fel magasztalhassalac. **A M E N.**

*Mas igen szép és kegyes
halaadás.*

Kedden.

OH meg boldogult lelkeknek szentféges Istene, mindenható Isten: örökké való Isten: minden lelkeknek és testeknek bölcsen teremtető Istene, az kinek dicsőféges te kinteti előtt meg reszket az ég és az föld. Teged dicsírnek, téged imadnac minden teremtet allatoc. Ime enis az en te benned helyhez-tetet hitem által ez mai napon töredel-

delmes szivemnek terdeit meg haitom, le borulvan az te Isteni felsegednec labai eleiben. Hálakat adoc te neked szentseges Atyam, hogy engemet, mindön semmi volnec, nem csac emberré formaltal, de az te magad képeré es hasonlatosságará teremtetel: hogy en belem meltatlanban az te kegyességedet oltottad: hogy engemet az te Anyaszentegyházadban amaz titkos sacramentom szentsegh által, magadnac meg szenteltel: es hogy engemet az te elő szamlalhatatlan javaidal gyermekfégmentül fogvan neveltél, taplaltal. De imé oh menyec földnec es tenger nec hatalmasteremtő Istene, holot én az te kezecnec haszontalan munkaid legyec, kicsoda kedvejert mutattad hozzam ilyen nagy io tétemenyedet? Egyedül Vram csac az te io voltodból születtettem ez vilagra, mind ezeket az te jo voltod es hozzanc valo kegyelmességed cselekedte en velem.

Holot pedig ezec kôzzül csac az
leg.

leg kissebikertis nem adhatoc tene-
kedelégedendô halakat, menyivel
inkab tehat ez ki beszélhetetlen so-
cio tetemenyedert? mert valions
micsoda vagyoc Vram én, hogy
az en erôm ízerint dicsirjelec tége-
det? por, hamu, senyvet fereg, es
csac azon merô bûdösség nec undoc
dôgleleteffége vagyoc Vram. Oh
kicsoda vagyoc en, hogy dicsirje-
dec tégedet erősség nec Istene,
mindentest nec éltetô lelke, kila-
kozol az örökké valóságban? Va-
lions az sötétseg dicsirjee az vila-
gossagot, avagy az halál az életet?
Te Vram Isten világossag vagy en
pedig sötétsegh, te élet en halál.
Avagy az hejaban valósággh dicsir-
hetie az igazsagot? Te igazsag vagy
en pedig hejaban valósághoz ha-
sonlova lôt ember. Annakokaert
Vram mint dicsirjelec tégedet? va-
lions az en nyavaliássagom dicser-
hete tégedet? Avagy az bûdösség
dicserhetie az io illatot? Avagy az
ember nec halandósaga, mely ha ma
vagon holnap el mulic, dicserhete

H   tège-

tegedet? Avagy dicserhetet tégedet az elsenyvet ember, es az ember-nec fia, ki csak féreg? Avagy dicserhetet tégedet Vram az kibünben fogantator, szüületet, és nevedet, mertime nem talaltatic dics-êret nec szépsêge az bünôsnec szaiaban; De te mint nagy tûrô kegyelmes Atya, meg halgatod az mi imatsaginkat, és az te gyarló fiadnac akar mely haláadasokatis io neven veszed; Annakokaert tégy melrova én Istenem engemet, hogy te neked halakat adhassac; hogy az te dicseretedet szüntelenül szengedezzem, hogy az te szent szeretedhez ragazkodgiam, hogy te néked az te nagy sok io tetemenyedert, meliel engemet fel tisztelet, halakat adhassac, hogy az sok kü-lômb kü-lômb féle veszedelemtûl valo meg szabaditàsodert tegedet aldhasfalac, minden io és gonosz szerencsemert végezetre te néked Isten i tizteletet nyuthassac. Mert te vagy Vram egyedül az mi lelkünk-nec és testünk nec, eleünk nec és halá-

halálunknac, egészségünknek és
betegségünknek, boldogságunknac
és boldogtalanságunknac meg ado
és szerző Isten, rövideden, min-
dennemű dolgoknak változasi csak
az te kezeidben vadnac. Meg ör-
vendeztecz minket az te io tétémé-
nyddel, meg szomoritasz minket
az te dorgálásiddal, Meg vigasz-
talsz az mi tunya restségünkben,
az te hozzád való hivaóddal;
Diczósleg legyen azért az te ki be-
szélhetetlen böltségednek: Dicső-
ség ki mondhatatlan hatalmadnac;
Dicseret az te meg elégedhetetlen
emberi nemzethez való nagy sze-
relmednek. A M E N.

Más reggeli Könyörgés.

Szeredán.

Ö Rôc mindenható igaz Isten,
menynec és földnek dicsőféges
teremptôie, mi Vrünc Iesus Chri-
stus-

stusnac szent Attya, minden te mi
 hozzanc valo nagy és meg szam-
 lalhatatlan io tétemenydeert, tel-
 lyes szüből te neked nagy halakat
 adoc, hogy engemet az te kèpedre
 és hasonlatosságodra teremtetted,
 az te szerelmes szent Fiad által meg
 váltottat, és az Euangeliumnac
 hirdetése által az te Anyaszent egy
 házadnac tarsaságában be allattal.
 Halakat adoc ezért is te neked, hogy
 engemet ez el mult ejiel kegyelmel-
 fen meg őriztet, és szent kezeiddel,
 be fedeztet tőredelmes szível kerlec-
 tēgedet, hogy ez napón is mindē fē-
 le bűnöktől, tēvelygésektől és ve-
 szedelmektől oltalmaz meg enge-
 met. Imē te neked ajánlom egezlen
 én magamat, minden ioszagimmal,
 feleségemmel, gyermekimmal, jes
 hazam nepevel egyetemben, végy
 irgalmaságodnachatalmas marka-
 ban, őriz es igazgas kegyelmessen;
 Ne adgy engemet az en bűneimert
 az veszedelemre, ne szaly Vram
 perben, iteletben az te szolgaddal,
 mert nem igazul meg te előtted
 csak

csak egy emberis. Az te haragodban ne ostoroz engemet az én büneim szerint, ostoroz Vram bátor de mind az által az te igaz ítéletedben az te busulasod ne emíszzen meg színtén engemet. Tegy az te szolgáladdal az te irgalmasságod szerint. Adgyad én nékem az te akaratomat értenem és cselekednem. Igazics meg engemet az te szerelmes Fiadert az Idvôzitô Ur Iesus Christusfert, es szentely meg az te szent Lelkoddal minden en gondolkodásimban, beszédemben és cselekedetemben. Legy en velem minden időben, kivált keppen az én kimulasomnac utolsó napian. Ah Vram Isten ne hadgy el engemet az én halalomnac oraian: Ne engedgyed hogy az en futasom teli időn avagy szombaton legyen, ketségsben elessel, es testi batorfaggal, de hogy igaz hitben az te ismerettedben ez siralom völgyeből te hozzád az örökke való örömben diadalmasson pallyámat meg futvan, által költözhessem. Azonközben az te szent

H 3   Lelked;

Lelked ; es szent Angyalid engemet ôrizzenec , es vezérellyenec , hogy az kegyetlen Satan en raitam semmi hatalmat ne vehessen.

Ah Vram Isten távoztasd mészén tülem az ôrdôgôket az te ellenfegidet , zabolazd meg az én romlot természetem nec feslet indulatit. Ne engedgy engemet esni iszonyu karomlasban , és tevelyesben , de fôt inkább kegyelmes segedelmeddel vedelmez , az igazsagnac fundamentoma ellen , es az lelki észméret ellen valo vétkezéstül , az ki az mi szívünketszokta rágni es furdalni.

Ne engedgyed hogy en haragnac és gyalazatnac edénye legyec , de fôt inkább , tégy engemet az te irgalmaslagodnac , és szerezeted nec edényéve , hogy minden emberek nec hasznos és idvôsséges tükôre lehefsek , igazgassad minden cselekedetimet. az te nagy neved nec dicseretire , és az te Anyaszent egyházadnacepületire.

Adgy meg ennekfelôtte mincünk az mi életünk nec szüksegere

tartozandokat, épp elmet, és egesse-
gestestet, etelt és ruhazatot, beke-
letes lakást, és csendesseget, es se-
gely minket: hogy az te nekünk
adot ajandekiddal, kegyessen, mer-
teklertessen, és nagy halaadással el-
heffünk, nem az mi lelkünknek ör-
ök veszedelmére, de az mi testünk-
nek taplalására es éltetefére. Ved
el mi rolunc az mi sok meltan meg
erdemlet nyomoruságinkat, habo-
ruságot, éhséget dőghalalt, és min-
den ezekhez hasonlokat, melyec
artalmasoc az mi lelkünknek, és
az mi testünknek, es az kic igen
megbányac az mi keresztyeni hi-
vatalunkat, es tisztunket. Csele-
ked megezeket oh mi szentseges
Atyanc, az te kegyelmes igereted
szerint, szent Fiadert az mi Vruc
Iesus Christusert. A M E N.

*Az Istennek irgalmassagaert
es kegyelmességeiert valo
buzgóságos köny-
örges.*

Szeredán.

OH megfoghatatlan örökke va-
lo jószág, életnek dragalatos
Kut feie, en kegyelmes Istenem,
teged kereslec, teged szomiuhozlac
es te hozzad en idvôzító Istenem-
hez kialtok, mert jól tudom hogy
egyedül csak te vagy az veghetet-
len jószág, örökke valo böltseség, ör-
ökke valo kegyelmesség, hatal-
masság, es tökelletes boldogság; Ho-
lot azért irgalmas vagy mindenek
felet, nem csak irgalmas penig, ha-
nem ugyan telyességgel irgalmas-
ság. En ellenben szükôlködô es
merô szeginyseg vagyoc. Tekincz
tchat kegyelmessen en ream oh
nagy irgalmu Isten.

Ime en szeginy, nyomorult, es
igye fogyot szükôlködô te elôbben
alloc;

alloc ; Mit rendelsz Vram en felô-
lem ? mit cselekezel Vram irgal-
massagodbol en velem ? Mert ime
az en bûneimnec kegyetlen merge,
mint amaz aspis kigyónac mardofo
fulakia, egész testemet meg sebhet-
te, es szomorú vérben keverte, me-
lynec halálos merge behatott szin-
ten az en lelkemre. Nem találtatic
oh Vram immar az en testemben
semmi io, mert rakva vagyoc te-
lyességgel gyógyulhatatlan feké-
lyekkel, úgy el anyra hogy vala-
mellyec te neked tetczenec, én ne-
kem azok nem teczene, az melly-
eket effele tén tûlem kívánaz, azoc
en nalam kedvetlenec. Annakfe-
lette amaz fogait ream rettenetessen
csikorgató ellenfegemejél és nap-
pal üldöz es kerget engemet, az ô
csalardsaganac idegeben hánt tûzes
nylaival, hogy telyességgel az ôrôc-
ke való veszedelemben be eicsen.
Semmi egyeb ninczen szandekaban
hanem hogy engemet az felelmes
kétségben eithessen, szememre ha-
nyvan sok külômb külômb fele-

bűneimet, mely cselekedetivel nem csak engemet illet csufszaggal, de még az te Isteni felfégedetis faitalanul és szemtelenül boízontya.

Oh nagy hatalmu Isten. te tudod az én nyavalyas bűnos voltomat, de nem esem te benned kétségben, sőt inkább nagy alázatos szível és tőredelmes lélekkal iaruloc az te Isteni felfégednec dicsőffeges szeki eleiben, és minden remenségemet helyhezterem egyedül az te io voltodban, és kegyelmességedben. Nem fedezem el Vram az én bűneimet, előbbben terjesztem az én alnakfagimat, meg vallom romlot természetemet.

Te hozzád meg faradhatatlanul kialtoc oh kegyelemnec Istene, es Attya, kônyôrűly en ráitam en Istenem, az te irgalma flagodnac nagy volta szzerint. Lám te mondotad Vram, hogy nem akarod az bűnôsnec halálat, de hogy meg terjen és ellyen. Annakokaert kerlec tegedet oh minden meg alélt lelkeknek mennyei orvosa, és idvôffeges

seges reménye, hogy az te Isteni or-
vosságodnac bôltésege szerint, te-
ricz te hozzád engemet, változtas
engemet más emberre, hogy járha-
ssac az te parancsolatidnac ôsve-
nyen. Az en aczelnal, vasnal, es
adamas kônel kemenyeb szivemet
ved ki en belöllem, és terempecz hus
es engedelmes szivet en bennem, az
ki az te szolgálatodra mindenko-
ron hailando legyen. Mert Vram
semmit nem cselekedhetem te na-
lad nélkûl, mely te elôtted kedves
volna. Minekokaért oh nagy ke-
gyelmû Isten haicz te hozzád en-
gemet, és én magamat te hozzád
haitom; Mutasd meg Vram én hoz-
zam ez te io voltodat, hogy te ne-
ked minden idôben hálakat adhaf-
sac, jelenécsd hozsam az te segedel-
medet, es erôsics meg az te Isteni
erôddel, hogy meg gyôzhessem az
en ellenfegimet, es az alnoc ôrdô-
gót labam ala tapodhassam, es en-
nec utanna minden en reménsege-
met csak te benned helyhezteshef-
sem, te tûled varhassac jót, es az jora
valo

valo igyekező életet. Tekincs meg Vram az en nyomorufagomat, es segilly meg engemet az te veghetetlen kegyelmességed szzerint. Nagyoc Vram az en büneim, annakokaert nagy irgalmassag nekûl is szûkölködne. Ne tegy Vram en velem az emberi irgalmassag szzerint, mert ez igen kicsiny, de az te Isteni io voltod szzerint, mely meg hatarozhatatlan, nagy, veghetetlen, es meg foghatatlan, mely felyül halad minden bünéket.

Abban az te irgalmasságodban tégy reszeffe engemet, melyel mind ez egez vilagnac kereklegert be tolltotted, es oly meg tartozhatatlan buzgosagos szzeretettel szzeretted, hogy még az te egyyetlen egy szerelmes Fiadnac sem kedveztel, sőt az emberi nemzetnek idvösségeiert es meg tartasaert az kereztnék keserves halalara adtad, Mely kegyelmességnel es irgalmassagnal valyons ki gondolhatna immar nagyobbat? Az Isten emberre lenni meltoztatot, az halalt meg kostolni nem
iszo-

iszonyodot, es az kereztfan kefer-
ves kinokat szenvedni hatra nem
allot.

Minekokaert oh mennyei szent
Atyam, tiztics es mosogas meg en-
gemet az en büneimnec rutlagabol
az te szerelmes Fiadnac erdemes
vérevel, kit meg gondolhatatlan
keppen szerez, Vilagosics meg
engemet az ô erettünc szenvedese-
nec alazatos voltaval, ôrvendeztes
meg engemet az ô diczôsséges fel-
tamadasa által, oh nagy kegyelmű
Isten, nem csak az vegre kérem az
te irgalmaslagodat, hogy ez testi
szükségemben, es nyomorúságim-
ban engemet meg vigasztallyon, de
hogy egyszers mind az en büneim-
nec terhe alatt nyôgô állapotomnac
meg segít ôie es könnyebítôieis le-
gyen. Boczasd meg ennekem az en
büneimet, adgyad ennekem az te
kegyelmedet, es ne vond meg tû-
lem az te io kedvedet. Cseleked-
gyed Uram hogy ennec utanna él-
hessec szentségben es igazságban,
hogy ez gyarló életemnec futasag

elvégezven, amaz utolsó rettentés
napon azoc kőzött, es azockal talál-
tassam, az mellyeket az te Isteni
felfeged hiveinéc dicső seregé kőz-
ze szamlal, hogy oztan azokkal
egyetemben enis elvehessém amaz
ôrôc életneć meg hívathatatlan
koronaiat. A M E N.

*Buzgóságos báláadás az Istenneć meg
szamlalhatatlan io tetemenye-
jert melyeket tőt az embe-
rekkel kiczinysegek-
től fogvan mind
ez oraiglan.*

Szeredán.

EN peniglen az te szolgáló lea-
nyódnac fia ki aianlottam az
en életemet az te szent kezedben
ime mostan oh en lelkemnek ke-
gyes valósága az en alazatos es
együgyű vallás tetelemnek szavait
tôre-

tôredelmes szûbûl te hozzád igaz-
gatom, es azokat az iokat melye-
ket en velem iffiusagomtul fogva
mind ez ideigh cselekedtel, elmem-
ben megh forgatom. Mert iol tu-
dom Vram minemûi utalatoste elôt-
ted az haladatlanfagh, mely semmi
nem egyeb hanem ez egesz vilagh-
nak istentelenfegenek legh killyeb-
teriet keserû gyôkere, es az ki oly
szarazto es tûz természetû szél, me-
ly, az te Isteni io kedvednek es ir-
galmaffagodnak reank áradot kut-
feiet ki szarasztya, es ki folyo erét
meg tartoztattya. Enis Uram hogy
te elôtted haladatlanoknak ne talál-
tassam hálákat adok ime te neked
oh Vram Isten en meg szabadeta-
somnak erôs kü sziklaia, mert
megh szabadetottal kegyelmessen
engemet. Menyyszer akart engemet
el nyelni amaz pokelbeli tüzes Sar-
kany, de te Vram az ô kegyetlen
torkabol engemet ki ragadtal; me-
nyyszer akart ream tator szaiával se-
tet gyomraban eiteni, az en sok iz-
ben valo gonosz cselekedetimert; de

I 2

te oh

te oh Vram Isten megh oltalmaz-
tal engemet: Menyferkefzûlt el-
lenem ez kazhozatnak merges kô-
lyke midôn te ellened hamissagot
cselekednem, es midôn az te szent
paranczolatidat megh szeghnem,
hogy az Pokolnak feret melyfege-
ben alatafzetana, de te Vram vissza-
verted ûtet. En tegedet en Istenem
megh bantlak vala es te engemet
ôrîsz vala; en te tûled nem felek va-
la megis te engemet oltalmaz vala.
En te tûled el szakadtam vala es az
en fene ellenfegemhez ragaszkod-
tam vala, de megis te oh Vram ôtet
en értem fenyegeted vala. En edes
szentseges Istenem te kôzlôd vala
ezeket az te io teteminydet en ve-
lem, es en szegeny nyomorult bü-
nôs eszemben nem veszem vala.
Mertekkeppen fok izben szabade-
tossal megh engemet az ôrdôgnek
torkabol, az sivo rivo, orofzlannak
fzaiabol, es az Pokolbol engemet
tudatlant fok izben kezemmel fog-
van ki hoztal. Mert alá szallottam
mind az Pokolnak aitaiaigh, de te
hogy

hogy be ne mennek megh fogal-
engemet, szinten az ôrök halálnak
kapuiaeleiben kôzelgettem; de te
hogy ennekem meg ne nylnék erôf-
len beszegezted. Tehat Vram me-
nyfzer vôttem ki az en testemnek ha-
lálából: Oh en üdvességemnek dra-
ga Zaloga! menyfzer gyógyetot-
tal megh nehez betegségembül, es
mikor sok nyomorúságos veszed-
lemben forganék, az tengeren, es
az földön, tűz es fegyver kôzôt
mindenkoron mellettem állóttal, es
irgalmaffon meg szabadedetottal,
mert te iolt tudod vala Vram hogyha
akkoron ennekem halálom törtent
volna, az en lelkemet mingyart az
Pokol nyelte volna be es ôrökke el-
kasztoztam volna, de az te könyô-
rülô irgalmaffagod, veghetetlen
kegyelmed elöl vôttem engemet, megh
tartvan mind lelkemnek es mind te-
stemnek halálatal en Istenem: Eze-
ket es ezekhez hasonlo sok io tete-
menydet kôzlótted en velem de
vac leven megh nem ismertem mig-
len megh nem vilagosítottal enge-
met.

met. Mostan annakokaert oh en
lelkem nec homaly nelkiul valo vi-
laga en Istenem, en eletem, ki által
elec, szemeim nec vilagossaga ki által
latok ime megh vilagosfetottal en-
gemet, es enis immar ismerlek tege-
det, mert elec te általad, es hálákat
adoc te neked, mellyec iollehet igen
vekonyoc, ala valoc es az te io te-
temenydhez illetlenek de ollyano-
kat adhatoc Vram mellyec az en
gyarlo voltomtullehetsegecc. Mi-
velhogy Vram csak te vagy az en
kegyelmes teremto Istenem, ki sze-
reted az mi lelkunket, es azok kôz-
zûl csac egyet sem gyûlôltel az
mellyeket teremtettel. Ime en legh
alab valo vagyok az bûnôfoc kôz-
zûl, az mellyeket üdvôzetettel,
hogy az te kegyelmes io voltodrul
masoknak is peldat adgyac.

Megh vallom az te hozzam mu-
tatot szamtalan io tetemenydet,
mivel ki ragadtal engemet az Po-
kolnac legh alfo melysegebûl nem
csak egyszer, ketszer avagy ha-
romszor de szaszor es ezerszer, ugy
el

el annyira hogy en mindenkoron
az pokolra sietven futok vala, de te
engemet mindenkoron visza hoz
vala, es ekkeppen engemet számta-
lan ezerszer, igazságod szerent az
karhozatra tázithattal volna, hogy
ha akartad volna. De nem akartad
oh en üdvösségemnek drága kencze
mert felette igen szereted az buz-
goságos lelket, el halasztod es el fe-
dezed az poenitentia tartó bunô-
sôknec alnakságokat. En szerelmes
Atyam ki minden te utaidban ezer
iziglen való irgalmaságú Isten
vagy most veszem eszemben mind
ezeket az te megh világoztatod
altal, es tellyességel el fogyátko-
zik az en lelkem en bennem az te
irgalmaságodnak ilyen nagy vol-
tat látvan raitam, annak okaert sze-
retlek tegedet oh en erősségem, sze-
retlek tegedeten ki mondhatatlan
díczösségem. Aldiactegedet en fel-
magasztaltatásom es erősségem, es
ilyen immar új eleter az en lelkem
nem ennekem hanem csac az te Iste-
ni io kedvednec.

Annakokaert oh en lelkem nec
megh szentelô Istene megh paran-
czoltad az te törvényedben hogy
szereffunk teged tellyes szivünkel,
tellyes lelkünkel, es minden tellyes
erônkbül. Ime azert Vram szeret-
lec tegedet az en szivem nec fel buz-
dult tellyes indulatival minden ora-
ban es minden szempillantásban,
mert felette igen megh sokasultanac
az te irgalmassagid en raitam, mert
mindenkoron el vesznec, ha te
mindenkoron nem igazgatnal en-
gemet: mindenkoron megh halnec,
ha te mindenkoron megh nem ele-
venitenel engemet, es ekkeppen
minden szempillantásban adossa
tesz engemet az te neved nec dicsire-
tiben, mikoron minden szem-
pillantásban megh kostoltatod
en velem az te io voltodat. Azmi
keppen azert hogy ninczen czac
egy ora, es ennec legh kissebic re-
szeis az en egesz eletemben, az me-
lyben az te io tetemeniedet nem
vennem.

Szinten így ezenkeppen nem
kel-

kelletic lenni csak egy szem pillan-
tasnak is, melyben tegedet szemeim
előtt nem kellett vicselnem, es te-
ged minden en erősségemből sze-
rettem; De imé ezekre sem vagyoc
eleg, ha te túled segedelem onnet
felül nem adatic, mert csak te túled
igaz világossághnac Attyatul száll
mi reánk minden io aiandec es tô-
kelletes adomány, te nallad Vram
minczen az igeretrül való elhany-
atlas, sem penig az változasnac fzi-
ne te nallad nem talaltatic. Mert
nem az akaróie, sem nem az futoie,
de tied oh kônyôrûlô Isten hogy
szereffunk tegedet, tied Vram ez
draga aiandec, mert csak tied min-
den io. Engedgyed azért tege-
det szeretni, adgyad az mel-
lyet engedcz, es enged-
gyed az mellyet
akarasz.

A M E N.

M A S

M A S R E G G E L I K Ö N Y Ö R G E S

Melyben elő számlaltainak
Istennec velűnc tört fog
io te:emenyi.

Czótörtókôn.

ISten, en erős Istenem vagy te, io reg-
gel kereslec tegedet azt mondgya az
kiraly Propheta (Pjal. 63.) es ez
után ismet így szól: Meg emlekezem
te rulad az en agyamban es ejeli vigya-
zasimban elmelkedtem te felölled, mert
voltal ennekem nagy segedelmem. Enis
hasonlo keppen oh Vram, ez szent
kirallyal kivankozom sereny vi-
gyazasbanlenni. Ez legyen minden
en foglalatossagimnac kezdete: Ez
gondolkodasomon kezdhessem el
az reankvirradot napnac eleit: mert
ezzel tartozom, fôt ugyan ados va-
gyok Vram te neked, ez vege az
en ez vilaghra valo teremteresem-
nec,

nec, hogy tegedet diczerielec, dicz-
ôitselec, fel magasztallyalac, es az
te szent nevedet ôrôkke aldigyam.
Mert te vagy kezdeti es vege min-
den dolgoknak, oly kezdet penig-
len melynek ninczen kezdete, es
oly vegezet melynek ninczen vege.
Az mikeppen azért hogy senki nem
alkothatot valamit te nalad nélkül,
azon keppen nem alkothatot vala-
mit mas által, hanem csak te által
lad, hogy így mindenec te neked
szolgálnanac, teged diczernenec es
az te diczôffegedet hirdetnec.

Te vagy minden ioknak ki folyo-
kut feie, te vagy minden tôkelletes-
ségheccelô ere; te vagy minden
megh gondolhatatlan titkos dol-
goknak melysege, veghnelkül valo
irgalmaffaghnac es iofaghnac tenge-
re, hasonlethatatlan szépségnecc
örvendetes képe; te vagy minden
Isteneknek Istene; Szenteknek szen-
te, királyoknak kiralya, Vraknak
ura; minden okoknak felsô szerző
oka: minden valóságoknak valósá-
ga, clóknec élete mindeneknek
ren-

rendi, ez vilaghnak ékeffége és az egekneccfenlô düczôffége.

Te vagy az én teremtmôm ki engemet semmibôl teremttettel az te kêpedre es hasonlatossagodra ; te vagy az én megh tartom, ki engemet az te gondviselefeddel tartasz hogy nyomorusagimban tellyefféggel el ne fodgyak ; Te vagy az én megh szentelôm, ki engemet az te nagy kegyelmed által az mennyei dolgokra naponkent vezersz ; Te vagy az én diczôitôm ki hogy az te diczôffegedben vegnelkül ellyec, engemet teremttettel ; Te vagy az én oltalmazom, segítôm, ôrizô pásztorom es io akaro gondviselôm ; Te vagy az én kiralyom, raitam kônyôrûlô Vram, kegyelmes Atyam, es az én lelkemnek szerelmes iegyesse ; Te vagy az én szivemnek tellyeffége én életemnek utolso vége az kiben all minden én boldogsagom, ôrômem es tôkelletes megh elégettetesem, hogy megh mondgyam egy szoval: Te Vram enekem minden vagy mindenekben,
Isteni

Isteni természetedre nézve ; Az te
emberi természeted ízerent penig-
len te ennekem megh valtom, íza-
badétom es Idvôzetôm vagy. Te
vagy (az Apostol mondása ízerent)
az en bôlczéségem ; az en igazsa-
gom; az en megh szenteltetésem; az
en valtságom; az en aldozatom ; az
en Baranyom ; az en ôrôkke valo
Papom ; az en szofzolom ; az en
közbeniarom; az en tanêtom ; az
ên erősségem es az én vigaszalom:
Te vagy Vram minden mi betegse-
ginknec es halalos sebeinknec kô-
zônseges orvosa: Te az én kevely-
ségemet meg gyógytadtad az te
alazatoslagoddal: az en fôfvenysé-
gemet az te szegenységoddal ; az
en testi gyônyôrûségimet az te fai-
dalmiddal; az en harag tartasomat az
te szelédsegeddel: az en iregysége-
met az te ízereteteddel: az en tor-
kossalagomat amaz mereggel es ecz-
ettel , mellyet erettem ízerelmed-
bûl ittal: az en rest es tunyasagomat,
az te szorgalmatoslagoddal es az te
ên érettem valo fok faratsagos

munkaiddal. Mert te oh Vram eret-
tem büytôltel ; fok nyughatatlan
buydofást szenvedtel verétekezettel,
vigyaztal imatkoztal , kônyveket
hullattal es szamkivetteten, kegy-
etlen üldôzésekkel fel vôtél , megh
nevettettel, megh czufoltattal, megh
pôkdôstettel , megh ostoroztattal ,
tôvissel koronaztattal , kereszt fara
fel fészítettél , es vegezetre mindez
vilaghnak rettenetes terhet magad-
ra véven megh holtal.

Ez te mi erettünk való keserves
kín szenvedésed által legy erôs ol-
talmazom ennekem ez mai napon,
legy gyenge erômnek megh romol-
hatatlan erőssége , nyomorúságim-
nak sebes tüze ellen be fedezôm ;
félelmemnek heusege ellen hûvô-
fétô arnyekom , minden veszedel-
mek ellen ôr allom es az bûnnec
mérge ellen erôs segedelmem , ôr-
vendeztesd megh az én lelkemet ,
világoséte meg az én szemeimet,
adgy egészeget es üdvôsséges lelki es
testi áldomásokat oh én Vram Iesus
Christusom. **A M E N.**

Buzgó agos vallas tetele az
megtért bünôsnec.

Czôtörtókôn.

MEnynec es földnec bôlcs te-
remtô Istene, kiralyoknak ki-
rallya es Vraknac Vra, ki engemet
femmibül az te magad képe' es
hasonlatosságodra teremtetel, ki
engemet az te dragalatos véreddel
megh valtottal, nem vagyok Vram
en méltó hogy tégedet legétfegül
hyalak, szivemben rulad gondol-
kodgyam, az en fok rettenetes vét-
keimnec gonosságaert; Kérlek té-
gedet oh kônýörülô nagy Isten
légy kegyelmes en nekem, ki ke-
gyelmessen kônýörül tel amaz Ca-
naneabeli Afzonyallaton, es amaz
bünôs Magdalenan. Es az ki irgal-
massan az publicanust, es az keresz-
tan függô latrot, csak egy szoval
valo vallasteteleiért meghalgattad.
Te neked mint ennekem nagy en-

gedelmű edes Atyamnak, én ki az
te tekozlo és ektelen buyasagban
be merült Fiad vagyoc, megh val-
lom az én számlálhatatlan sok go-
nosztagsimat mellyekkel egész éle-
temben tégedet megh bantottalac,
Az kiket ha szinten akarnékis, de
fennmikeppen el nem titkolhatnéc
az te orczad elől, mert te tudod
mind azokat az én alnakszagsimat,
mellyeket kiczenysegemtől foghvan
mind ez oraigh gondoltam. Oh
minden irgalmasfagnac Atya és
Istene, te tudod mennyiszor vetkez-
tem ellened kevelysegemmel, fős-
venysegemmel, torkoszsagommal,
buiasagommal, harag tartasommal,
iregyssegemmel, mordzsagommal, és
heaban valo diczekedéssemmel. Ez
főlet latafommal hallasommal, ko-
stolasommal, illetéssemmel és illa-
tozasommal: Oh Vram minden-
keppen én szegény megh romlot
bünos megh bantottalac tégedet,
szivemnec gondolattyaval, száiam-
nac szolasával, kezemnec munkal-
kodásával, és keresztyeni tisztem-
nec

nec, hatrá hagyásával, es minden czelekedetemmel.

Oh en veszett nyavalyas bünös ember. Iai ennekem az en számtalan gonosságit. Minekokaert alazatoson kérlek Vram az te io voltodert, melytül viseltetven az te diczösséges székedbül ide ala ez világhra iövel az en üdvösségemert és amaz te irgalmaságodert, mellyel az paraznasággal es gyilkossággal megh fertezet Davidot kedvedben fogadad, es az teged esküvessel megh tagado Petert kegyessen néztet es az ő tantorgo hitiben megh erősfétetted, légy kegyelmes az én büneimnec, boczasd megh ennekem, né adgy engemet az veszedelemre az en alnakságimert: mert te teremtet allatod vagyoc Vram, az te szerelmes Fiadnac erdemes vérevel megh mosogattatot es megh váltatot szolgad es fiad vagyoken Istenem gondold megh Vram en bennem az te ábrázatodat mellyet no ha gonosságimmal iszonyuan megh rutítottam.

Avagy elűfze engemet az te or-
czad elől, az ki az Publicanufokat
es az paraznakat hozzád fogadod?
Avagy csac en maradoke Vram
üressen az te io voltod nélkül? Nem
de en erettemis nem holte megh az
en Uram Iesus Christusom? Avagy
nem teriedhete en reamis az Isteni
irgalmassaghnac am bar csac legh
kissebbic része. Tavol légyen
Vram az te tüled, ki azon Isten
vagy es soha megh nem változol:
es ki ugyan azon kôzben iaro vagy
az Isten es emberek kôzôt: amaz
ô:ôkke megh maradando Ember
Iesus Christus ki esedezik mi eret-
tûnc es ki engesztelô aldozat az mi
büncinkert. Édes szentseges Atyã
ez en velem megh békellet szent
Fiadat vetem kôzben iaroul, az ki-
nec esedezese he abã valo nem lesz-
en az te Isteni io voltodnal. Ennek
sebeit, erdemes vérêt, keserves ha-
lalat viszem te elôdben engesztelô
aldozatul minden en büneimert.
A M E N.

Könyörges melyben Ember önnön
magat megh alazza, es megh gon-
dolván az Istennek nagysagos
czelekedetit es veghetetlen
igassagát el almel-
kodik.

Czótörtőkön.

AZ mi keppen Vram csak egye-
dül tégedet mint örökke aldan-
do bizony Istent illet az tisztességh
es az diczeret, így szinten csak egye-
dül mi nekünk es nem másoknak
szükséges az te felelmed, mint ten-
nen magad megh ielentetted mond-
ván: Ne fellyetek azoktól az kic-
csak az testet ölhetic megh, es en-
nel nagyubbat nem czelekedhetnec
de sőt inkább fellyétec azt, ki mind
az testet, mind az lelket el vesztheti
az Gehennában (Matth. 10.) Is-
met: Ne fellyetek az poganyok
előt, de az tisztiveitekben álgyatok
es fellyétec az Vrat: mert az Isten-
nec Angyala te veled vagyon, hogy
K 4 megh

megh szabadétezon tegedet, Annakokaert oh en lelkem fellyed az Vrat, es en szivemszereffed ütet, mert nem kevesbe kell felni ütet, mint szerezni; Mert az miképpen irgalmas azonkeppen igazis, es mikeppen megh szamlalhatatlanoc az ô irgalmaffaganac munkai, így szinten meg gondolhatatlanoc az ô igaffaganak soc czüdalatos czelekedetiis, es az mi legh ifzonyub es rettegfésre meltob dologh, ime feleffebben es tóbben vadnac az haragnac edenyi az kegyelemnec edennynel, holot enny fokan legyenec az karhoztattac az valasztottac penig keveffen. Retteglec azert Vram tegedet az te igaffagodnac nagy voltaert: az te bölcs itéletednec mélysegéert, az te Isteni Felfegédnec diczôffégeert, az te hatalmadnac gyôzhetetlen voltaert, az en bûneimnec foklagaert es az mi legh nagyub, az te bennem valo szent illêfednec szûntelen valo ellene allasomert. Fêlec es refzketec Vram êntetûled, kinec dúczoffeges te-
ken-

kenteti előt, az egeknek ereji es ez
egész vilagnac hatalmassagi megh
reszketnek; kiczoda azért, az kitê-
gedet minden nemzeteknek Vral-
kodo kirallyat nem félne? kiczoda
nem rettegne hallvan azokat mel-
lyeket te szollottal az Propheta ál-
tal (Ierem. 5.) mondvan: Nem fél-
teke annakokaert engemet? az en ort-
czam előtt nem reszketteke? ki rendeltem
az fővenyt az tengernek hataranac ôrök-
ke valo vegezes szerént, mellyet által nem
szókóllik, iollehet megh indulnac de fel-
lyúl nem haladgyac es meg haborodnac
az ô habiai, de azon által nem mennek:
hogy ha annakokaert minden te-
remtet allatoc így engednek te ne-
ked, es valamellyec az tengerben, es
ez földön vadnac ekkeppen felic es
rettegic az te Isteni felleges melto-
sagodat. Tehat en ala valo es el-
veszet bűnös ki csac por es hamu
vagyoc vallyons mitt czelekedgy-
em? ha az artatlan izent Angya-
loc reszketnek, midőn tegedet imad-
nac es midőn az te diczeretedet
eneklic. Miert tehát hogy az en

szivem es aia kimis megh nem refz-
 ketnec midôn ezekre igyekezem es
 midôn ezeket ezelekeszem? Iai en-
 nekem szegény nyavalyasnac: mi-
 keppen altalkodott meg az en lel-
 kem en bennem? Mi keppen szarat-
 tanac el az en szemeimnec kôny
 hullatafi en bennem, hogy így nem
 folynac keserves sira fal ortczamon,
 midôn az szolga belzel az ô Vra-
 val, es az teremtet allat az ô terem-
 tôteivel, az földnec sarabul alku-
 tator ember azzal az ki mindeneket
 semmibûl teremtet. Akarnam oh
 Vram felette igen, de elégtelen
 vagyoc mert nem czelekedhetem
 megh mind azokat, az mellyeket
 akarok. Annakokaert iaria altal az
 te szent félelmednec êles tôle az en
 testemet es indêtsa fel az en szive-
 met az te szent nevednec félelmere.
 Retteglec effelett Vram tégedet
 az te ki beszélhetetlen es meg vis-
 galhatatlan iteletedert, mellyet vi-
 lagh kezdetitûl fogvan mind ez
 mai napig czelekedtel. Nagy es
 czudalatos itôleted Vram az te tisz-
 tan

tan es szentül teremtet Angyalid-
nac rettenetes esetec. Nagy es czu-
dalatos iteleted az egész emberi
nemzetnec egy embernec vétkeert
valo karhozatos esetec. Nagy es
czudalatos iteleted vala ez egész
vilagnac lakosinac az viz özönnel
valo megh büntettetése , es többec
ezekhez hasonloc. Kivaltkeppen
penig felette igen rettentés ez te ite-
leted laivan ez földnec szinen enny-
foc nemzetfêgeket az halálnac ar-
nyekaban ülni , es az hitetlenseg-
nec setetsegeben ide s-tova tanto-
rogvan végre ez vilagi nyomorufa-
gokbol amaz örökke valo kinokra
hanyat homlok rohanni.

Retteglec annakokaert Vram tê-
gedet ez te nagysagos czuda iteleti-
dert mert hogy ha még az igazis
alig tartatic megh , vallyon s-az el-
vetemedet bünôsnec mint leszen
dolga ? Hogy ha amaz artatlan
szent Iob oly igen félte az te fel ge-
riedet haragodat mint az fel habo-
rodot tengernek feie felet Zugo ha-
biait ; néfellyeke tehát én ki ennec
artat-

artatlanfagatul nagy tavoly vagyoc.

Hogy ha amaz Annya méheben meg szenteltetet Ieremias Propheta fél vala es felteben helyét sem tallya vala, az holot az te fel lobbant haragod elől elreitezhetnec : hova folyamodgyec tehat az ki bűnben szűlettetven az ő Annyanac mehetül fogva semmit az bűnön kívül nem czelekedet ?

Az en bűneimnec szamtalanfokfagaertis félek Vram tegedet , mellyekkel megh terheltetven kenfzeréttetem az te diczôsséges tek énteted eleiben állani , mikoron latom ielen lenni amaz mindent megh emesztô rettenetes tüzet , es te melletted amaz földnek es egeknek erejet megh indêto kemeny szêlveszeket, hogy itéletet es igazsagot tégy az te népeidnec. Akkoron ott enny fok ezer lelkeknek ielenlétekben fel fedeztetnec az en foc gonosz bűneimnec utalatossagi, es enny foc kar Angyaloknac seregek elôt nyilvan valova tétetnek minden én alnak sagim , nem czac
azoc

azoc penigh az mellyeket beszedemmel es cselekedetemmel szereztem, de még azokis valamelyeket szívemmel gondoltam. Akkor ott annyitelőim lesznek az mennyn engemet az iofzagos dolgoknak követésére oktattac; anny tanubizonfagok ellenem, az mennynennekem példaioc által az io cselekedeteknek igaz utat megh mutat-tac. Ez rettenetes ítelettről gondolkodvan azért ihon még sem akaroc az en büneimnec véget vetni, hanem fertelmes gonoflagimnac undocsagaban hagyom magamat fetrengeni: mert azonban az torkoflagh földhöz vér, az buriasagh üldöz, az kevelyseg meg czal; az fösvensegh szorongat; az iregyseg megh emeszt az zugolodas el farazt; az tisztesssegh kívanas izgat, az harag háborgat es az rest kedverlenség akaratomat hatravonfza. Ihon Vram, ezec az én társaim, melyekkel születésemtil fogvan mind ez ideig éltem, ezec az en barátim, az kikkel tarsalkodtam es laktam.

L

Ezec

Ezec az én tanitoim, kiket eltemben halgattam. Ezec az én gazdaim, az kiknec szolgaltam. Anakokaert ne szaly pôrben, itéletben Vram az te szolgaddal mert egy igaz sem talaltatic te elôtted az elôc kôzzûl, mert holot talalnal csac egy igazatis, ha irgalmassagod nélkül itilnel bennünket? Alazatos lèlekkel es tôredezet szivel boruloc azert oh Vram az te labaid eleiben, es amaz szent kiralyi Propheetaval keserves sirast têven ezt mondom: (Pfal. 6.) Vram az te busulasodban ne fedgy meg engemet, es az te haragodban ne ostoroz engemet. Kônyôrôly raitam Vram, mert erôtlen vagyoc, gyogics meg engemet Vram, mert meg haborodtanacaz en csontaim. Es az en lelkem igen meg haborodot: De te Vram miglen. Teri hozzam Vram, es ments ki az en lelkemet, es szabadics meg engemet az te irgalmassagodert. Mert nincsen te felôled az halalban emlekezet, az koporsóban kicsoda mond te neked

ked dicsíretet? El faradtam fohaszkodásomban, meg mostam minden éjjel az én agyamat, és könnyhullatásimmal meg öntöztem agyamat. El hívadot orczam szomorúságmiat, és meg venhôt ellensegim miat. Dicsőség legyen Atyának és Fiúnak, és szent lelec Istennek. Miképpen kezdetben dicsőséges vala, mostan és mind örökkön örökké, úgy legyen.

Reggeli könyörgés.

Pénteken.

Ö Rôc, mindenható, kegyelmes, Isten, az eczakanak és az napnak bölcsen rendelô Istene, az én ahítatos szívemnek belső részeiből, nagy halakat adoc teneked, hogy engemet ez elmúlt éjjel minden lelki és testi veszedelmektől, Atyai jóvótodból és kegyelmedből meg ôriztel és oltalmaztal. Leg elsőbennis

pedig ezért tartozom teneked buz-
golagos halaádaßal, hogy engemet
az te szent szarnyad alá vëven ,
amaz kegyetlen pokolbeli farkasnac
az reanc dihódót Satannac leseske-
desitül es incselkedesitül az te vigy-
azo szent Angyaliddal kôrnyôlôt-
tônc strasat allatvan kegyelmessen
meg mentettel : kicszüntelenül ejel
es nappal akar alugyunc, akar vi-
gyazzunc , akar egyûnc es akar
igyunc, effelet akar mi fele dolgunk-
hoz fogjunc boldog állapotunkban
es fogyatkozot szükségünkben ,
banatunkban es ô ôminkben besze-
dinkben es cselekedetinkben , min-
den ezer képü practikaival titkon es
mindnylvan utannunc olalkodvan
üldöz bennünket, es titkoskeppen
az egez vilagnac minden ôfvenye-
re, es kerületire meg hant haloja-
ban hitegetni, bele akasztani es az
veszedelemre taszítani igyekezik.
Mert csac abban forgolodic ez ke-
gyetlen ellenseg mi módon te tü-
led igaz Istentül, az te szolgálatodra
es akaratednac vighez vitelere te-
rem-

remtet lelkeket az karhozatnac tő-
riben eithesse, es magaval egyyűt az
pokolra tatzithassa. De te oh Vram
Isten, terjeszd ki mi reanc az te al-
dot karjaidat, végy minket az te
szent szarnyaidnac batorfagos ol-
talma ala hogy minden veszedelem-
től es bűntől üressen leven, ennec
arnyekaban csendessen nyukhaf-
sunc. Es hogy szentsegeben es igaf-
sagban az te nagy nevednectilzte-
letire es az mi lelkiünk nec ôrôc id-
vösszegere, egesz életünk nec hajoia-
val, minden veszedelmeken es habi-
űtkezeten által menven, juthassunc
az ki fogo csendes partra.

Adgy Vram enekem tizta, en-
gedelmes kegyes, alazatos, csendes,
es az te tiszteleteredre vigyazo szivet
hogy senkinec artalmat ne hozzac,
senkit meg ne botrankoztassac, sem-
pedig az gonoszert gonoszal ne fi-
zessac.

Terempcs oly szivet en bennem,
az melyet te en tûlem tőkellelessen
kivanász, az ki szerezse azokat, az
melyec az te Isteni io akaratonac

téczeſe ſzerint ſzeretendôc, es viſzontag, gyûlôllye azokat, melyeket tennen magadis gyûlôlſz.

Oles en belem oly elmét, mely tégedet minden ez földieſ felet ſzeretſſen, téged gondollyon, es ſzemlellyen, es csac te rulad es az te kezednec munkairul beſzellyen, oly elmét, mondom, mely te rulad mindenkor meg emlekezzec, ez vilaghi dolgoktul pedig iſzonyodgyec, es csac egyedûl amaz ôrökke valo menyei ôrômre, az holot te Vram Iſten az ſzentekkel es az ſzent Angyalokkal az ſzep finyes egek nec tündôklô vilagoflagaban eliz, ſzüntelen kivankozhaſſec, es minden tôkelletes gyönyôrôſeget te benned helyheſzterheſſe.

Emlekezzel meg Vram minden te igaz hiveidrûlis, valakicez egeſz földnec ſzinén el oſzlattatvan, az poganyſagnac es amaz vér ſzopo kegyetlen ellenſegnec ûldôzeſeben es ſanyaru igaiaban nyôgneſes fo-haſzkodnac, hogy elmejekben valami keppen meg tantorodvan te tû-

tüled el ne szakadgyanac, avagy
hiteket meg ne tagadgyac.

Erősics meg minden igaz kèzi
munkajokban forgolodokat, vi-
gasztald meg kegyessen az meg
alélt lelkeket, nyuics segítséget az
kísértetben kesergő sziveknec, es
adgy könnyebséget az el lankat, el
törődöt es nehéz betegségben fe-
tregő nyomorultaknac.

Légy segítséggel az nehézsze-
feknec, es mindeneknec valakic az
ő szűksegekben az te segedelmedet
kivannyac, az szegényeket es az
szűkôlködôket tarcsad, taplallyad:
az hatalmasoktul es Istentelenek-
tul el nyomorittattakat az te kezeid-
del gyamolicsad, es az te szent lel-
keddel vastagicsad. Adgyad aztis
oh kegyelmes Atyam, hogy az
uton jaroc, kic hazakon kivül, az
tengeren es az szarazon buidosvan
igaz igyben faradoznac batorfaggal
es nagy boldogul erkezhessenec az
ő nyugodalmoknac helyére, adgy
szabadulást az szegény raboknac,
kic az poganyoknac fogfagban el

epettenec, hozd utyokra az el tevelyedteket, terics meg az bûnben meg atalkodot hitetleneket es vilagosics meg az igaz hitnec es az te igaz ismeretednec fenylo vilagaval.

Geriefz kegyes poenitentia tartast az bûnôfôkben, es engedgyed hogy az kic edgyfzer az te idvôzitô igitnec meg ismert igazsagat bevettec mind végiglen abban meg maradyanac.

örizd meg es oltalmazd meg szûleimet, felesegemet es gyermekimet, baratimat es edszerimind az en ellenségimetis, rokonimat minden atyamfiat es mind azokat az kikert parancsoltad hogy kônyôrôgiûnc. Fedez beminket minden lelki es testi veszedelmec ellen, hogy az te utaidon jarhassac szentsegeben es épsegeben. Aldgy es szerencsesics Vram mindeneket az ô hivatallyokban, tisztekben es kezimunkajokban.

Engedgyed végezetre hogy az te szent szolgálatodban mind el-
tünk-

tünknek hataraig, alhatatossan meg
maradhasunc, es ez életnek haboru
szel veszei közöt felre nem tanto-
rodvan te hozzád idvösségünknek
nyugodalmas partyához által köl-
tő hessűnc; melyet cselekedgyel az
te nagy kegyelmedből szent Fiadert
az mi idvözítő Vrunc Iesus Chri-
stusert. A M E N.

*Az bűnös embereknek közön-
seges vallas--tetele.*

Pénteken.

EN szegeny myavalias bűnös
Emler, vallaszt teszec tellyes szí-
vemből az élő mindenható Isten-
nek, es az ő szerelmes szent Fianac
az Vr Iesus Christusnac az en szam-
lalhatatlan bűneimrül, melyekkel
annyra meg rakodot az en gyarlo
testem, mint az tengernek partya
amaz apro fővenyekkel, kie mint

valami nehez súlyos terhek az földre nyomtanac engemet.

Az melyekben mind eddiglen oh Vram Isten ez vilagnac fejedelmec az Satannac akarattya szerint éltem, es testem nec engedven, valamire az en faitalan kivanlagim vitenec mind azokat cselekedtem: hejában valo gondolkodással, hivalkodo beszedekkel, haszontalan csacsogással, bolond cselekedetimmel, szivem nec vaklagaval, dõlyfõsségemmel, es magam nac éketlen szeretetivel, tettetes jambor sagomnac kõiõ szinevel, es vegezetre el palástolt es meg holt hitemmel szamtalan sokszor vetkeztem te ellened. Effelet amaz pokolbeli faitalan lelkek nec incselkedõ fuggallasinac, es ez vilagnac ostromlo kivanlaginac alhatatossaggal es tellyes igyekezettel ellenec nem állottam, ekkeppen az bennem munkalkodo szent lélec Isten nec jora intsenec engedetlen voltam. Es ekkeppen az en Vramat Istenemet sokszor es nagy gyakorlatossaggal megban-

bantottam , es az méltó boszuallaf-
ra ingerlettem. Mind ezekben az
rettenetes vetkekben esvén , banko-
dom es szomorkodom es ezekert
meg keferedet szivel fohaszko-
dom.

Most peniglen ez irgalmaffagnac
es kegyelemnec idejen , en szegeny
nyavalias bűnös, az en idvösségem-
nec erős oszlophoz folyamodom es
az en Vramat Istenemet le borulvan
kérem, hogy meltoztassac engemet
igaz es tőkellertes hittel ajandekoz-
ni , es az en lelki ismeretiben meg
hidegült szivemet az ô szerezetinec
elefztô tüzevel fel gerieszteni , an-
nakfelette az ô szent Fiaert minden
én vétkeimet kegyelmessen meg en-
gedni es meg bocsatani , hogy na-
ponként az ô könyörölô segedelme
altal uy életet követhessac , hogy
minden ez vilaghi gonoz kivanla-
gokat es gyönyösegeket hatra
hagyvan , az joban mind vigiglen
meg maradhassac. Es hogy ennekü-
tanna mertekletes , jofzan, igaz , al-
hatatos, tiszta, engedelmes , alaza-

ros, csendes es eggyigiu leheflec,
 hogy az kegyes félelemben es az te
 szent akaratodban, ez nyomoru-
 fagnac es siralomnac vólgyeben,
 magamat ugy viselheflem, hogy te-
 stemet ez vilaghi kivanfagoknac
 meg feszitven, jo lelki ismerettel,
 tiszta szent èlettel, tellyes remen-
 seggel es nagy lelki ôrômmel var-
 hassam az én Idvôzitô Vram Iesus
 Christusnac az menyegzôból valo
 meg teréset, hogy véle edgyû-
 enis minden szentekkel be mehef-
 sec az ôrôkke valo lakodalomban.
 A M E N.

H A L A A D A S.

Pénteken.

ELetem nec minden napjait az te
 félelmedben oh Vram ISTEN,
 es az igaz poenitentia tartasnac gya-
 korlasaban kelletem vighez vin-
 nem, holot meltan intettetem na-
 pon-

ponkent az te szent felelmedre, es az en bünös es nyavalias voltomnac meg siratafara.

Mert egyedül tegedet illet Vram dicsiret az Sionban, es teneked tefz nec fogadaft Ierusalembe, mert te vagy minden tókellertes bölcseseg nec mélyseges tengere, kiben meg talaltatic minden tókellerteseg, kiben tündöklic mind az eghe es mind ez földi teremtet allatoknac ekes szépsége mindenec felet tókellertesfen. Kihez hasonlitvan minden ékessege nem egyeb hanem éketelenség; az gazdagfag széngesség; az erő gyengeség; az bölcseség boldonság; az edessege keferűség; es hogy rövideden be foglallyam, mindenec valamellyec az egen es ez földön fenylene, csac olyan alavalo az te dicsőséges tekinteted előtt, mint valamikicsiny egő gyertya az napnac ragyogo vilagossagáhozvaló képest. Te minden macula nélkülvaló tókellertesseg vagy, minden meghatározas kívülvaló feleség, végnekülvaló jo, gyarlófag

nelkül-valo erősség , meg változas
nelkül-valo igazság , helynelkül
mindenüt jelen-valóság. Isteni fel-
fegeben veghetetlen , erejeben min-
denható , jószágban ki mondhatat-
lan , bölcsesegében meg foghatat-
lan, tanácsában rettenetes, itéletiben
igaz, gondolatiban melyseges titku,
beszedeiben változhatatlan , csele-
kedetiben szent , irgalmaságában
veghetetlen, az megterô bünôfôk-
hôz engedelmes , es az poenitentia
tartokhoz kegyelmes.

Annakokaert Vram vallat teszec
teneked , dicsirtlec tégedet , es az te
szent nevedet dicsôitem. Adgyad
enekem szivemben az te kegyel-
mednec vilagat, es ezen szajamban
az te szent igidnec dragalatos izét,
hogy az en szivem elmelkegyéc az
te dicsôfegedrûl. De mivel hogy
pedig nincsen dicsiretnec szépsége
az bünôfnec szajában, intlec tikté-
ket minyajan Istennec artatlanul
szolgalo szent Angyali, es ez egez
vilagnac minden teremtet allati,
hogy velem edgyüt dicsirjetez az
Vrat,

Vrat, es allastatoc helyere ebbeli fog-
gyatkozot voltomat, szengedezven
amaz ô venderes sz p enec szoval,
melyet regenten az három ifjac az
egô kemenczenec sanyaru langjai
közôt énekelne vala: Az Vrnac
mi den munkai aldyatoc az Vrat
&c.

R E G G E L I

könyörges.

Szombaton.

Ö Rôc mindenható Isten, ki igaz
vigasztaloja es tôkelletesôrôme
vagy az en szivemnek. Tened az
en belső részeimből halakat adoc,
az te ki mondhatatlan, es elő szá-
malhatatlan jó voltodert es irgalmas-
ságodert, hogy az te szent Angya-
lidnac be fedezése es ôrizése által,
engemet az csalard ôrdôgnec hatal-
matul es ellenem forralt lefeskedi-
tül meg mentettel, es meg olta-

maztal, es hogy ép testben es egeszben engedted agyambol fel kelnem. Kérlec azért tégedet az te véghetetlen kegyelmességedert, hogy engemet nem csac ez mai napon, de főt az kôvetkezendô idôk bennis minden fele gonosztul, büntül, lelki es testi veszedelmektül védelmez ôriz es oltalmaz. Igazgas engemet az te Isteni bölcseséged szerint, hogy az igaz hitnec vallasaban meg ne botrankozzam, es az hittül szakadtaknac karhozatos utyokra ne lépjem, sem pedig lelken ismeretit rettenetessen furdalo vétkekben ne essem, de főt inkább az te Isteni felsegednec hiü es artatlan szivel szolgallyac, hozzád ragaszkodgyam, es te tüled soha el ne szakadgyac. Vegy oltalmad ala Vram engemet minden lathato es lathatatlan, titkon es nylyvan valo ellenfegem ellen. Zárd be ajakimat, es szabolazd meg nyelvemet, hogy senkinec kissebsegere, avagy gyalazattyara, sem pedig boszuval valo illetesere ne mozdullyanac. Ne
hadgy

hadgy oh én Istenem engemet az en
büneimben meg halni es elveszni.
Végy ki engemet az én utannam
alnakul lefektetô gonoz emberek-
nec csalarad tőriből. Veszterellyed
az en labaimat az te szent utaidban,
hogy valamikeppen az örökke vo-
lo veszedelemnec éles kővében üt-
közven el ne romollyas. Legy en-
nekem ki menetelemben es be me-
neteemben erős igazgatom, legy
az én életemnec erős vára es meg-
romolhatatlan tornya, minden en
gonoz akaróim lelkeknec es mind
testemnec veszedelmere szandeko-
zo ellenfegim ellen.

Ajanlom teneked ez mai napon,
főt egez életemben az en gondol-
kodásimat, erzékenfigimet, erő-
met, értelmemet, emlékezetemet,
akaratomat, minden cselekedetím-
mel es emelkedéssimmal egyetem-
ben, hogy te nálad nélkül semmi-
hez ne kezdhessec, es semmit
véghez ne vihessec. Ajanlom az te
szent kezeden az én testemet, lel-
kemet, hiyatalomat, tisztességgemet

es meltofogomat. Rendely es igaz-
gas en bennem mindeneket az te
teczed szerint az én lelkemnek
ôrôc idvôsségere. Gyomlald ki
mind azokat en belôlem, valamely-
ec teneked nem teczenec, es planta-
ly helyeben az te szentseges akara-
todat követô indulatokat. Adgyad
Vram hogy keresztyenikeppen,
kegyessen, tisztan es szentül elhes-
sec, es hogy az te igaz ismeretedben,
es te benned helyheztetet szerete-
temben, az te kivanfagos jo vol-
todnac édesseget szomjuhozasom-
ban es idvôzôlendô hitemben vé-
getetre nagy boldogul ez vilagbol
kiköltôzhessém. A M E N.

---

*Az megh terô bűnôsnec
könyörgése.*

Szombaton.

KErleczégedet veghetetlen irgal-
massagu lsten, amaz igaz ôrök-
ke

ke valo Biro által, ki eggyetlen egy engesztelő aldozat az mi bűneinkert, adgy enekem szivembeli tőredelmességet, es arazd meg bennem az könyhullatafnak kut fejet, hogy szüntelenül sirathassam ejel es mind nappal az en lelkem nec febeit, miglen jelen vagyon az kellemetes es idvőffeghez illendő idő, hogy valaha az en fóc hamisságim es szamtalan titkos bűneim, amaz rettenetes szam-adafnac napjan, az kőnyűlőttem levő szent Angyaloc, Prophetac es Apostoloc, Szentes es minden idvőzűlt hivec előtt, ki ne nyilatkoztassanac.

Könyörőly én raitam Vram, könyörőly én raitam, ne veszes el engemet az én bűneimert, alnakságimert, gonoz cse lekedetimert, szamtalan ellened-valo vetkeimert, es az te szent parancsolatidat gyakortavalo meg szegesemert. Te Vram ki nem akarod az bűnőfnec halalat, de hogy meg terjen es ellyen. Könyörőly meg raitam, es ne tarcs az en bűneimet amaz jövő

M 4 vendő

vendô büntetefnec fanyaru langja-
ra, es az te itilô szeked eleiben az
szamadafra, de ez életben faitold
ki belôlem, valamikor es valami-
keppen az te Isteni irgalmaffagod-
nateczic.

Imé az te hatalmas kezeidben
vagyoc, cselekedgyel ugy velem,
mint neked teczic, engedgyed az te
jo voltodból es kegyelmeflegedből,
telyeffen es tôkeileteffen, hogy si-
rathassam es jaigathassam meg mi-
nekelôtte meg halnec, minden en
undokfagos bűneimet, valamel-
lyeket cselekedtem az te szent aka-
démia, kieszinytegemtűl fogvan
mind ez ideiglen. Mosd meg az én
testemet az bűnnec rut fertelmeit.
Tisztíts meg es gyogics meg az ör-
dôghi csapafoknac raitam meg mer-
geledet bűdôs fekelyeit, olyan
uton es mondon, valamint az te
Isteni jo kedvednec teczic es lac-
zic. Tudez Vram mindeneket az
te kegyes es mindenható jo voltod
altalmelyel meg igazitod az eltan-
torodot bűnôfôket. Kerleccégedet
oh

oh Vram engedgyed hogy minden-
koron szemeim elôt forogjon amaz
iszonyu kemeny szam adasnac
nagy napia, es keservefen minden
napon az en bűneimet sirathassam
meg hogy amaz igaz es örökke va-
lo Bironac hatalmas itilô szeki elôt
talallyac irgalmassagot, es lathas-
sam az ô dicsőséges orezajat nagy
vigasaggal es nagy batorfaggal, es
ennec job kezé felôl allattatvan,
minden idvôzült Szentekkel be me-
hessec amaz véghetetlen dicsőség-
gel ragyogo hailekban, az te szent
országodban. A M E N.

H A L A A D A S

*Melyet ember akar mely helyben
es időben mondhat.*

HAlakat adoc te neked, dicsire-
tet eneklec te neked, en Idvôzi-
tô Vram Istenem, az ki méltoztat-
tal engemet, semmiből az te magad
képerc es hasonlatossagara teremte-
ni,

ni, es az te draga erdemes véreddei
meg váltani, effelet az szent ke-
relztsegeben-valo uya születtetes al-
tal az te fiasagul fogadot hiveid nec
tarlasagokban szamlalni, es az te
szent tested nec es véred nec titkos
erejevel az örök életre meg eleveni-
teni.

Teneked azért eneklec dicshiretet,
es adoc nagy halakat, ki enekem az
en csecsemő gyermeksegem nec
idejetül fogvan, mind ez oraiglan,
foc kôlômb kôlômb fele vet kekben
uszonac, az te véghetetlen kegyel-
med nec hoszuideiglen tûrô bölcsé-
segevel életem nec meg jobbitasat
vártad.

Teged diczirlec, teged dúczoit-
lec, ki az en tagaimnac épseget,
életem nec idejenec czendességét,
es minden dolgaimnac bodog ki
menetelit, elő számlálhatatlan fok
jotete meniddelegietemben kôniô-
rûletességedbôl ki szolgáltattad.
Kérlec tôredelmesen oh en edès
Istenem, hogy az te el kezdet jo
tetemenidet, es szent ajándekidat
az

az te Isteni jó kedvedből nevellied
bennem, és távoztasd megszűze azo-
kat én tőlem, mellic te neked nem
tecsenec én bennem. Annakfelette
mindennemű niomorúsagoktól ,
az kic még hatra vadnac , csalárd-
ságtól , és minden gonofságtól ,
mellickel rakva vagioc, engemet
szabadíts meg.

Gondolatimat , beszédimet , és
cselekedetimet rendellied az te
szent akaratodnac el követese sze-
rént , és az én jó szerentsiec ,
mind peniglen veszedelmec közöt
forgo életemet mindenűt, és min-
denkoron őrizzed és oltalmazad.
Es vegezetre vigy által engemet
amaz te aldott szent színednec örök-
ke való látásánac bodogságos örö-
mében , ki az Attia Istennel , és az
szent lélekkel élz és uralkodol
mind örökkön örökke. A M E N.

Az szent Angyalokról, mel-
 liek Istentől az mi őrizet-
 tünkre rendeltet-
 tenec.

Szerettél engemet oh én eggietlen
 Segy szerelmese! minekelőtte en-
 tegedet szeretnélec, es az te szeme-
 liedre teremptettél engemet, es
 minden terempted allatidnál fellieb-
 valová tettél engemet, mely tölled
 adatot méltos ágot akkor ismerem
 bennem, mikor megh ertem hogy
 az te dits őlégedert teremptettel en-
 gemet. Ez felet ki az te szent An-
 gialidat, ugymint szolgáló lelkeket
 teremptetted erettem, kiknec meg
 parancsoltad, hogy minden én uta-
 imban őrizzenec engemet, hogy va-
 lamikeppen meg ne űssem labaimat
 az kôben. Mert ezec Vram ôr al-
 locaz uy Ierusalemnec az te szent
 varasodnac magas kô falain, kic-
 ennec hegyein tabort jarvan nagy
 serénfeggel vigyaznac, es az te eg-
 giûgiû nyajad kôrnyôl ejeli stra-
 sat

fat allanac , hogy valamikoron
amaz kegyetlen sarkany az ôrdög
az ki mint amaz ordito orofzlan,
ugy jar kôrnyôlôttûnc , keresven
kit benyelhessen , az mi lelkeinket
el ne ragadgya. Eze az aldor
varasnac az fôlsô Ierusalemne pol-
gari , kic szolgálatra kôldettetne
azoknac kedyekert , az kic az id-
vôflegne ôrôkôfi , hogy ezeket
minden ô ellenfegektül meg szaba-
dicsac , es ôrizzéc kegyessen min-
den utokban , effelet erôsicséc , inc-
séc es az te szamkivettetet fiainnac
könyörgéseket az te Isteni felse-
gedne dicsôfêges tekinteti eleiben
fel vigyéc. Mivel hogy szeretic az
ô polgar tarsokat, kic által az ô meg
rômlasoknac nagy fogyatkozot
ûrességet varjac vizont fel éppûlni.
Annakokaert nagy gondal es szor-
galmatos vigyazással , jelen vadnac
mi nekûnc minden oraban es min-
den helyben , gondot viselvé ru-
lunc es segitséggel leven minekûnc,
es ala-f-fel jarvan Vram mi tûlûnc
tehozzad es te tûled mi hozzanc ,

az mi fohafzkodasunkat es keserves
ohaitasunkat fel vivén te elôdben ,
hogy meg nyervén mi nekünk az te
kegyelmességednec engesztelô jo
kedvét, ala hozzac minekünk az te
Isteni jo voltodnac kivanatos aldo-
masit. Mert velünk jarnac minden
mi utainkban , bejônec es ki men-
nec mi velünk , figyelmetessen vi-
gyasznac reanc , minemô kegyes-
sen , minemô szentül tarsalkod-
gyuncsz el vetemedet nemzetseg
közôt , es minemô sereny igyeke-
zettel es kivanással kereszûc az te
országodat es annac igazsagat , es
minemô nagy félelemmel es resz-
ketessel szolgallyunc es szivûnc
szerint ôrvendezzûnc te benned.

Segedelmet nyuitnac az mun-
kalkadoknac , szarnyoc alá veszic
az el farat nyugovokat , intic az vi-
tezkodôket , meg koronazzac az
gyôzôdelmeseket , ôrôlnec az ôr-
vendôzôkkel , de az te benned ôr-
vendôzôkkel, szenvednec az szen-
vedôkkel , de az te eretted szenve-
dôkkel. Felette nagy az ó gond-
visc-

viselesec mi raitunc, felette nagy az
ó szereteteknec cselekedeti mi hoz-
zanc. Es mind ezeket az te meg
bôcsôlhetetlen szeretetednec tiszté-
letiert, melyel minket szerettel tesz-
ic mi velünc. Mert szeretic azokat
az kiket te szerez, ôrizic az kiket
te ôrisz, es vizont el hadgyac azo-
kat, az kiket te el hadcz, nemisze-
retic az hamissagnac munkalkodeir,
mivel te is gyûlölöd az hamissagnac
cselekedôit, es el veszted mind azo-
kat valakic szolnak hamissagot. Va-
lameny szer jot cselekeszünc, ôrül-
nec az szent Angyaloc, es az ôrdô-
gôc ellenben szomorkodnac. De
valameny szer ismet az jotul el ha-
nyatlunc, az ôrdôgôket meg ôr-
vendeztyüic, es vizont az te szent
Angyalidat az ô mi felôl ünc- valo
ôrô.nôkbé megcsallyuc. Mert ôrô-
môc vagyon ô nekic egy pœni-
tentia tarto bûnôfôn, de az ôrdô-
gôknec ellenben ôrômôc vagyon
egy pœnitentia tartast meg szegô
igazon. Adgyad azért kegyelmes
Atyam, hogy ôc mindenkor ôról-

N 2

hesse-

hessenec mi raitunc , es hogy teis
 mindenkor ó altaloc dicsirteffel mi
 bennünc , adgyad hogy miis ò vé-
 lec edgyütamaz egy kivanatos hai-
 lekban örökke vigadozhassunc ,
 hogy te neked Angyaloknac es em-
 bereknek nagy hatalmu Vranac
 vég nélkûl valo dicsiretet énekel-
 hassunc. Ezeket elő szamlalvan val-
 last teszec te előted, magasztalvan
 tegedet, mivel hogy csac az te nagy
 jo rétemenyd ezec , melyekkel
 minket meg latogattal, el küldven
 az te szent Angyalidat , mint ar-
 tatlan szolgáló lelkeket az mi sege-
 delmünknek véghez vitelére. Mert
 valamellyec vadnac azegnek kerek-
 sege alatt, mind azokat nekünc ad-
 tad , de mint egy kevesnek itilven
 mind ezeket , mellyec az egh alatt
 vadnac , még az egec felet valokatis
 minek ünc adtad.

Dicsirjenec ezért Vram tégedet
 minden te szent Angyalid , aldgya-
 nac ezért tégedet minden teremtet
 allarid , es dicsõitcsenec az te szent-
 tid. Oh mi eggyetlen egy fel ma-
 gasz-

gafztaltatásunc , az ki minket enny
tisztteffeggel latogattal, es soc gaz-
dag ajandekiddal fel koronaztal.
Imé csndalatos Vram az te neved
mind ezegefz földôn. Mert micsoda
az ember, hogy ily nagyra bôcsôl-
lôd ôtet, avagy miért haitod ô hoz-
za az te szivedet? mert te azt mon-
dottad, oh ôrôc idôc elôt valo Igaf-
ság , hogy az te gyônyôrôséged
volna az embereknek fiaival. Nem-
de az ember nem senyvet rothat sa-
ge? es az embernek fia, nem alava-
lo férege? Nemde minden elô em-
ber nem el mulo hejaban valóság?
es megis méltónac itiled ezekre
fordítani az te szemeidet , es veled
egyetemben fel vinni es elô allatni
az kôzônseges itiletre.

---

*Kônyörges ez éleiből boldog-
sággal valo ki mu-
lasért.*

EN Idvôzitô Vram Iesus Chri-
stus , holot az te kegyelmes
N 3 szent

fzent akaratom szerint, ennekem ez
 arnyéc világban ki kel kôltôznôm,
 adgy ennekem csendes es idvôsséges
 kimulaft hogy az te igaz ismerek-
 tedben, es vallasodban nagy lelki
 békefeggel meg halhassac, hogy ne
 hanyattassam imar tovab az en ha-
 landosagimnac habjaitul, hanem te
 benned en Vramban csendessen el-
 aluvan, legyec részes az te szentid-
 nec dicsôsséges fel tamadafaban hogy
 tégedet lelki nagy ôrômmel fel ma-
 gasztalhassalac, es teneked minden
 jótétemenyedért, amaz gyôzôdel-
 mes Anya-fzent-egy-haznac dicsô-
 űlt seregevel ôrökkôn ôrökke hala-
 kat adhassac. A M E N.

*Könyörges mikor ôz orát
 hallod.*

MIndenhato, kegyelmes es kô-
 nyôrôlô Isten, alazatossan
 kérlec tégedet, az te szíveselmes eg-
 gyetlen egy Fiadnac artatlan hala-
 laert,

kai háromféle könyörgésekrül. L 51

---

laert, engedgy ennekem csendes es
boldogsagos orát, mikoron telkem
testemtől el válic. Oh Vram Iste-
nem légy kegyelmes ennekem sze-
gény bűnösnek, az te szent Fiadért
az V r Iesus Christusért. A M E N.

---

*Az házbol ki menőknek
könyörgése.*

KErlec tegedet én Istenem,
nyuics enekem segítséget es ha-
talmat, hogy semmiellenlegim az
en utaimban nekem ne arthassanac,
se tűzzel se fegyverrel, vagy alu-
vasomban, avagy v gyazasomban
én ream rohanvan meg ne nyomo-
ricsanac.

---

*Az Hivőknek reggeli könyörgő éne-
ke az Anya-szent-egyháznak
szükségejert.*

HAlat adunc neked mindenható ir-
galmas Vr Isten.

Hogy ez elmúlt ejiel megőriztél min-
ket kegyelmessen ,

Es ez mai napot adtad ernûnc á mi
életünkben.

2 Kônyörgûnc teneked, otalmaz meg
ez naponnis minket ,

Es szent lelked által igazgassad lel-
kûnket testûnket ,

Hogy te kedved szerent viselheffûnc á
mi életünket.

3 Miként ez vilagot meg vyítôd á
napnac fenyevel,

Az mi szüûnknekis sétersegét es ho-
malyat vôdd-el,

Es vilagosíts meg mi elménket á te
szent lelkeddel.

4 Ne hadgy eltavoznunc Vram nek-
ûnc az te törvenyedtól,

Szent igazsagodnac meg jelentôt igaz-
ósvenyétól.

Nehadgy elszakadnunc semmi okkal
az te szentigedtől.

5 Add bizonnyal hinnûnc , hogy rea-
nesz minden dolgainkra,

Czelekedetûnkre, beszédûnkre es gon-
dolatainkra,

Es itélet napian előallunc mind á szan-
edafra.

6 Engeddaxtis Vram, hogy félhessûc
te Isten segedet,

Es senkit ne fellyûnc olyan igen mint
te föld segedet.

Hogy semmi dologban meg ne bant suc
Atyai kedvedet.

7 Valamihez kezdûnc ez vilagi czele-
kedetinkben,

Mindenkor ez legyen eltököllet akarat
szívûnkben,

Hogy diczôitefféc à teneved à mi ele-
tûnkben.

8 Aztis meggondollyuc hogy hasznal-
lyunc felè barátinknac,

Es miért hogy csak te vagy vezère à
mitanatsinknac,

Adgy elômenetet jo szerentsèt à mi
szandekinknac.

9 Kegyelmes szent Atyanc, es vilagi
sok faradsaginkban,

Ez életre valo nyughatatlan nagysoc
gondainkban,

Nehadgy elczûggednûnc az mennyei
joknac dolgaiban.

10 De minden üldôben legelôszer à te
országodat.

Mi tellyes szíuûnkból kôuethessûc te
igassagodat.

Nagy bizonynyal várva ezec után à te
alda sodat.

11 Otalmazád Isten eyiel nappal
mi gyarlo testûnket,

Irgalma s ságodbol tarts meg Atyanc
mi bûnös lekûnket,

Es az ördög ellen szent lelkeddel crò-
fits benûnket.

12 Latod minden felôl à retteges
meg emeszt bennûnket,

Menni veszedelem kesergeti à kereztye-
neket,

Czendesits el azért felelmûnket es ve-
szedelmûnket

13 Mit hasznal továbbà te elótted à
jot elkezdenûnc,

Ha minden naponként vigyazással ab-
ban nem éppôlûnc.

Segits azért minket minden joban hogy
neuekedhessûnc.

14 Vég otalmazád ala nem czac ez nap
de minden údóben.

Legy te mi Hadnagjunc es vezèrûnc
tellyes életûnkben

Míg megkoronazod mi fejûnket az öròc
életben.

15 Te megszánal minket bûnösfeket
veszet embereket,

Kic

Kic nem érdemlettüc szent Fiadban
hogy így szerezsz minket.

Es enni soc jockal ò erette tisztelnél
bennünket.

16 Azert mig bèiutunc az òròmre
melljre minket hiutal.

Es à mi feiünkkel eggjè leszûnc à
Christus Iesussal.

Kit igaz nap fenyul hiueidnec te ajan-
dèkoztal.

17 Adgy minden ûdôben igaz jambor
lelki Pasztorokat,

Kic te szentigeddal legeltessèc à te iu-
baidat,

A te Lelked által vezzerellyed , à te
fiaidat.

18 Tedd foganatossa mi szíuünkben
à te beszèdedôt.

Rontsad ez vilagon te az által à cza-
lard ôrdôgôt.

Es szerezz magadnac nagy büssèggel
mindenût hiuekôt.

19 Agy jo Fejedelmet , jo Vrakat ,
jambor tisztartokat,

Adgy igaz Birakot, Istenfélô jambor
polgarokat,

Isteni erôddel igazgassad az ô tanat-
sokat.

20 Hogynagy szívec szerent szeret-
heffec à te szent neuedet,

Minden erejeckel szolgálhaffac te szent
fôlsegedet,

Es jo tôruenyekkel otalmazác à te
nèpeidet.

21 Irgalmaffagodbol legy kegyelmes min-
den bünösöknec,

A szegény rabokat szabadits meg kic el-
spedtenec,

Minden nyomorultat egyebetis à kic kefe-
regnec.

22 Legy kegyelmes Attyoc azaruaknac es
az özüegjeknec,

Legy vigasztalójoc à köroknac es az bete-
geknek,

Az uton jároknac legy otalmoc es kegyes
vezérec.

23 Hogy töled ezeket megnyerheffüic ,
boczaſd meg büniünket ,

A Christus Iesusnac szent neuejert hal-
gafs meg benniünket,

Es à mint igerte ô erette add meg ké-
résünket.

Vege.

H A R-

HARMADIC
 RENDBEN
 HELYHEZTETET
 ELMELKEDES,

Melyben

*Igen szép estvelő könyörgése
 foglaltatna be.*

Z en meg feszít-
 tetet idvőzítő V-
 ram Iesus Chri-
 stusomnac nevé-
 ben megyec lefe-
 künni, ő enge-
 met meg aldgyon,
 meg őrizzen, es az örök életre veze-
 rellyen. A M E N.

O

Mas

*Mas estveli könyörgesec az
le fekünni menő em-
bereknes.*

Ö Rôkke valo irgalmaffagnac
nagy hatalmu Istene , halakat
adoc teneked hogy engemet ez mai
napon az te kegyelmességed által
minden gonosz veszedelemtül meg
ôriztéél. Kérlekis Vram tégedet ,
hogy valamellyeket ez napon gon-
dolkodasomban , szollasomban
avagy cselekedeteremben te ellened
vétettem, azokat az te keşerves kin-
szenvendeségedet, es dragalatos ha-
lálodnac érdemejert, bocsásd meg
kegyelmessen ennekem szegeny
nyavalias bünôsnec , hogy az reanc
virradando napra , minden lelki es
testi veszedelmektül meg mene-
kedven, épségben es bekeşegben, az
te Isteni felségédnec nevénec dicsi-
retire fel kelhessec , es te benned
tisztá szübôl valo haláadaffal ôr-
vendezven, neked artatlanul szol-
galbassac. A M E N.

*Kőnyörges, mindón te magadat
az alomra bocsátod.*

VEgy kegyelmes gondviselested
ala engemet oh én erős oltal-
mazom Vt Iesus Christus, es cse-
lekedgyed hogy testemet az alom
befogvan, szivem te read vigyaz-
zon, es amaz boldogsagos es ör-
vendetes menyei élettrül örömmel
es repeső indulattal elmélkedgyec,
az melyben csak te vagy egyedül az
Atyával es szent Lélekkel amaz
győzhetetlen hatalmas Vt. Az szent
Angyaloc es az meg dicsőült lelkec
pediglen annac örök boldogsaggal
tündöklő lakos Polgari.

*Az ember így serkenese fel az
ő lelki ismeretit.*

EBredgyel fel oh én lelkem es vigyaz, ime
az nap elment, az világosság meg ho-
malyosodot, az einec sötétsége el közelgetet.
Ne had feledékenységben magadat, hogy vala-

mikeppen az te read törő ellenszegidnec az ör-
adógókneec es az seietsegnec fejedelminec kör-
nyülötted lefeskedő kölykeinec marmalékja ne-
legy: mondgy ellene ezekneec, es vald be az te
nevedet amaz igaz vilagossagnac erős Feje-
delménec, az Vr Iesus Christusnac, es előtte
terd haitással leborulvan ezeket mondgyad.

Oh én Idvôssegemnec meg ho-
malyosíthatatlan fenyes vilaga Vr
Iesus Christus, kétélec engedgyed
ennekem arrul meg emlekeznem,
mikeppen ez mai napot fesslet csele-
kedetimmal, gonoz gondolatim-
mal, szollasommal es tisztémnec
hatra hagyásaval mulattam el: Kér-
lec Vram hogy ezekben semmit
hatra ne hagyhaszac, sem pediglen
ezekneec rutsagit ne palasztolhaszam
es ne fedezgethessem, avagy maga-
mat ne mentegethessem, de sőt in-
kab minden vétkeimet meg utal-
vante előtted meg valhaszam es az
te kônyôrôlô kegyelmedet kivan-
haszam. A M E N.

Anna-

Annakutanna mondgyad.

ALgyad én lelkem az Vrat , es minden én belfô részeim magasztallyátoc az ô szent nevet. Aldgyad én lelkem az Vrat, es el ne feletkezzel az ô foc jo tetemenyirül. Mert az minden Vraknac erôs Vra foc kôlômb kôlômb féle jo tetemenyit kôzlôtte Vyonnan te veled , es az ô buzgo fzerelmébôl veghetetlen kegyelmét nyuitotta te neked. Oh en Istenem , engedgyed hogy mindente hozzam mutatot jo tetemenyidet vehessem igazan es valóságossonefzemben , hogy soha te hozzád halaadatlanac ne találtafsam.

Harmadszor mondgyad.

FEl kelec , es az en kegyelmes Atyamhoz Istenemhez, kit igen meg bantottam vissza térec. Atyam, várkeztem te elened es az eghellen,

len, nem vagyoc méltó hogy fiad-
 nac hivataffam mert ime az te előm-
 ben irt parancsolatidat ismet által
 hágtam, es te ellened mint igaz
 Isten ellen testemben es mind lel-
 kemben alnakul vétkeztem. De
 bankodom tellyes fziüből oh ke-
 gyelmes Atyam én ezeken, es ke-
 seredet lélekkel kérem az te ke-
 gyelmességedet, örömeft meg té-
 rec te hozzád, meg jobbitom éle-
 temet, es az te szent akaratomnac, es
 Isteni felfeges nevednec dicsireti-
 nec eleb mozditasaban igyekezem.
 Engedgyed ennekutanna az szent
 léleknek bennem munkalkodó ere-
 je által az bűnnec ellene tufakod-
 nom, teneked es az te igazságod
 szerint élnem. Így tégyn velem
 oh én nagy kegyelmű Istenem, az
 te szerelmes szent Fiadnac dragala-
 tos érdemejert, ki által nekessel
 erős segedelmeddel engemet meg
 vigasztalni, A M E N.

Estveli ahitatos imadság.

EN Idvôzüô Vram Iesus Chri-
stusom, ki vagy en teremtôm es
meg valtom, hálakat adoc szivem-
bôl teneked minden jó tetemenyi-
dert es ajandekidert, melyekkel ez
mai napon engemet mind testemben
es lelkemben meg látogattal. Effe-
let meg vallom az en fôc bûneimet
melyeket tudva es tudatlanul, az
ôrdôgnec sugallásabol az te szent
akaratom ellen cselekedtem.

Keserû ennekem ezeknec ektelen
fôcsagi, kivalkeppen ez, hogy te
tûled enny fôc jó tetemenyiddel fel-
ékesítetven, az te Isteni felsegedet es
Atyai jó kedvedet igen meg bantot-
tam. Annakokaert ime en szegény
meltatlan bûnôs, verem az en meg
ferteztetet szivemet, buzgo tôre-
delmességgel siratvan az en bûneim-
nec rut undoksagit, es alazatosan
kerven te tûled kegyelmet, es bû-
neimnec bocsannattyat.

Ajanlom annakfeletre teneked
oh hiűseges Atyam az en testemet

es lelke met, mind azokkal egyetemben, mellyec az en birodalmomban vadnac. Kérlekis Vram nagy ahitatosfaggal, hogy ennekem es minden keresztyen hiveknec, ted nyugodalmassa, csendesse es boldoglagossa ez jelen valo eczakar, ôriz meg aluvasomban es vigyazasomban minden fertelmességtül, hogy az te raitam viragzo Isteni kegyelmednec jo kedvet ismét el ne idegenicsem.

Ôriz meg engemet oh én egyetlen egy Idvôsségem, az te ôrizô szent Angyalid által, ôriz meg engemet minden gonosztul es hirtelen valo riadaftul. Tarcs meg épsegeben es egessegeben, hogy holnapi napon es minden idôben az en életemet meg jobbitvan, az te Isteni felfegednec szolgálhassac, es életemnec végfô hatataig teneked kedvedben lehessac. A M E N.

M A S.

KEgyelmes es könyörölő I S-
T E N , jollehet az en büne-
imnec szamtalan volta az te dicső-
seges tekinteted elől el taszit , de
viszont az te ezer iziglen valo irgal-
massagod az te kegyelmednec szeki
eleiben viszen , holot le borulvan
amaz telkozlo fiuval azt mondom:
Vetkeztem az egh ellen es te elle-
ned , te pedig ellenben engemet
szamtalan jo teremenyiddel fel éke-
sítettél mind ez mai napigh, elege-
dendőkeppen taplaltal, oltalmaz-
tal, őriztel es minden ream jövő-
veszedelmektől kegyelmeden meg-
tartottal , effelet az te nagy hoszu
ideiglen valo türeleddel engemet az
poenitentia tartasra igazgattal.

Ezert az te ki mondhatatlan soc
jo teremenyidert , kiválkeppen pe-
dig hogy az en büneimben engemet
hirtelen halatra nem taszitottal , es
az őrdőgnec ream rohant hatalma-
nac, kinec szaszloia alatai ime me-
ly gyakorlatossággal vitezkedtem ,

nem engedtel, töredelmes szívem-
 nec belső hárházabol adoc teneked
 hálakat. Az te könyöröleteffeged
 oh en Istenem mindenec felet
 raitam büsegeffetõtted : mert nem
 akarod az bűnõs nec halalat , de
 hogy megterjen es éllyen.

Annakokaert illyeten igiretidtül
 meg erõsítetven te hozzád járuloc,
 oh en menyei szerelmes szét Atyam,
 es kérlec vizsontag, hogy énnekem
 az te szent Fiadnac kiontot piros
 vérenec dragalatos érdemejert bo-
 csásd meg minden loc külömb kö-
 lömb fele fogyatkozasimat , ba-
 nom te ellened valo cselekedete-
 met , meg jobbitom ennekutanna
 életemet , es az te kegyelmes sege-
 delmednec ream szallot ereje által,
 azokrul igaz pœnitentiat tartoc.

Engedgy tovaba Vram énnekem
 egèssleges életet , es oltalmaz meg
 engemet ez reanc következendõ
 eczakanac fetettségiben minden fé-
 le gonosztul. Teléggy Vram enne-
 kem az fetettségben igaz vilagossa-
 gom , es az halalnac izomoru ar-
 nyeka-

nyekaban erős paisom. Végy körül engemet az te vigyazo szent Angyalidnac diadalmas taboraval az tetetszegnec kegyetlen fejedelmi ellen. Végy ki az tömlőczből es ments ki engemet az tőrből, melyeket labaim ala az őrdögöc, es minden ellenlegim alnakul hantannac. Az te kezeidben ajánlom Vram az én lelkemet es testemet minden hozzam tartozokkal egyetemben, ez mostani eczakan es minden időben. Az Atyanac Fiunac es szent léleknek nevében. *AMEN.*

Mas eczakai könyörges, melyben ember fekünni menven magát Istennec ajánlya.

IDvôzitô Vram Iesus Christus, én Istenem, es én meg váltom, mivel hogy nekünc halando emberek-nec az eczakanac csendes idejet az nyugodalomra es az mi gyarló te-
stünk-

stünknek meg uyítására adtad es
 rendelted. Kérlek tégedet, hogy
 ez jelen valo eczakan az en büntül
 megterhelteget lelkemet te benned
 oh en Istenem mint igaz es örök ke
 valo nyugodalomban meg erősit-
 ven őrizzed alhatatos békefegben,
 es tarts meg az Satannac incselkedő
 csalardsagitul es utannunc olalko-
 do kisírtetitul. Őrizd meg az én ér-
 zekenfigimet es gondolatimat, es
 valamellyeket cselekezem, avagy
 valamelyekben meg szűnöm, azo-
 kat az te menyei akaratod fzerint
 rendellyed es igazgassad, hogy ez
 faitalan vilagnac rettenetes vakla-
 gaban, az sötétsegnec fejedelme az
 fatan meg ne győzzön es iszonyu
 szorongatasaban, kisírtetiben es
 veszedelmes tőriben ne kericsen: de
 nevellyed én bennem az en lelki is-
 meretemnek igaz csendesseget es tö-
 kellest tisztaságot.

Engedgy ennek felette oh kegyes
 es könyörülő Vr Iesus az en sok
 bűnőknec undoc szennyetül meg
 mocskoltatot, testemnek ez etfakan
 es

es minden időben oly nyugodal-
mat, hogy soha te tüled ôrôc cse-
dessegtül el ne tavozzam, es te tüled
el ne szakadgyac, avagy az en tu-
nya testem nec restsege, es hidegse-
ge miat te rolad el ne feletkezzem,
hogy így amaz ôrôkke valo nyuk-
hatatlan haborgatásnac lelkünket
fértegetô furdalásaban, es az veg-
hetetlen karhozatban ne taszítas-
sam.

Minekokáért oh ôrôkke valo
kegyelemnec Istene, az en lelkemet
ajanlom az te szent kezedben, mert
te oh eggyetlen egy valtságunc min-
ket az kerezífan meg váltottal, ne
engedgyed en Istenem az én lelke-
met az bûnben szunyadozni el
csüggedni éstelyeffeggel el alunni
hogy az ôrôkke valo halalban el ne
temettefsem; De vigyaz Vram en
ream, ály kiaz en ôrizésemre oh
en hûsleges ôrallo pasztorom, ne en-
gedgyed hogy az te segedelmedtül
pusztan hagyattatvan, az en go-
nosz bûneimnec mélyseges ôrve-
nyeben effem, de fôt fôdôz be en-
gemet

gemet az te szent szarnya idnac ar-
nyekaval, es ne engedgy feletteb az
alomtul elnyomattatnom de jo
ideien serkencsfel engemet, hogy igy
felserkenven az te dicséretedhez es
szent szolgálatodhoz nagy örven-
dezzel foghassac, hogy te rolad
gondolkodvan az igazságnac mun-
kaid kevethestem, és az menyör-
szagot tellyes szível kereshestem,
hogy ofztan vegezetre te általad,
es te veled, es te benned az örökke
valo vilagosságra es az mennyei
nyugodalomra iuthassac. *AMEN.*

---

*Az bűntől meg olialmazta-
tot Embernek abitoros
imadsága.*

Végzetetlen hálakat adoc te! ne-
ked bűseges irgalmaságu Isté,
hogy engemet az te kegyelmed al-
tal, mindennemű szertelen nagy es-
tektől, es bűnőktől, az melyekre
természetem szerint hajlando vagy-
oc, ez

oc, ez mai napon az en mereteklet-
len testemnécz gonofzra szaguldót
indulatit el rontvan, meg tartottal ;
Egyedûl az te kegyelmésséged V-
ram, nem az en erôm vitte veghez-
ezeket bennem, mert en semmi nem
egyeb hanem merô veszetségg vagy-
oc, te peniglen ôrôk idvôsség, me-
ly en tûlem mesze tavozvan, minden
kétségg nélkûl szôrnyebben, hogy
nem mint egyeb bûnôfôc te ellened
vetettem volna.

De mind azon által semmikep-
pen magamat oh en Istenem egefz
testemben nem talalom tisztanac-
es épsêgesnec, jól érzem még ben-
nem az regi Adamnac kovaszat, ki
minden ô szabolatlan kívánságival
imar regen meg feszitetven te veled
eggyûtt meg kellett volna halni,
hogy ha az te kegyelmednec meg
bôcsûlhetetlen kincsevel igazan a-
karnec élni.

Annakokaert vallaft teszec az en
foc fogyatkozásimról az te szemeid
elôt kic elôt nyilvanfaggal vadnac
mindenec, es kic minden el titkolás

nelkül szemleltec az en gonos-
 gomnac esetit. Vallaſt teſzec oh
 en Iſtenem, hogy az en gondola-
 timra es az te képedre tetemtetet
 beſő emberre nem viſeltem ſzor-
 galmatos gondot hanem érzeken-
 ſegimnec kivanſagira adván maga-
 mat, gondolatlan es hejaban-valo
 beſzedekkel felette igen vétettem te
 ellened. Effelet mind azokrul vallaſt
 teſzec teneked, valamelyeket ezen
 kivül tudatlanſagimban vétettem
 eilened, mellyec mind azon által e-
 nekem nyomorult bűnőſnec az en
 gondviſeletlenſegem miat eſzem-
 ben nem jutnac.

Bocſáſd meg ennekem oh en V-
 ram es en Iſtenem mind ezeket, es
 minden en ſoc kôlômb kôlômb fe-
 le fogyatkozasimat, az te kegye-
 lemmel tellyes tőkelleteſſegeddel
 épics fel, es minden en bűneimet
 az te ſzent ſzerelmednec emeſztô
 tűzevel égéſd ki belôlem: Tifztics
 meg engemet, minden fertelmefſeg-
 tnecc mocſokjabol es ſzennyebôl az
 e ſzerelmes Fiadnac az Vr Ieſus
 Chriſtus-

Christusnac érdemes vèrevel, hogy telyessleggel az te kivanfagod szertint lehessec.

Oh en lelkem nec èdesseges szerelme Vram Iesus Christus, nagy hálakat adoc teneked, minden jó tetemenyidért, mellyekkel engemet az en szûleteseimtûl fogvan mind ez ideiglen bûsegeffen meglatogattal, teremtven, meg váltvan es naponkent taplalvan.

Kérlec annakokaert hogy engemet ez eczakan ôriz es oltalmaz meg, hogy az kegyetlen Satan en raitam erôt ne vegyen, de holnapi napon, èlegsegeskeppen meg nyugotes meg uyult tiszta testel es lélekkel az te Isteni tiszteletedben forgolodhassam, es teneked mindenben oh igaz békeseignec Istene teczhessém. Aldgyon meg engemet az Atyanac ôrôkke aldando szentseges Neve. Aldgyon meg engemet az Fiunac ôrôkke aldando szentseges Neve. Aldgyon meg engemet az szent lélek nec ôrôkke aldando szentseges Neve. Es az ôrôkkôn

örökke imadando tellyes szent
 H A R O M S A G H , es igaz eg-
 gyessleg, az ő őriző szent Angyali-
 nac feregevel engemet őriztesse,
 kic engemet az ő kezekben viselje-
 nec, hogy valamikeppen labaimat
 a maz lelki kísértetnec kemény kö-
 veben ne állsem. A M E N.

XXIII. SOLTAR.

1. **A** Z Vr Isten nekem édes tapla-
 lom

Minden dolgaimban csac ő az én igaz-
 gatom

Nem hágy engemet telyességgel meg nyo-
 morodnom

Eltemben nem hágy engem meg romla-
 nom.

2. Sokszor törtint nekem haborusa-
 gom

Az hamissac miat socszor eset buidosá-
 som,

De mindenkor jo helyen volt én meg nyu-
 govásom,

Iamboroktul meg volt az én taplalasom.

3. Csac

3. Csac az Isten én lelkemnek vezere,
 Az gonoztul én életemnek el terítője
 Az ó aldot szent nevénec nagy dicsire-
 tire

Az Igassagnac ôsvenyén viselője

4. Nem rettegec semmi veszedelemtül
 Még az halálnak is ô nagy kegyetlense-
 getül,

Mert oltalmaz az én Vram engem min-
 denektül,

Velem vagyon meg ment minden ellen-
 segtül.

5. Ô ennekem meg ôrizô Paszto-
 rom

Noha tüle bûnômert neha ostorozta-
 tom

De viszontag kegyeskeppen meg vigasz-
 taltatom.

Mint Atyamtul soha el nem hagyatta-
 tom.

6. Draga szép ajandekiddal meg la-
 tál,

Tisztességgel én Istenem meg ajandeko-
 zal

Noha boszontod ellenségimet te azok-
 kal

De tartod az én lelkemet vigasaggal.

7. Azon kérlec én Istenem tegedet
Környekezd meg te kedveddel az én éle-
temet

Az te irgalmassagod biztassa én szíve-
met

Te jó voltod birja az én életemet.

8. Hogy csac neked elhessék ez vila-
gon

Vigy órómré engemet Vram az más vi-
lagon

Mert nincs tókelletes boldogság it ez vi-
lagon

Csac te vagy Vr Isten az én vigasa-
gom.

9. Ez dicsíretet az szent David
enekle

Mikor Isten áttet háboruiból ki men-
te

Es az Soltar könyben versekben így he-
lybeztete

Békeségejert az Vr Istent dicsíre.

Vége.

N E G Y E D I C

E L M E L K E D E S

Melyben

Ennyhany Templombeli buzgo-
sagos imadsagoc foglaltat-
nac bé.

*Az Templomban menőknek kő-
nyôrgefec.*

H nagy irgalma
I S T E N, kér-
lec tégedet tőrôld
el én rulam min-
dê alnakfagimat,
hogy az te szent-
féges hazadban,
az te szentidnec gyûlekezetiben
tôredelmes es buzgo szível meheffec
bé. Oh mindez egez vilagnac igaz
valtsaga, ki uralkodol az Atyaval es
szent lélekkel ôiôkkôn ôrôkke.
A M E N. P 5 M A S.

M A S.

VRalkodo felfejes Isten, Atya, Fiu, es szent Lélec, ki igirred tennen magadat azoknac idvösséges vigasztalásokra, valakic az te szent Templomodban, igaz es idvözölendò hitnec egyességeben, elò remenfegben es szeretetben az te nevednec tiszteletire òszve gyûlekeztenec: kèrlec engedgyed Vram, hogy az en szivemnec minden indulatit, es minden ez vilaghi hafzontalan gondgyait fèlre tèven, az èn elmèlkedèsimet csac te readfûggeszthessèm, hogy az te szentidnec tarsasagokban lelekben es igazsagban dicsirhesselec tégedet. Mert csac hafzontalan szolga vagyoc Vram èn magamban, hogy ha az te irgalmassagodnac gazdaglaga-val meg nem eròsitterem, es az te szent Fiadnac vèghetetlen kegyelmevel fel nem ruhasztatom.

Engedgyed eztis oh szerelmes szent Atyam, hogy halvan az te szent igidet, oly szent alazatoßaggal
az

az minemô neked teczic, te benned
maradgyac es te is én bennem, hogy
it ez földön neked elő templomod
lehessec, valameddig amaz örökke-
valo Ierufalemben az te menyei dic-
sőséges templomodban tellyes vá-
losaggal tégedet mind örökke ma-
gamnac foglalhassalac es enymme
tehesselec.

**A Z T E M P L O M B A N
M E N V E N**

*Illyenkeppen téggy vállast Isten-
nec bűneidrúl.*

VEghetetlen kegyelemnec jo es
szent Istene, kerléctégedet te-
kinsc én ream szegeny meg nyo-
morodot bűnôfre az te irgalmadnac
es kônyôrôleteffegednec izemeivel,
ki ime az te szent szined eleiben al-
lottam, az te tisztelte:ednec végben
vitelere. Vállast teszec annakokaert
te előtted buzgo szível estôredel-
mes

mes lelekkel minden én bűneim-
rűl , az mellyeket mind ez oraig
gondolatimmal, beszédimmél, cse-
lekedetimmél , es minden jó dol-
goknak hatra hagyásával te ellened
vétettem , az kiket az te orczádnac
dicsôseges tekinteti elôt alvan felet-
te igen szegyenlec.

Mert ime mikeppen mertem én
rut utalatos feregh, az én gyarlósá-
gommal az te Isteni mindenható-
ságnac ellene jarni , ki engemet
csac egy szempillantasbannis por-
ra, rögge es tellyességgel semmive
tehetet volna: mikeppen mertem az
én goromba tudatlan sággal az
te végheterlen bölcseségednec elle-
ne rugodozni : es az én gonosz-
sággal az te örökke való jó ságnac-
tul el partolni? Vallions Vram mi-
keppen szenvedtenec el engemet az
föld es minden egyeb teremtet alla-
toc , midôn te ellened menynec ,
földnec hatalmas Teremtetôje ellen
véténec ? Mikeppen nem ôltenec
meg engemet az én bűneimert az
Istennec Angyali kic az tiszta igaz-
ságnac

sagnac éles tőret kezekben hor-
dozzac. Oh én édes Istenem mind
ezeket az te könyörölô engedel-
mesleged es hoszu ideiglen valo tû-
resed cselekedte én velem, mely al-
tal engemet az poenitentia tartasra
hidal. Mert nem akartad Vram
az en halalomat, de hogy te hoz-
zad, igaz poenitentiat tartvan, es
életemet meg jobbitvan, meg ter-
nec es élnec. Mert hiû es igaz Isten
vagy, ki meg bocsatod az te hoz-
zad keservefen fohaszkodoknak bû-
nôket es meg mosogatod minden
alnakfagokból. Ez eggyetlen egy
szép vigasztalásnac elő forrása bu-
zogjon örôkke szivemben, ez éle-
szen es uyicsen az örôc életre en-
gemet, hogy valamikeppen lel-
kemben el cpedven kétségben ne
essém.

Te hozzad folyamodom anna-
kokaert oh minden vigasztalásnac
Istene, es ez te jo voltodban es irgal-
masságodban erôs hiedelemmel
bizvan, nagy alazatoffaggal kérlec,
hogy kegyelmessen bocsásd meg

ennekem minden bűneimet, az következendőktől is az te szent kegyelmednek bennem munkálkodo creje által oltalmaz meg, hogy fegyhetetlenül járhaſſac az te szent parancsolatidnac utain. Adgyon régedet az en lelkem, es minden én belső részeim dicsirjecz az te szent-feges nevedet. Adgyad Vram kérelek hogy soha el ne felelkezzem az te jó tetemenyidről: ki az én te el- lened- valo járasomat ilyen kegyelmeſſen ennekem meg bocsátod, es minden én betegségimet meg gyogitod. Ki az en utaimat meg mented az veszedelemtől, es engemet meg koronasz az te irgalmaſſagoddal. Ki vagy könyörölő Vr, gazdag kegyelmű, hoszu ideiglen túró, es véghetetlen irgalmaſſagu I S T E N, minekokaert méltó vagy Vram az fel-magasztaltatásra entőlem es minden embereknek fiaitúl most es mind örökkön örökre. A M E N.

Első

Elsô könyörges az szent

H A R O M S A G.

H O Z.

TEgedet aiaikimmal, szivemmel
es minden en tehetsegemmel
diczerlec aldlac es imadlac, es min-
den jo tetemenydert az te kegyel-
messeged nec es jo voltodnac hala-
kat adoc, es az te diczôfleged nec
diczeretereneklec: Szent, Szent,
Szent.

Tegedet hylac ô boldogsagos
szent Haromsagh hogy szaly be az
en szivemben, es tegy engemet az
te diczôfleged nec melto Templo-
mává. Kerem az Atyat az Fiu al-
tal, kerem az Fiut az Atya által:
kerem az szent lelket az Atya es Fiu
által, hogy minden en gonosz bû-
neim mesze tavozzanac en túlem, es
minden jofszagos szent czeleked-
tec plantaltassanac en belem.

Veghetetlen Isten, kitûl minde-
nec ki által mindenec es kiben min-
den lathato es lathatatlan dolgok
lôttének, mert az te munkaid-

dal kívül minket kőnyűl vesz ,
 belől be töltesz , felül be fe-
 desz, es alol megh kőnyekeasz. Őriz
 megh engemet az te kezeidnec
 munkaiat , kite benned remell es
 egyedül csak az te irgalmasfagod-
 ban bizic. Őriz meg engemet itt es
 minden helyben , most es minden-
 koron, kívül es belől, elő es hátra,
 fel es ala , es mind kőrős kőnyűl ,
 ugy hogy semmi helye ne legyen
 en bennem az ellenfeghnec cza-
 lardsaginac. Te vagy minden te
 benned bizoknac erős őriző es megh
 oltalmazó Istene ki nélkül senki
 nem batorfagos , es senki az vesze-
 delmekűl nem üres : te vagy Isten
 es senki te kívülled ninczen mas
 Isten , sem oda fel az eghben sem
 ide ala ez földön , ki czelekedel
 nagy es czudalatos es meg vizsgálha-
 tatlan dolgokat , mellyeknec nin-
 czen szama.

Tegedet illet az diczeret , tegedet
 illet az tisztesség, tegedet illet az al-
 das es fél magasztaltatas te neked
 mind az szent Angyaloc es az me-
 nyor-

nyoroszaghnac minden hatalmassági
imádságot nyuytanac, es szüntelen
valo diczeretet mondnae mint te-
remtet allatoe az ô teremtoiôknec,
szolgac az ô Vroknac, es gyôzô-
delmesee az ô kiralyoknac, Tege-
det el oszthatatlan szentseges ha-
romságot, minden teremtet allat
magasztal, es minden lelek diczer.
A M E N.

Masodik kônyörge

Az

S Z E N T H A R O M-
S A G H O Z.

E Ngedgyed Vram hogy miglen
Ez romlando eletben nyomor-
goc az en szivem el faradhatatlanul
diczerien tegedet, diczerien tegedet
az en nyelvem, es minden en tete-
mim nagy ôrómmeligy enekellye-
nec: Vram kiczoda hasonlatos te
hozzad! Te vagy az mindenható

Q. 3

Isten,

Isten, kit szemeltyeben háromnac es az Istenfeg nec allattyaban egynek vallunc es tisztelünc, születes nélkül valo Atyat, az Atyatul születte tet eggyetlen egy Fiut, mind az kétôtől szarmazo, es mind az kétôben megh marado szent Lelket, el ofzthatatlan tellyes szent Haromfagot es egy mindenható Istent. Az ki midôn nem volnanc hatalmason teremtetel minket, es midôn az mi büneinkben el vesztünc volna, kegyességedbiül es jó voltodból fel kerestel minket. Kerlec Vram ne engedgyed hogy enny soc jó teremenydrül halaadatlanoc legyunc, sem peniglen enny soc kônyôrületessegidre meltatlanoknakac talaltasfunc.

Te neked kônyôrgôc te neked esedezem, es teged kerlec buzgossaggal, nevellyed hitemet, nevellyed remenségemet, es ôregbetfed szertetemet, tegy minket az te nagy kegyelmed által, az hitben mindenkoron alhatatossokka, es az te szent tisztelatedben faradhatalanokka, hogy

hogy igaz hűt által , es ahoz illendô jo czelekedet által , az ôrôc életben te hozzád juthassunc , hogy ott az te diczôssegedet szinrül szinre meg latvan , imadgyuc az te Isteni felsegedet , es vegh-nelkül diczeriunc es fel magasztallyunc azokkal az kiket meltokka tôttel az te diczôssegednec látafaban.

Diczôssegh legyen az Atyanac , az ki teremtet minket , diczôssegh az Fiunak az ki megh váltott minket ; Diczôssegh az szent Leleknek az ki megh szentelt bennünket ; Diczôssegh az ôrôkke imadando tellyes szent Haromsagnac , az kinec czelekedeti el oszthatatlan , es az kinec birodalma megh marad mind ôrôkkôn ôrôkke. Tegedet illet az diczeret , tegedet illet az enekles , tied minden tiszteffeg , tied minden aldas , es halaadas , tied oh mi Istenünk az tisztelet, hatalom, es minden erôssegh , ôrôkkôn ôrôkke. *A-M E N.*

Harmadik imaírágh

A Z

S Z E N T H A R O M S A G

I S T E N H E Z.

OH három örök egyenlő szemel-
lyec, egy bizony Isten, Atya,
Fiu és szent lelec ki lakozol egye-
dül amaz megh foghatatlan örök-
kevalofagban, es amaz te hozzád
meheterlen világossagban, ki az te
nagy hatalmaddal fundaltad ez föld-
et, es az ki Isteni bölcseségeddel
birod es igazgatod mind ez egész
földnec kerekiségét.

Szent, Szent, Szent az seregek-
nec erős Zebaoth Vra I S T E N E,
az ki rettenetes es hatalmas, igaz es
irgalmas, csudalatos es dicsiretes,
egy I S T E N, három személyec,
igaz valofag, hatalom, bölcseseg,
jofag, egy eloszthatatlan örökke-
valofag S Z E N T H A R O M S A G H.

Nisd fel ennekem te hozzád ki-
altoz

altonac az igáffagnac kapujit, hogy
be menven azokon vallást tegyec
Vram teneked. Ime én szegény
nyomorult az te aítodon szôrgetec,
parancsold nekem szôrgetô nec meg
nitni oh te mindenek nec nagy cse-
ledes Vra, ki azt mondottad. Szôr-
geffetec es megnyittatic. Mert ime
oh irgalmaffagnac Attya, az te ai-
todon szôrget nec az én szíven nec
bellô reitek nec te hozzád kialto-
szozati, es az én szemeim nec szo-
kogo kôny hullatafinac Zengô síral-
mi.

Te elôtted vagyon minden én
kivanfagom, es az én fohász koda-
sim te elôtted nincsenec el reitven.
Este oh Vram Isten ne fordics el
tôbbe az te orczadat én tülem, es
ne aly mesze az te haragodban az
te szolgadtul.

Minden irgalmaffagnac Attya,
hald meg az te eggiügü arvadnac
keserves jaigatafat, es nyuics ki az
te segitô karodat, es szorics hozzád
engemet, hogy az vizek nec mély se-
ge ne nyelleyen el, es hogy ez nyo-

morusagnac haboru tengereben ,
 es az bunnec undoc fertôjeben ne
 syllyedgyec be, de juthassac te hoz-
 zaden Vramhoz es én Istenemhez,
 hogy lathassam az te szent orsza-
 godnac gazdag dicsôseget, es néz-
 hessem az te orczadat ôrôkke, es az
 te szent nevednec dicsiretet énekel
 hessec.

Oh Vram, ki nagy csudalatos
 dolgokat cselekekszel, ki az én szí-
 vemet az te emlekezeteddel meg vi-
 damitod ki meg vilagosítod az én
 ifjusagomat, ne utald meg Vram az
 én meg ôszült vénfôgemet, de ör-
 vendeztesd meg minden éntetem-
 met, es mint az Sas-kefelyünc
 uyics meg az én vénfegemnec ide-
 jét.

---

*Elsô könyörges az Atya
 Istenhez.*

KI merhetetlen kegyelemnec e-
 lô kut feje ôrôc I S T E N, ki
 vagy

vagy az te szerelmes Fiadnac az mi
Vrunc Iesus Christusnac dicsőseges
szent Attya, Patriarchaknac Istene,
Prophetaknac Istene, Apostolok-
nac Istene; Martyromoknac Iste-
ne, es minden Híveknec Istene, té-
gedet imádlac es aldlac oh menyei
felfegnec Attya, az ki ez vilagnac
vége fele meg könyörölven mi rai-
tunc, el bocsatad nekünk az te eg-
gyetlen egy Fiadat az Vr Iesus
Christust, minekünk idvőzítő V-
runkat es Istenünket, ki születec
szűz Mariatul, fogontatec szent lé-
lektől, Gabriel Angyalnac hirde-
tese szerint, ki által minket meg-
szabadítottal amaz raitunc uralko-
do halálnac veszedelmes rabsága-
ból.

Tégedet kérlec Vram, légy se-
gitseggel énnekem, ne szaly illet-
ben én velem az én fóc szamta-
gonoz cselekedetimert, mert ime
nem engedtem Vram az te szent pa-
rancsolatidnac, de engedgy bocsá-
natot enekem az te tekinteted elôt
vallaft tevônec az en bűneimrül, ki
fze-

ízeretôje vagy az pœnitentia tartaf-
nac, kônýôrôly én raitam, es mint
szent David kônýôrôg: Vram az te
nevedert tôrôld el az én bûneimet,
igy kônýörgôc énis az te Isteni fel-
segednec: tôrôld el minden én bû-
neimet énekem.

Cselekedgyed hogy te benned
nyugovo hittel, épíleges elmével
erôs buzgofaggal, ízeretettel es az
te Anyaszent-egyházadban szûnte-
len valo forgolodással meg! marad-
gyac, es oltalmaz engemet amaz
ôrôkke valo büntetefnec olthatat-
lan tûzetül, es minden ki beszélhe-
tetlen kintul, mellyet készitettel az
hamissagnac cselekedôinec amaz
ôrôkke aldando Vt Iesus Christus
altal, kivel teneked legyen dicsíret,
tisztesség, hatalom es dicsôség mind
ôrökkôn ôrôkke. A M E N.

---

*Masodic kônýörges az Fin
Istenhez.*

VRam Iesus Christus, az ki böl-
csenteremtetted az eget, az földet

det, az tengertes minden ezekben levő allatokat, ki mind az el rejtet titkos melylegnec leg alfo részeigh jól tudcz es lacz mindeneket, es ki az téger nec vizén száraz labbal jartal, es az el merülő Petert kezédel fogva felemelted, szent Palt háromszor az hajó tőresben az vízi veszedelemből meg szabadítottad. Szabadics meg Vram minket is ez nagy tengernec fel haborodot habiaitúl, hogy meg menekedven az te nagy nevedet aldigyuc mind örökke.

Bocsaísd alá Vram az te szent Angyalodat az egből, hogy legyen az mi életünknek vezérője, mint régenten az mi Atyáinknac, kiket ki hoztal Ægiptomból, az te erőd nec nagyságában es Isteni hatalmadnac győződelmes karjával. Es vigy minket az kívánfagos helyre, az te szent országodban, holot az Atyával es szent lélekkel élész es uralkodol egyenlő Istenfegebé mind örökkön örökke. **A M E N.**

*Harmadic könyörges az szent
Lélec Istenhez.*

Ióvel oh szentlélec Isten, es Iste-
ni hatalmadnac menyei erejevel
szaly be szivôkben azoknac, kic az
te legedelmedet es vigasztalásodat
variac, szenteld meg az mitestün-
ket magadnac elô templomul, es
ékesícs fel mi bennünc az te haile-
kodat. örvendeztesd meg az téged
szomjuhozó lelkeket az te jelen lé-
reddel, épics mi bennünc kedvedre
való házat, csinogasd fel az te agy-
asházadat, az te nyugodalmოდnac
eny helyet ved kôrnyül az jószágos
cselekedeteknec tiszta fynnyel ra-
gyogo ékesítségével, minden belső
részeit terics be az idvôsségnek ar-
any színü draga padimentomával.

Tôndôkölyc az te nalam laka-
fod langh szinnel vilagoskodo Car-
bunculusokkal es draga finyes gy-
ôngyôkkal, es minden belső reue-
kiillatozzanacjo szagu kenetekkel.
Tôlcs be egészen az te szivemben
készi.

készítet agyas-házadat amaz élesztő Balsamom olainac illattyával, es meszetavoztasd innét az gonoszagnac rosdas penyészet, mellyec az gyarlo romlottsagnac kerteből való: tegyed az mi öröminket allandova es örökke valóva, es az te minket uya való szüléledet erőfics meg hirvadhatalan dicsőséggel mind örökke. A M E N.

*Mas, segitsegül-
sa az szent Lélek-
nec.*

OH te az Atyanac Jes Fiunac tökelletes es erős Isteni szereteti-
nec szentseges eggyesűlese örökke
aldando szent Lelec I S T E N ,
szomorúaknac kegyes vigasztaloja,
az te hatalmas Isteni erőddel szaly
be az mi sziveinknec belső részei-
ben, es elménknec homályos rei-
tekit vilagosics meg az te ragyogo
vilagossagodnac villámasával, ön-

tôzd meg bennûnc az mi réghi
fzaraffagnac fonyadása miat meg
hírvadot.

Illested es sebesics meg sziveinket
az te szeretetednec lóvöldôzô ny-
laival, meg alut es rothat velòinket
gyulazd fel az te idvôsséges által-
ható langoddal. Itas engemet az te
gyönyörôsegednec patakjabol ,
hogy ne tessék ez vilaghi édessege-
nec méreggel elegittetet itala. Itly
meg engemet Vram, es vizsgál meg
az én ügyemet ez gonoz nemzet-
ség ellen, tanics meg engemet az te
akaratomnak cselekedetire , mert
te vagy az én Istenem. Imé el hi-
szem Vram, hogy az kiben magad-
nac lakást készítesz , az ollyatént
az Atyanac es egyszer s-mind az
Fiunac lako templomava szentre-
led. Boldogh az az ember , kinec
lelkénec te vagy édesféges vendé-
ge, mivel hogy te általad az Atya-
nac es Fiunac annal vagyon kedves
lakása.

Ióvel imaran, jóvel meg szomo-
rodot lelkeknek kegyes vigasztá-
loja,

loja, haboruságinknac és keserves
nyomoruságinknac erős segedel-
me. Iôvel bûnôsfôknec megtisztí-
toja, sebeinknac orvosa. Iôvel
gyengeknec erôsítôje el tantorod-
taknac fel emelôje. Iôvel alázato-
soknac bölcs tanítója, kevelyeknac
rontója, Iôvel arvaknac kegyes
Attya, ôszvegyeknac édes Biraja,
jôvel igye fogyottaknac eggyetlen
egy reménye, éhezôknec táplálója,
jôvel vizen jároknac tündôklô csil-
laga, és vízi veszedelemben forgók-
nac kívánságos partya.

Iôvel minden embereknek kival-
keppen való ékessége, meg halók-
nac eggyetlen egy idvôssege. Iôvel
aldot szent lélec Isten, jôvel és légy
kegyelmes énnekem. Iôvel hamar
és készics el engemet te magadnac,
hogy ne idegenicse el az te Isteni
nagyságodat az én alázatos eggiû-
giû voltom, és az te hatalmas erô-
det az én gyengeségem, de csele-
kedgyel én velem az te irgalmas-
ságidnac számtalan volta szerint, az
én idvôzító Vram Iesus Christus

által, ki az Atyával az te eggyesté-
gedben és V ralkodik mind örök-
kőn örökke. AMEN.

E N E C.

Iővel szent Lélec Vr. Isten
Tóles be szíveinket éppen
Menyei szép ajándékkal
Szűbéli szent buzgósággal
Melynec szent seges ereje
Nyelveket eggyező hitre
Egyben gyűicse soc népek nec
Hogy vigan így énekellyenec:

Halleluja, Halleluja.

2 Te szent segnec uyvilága
Igidnec vezérly utára
Tanics az jot meg ismernűnc
Istent Atyanknac nevezűnc
Öriz hamis tudománytul
Hogy mi ne tanullyunc más tul
Es ne legyen tób más senki
Hanem Christus, kiből kel bízn

Halleluja, Halleluja.

3 Oh mi édes vigasztalóné
Légy kegyes meg oltalmazóné
Hogy maradjunc dolgaiddban
Meg ne szűnyűnc háborunkban
Erőddel élmenket készíts
Gyenge szívűnket erősíts
Hogy halál és élet által
Hozzad siessűnc hamarssággal

Halleluja, Halleluja.

P R E D I C A T I O

előt való könyörgés.

OH Vram Iesus Christus , ki
vagy az Atyának igije, örökre
való bölcsesége, es minden tanítók-
nak bölcs Tanítója , es az ki Isteni
könyöröletességedtől viseltetvén ,
es az te menyei szent Atyának aka-
rattya ki jelentvén örök életnek
beszédet nyuitasz mi nekűnc , es az,
ki meg parancsoltad az te szent A-
postolidnak , hogy az Euangelium-
nak idvözítő izenetit hirdetnéc min-

den teremtet allatoknac, ki soha még eddig meg nem szüntel, hanem hiû munkafokat, tudni illic hivatalos egy-házi szolgákat, az szent Euangelionnac hirdetésere, az te szôlôdben, az Anyaszentegyhazban ki bocsatottal, hogy minek ûnc az te szent igidet, mint mi lelkünk-nec dragalatos kincsét, ez siralom-nac vólgyeben hirdetnec es predi-callanac.

Kérlec Vram tiztics ki én belôlem, minden tiztatalan es hejaban valo gondolatokat, alkolmatlan gondokat, es mindennemû botrankozafokat, mellyec engem az szent igiknec halgatasaban megbánthatnanac: Nisd meg Vram az en belsô fûleimer:vilagosics meg az én szivemnec ferètseget az te szent lelkednec kegyelmével es draga finyességevel. Indics meg Vram en bennem az te éltetô igidnec igaz éhséget, hogy azt mint draga menyeyi kenyeret, nem ugy mint embertûl, de mint az te hirdetô kôvetedtûl, nagy ôrômmel foghassam.

Esse

Effelet adgy az en szivemnek alazato-
tosságot, es lelkemnek engedelmes-
seget, hogy amaz Magdalenának
peldája szerint, töredelmes szível,
igaz kívánsággal, gerjedező szere-
tetel, kegyes szerénsséggel es szor-
galmatos figyelemetességgel, az te
szent igidet nem csac halhassam, de
főt ezemben vivén es meg tartván,
igaz es békéseges türeffel annac
hasznos gyûmölcsét teremhessem,
ugy el annyira hogy nem csac az
igasságnac ismeretiben éppûllyec, de
minden akaratomat es életemet
szabhassam es igazgathassam az te
menyei akaratom szerint, hogy így
az te szent nevednek dicsiretire es
tisztelteire, es az en lelkemnek id-
vösszegere es vigasztalásara, ez te
szent igidnek Isteni édesseges elede-
lével vendégeltetven, minden iosa-
gos dolgoknac el követésere meg
erősíttessem. A M E N.

R 5

MAS.

M A S.

HAlákat adoc teneked én menyeyi szerelmes szent Atyam, hogy az te egyyetlen egy Fiadat ez vilagra nem csac ezért eresztetted el, hogy az szegényeknek Euangeliumot, az vakoknak lelki vilagosságot, az foglyoknak valtságot hirdetne, de hogy ô általa az te gyarlónépnek Tanitokat es egy hazi hivatalos szolgákat ajandekoznal, hogy nagy gyakorlatossággal ezeknek szajokból, mint az mi Idvôzítônc szajabol, halgatnánk az szent Euangeliumnac meg elevenitô izenetit. Hálákat adoc Vram teneked enny soc jo tétemenyidert. Es kèrlectovaba, hogy az én, es minden te keresztyenidnek hallasokat meg nyilatkoztatvan, engedgyed igaz telemben es Istenes alhatatosságban halgatnunc es meg tartanunc az te szent igidet, az mi lelkünknek idvôsseges es eltetô eledelére: Erôfics es vilagosics meg az te szent lelkeddel az mi elmenknek értelmét, hogy
 azo-

azokat meg foghassuc : Tamasz mi
bennünk lelki ehseget, hogy nagy
buzgo kívánsággal kösölhassuc
meg, mely édesleget lègy Vram, es
hogy te tûled meg elegitteünk,
most es mind örökke. *A M E N.*

P R E D I C A C I O

után való könyörgés.

MInekutanna oh nagy kegyel-
mû Isten, az te idvözítô igidet
meg halgattam volna (mellyet jól-
lehet oh én szegény meg romlot
ember, az én lelkemnek szûksegere
es az te igidnek meltoisagara nem
vettem elégsegeffen, figyelmetessen
es kívánatossan, melyet énnekem
bocsás meg kegyelmedbõl) meg ér-
tem Vram minden én soc fogyat-
kozasimat, melyeket el kellett vol-
na tavosztatnom, es soc el tavozta-
tot cselekedetimet, melyeket el
kellet volna követnem : mert ez ta-
nitasbol, mint egy vilagos tûkõrbõl
cszem-

észemben vévém, mellyec teczenec
teneked es mellyec viszont nem
teczenec: Észemben vivem aztis,
hogy az én egészen való tőkelle-
segemre mennyi foci dolgot kíván-
tatnák még én bennem.

Vallions tehát immár mit csele-
kedgyem? Ime te oh én meg vila-
gosítom, nem akarod hogy az te
szentigid te hozza d'űressen es gyű-
mölcs nélkül meg terjé, de főt inkább
hogy azt véghez vigye, az kiért el-
eresztetted, es az mellyet az én fzi-
véből az külső hallas általel követni
rendeltel. Kihez folyamjam én édes
Istenem, hanem csak te hozza d'élet-
nec es örök idvősségnek ki folyo kut-
fehez, adgyad oh szentseges Aty-
am, hogy az mellyeket parancsolsz
azokat követhessem el. Ne enged-
gyed Vram hogy haszontalan hal-
gatoja legyecz az te szentseges igid-
nec, ne legyecz hasonlatos amaz
haszontalan es kemény átoknac tū-
ze alá vettetett sovány földhöz, mely
csak tővisszet es boitorjant terem, de
cselekedgyed hogy mint amaz siros
csőtől

esőtől meg öntöztetet kőver föld
 illendő gyümölcsöket hoz van, az
 te Isteni örök aldomasodnac gazdag
 kegyelmet el vehessem : Mert az
 Tanitoc munkalkodnac ez plantal,
 amaz pedig öntöz, de tied Vram
 Isten az, hogy azoknac nevekede-
 fet adgyad, ha akarsz hasznos
 gyümölccsel mindeneket végben
 vitetni. En annakokaert minden
 erőmet, magamat es életemet az te
 kegyelmefleged ala ajánlom, es az
 te gondviselesednec es oltalmadnac
 csendes arnyekaban nyugotom.
 Cselekedgyed aztis én Istenem,
 hogy minden lelki Tanitoc, vala-
 kic az szent hivatalnac súlyos es ne-
 hez tisztit magokra fel vettéc, ahoz
 illendő igyekezettel es szorgalma-
 tossággal abban ugy forgolodhas-
 sanac, hogy magokat mutassac meg
 embereknek igaz lelki halaszinac
 lenni.

Könyörgöc effelet Vram mind
 azokert, az kikert könyörögni kő-
 zönsegesen megintetenc: Légy se-
 gitséggel azért minden nyomoru-
 S sag

sag szenvedôk nec, az te irgalmassa-
 god es kegyelmességed szerint.
 Légy édes Aittyoc az igyefogyot-
 taknac. Térics az te igaz ismereted-
 re az el tevelyedteket, kic az te aka-
 ratodat nem tudgyac, es kic az te
 szent igidnec hirdetését meg utál-
 tac, hozd be az te Anyaszent egy-
 házadnac kebeleben, holot ôket vi-
 lagosics meg, es magadnac tarcsad
 es szenteld meg az örôc életre. A-
 M E N.

Mas kônyôrges prédicat-

20. után.

TEllyes szivembôl valo hálakat
 adoc én teneked oh én Idvôzi-
 tó Vram Iesus Christus, hiűséges
 Pasztorunc, es örôkke valo nagy
 Papunc, ki az te eggiûgiû juhái-
 dat az te szent igidnec lelkieledele-
 vel megelégitéd, es az mi lelkûn-
 ket az te kegyelmeddel legelitetéd.
 Kérlec Vram ôntôzd meg az en
 fza-

szaraffag miat el repedezet szivemet
az te menyei kegyelmednec szapor
előjevel, hogy az te igidnec dragala-
tos magva én bennem meg marad-
gyon, hathatokeppen neved-
gyéc, minden bántas nélkül ériéc,
es végre bűséges gyűmölcsöt te-
remjen. Engedgyed én édes Iste-
nem minekünc, hogy az szent igik-
nec nem csac halgatoji, de egyfzer-
s-mind cselekedőis legyűnc. Tar-
toztas meg annakokért Vram,
hogy imár ez szenttanitas utan, az
bűnben éléb éléb ne mennyec, mint
ennec előtte cselekedtem, de enged-
gyed hogy amaz bűnös Magdale-
naval ennekutanna ellene mond-
van minden testi kivanfagoknac
tégedet szerethesselec, életemet
meg jobbithassam, es az te igassa-
godnac ősvenyen jarhassac. Légyen
az te szent igid én előtttem egôszê-
vetnekül, es igyenes mérôsinorul
minden én cselekedetemben, hogy
nagy gyorsasaggal es serenféggel az
te szent parancsolatidnac ősvenyen
iarvan, es az te meg ismert akarato-

dat téven, azoknac szamai között
valolegyec, kic az te szent igidet
halgatvan, es azt szivôkben meg
tartvan, annakutanna el veszic az
ôrôc élet nec meg hirvadhatatlan
koronaiat. A M E N.

P R E D I K A C I O
*uan valo kônyôrges minden féle
közônseges szûkségün-
kert.*

Ö Rôc mindenható Isten kérlec te-
kéncz az te véghe nélkül valo
irgalmassagodnac szent szemeivel
az mi fok nyomoruságinkra es ke-
serves szenvedesinkre, kônyôrúly
megh minden igye fogyot hiveiden,
az kikert az te eggyetlen egy szent
Fiad az mi Idvôzétô Vruc Iesus
Christus ônnôn magat szabad aka-
rattya szerent az bûnôsók nec ke-
zében boczatá, es az ô dragalatos
véret az kereszt fának oltaran ki-
ontá. Ez te szent Fiadnac érdeme-
iert

iert fordicz el mi rolunc minden érdemûnc fzerént való büntetefidet, veszedelmes visszavonásokat, hadakat, éhseget, dögletes betegseget, es az fôc kárt tevô alkotmánylan idôket, fôt inkább engedgy az betegnek könnyebseget, az éltantorodtaknac fel kelést, az tengeren es földön buydosoknac békefseges ki menetelt, az bankodoknac vigasztalást, az foglyoknac szabadulást, az el nyomorodtaknac segetseget, az visszalkodoknac békefseget. Fizes meg Vram illendô iutalommal az mi velûnc ioltott fele-baratunknac, Terétz megh az el tevelyedteket es az el hitetteket, taplallyad es öreghebétzed az te hiveidnek gvengehitteket, szaggas ki kôzzûllûnk minden eretnekseget, es hittûl való szakadásokat, világosétcz es erőfétcz megh belfô es külfô gondviselőinket minden ô io czelekedetekben, hogy mind azokat czelekedhefsec, az mellyec az te Isteni tiszteletedre, az mi megh maradasunkra, es az közönfseges békefseghre tartoznac.

Engedgy mi nekûnc oh bekefegh-
nec Istene az hitben valo eggyesse-
get, minden tevelyges es izakadas
nelkül, haicz az mi sziveinket az
tôkelletes poenitentia tartasra, es
életûnknek megh iobbétasara. Ger-
iezd fel mi bennûnc az te szent sze-
retetednek rûzet.

Indicz tôredelmes szivet es buz-
gosagos lelket mi bennûnc minden
igafagra, hogy te neked mint io
erkôlczû fiac életûnkben es mind
halalunkban tessûnc es kedvessec le-
gyûnc. Aiandekozd nekunc Vram
ez életben az te kegyelmedet, az
más életben peniglen czelekedgyed
hogy têgedet minden hiveiddel
egyeremben ôrôkke diczôétheffûnc
es fel magasztalhassunc. Engedgyed
ezeket mi nekûnc oh mennyei
szentsêges Atyanc az te szerelmes
szent Fiadert az ki te veled es az
szent lelekkel Vrakodic egy bizo-
ny Isten mind ôrökkôn ôrôkke.
A M E N.

*Az Istennek ki mondhatatlan
édesseges io voltarul.*

ISmerlec Vram tégedet, mert iol
ismeresz te is engemet, ismerlect é-
gedet én lelkem necerős segedelme.
Telencz megh ennekem te magadat
en vigasztalom laffalac tégedet sze-
meim nec vilagossága, iôvel en lelké-
nec tôkelletes ôrômec, szemlelhes-
selec tégedet szivem nec vigassága,
szerethesselec tégedet en lelkem nec
kedves élete, jelen nyel megh ênne-
kem én nagy gyönyörüségem,
édesseges vigasztalásom: En Vram
Istenem én életem es én lelkem nec
tellyes diczôsége. Találhassalac fel
tégedet én szivem nec szomiuhozó
kévanfága: Tarthassalac en nálam
tégedet én lelkem nec buzgo szerel-
me, szorithassalac hozzam tégedet
én életem nec hűseges jegyessé.
Birhassalac tegedet ôrôkke való
boldogságom. Zárhassalak tège-
det az én szivem nec belső részei-
ben: Oh en lelkem nec boldgoságos
élete es tôkelletes nagy gyönyörü-
sege.

sege. Szeretlek Vram tégedet én
 erőflegem, Uram én megh romol-
 hatatlan páisom, erős kü váram es
 gyôzhetetlen oltalmam. Szeretlek
 régedet én Istenem én segedelmem,
 én erőflegemnek megh tôrhetetlen
 tornya, es minden nyomorúságim-
 ban édesfleges reményem; A polgat-
 hassalac tégedet ki beszélhetetlen
 tisztaság, ki nélkül semmi nincz
 io; éllyec veled megh beczielhetet-
 len drága kívánatoság, ki nélkül
 semmi nincz drágab kívánatoság.
 Nyisd-megh az én füleimnek tit-
 kos reitekét, hogy halhassam az te
 minden ket elő fegyvernel hatha-
 toh beszédedet: rendics megh V-
 ram onnet felül az mi sziveinket
 az te hatalmas es erős szozatidnac
 dôrgó czattogással; Indétez megh
 erős Zugással az tengert, minden
 benne valokkal egyetemben, hogy
 ismerienec megh tégedet az földnek
 lakosi; Vilagosétez megh az en sze-
 meimet ch te megh foghatatlan vi-
 lagosságh, es oszlasd el az te Isteni
 fényességednek tüzes villamasával
 minden

minden világi gyönyörűsége for-
go tékêntetít ; Engedy olylatast
ennekem , mely tégedet lathatatlan
világosságh lassion. Teremcz Vy
illatozást bennem életnec draga il-
lattyá , az ki te utannad fussion az te
kenetednec io illattyáért. Eleve-
nitcz megh az kostoláfnac izit en
bennem , az ki érezze , ismerie es
megh valasza , mely nagy fokfagu
legyen az te Isteni édesfleged Uram.
Adgy oly szívet mely te felôled
gondolkodgyec , oly lelket , mely
tégedet szerezsen , oly elmet , mely
tégedet tiszteljen , oly ertelmet
mely tégedet ertczen , oly okossa-
got mely te hozzád mindenkoron
el valhatatlan-keppen ragaszkod-
gyêc. Tégedet oh bölcz szerelem
bölcszen szerezsen. Oh életnec êlô
eré , ki által mindenec êlnec ; Oh
igaz élet , ki adcz ennekem életet ,
ki nélkül meghaloc es nem êlec ;
Oh dragalatos élet , ki által megh
elevenedem , ki nélkül el veszec : oh
kivanatos szent élet , ki által ôrven-
dec , ki nélkül nyomorgoc , oh

Életnek drága ki folyó kut feje édes-
 seges és szerelmetes, emlékezetre
 mindenkoron g, ô nyôrűseges: oh
 kerlec hol vagy, hol talallyalac fel-
 tégeder, hogy én bennem megh fo-
 gyatkozzam, és te benned megh
 elégedgyem? Kôzelges Vram az
 én szivemhez, kôzelges Vram az
 én lelkemhez, kôzelges az én sza-
 iamhoz, kôzelges az én füleimhez,
 kôzelges az én fejedelmemre: Mert
 el badgyadtam az te édes szerel-
 medtül: mert te nallad nélkül megh
 haloc: mert teged emlegetven megh
 éledec; az te drága illatod megh
 uyêt engemet, az te emlékezeted
 megh elevenêt engemet; de megh
 elégedem midôn az te diczô feged
 megh vilagosodic én bennem. Oh
 én lelkemnek egyetlenlen egy élete!
 kívánságában szinten el fogyatko-
 zic az én lelkem, te rulad emlékez-
 ven, vallyon s-mikoron megyec és
 ielenem meg az te színed elôt oh en
 vigh gyônyôrűsegem! miért fordí-
 tod el az te megh elevenitô orcza-
 dat én túlem, én tökellertes örô-
 mem

mem ki által ôrvendezec? Hol vagy el reitven oh te êkes széplegh, az kit kivanoc? az te io illatodat szagolom, êlec es ôrvendec: Teged peniglen nem lát lac. Az te szodat halom, es megh uyuloc. De miért reited el az te ortzadat? Netalamtan azt mondod: Nem lát engemet az ember, hogy êllyen. No ihon Vram meg haloc hogy teged lassalac; megh lat lac tegedet hogy itt meg haloc. Nem akaroc êlni, nem akaroc meg halni, hanem el ofzlatatni kivanoc es az en Uram Iesus Christusommal lenni.

Kivanoc meg halni hogy lassam az en Christusomat, nem akarok elni, hogy êllyec az ên Christusommal. Oh Vram Iesus ved hozzad az ên lelkemet, en eletem ne utald megh az ên lelkemet. En tellyes ôrômем vond hozzad az en szivemet, ên lelki êdesseges eledelem, êllyek te veled. En feiem, igaz gas engemet, en szemeim nec fenye, vilagofêttcz megh engemet, ên kedves êneckem, te bîry engemet. En draga
szagu

szagu illatom nyetcz megh engemet. Istennec elő igeje, elevenetcz megh engemet. En diczeretem örvendeztetd megh az te szolgadnac lelkét. Szaly be ő hozza, én valóságos örömem, hogy örvendgyen te benned. Szály be ő hozza tőkelletes edessegh, hogy az te gyönyörű edessegeddel legeltettefec. Örökke valo vilagossagh virradgy fel ő raita: hogy erczen, ismerien es szerezsen tegedet. Mert ekkeppen nem tégedet szerez Vram hanem ert, mert téged nem ismer: Es teged azért nem ismer mert nem ert; Es annakokaert nem ert mert az te vilagossagodat megh nem foghattya, es az vilagossagh az sötétséghben tündöklic, es az sötétségec üt meg nem foghattyac. Oh elménk nec tisztaragyago fenyelege! Oh tündöklő igazsagh! oh igaz vilagossagh: ki megh vilagosítasz minden embereket kik iónec ez vilagra, de azokat kik iónec, nem az kik ahoz ragaszkodnac: mert az ki szereti ez vilagot az Istennec ellenfegeve tette

tetic az ollyaten ember. Vzd ki be-
 töllé az én mély letetfeggel megh-
 rakodot elmémnek süfű homallyit;
 hogy lassontégedet értven, hogy is-
 merientégedet megh fogvan, hogy
 szerezsentégedet ismerven: Mert va-
 laki ismer tégedet, szeret tégedet,
 ha el feletkezic, szeret tégedet job-
 ban ő magánal: Ez illyerén el had-
 gya ő magát es te hozzád mégyen,
 hogy örvendgyen te benned. Innet
 vagyon Vram az hogy nem annye-
 ra szeretlec az menyère kellene, mert
 tellyeffeggel szinten nem ismerlec
 tégedet, de mivel hogy kevesse is-
 merlec kevesseis szeretlec: Es mivel
 hogy kevesse szeretlec kevesseis ő-
 rûlóc te benned. Dé tetûled tôkel-
 letes belső örömômtil, az kûlső
 örömré hanyatolvan midôn te nál-
 lad nélkül vagyoc, ez vilagnac ha-
 mis baratságot az kûlső dolgokban
 keresem. Es így en szegeny nya-
 valyas azt az tôkelletes szerelmet,
 es tellyes indulatot, mellyekkel te
 nekéd tartoztam, ez el mulando
 hiabanvalóságára fordétottam: es

T

azert

azert tétettem hiabanvalova, hogy az hiabanvalóságot szereztem. Innen vagyon Vram hogy te benned nem örülök, es te hozzád nem ragaszkodom; mert én az külsőkben gyönyörködöm; te pedig az belsőkben: En az testiekben, te az lelkiekben: En elmémet, gondolatimat, beszédimet, az elmulandókra adtam: Te pediglen oh Vram az örökkevalóságban lakozol es merő örökkevalóság vagy: Te az égben vagy, én ez földön; Te szereted az mennyieket; én ez földieket. Es vallyon mikoron egyezhetnec meg oh Vram Isten ez két ellenkező dolog?

Az Isteni diczéreire felindító buzgósgos könyörgés.

VRam Iesus mi egyetlen egy valtságunc, szereterűnc es kivánságunc, Isten Istentül, Atya Istennek geie, ki jóvel ez világhra, hogy az bűnösöket üdvözétenéd,
kér-

kérlec tégéd: az te nagy irgalmasságidnac belső könyörületességeért, szenteld meg az én életemet, fordícz iora czelekedetimet, változtasd meg erkölcsömet, távoztasd el en tőlem az mellyec ártalmasság ennekem, es te neked nem kedvesec, es szállícz helyeben az melyeket kímélsz te neked kedveseknek lenni, ennekem peniglen hasznosoknak. Mert kiczoda teheti Vram az tisztátalan magból fogantottat tisztává, hanem czac te egyedül? Te vagy veghetetlen kegyességű mindenható Isten: az ki meg igazétod az hitetleneket, es meg eleveníted az bűnben megholtakat. Ved ki annakokaert en belőllem az mellyec nem tetszenec te neked én bennem. Mert láttyak Vram az te szemeid én bennem az én szamtalan fű fogyatkozásimat. Kérlec azért Vram bocsásd én belem az te könyörületességednec kezeit: es ved ki en belőllem, valamellyec meg haboréttya az te kegyelmességednec szemeit.

Te előtted vagyok Vram az én
 épsegeim, és gyarlóságom. Amaszt
 tarcz megh, ezt peniglen orvosold
 megh. Gyogyics megh engemet
 Vram es en megh gyogyuloc; sza-
 badicz megh engemet es én megh
 szabaduloc: Te ki az betegeket
 megh gyogyétod, es az megh gyó-
 gyultakat megtartod; Te ki csak
 egy tekintetteddel megh uyétod az
 eleszteket es az el romlottakat, gy-
 omlaly ki én belőlem minden gon-
 noszra valo hajlandosagot. Mert
 hogy ha jo termékeny magot a-
 karisz be oltani az én szivemben,
 szükseg hogy eled az te is voltodnac
 kezeivel ki tisztics es ki vagdaly ab-
 bol minden vétkeknec fűrű tövis
 bokrait. Oh édesfleges, könyörle-
 tes, szerelmetes, kíváncs es szep-
 séges Vr Iesus, kérlec ôncs be az
 én szivemben az te édes szereteted-
 nec draga illattyat, hogy semmit
 ez földiekrűl es az testiekrűl ne
 gondolkodhassam, de téged egye-
 dűl szereffelec, téged egyedűl vi-
 sellyelec szivemben es az én sza-
 jam-

Jámban. Ird be oh Vram dragala-
tos uyaiddal az én szivemben az te
szin-méznel édesb nevednec gyô-
ngyôró emlékezetit, hogy arrul só-
ha el ne felelkezhessem. Misd fel az
én szivemnec tablájara az te szent
akaratomat es az mi meg igazula-
sunknac melyseges bölcseségét,
hogy tégedet mint végphetetlen jo-
sagu Vrat, es az te szent parancsola-
tidat mindenkoron es mindenút
szemeim elôt viselhessem. Gerjeszd
fel az én elmémet az te szent sze-
retetednec sebes tűzevel: hogy
naponkent tőredelmes lélekből es
buzgóságos szüiből szarmazot en-
gersztelô aldozatot zokogo köny-
hullással vihesséc te elődben.

---

*Az emberi elménec tőredelmessé-
gejert- való buzgóságos
könyörges.*

VRam Iesus, kegyes Iesus, jo Ie-
sus, ki halált szenvedni méltoz-

tattal az mi bűneinkert, es fel tamadtal az mi meg igazulafunkert : Kérlec tegedet, az te dicsőseges fel tamada sódnac általa, tamasz fel engemet az én számtalan bűneimnec mélyseges koporfojabol, es adgy részt ennekem minden napon az első fel tamadasban : hogy részefülhessec alhatatossan az te fel tamadasodbannis. Oh édesseges, engedelmes, könyörletes, szerelmetes, dragalatos, kívánsagos es szépséges **Vr Iesus**, fel mentel az egekben nagy dicsőseges győződelemmel, es ülsz az Atyanac jobban, mint erős diadalmas Kiraly. Emely fel fele engemet te hozza, hogy fiessec te utannad, az te kenetednec draga illattyaert, fiessec es el ne lankadgyac az te indito vezérlesedből. Emeld fel az én szomjuhozó lelke met az örökke való meg elegit tésnec menyei élő vizere, hogy or enyhicsem meg az én el épedet lelkemnec kívánsagát, es ez által éllyec örökke. Mert te mondottad az te dragalatos szajadból : Ha valaki szom-

szomjuhozic, jöjôn én hozzam es
 igyéc. Oh életnek el apadhatatlan
 kut feje, engedgy mindenkor az én
 szomju lelkemnek te belôled innya:
 hogy az te szent es igaz-mondo igi-
 reted szerint folyanac életnek vizei
 az én hasambol! Oh életnek ki fo-
 lyo forrása, borics el az én elmémet
 az te gyönyörôségednek csergede-
 zô patakjával. Részegies meg az en
 szivemet az te szerelmédnek jozan
 részegségevel, hogy minden ez vi-
 laghi hejában-valo dolgokrul te-
 lyességgel el feletkezzem, es tege-
 det szüntelen az én elmémbe vi-
 selhesselec, mint írvan vagyon: Meg
 emlékeztem az Istenül, es meg ör-
 vendeztettem. Adgyad enekem az
 te szent lelkedet, kit amaz élő vi-
 zec jedzenec, mellyet igittel min-
 den lélekben szomjuhozoknac. Ad-
 gyad Vram, hogy tellyes kívánfa-
 gommal es minden igyekezetim-
 mel siethessec oda, az hova tēgedet
 az te fel tamadasod utan negy vene-
 dic napon fel menni hiszûnc, hogy
 ez nyavalias életben csac testemmel

tartassam, elmèmmel pedig es kívánfagommal mindenkor te veled legyec, hogy ott legyen az én szivem, ahol te vagy oh én buzgó kívánfagos szèretetemnek meg bõcsûhetetlen drága kincse. Mert ez világnac fel haborodot iszonyu viz ôzõneben, nincsen batorfagos nyugodalom, sem anny csendes eny hely, az holot valamenyre az Galamb labait az meg nyugovásra letehetné: Sohul nincsen allando békesség, sohul nincsen csendes nyugodalom, mindenûtt verõnte hadac, es visszavonafoc, minden felõl az ellenfegnek dihôssége raitunc, az kic kôl-fôkeppen fegyverrel, belsôkeppen pedig rettegeffel haborgatnac minket. Ôltôzze fel Vram annakokaert ôltôzze fel az en lelkem az szent kívánfagnac gyors szárnyait, es ez firalom vòlgyebõl, mint amaz sebesen jaro Saskefelyû repûlliôn te hozzád: repûlliôn es jusszon el mind az te drága hailekodnac èkes diczõsègeig, hogy ott az menyeyi boldogult lelkeknek uy èletet ado asztala-

tala-

talarul éltettedven, amaz lelki tit-
kos mannaval legelő örök életnek
menyegzőjében méltó vendég le-
hessen. Nyugodgyec én Istenem te
benned az én szivem, az én felha-
borodot tengerhez hasonló szivem,
ki ez világi szorgalmatos gondok-
nachankodo habjaitul csapdoftatic.
Te ki parancsoltal az szeleknek es
az tengernek, es nagy csendességlőt:
Ióvel Vram es jari az én szivemnek
haborgo habjain, hogy megcsende-
süllyenec es fel tiszttullyanac min-
den én belső részeim, es tégedet
véghetetlen jólagot meg foghassa-
lac, es tégedet szemeimnek gyönyö-
rőféges vilagat, az én gondolatum-
nac minden kődös hamalya nélkül
szemlélhesselec. Reics el Vram az
én elmémert az te szarnyaidnac ar-
nyekaban ez életnek meg őritő
gondgyai elől, hogy az te élesztő
kegyelmeddel be fedeztetven, ör-
vendetessen zengedezzé es így éne-
kellyen : Békességgel az Vrbán el
aluszom es el nyugoszm. Kérlec
oh Vram I S T E N, alugyéc el az

én emlékezetem is minden gonofságnac, aludgyeccel hogy gyűlölye az hamisságot, és szeresse az igazságot.

Vgyan azonról.

MI lehet valions gyönyörűséges-
 seb, mint ez élet necsóc ke-
 ves szenvedéssel be borult vólgye-
 ben, az Isteni édesseget szomju-
 hozni, és az örökke való boldog-
 sagban vagyakozni, és ott tartatni
 elméjében, holot tökéletes és meg-
 foghatatlan örömc vadnac. Oh
 édesseges, szerelmetes, engedel-
 mes, kegyes, dragalatos, kívana-
 tos és szépséges Iesus, vallions mi-
 kor jelenem meg az te orczád előtt?
 Mikor elegittetem meg az te ékes
 szépségeddel? mikor szabadított
 meg az te szegény foglyodat ez fe-
 tét tömlőczből, hogy vallást té-
 gyen az te szent nevedről, és soha
 többbe ne gyöttrődtesse. Mikoron
 megyec az te kívاناتos és csudala-
 tos

tos hailekoddan, holot az igazak-
 nac örômöknek es tellyes vigasa-
 goknac éneklefi gönyörű szégede-
 zeffel hallattatnac? Bodogoc azoc
 Vram, kic lakoznac az te házad-
 ban, mert örökkön örökke dicsir-
 nec te gedet. Bodogoc oh bizony-
 ra bodogoc, az kiket magadnac
 valasztottal, es be vittel abban az
 örökke való menyei öröksegbén.
 Ime Vram az te szentid virágoznac
 te előtted, mint amaz szép liliom.
 Mert meg elegited őket az te há-
 zadnac gazdag javaival, es az te gyô-
 nyörôsegednac parakjaból itatod
 őket: mivel hogy Vram te vagy az
 életnek kut feje, es az te vilagossa-
 godban latnac vilagossagot, úgy el-
 anyra hogy ôc, tudni illic te tûled
 vilagosito Istentûl meg vilagosit-
 tatot vilagossagoc, mint az tündôk-
 kô nap finyeskedgyenec az te tekin-
 teted előtt. Oh szenteknek erôs Iste-
 ne, mely csudalatos, mely ékes, es
 mely kívánatos az te szent házad-
 nac gyönyörôseges haileka, áhito-
 zic be menni abban az én szegény
 bû-

bünös lelkem. Vram, szeretem az
 • te házadnac szépséget, és az te lako
 helyednec dicsőséget. Edgyet kéré
 tem az Vrtul és azt megkeresem,
 hogy lakozzam az én Vramnac há-
 zaban életemnec mindénapjaiban.
 Az mikeppen kíváncz az Szar-
 vas az kut fejekhez, úgy kíváncz
 az én lelkem te hozzád élô Isté-
 hez. Mikoron megyel es jelenem
 meg az te orczád elôt, mikoron la-
 tom meg az én Istenemet, kit az
 én lelkem szomjuhozic? mikoron
 latom meg ôtet az örökke élőkne-
 c földében? mert ez halandóság-
 nac földében testi szemeinkkel nem lát-
 hattyu meg ôtet. Mit cselekedgy-
 em én szegény nyavalias, ki az én
 halandóságomnac erős kötözêse-
 ben szorongattatom? mit cseleked-
 gyem? miglen az mi testünkben
 tartatunc, csac buidosunc az Vr elôt
 nincsen it maradando varasunc, de
 jövendôt kel keresnün. Az mi ô-
 rök tarsasagunc pedig az egekben
 vagyon. Iay énnekem, mert az én
 ez földön való lakásom igen meg-
 hosza-

az mi tagainc neked haláado és dic-
siretet eneklő nyelvekke változ-
nanakis, megis semmikeppen eleg-
féges nem volna az mi kicsiny ér-
tekűnc. Mert ime fellyül hallad
minden mélyseges tudomant az te
meg bôcsólhetetlen szereteted, mel-
lyet mi hozzanc meltatlanokhoz az
te io voltodból és kegyességedből
egyedül mutattal. Mivel hogy az
te egy szűlôt Fiad, ki minekűnc
Istenűnc, nem az Angyalokat, de
az Abrahamnac magvat ôltôzte
magára, és mindenekben mi hoz-
zanc hasonlatos lôt az bűnön ki-
vül. Annakokaert nem az Angyali
de az emberi természetet véven
magára, és azt az ô szentseges fel-
tamadasanac, és az halhatatlanag-
nac boldogságos ruhajaval meg di-
csôitven, minden egeknek felette fel-
vitte, az Cherubin, Seraphin, és
minden szent Angyaloknac foka-
ságos seregi felet, az Atyanac job-
jára ültettetven. Ezt dicsiric az
szent Angyaloc, imadgyac minden
hatalmasflagoc, felic és rettegic az

menyországagnac minden tellyes
 erczi, mint ô felettec valo Isten és
 embert. Ebben vagyon ennekem
 letétetteten minden én remen-
 gem és erôs bizodalمام. Mert mi-
 nyajunknac fejenként ebben az mi
 Idvôzító Vranc Iesus Christusban
 vagyon refzûnc, testûnc és vé-
 rûnc. Az holot azért az én refzem
 uralkodic, ot magamatis el hiszem
 uralkodni, az holot az én testem
 meg dicsôittetet, ot én magamatis
 diczôségesnec lenni jól tudom, az
 holot az én vérem országol, ott
 magamatis ismerem országolni.
 Iollehet szegény gyarlo bûnös va-
 gyoc, de ez kegyelemmel-valo eg-
 gyefûlesben nem kételkedem. Iol-
 lehet engemet az én bûneim ellen-
 zenec, de az termeszernec egygefû-
 lese ide igazgat. Mert nem oly kô-
 nyôrôletesszeg-nelkül valo az I S-
 T E N, hogy el feletkeznec az em-
 berrül, és nem emlekeznec meg ar-
 rul, mellyet ô magara fel vött én
 erettem. Igen kônyôrôlô és igen
 engedelmes az mi Vranc Istenûnc,
 és

és szereti az ő testet, az ő tagjait és az ő véret. Ebben az mi kegyelmes, könyöröletes és edesfleges V-runc I E S V S C H R I S T V S. B A N elevenedtűnc és tamadtunc fel, és immar az egekben felmentűnc, és az menyegben örvendőzűnc, ő mi testűnc, szeret azért minket, ő benne vagyon az mi verűnknek megtosagos nevezeti.

Vagyunc ő neki tagjai, és mondatunc ő testenec mert ő az mi fe-jűnc, kitűl fűgnec minden mi tagainc, mint irvan vagyon. (csont az én csontomból, és test az én testemből, és lesz nec ketten egy testé. Es nincsen soha, ki az ő testet gyűlölne, de neveli és szereti azt. Felette nagy titoc ez, én szolloc az Christusrul és az Anyaszent-egyházrul azt mondgya az Apostol.

E c 2

Az

*Az hiü léleknek balaadasa az meg
valtasnac jo tetemenyejert.*

OH mely nagy fokkal tartozuncteneked édes Vrunc Istenûnc, kic ilyen nagy árron val-tattunc meg, kic ilyen nagy drága kincsen nyertücidvôffegûnket, és kic ilyen nagy diczôseges jo tétémennyel tartattunc meg. Oh mely igen dicsirendô, aldando, tisztelendô, félendô és dicsôitendô vagy mitûlônc szegény gyarlo bûnôfoktûl, ki minket ennyire szerettel, ennyire idvôzítettel, ennyire megfentettel, és ennyire fel magasztaltal.

Teneked tartozunc Uram mind azokert, valamellyec az mi erônc-tûl lehetsegesec, mind azokert valamellyekkel elünc, és mind azokert az mellyeket értünc. Mert vagyone valakinec valamie, az mely nem tied volna? Te vagy mi Vrunc Istenünc az, kitûl minden joc szarmaznac: te magadert és az te szent nevedert aldgy meg minket az te ajan-

ajandekiddal, hogy az te adomafodbol és javaidbol szolgálhassunc teneked, és igazságban naponkent méltó dicsireteket nyujthassunc, az te ilyen nagy irgalmaságodnac jó tetemenyejert.

Mert nem egyebüinét kedveskedhetünc és szolgálhatunc Uram teneked, hanem csac az te szent ajandekidbol. Mert minden tökéletes ajandéc és adomány onnet fellyül az világosságnac Attyatul származic, kinél nincsen meg változás, sem pediglen anyéka az változásnac.

Oh mi Vrunc Istenünc, kegyes Isten, jó Isten, mindenható Isten, meg gondolhatatlan és meg foghatatlan természetű Isten minden teremtet allatoknac bölcsen formalo Istene, és mi Vrunc Iesus Christusnac dicsőfegés szent Attya, kiez te egyetlenegy Fiadat az mi szerelmes Vrunkat az te Istensegednec kebeleből ez vilagra eleresztetted az mi közönfegés váltoságunkert, hogy fel véyen az mi

életünket nekünk adna az ő életet,
 és léne tökéletes Isté te tüled Atya-
 tul, és bizony ember anyatul, igaz
 Isten és igaz ember, és ugyan azon
 egy Christus, örökke és idő szerint-
 valo, halhatatlan és halando, terem-
 tő és teremtet, erős és erőtlen, győ-
 ződelmes és győzettet, taplalo és
 taplaltatot, pásztor és juh, idő
 szerint megholt és te veled örök-
 ke élő, ki az őtet szeretőknek az
 életnek örökséget igirven, így szol-
 lot az ő tanítványinac: Valamit
 kerendetec az Atyatul az én ne-
 vemben, meg adgya tinektec.

Ez mi fő Papunc, Papi fejedel-
 münk és igaz Pásztorunc által, ki
 magát fel vitte az aldozatra le té-
 ven az ő életet az ő juhajért, és ki
 meg valtonc és Szofzolonc leven
 űl az te jobbod felől esedezven mi
 erettünk, kerünk tégedet alazatos-
 san oh kőnyörölő, kegyes, kegyel-
 mes, és embereknek édes szerető
 Istene, hogy engedgyed ennekem
 az te szent Fiaddal és szent Lel-
 keddel egyetemben tégedet minde-
 nek-

nekben szívemnek minden töredelmeffegevel aldanom és dicsőítenem. De mivel hogy az én romlando testem nagy terhére vagyon az én lelkemnek. Kérlec annakokaert Vram ébrezd fel az te szent igidnek izgato ôsztônevel az én tunya természetemet és adgyad ennekem nagy szerénsséggel megmaradnom ejel és nappal az te szent parancsolatidban és dicsíretedben.

Cselekedgyed Vram hogy az buzgófagnac sebes tűzetûl hevüilyôn meg az én szívem én bennem: és az én te rûlad való elmélkedesem vessen langot : és mivel hogy az te eggyetlen eggyed mondotta ezt : Senki nem jôhet én hozzam, hanem ha az én Atyam , ki engemet el bocsatot vonandgya ôtet, és senki nem mehet az Atyához , hanem én általam : Alazatos esedezessel kérlec azért vony engemet mindenkoron ô hozzaja hogy ô ôsztan engemet vezerebben te hozzaod, oda holot ô ûl az te jobbod felôl: holot véghetetlen idôkre ter-

jet boldogfagos örök élet vagyon,
 holot tökéletes ismeretet vagyon,
 és semmi felelem nincsen : holot
 változas nélkül-valo világoffag
 vagyon, és mindeneknec egy lel-
 kec, holot vagyon nagy és alhata-
 tos bátorság, bátorságos csendes-
 seg, csendességes gyönyörűség,
 gyönyörűséges boldogság, bol-
 dogfagos örökke valóság és az te
 szent színednec vég nélkül-valo
 boldogfagos latsafa és imadása :
 Holot te ő vele, és ő te veled az
 szent Léleknek eggyesfegeben
 véghetetlenkeppen élisz és uralko-
 dol egy bizony ISTEEN mind
 örökkön örökke, A M E N.

H A L A A D A S

*Az Istennek ki beszélhetetlen sze-
 retetiért, mellyet az ő szent
 Fianac el bocsátásában
 jelentet hozzang.*

OH minden kegyelemnec At-
 tyá, vallions micsoda az em-
 ber,

ber, kit ennyire igen szeretettel, hogy az te szerelmes egy szûlôt Fiadat adnad erette, az ki tegedet minden napon haragra ingerel, karomol és szidalommal illet? Nemde nem fellyeb szerettele minket az te Fiadnal? Mert ihon ô meg hal, hogy mi élylûnc, ô szomorkodic, hogy mi nagy örömmel vigadozzunc, ô meg sebesítettic, hogy mi meg gyogyullyunc, ô verben kevertetic, hogy mi meg tisztullyunc. Micsoda iot talaltal oh Vram az emberben, hogy ily igen szeretted ôtet, és ennyi fôc io tétemenyiddel látogattad. Mert adtad ô erette váltfa-gul az te dragalatos kincsedet tudni illic az te egy szerelmes Fiadat, ki az te szivednec ôrôc igiie, ki által az te hozzanc valo nagy szerel-medet nekûnc meg jelentetted, és kiben minket ôrôc idôktûl fogva magadnac elvalasztottal.

Oh kegyelmes Atyam, bocsásd meg nekem szegény nyomorult szolgadnac az én fôc bûneimet, az te Fiadnac méltóságos esedezese-

jert, és ne emlekezzel meg az te gonoz szolgadnac el vetemedet faitalanfagirul. Mert ô ime sokkal többet fizetett teneked, hogy nem mint én az mennyvel tartoztam. Sôt inkább édes Atyam, hogy ha az én gonozságomat és az ô kegyelmességet öltve vetvén meg mérlekelned, az ô kegyessége sokkal szamosabb lenne az én bűneimmel. Mert micsoda nagy bűn volna az, az mely enny fájdalommal enny kinnal, ilyen engedelmességgel ilyen alázatossággal, ilyen nagy békefeges tűréssel, és kivalkeppen ilyen nagy szerelemmel nem törôltethetnec el? Holot lehetne oly nagy hamisság, mely az ô faratfagos veritékezeffel és rósa színű vérenec erdemes folyásával nem mosogathatnec el? Micsoda nagy iszonyu gonozság volna az, az mellyért ilyen nagy szenvedésekkel és elviselhetetlen kínzásokkal elég nem tétethetnec?

Buz-

Buzgóságos könyörgés, melyben vigasztallja magát az keresztyen ember, az Christus szenvedesének emlékeztetivel.

I Me oh én menyei szentséges Atyam, elődben viszem teneked az én Idvőztető és megvalto Vram Iesus Christusomat, az te szerelmes Fiadat, elődben viszem pedig ōtet igaz hit által és töredelmes szívemmel, ki ō vele eggyesült szeretetből, azzal az szeretettel pedig, mellyel te ōtet szeretted, és melytől viseltetven ōtet mi hozzánk bocsátottad, emberi testben felöltöztetted, az örökke-való halaltul és kárhozattul minket megszabadítottal. Ime oh menyei szent Atyam elődben viszem teneked az ō ki beszélni nem lehetetlen szenvedést, elviselni nem lehetetlen kínnyait, mellyeket magára te akaratodból felvött.

Vegyed kedvesen ezeket oh szent Atyam minden én bűneimért, töredel-

redelmességemert és penitencia tartasomert, mellyel az én szivem kívántatnec tellyesnec lenni. De sőt inkább elődben víszem teneked az ő véres veritékit, az könnyhullásnac folyásaert, mellyel az én szemeimnec kelletné c nedvesítettetni, ha az én szivemnec kemény sege miatt írhatnanac. Elődben víszem effelet teneked ízerelmes Atyam az ő alázatos és buzgoságos esedezésit, az én könnyörgesben-valo restfégemért. Elődben víszem végezetre minden ő hiűseges munkait, tiszta és nyomorúságos életét, és mind azokat az mellyeket az emberi testben el követet.

Vegyed oh nagy irgalmu I S-T E N jó illatu kedves aldozatul ezeket az te örökke-valo dicsőségdre és tiszteleledre; minden én fertelmes bűneimnec undokságaért, mellyekkel tégedet egez életemnec folyasaban meg bántotalac, és minden igazságomert, melytől tellyességgel üres léven, teneked ez által kellene szolgálnom.

Te-

hőszabíttatot énnekem: lakoztam
az Kêdar nemfzetsegnec satori kô-
zôt, sôc ideig lakot az én lelkem az
bêkesêgnec ellensegivel. Kicsoda
ád ennekem szárnyat, hogy el re-
pûllyec es meg nyugodgyam mint
az Galamb? Nincsen soha nagyob
gyönyôrôseg mint az Urral lenni.
Es nincsen kívánságosb job, mint
az Istenhez ragaszkodni. Adgyad
Vram énekem, hogy miglen ez
romlando testben nyomorgoc, csac
egyedül te hozzád ragaszkodhaf-
sam, mint irvan vagon: Az ki az
Vrhoz ragaszkodic, az olyan lê-
leceggyszûl ô véle. Nyuicsad Vram
énnekem az figyelmetes gondolko-
dasnac szárnyát, melyben fel ôl-
tôzven, oda fel te hozzád repûlhes-
sec. Es mivel hogy minden nem io
természeti szerint ala fiet, tarcsad
Uram az én elmém, hogy amaz
kárhozatos setétsegnec mely seges
vôlgyeben neessêc: sem pedig ez
földnec szomorú arnyeka te tüled
Igassagnac finyes Napjatul el ne
szakasz, avagy amaz lelki setétse-
V nec

nec homalios felyhői az te Isteni
titkaidnac nézefetűl el ne ellenzéc.
Annakokaert felfele fietec az béke-
segnec tőkélletes örômêre, es amaz
gyönyörôseges estilzta vilagossagra.
Tarcsad Vram az te szent kezeid-
ben az én szivemet, mert te nálad
nelkűl nem mehet te hozzád. Oda
fietec, holott tőkélletes békefeg ural-
kodic, es batorfagos csendesseg tün-
dőklic. Tarcsad es igazgassad az én
lelkemet, es vid fel ôtet az te szent
akaratom szzerint, hogy az te vezér-
lesedből felmeheffen abban az ôi ôk-
kê valo megelégitis nec gazdag or-
szagaban, holot az igazsagnac lelki
eledelével legelteted örökke az
Izraelt: hogy ot am bator csac eles
gondolkodásával részesűllyôn te
benned örökke állando, véghetet-
len es mindeneket igazgato bölcsé-
ségben. De oh Vram az én te hoz-
zad fietô lelkem nec imé mely foc
ellene fenekedô ellenséghi vadnac.
Te Vram fenyics meg ôket, hogy
szűnnyenec el éntűlem. Veszteg-
lyen maganac az én lelkem, min-
dene-

de neket hadgyon hátra, és minde-
neket tavaszraffon el magától, és
iasson te hozzád, és függesse te
read mindeneknec egyedül való te-
remptôjere az ô igaz hitinec sze-
meit, téged ahitozzon, te rulad
gondolkodgyon; téged vífellyen
mindenkor szemei elôt, és téged
igaz, véghetetlen és ôrôkke meg-
maradando jószágot forgasson szíve-
ben. Sokac végezetre az kegyes
és idvôssféges gondolkodafoc, me-
lyekkel az buzgó lélec te neked
csudalatoskeppen az ôrôc életre le-
geltetic, de azoc közzül eggikben
sem gyönyôrkôdic és nem nyuk-
fzic ugy meg az én lelkem, mint te
benned én Istenem, midôn egye-
dül te rulad gondolkodic és midôn
az ô tellyes emlekezetit csac te ben-
ned helyheztetí.

Vgyan azonról.

MEly sokac Vram az te Isteni
Édesffegednec szamai, mely

csudalatos illhével töltöd bé az téged szeretőknec sziveket, mely élelztő és gyönyörűséges az te szerelmed, mellyel legeltetnec az oc, az ki te nalah nélkül semmit nem keresnec, és nem gondolnac semmire vágyakozni. Bódogoc az oc, az kiknec csac te vagy egyetlen egy reményec, és az kiknec minden cselekedetec buzgo könyörges. Bódog az ki ez vilagtul el szakadot és lelkében igaz csendesléget nyert. Bódog az ki mind ejel és nappal ferényen és diadalmaffon vigyáz, hogy még it ez romlando testben meg kosto hassa az te jó voltodnac édes izű fengéiet. Kérlec Vram tégedet amaz te idvőffeg ado mély febeidért, melyeket szenvedel az kereszt fán az mi valtsagunkert, melyekből folyt ki amaz drágalatos vér, ki által bűneinkből megmosogattattunc: Sebesics meg Vram ez én szegény bűnös lelkemet, az kiert még amaz keferű halálnac kinnyátis fel venni méltoztat-tal. Sebesics meg az te erős szerel-med-

mednec tűzes és által járó nyilaival.
 Mert az Istennek igije élő, hatal-
 mas, és minden két élő fegyverrel
 hathatob. Te választot nyl, és éles
 ōr: az ki az emberi szíűnec kemé-
 ny páisat az te hathatóságoddal al-
 tal járod, hasogasd meg az én szí-
 vemet az te szerelmednec sebhétő
 fegyverével, hogy mondhasa te
 neked az én lelkem: meg sebesített-
 tem az te szeretetedtől, ugylanyra
 hogy az te szerelmednec raitam
 szörzöt sebeiből, follyanac bűvön
 éiuel, nappal az kőnyhullatafoc. Il-
 lested kérlec Vram, illested az én
 kemény meg átalkodot elmémet
 az te jo kedvednec hegyes tőrével,
 és indics meg az kőnyhullatafnac
 bűféges árjait én bennem, és vál-
 toztasd folyo kut fejekke az én
 szemeimet, hogy az nagy buzgo-
 lágnac miatta sirjac, éiuel és mind
 nappal, kívánvan az te ékefféged-
 nec látatát és az életben nem vé-
 ven addig semmi vigasztalást, vala-
 meddig tégedet mint gyönyöröse-
 ges és szerelmes Igyelemet én V-

ramat és én Istenemet amaz meny-
 nyei dicsőséges ágyas-házban mélt-
 toztassam meg látni: hogy ot meg
 látvan az te dicsőséges, csudálatos
 és minden gyönyörűséggel tellyes
 szép orczádat, azokkal egyyűt az
 kiket magadnac választottal, imád-
 gyam leborulván az te Isteni felsé-
 gedet, és ot végre amaz örökké
 valo vigaságnac ki mondhatatlan
 menyői örömmével bé telvén az té-
 ged szeretőkkel ekkeppen szenge-
 dezzec: Imé az kit áhitoztam, im-
 már látom, az kit reméllettem, im-
 már meg fogtam, az kit kívántam,
 imár ennymé töttem. Mert az-
 zal egyyefűltem az egekben, az kit
 ez földön nyomorúságomban, min-
 den tellyes erőmből szerettem, tel-
 lyes szeretetemmél hozzam szori-
 tottam, és kihez tellyes indulatom-
 mal ragaszkodtam: ötet dicsírem,
 aldóm és imádom. Ki él és ural-
 kodic egy bizony Isten mind örök-
 kón örökke. A M E N.

*Az Isteni Szeretetnek buz-
góságáról.*

Szeretlek tégedet én Istenem, és
mindenkoron inkább inkább ki-
vánlac szeretni: mert te bizonyara
minden szin méznel édessebb vagy,
minden drága szép gyenge eledel-
nel éltetőb, és minden világossá-
gnal finyessebb és tisztáb. Annako-
kaert minden féle aránynál, ezüst-
nél es drága kőnél kedvessebb vagy
én nálam. Mert vissza te czic Vram
énnekem ez életnek minden csele-
kedeti az te gyönyörűségedre való
képest, és meg utáltam ez világ-
hi dolgokat az te szentfeges házadnac
finyes dicsőségejert, mellyet tellyes
fziüből szeretec. Oh kegyelemnek
mindenkor griedező tűze, ki soha
sebes égésében meg nem hívad!
Oh mindenkor tőkélletessen buz-
go szent szerelem, ki soha kegyesse-
gében meg nem hűl! Gyulazd fel
az én elmémet, gyulazd fel minden
belső részeimet, hogy szeresselec-

tegedet mindeneftül. Szeretlec Vram tegedet, mivel hogy eleb fzerrettel te engemet. De hol talállyac olyan szokat, melyekkel az te én hozzám való nagy ízereteted nec jeleit ki beszéllyem, és az te számtalan fóc jó teteményedet, kikkel eleitül fogva engemet meg látogat-tal? az te teremtesed nec jó teteménye után tudni illic, midôn engemet kezdetben semmiből az te képedre és hasonlatosságodra terem-tettel, fellyeb valová és méltoságossabbá tévén minden állatoknál, az mellyeket teremtetel, es az te orczádnac vilagosságával fel ékesítvén, kivel az én szívemet, mint egy finyes nappal fel virraztottad, hogy mind az érzékenység nélkülválo s mind pedig az erzékeny ok-talan állatoktól meg kôlômbôztet-nel engemet, és csac egy kevessebbétôttel kissébbé engemet az Angyaloknál. Ennekfelette naponként az te nagy jó tetemenyid nec kivalkeppé-válo aiandékával szûntelenül tartottal, taplaltal: es mint egy

egy gyenge csecsemő fiadat az te
Isteni vigasztalásodnac emlőjével
legeltetted és erőfjéttel engemet. Es
hogy te neked szolgálnék minden
tehetőségemmel, mindeneket vala-
mellyeket teremtetted az én birto-
kom aláadtál.

*Hogy az Isteni édesség min-
den ez világi jelen-va-
ló keserűséget meg-
gyôz.*

EZec amaz nagy io teleményec
Vram, oh mindente szentidnec
megszentelő erős Istene, melyek-
kel bé töltöd az te éhező fiadnac
szûkfegeket: Mivel Uram csac te
vagy alhatatos reménsege az kétel-
kedesnec háboruiban tantorgok-
nac, és az el hagyattaknac meg ele-
venítő vigasztalóioc, te vagy az
gyôző delmeseknek erős reménse-
geknek el készítettet dicső koroná-
ja. Te vagy az éhezőknek örökke

való elégsége. Te vagy amaz örök
meg változhatatlan vigasztalás, ki
csak azokkal közlődt tennen maga-
dat, az kic ez világnac vigasztalo
beszedet meg utálvan, te hozzád
igaz vigasztalásnac kut fejehez fo-
lyamodnac. Mert az kic it nálad
nelkül vigasztaltatnac, nem mél-
toc Vram azoc az te vigasztalásod-
ra. De az kic it gyödrődtetnec,
azoc te tüled vigasztaltatnac, es az
kic nyomorúság szenvedéssel kefer-
gettetnec, azoc részec az te vi-
gasztalásodban; mert senki nem
veheti el mind az két életben az vi-
gasztalást, nem is lehet hogy valaki
mind ez életben-í-mind pedig az
másikban örölyön de szűkseg hogy
el veszesse edgyiket, az ki az máli-
kat akarja követni és birni. Mind
ezektől gondolkodom oh Vram,
én vigasztalásomnac örvendetes vi-
lága, nem akarja be venni az én lel-
kem ez világnac biztato vigasztal-
lást, hogy méltó legyen amaz ör-
ökke-való vigasztalásnac gyönyör-
rőlés beszedénec halgatására :
mert

mert helyes és illendô dolog hogy minden valaki te kivûled más vigasztalat keres magánac, az olyan elszakadgyon tetûled. Es kérlek tégedet oh tő kélletes igazság te általad ne engedgyed énnekem te kivûled magamat hejában - való vigasztalással biztatnom. De adgyad Vram , hogy mindenec legyenec keferûc énnekem, hogy csak te egyedül légy édességes az én lelkem - nec , kivagy meg bôcsülhetetlen édesség , ki által minden keferôség édes izûvé változic. Mert az te édessôged tôte szét Istvānac gyönyôrôségesse amaz ô rea szórt kôvek - nec záporát. Az te édes voltod tôte kívánatos izûve szent Lôrincz nec az sebestûznél forro rostélt. Az te Isteni édességedtül illetet - vén futnac vala nagy örömmel az Apóstoloc , midôn az te szent nevedert bôzfúágot szenvedné nec. Örvendezessel es nagy batorfággal mégyen vala szent Andras az kereszt nec gyalázatos halálata , fierven az te édességes gyönyôrôseged - re.

re. Ez te Isteni édesfleged tóltótte
ugy be az szent Apostolokat, hogy
ezért edgyic az kereszt fára-valo
fel feszítést választaná magánac,
az másik pedig az éles fegyver alá
haitani fejet nem iszonyodnéc. Ez
dragalatos édesflegért adá szent Ber-
talan az ő tulajdon testenec bőrét.
Ez drága édesflegnec csac kissebbic
fengejét kostolta vala meg szent
Peter, de megis ez vilagiakrúl te-
lyességgel elfeletkezvén, mint egy
részeg így kiált vala, mondvan:
Vram io minekûnc it lennûnc, ke-
szicsûnc három hailekot, it lakoz-
zunc, téged szemlellyûnc, mert
semminelkül nem szûkôlkôdûnc.
Légyen elég Vram minekûnc tége-
detlatnunc, elég Vram minekûnc
tégedetlatnunc, elég illyen nagy
édesfleggel meg elegítettûnc. Ez
szent Isteni édesflegnec csac egy
csep reszecskeiet kostolta vala
meg, es megis ez vilagnac minden
gyönyörôségét meg utalta vala.
Vallions mit itilsz hogy szollot
volna, hogy ha amaz Isteni édes-
fleg-

segnec ki mondhatatlan soksaga
meg kostolta volna, mellyet elrei-
tet az Vraz ôtet szerezôknec? Ez
szent édesseget kostolta vala meg
amaz Istennek kedve szerezint valo
firfiujais, az ki így int mindeneket:
Kóstholyatoc es lássatoc meg mely
gyônyórôseges légyen az Vr. Mert
ez Vram Isten amaz mi nagy fô
boldogságunc, mellyet te túled
nekünc aiandékozni várunc: me-
lyert Uram vitezkedûnc szûntele-
nûl teneked, melyert Vram ôlet-
tetûnc egész napon teneked, hogy
az te életedben ellyûnc te neked
ôrôkke.

LI. PSALMUS.

HAborufâga David Kiralynac egy-
koron nagy vala, mikor bûnerûl
Nathan Propheta meg feddette vala, ke-
serves szível sirvan Istennek így kônyô-
rôg vala:

Atya Vr Isten kônyôrôly raitam te
nagy io voltodert, soc bûneimet bocsa sd
meg

meg nekem irgalmassagodert, ne hadgy
Vr Isten kérlec el vesznem az te szent ne-
vedert.

Rut vagyoc Vram soc bűneimmel,
mind ez világ előtt, de meg ennélis én ru-
tab vagyoc Istenséged előtt, mert fellyül
halladt én alnakságom az en fejem fe-
lét.

Szent Templomodot meg széplősi-
tém es megferteztetém paraznaságban es
gyilkosságban én magamat eitém, szemeid
előt soha Vr Isten el nem reitezhe-
zém.

Ime Vr ISTE N mind talpig va-
gyoc az bűnben előtted, mint tiszta vér-
ben be főrtóztatven úgy alloc előtted,
mint az nyár level én úgy reszketec fél-
temben előtted.

Anyám mikoron az ő méheben en-
gemet fogada, nagy siralommal es fai-
dalommal ez vilagra hozta, bűnben fogad-
da rula reamís az bűn el árada.

Nincs hova lennem nincs hova fog-
nom el veszet fejemet, felü rettegi el bu-
sult lelkem az en Istenemet, vallions mi-
koron mossa el rulam az én bűnei-
met.

Im eleiben tamasztom neki az én bűneimet, lassa ő maga az én szent Atyam halálos sebemet, kösse be nekem orvosságával keserves szívemet.

Indicsón erre teged Vr Isten igaz fogadasod, Iacob Atyankra szállot Isteni óróc aldomasod, hogy dicsírtesséc most es órókkè szent irgalmassagod.

Mely igen tiszta lennec Vr Isten ha meg mosogatnal, bizony az napnal, holdnal, csillagnal, szébb lennéc az honal, senki nalammal fejerb nem lenne ha meg tisztítanal.

Rulad Vr ISTEN ily feledékeny többé én nem lennéc, kegyelmes Atyam ha te kedvedben ez után lehetnéc, io példad adó az bűnösöknek kedves szolgálennéc.

Eörömet nekem mikor mondanál es megvigasztalnal, es kegyelmedben hogy ha mind végig engem megtartanal, oly nagy fel szoval szép dicsírtet en tülem hallanal.

Hogy ha kívannad aldozatomat, minden jószágomat, meg nem tartanám em kimilleném tûled en marhámat, de tudom Vram hogy csac kívanod igaz t vallasomat.

Halgasd meg azért fohaszkodását
 az te híveidnec, kic most én velem sir-
 van, ohaitvan egyyút kônyôrôgnec, ha-
 talmat venni ne hadgy mi raitunc az mi
 bûneinknec.

Végezd el Vram magas kô falat az
 te egy-hazadnac, adgyad kezekhez mar
 az országot áldot fiaidnac, bizodalom-
 mal nagy reménsséggel kit régulta vár-
 nac.

Szent David Kiraly az ô szíveben
 így kônyôrôg vala, az Isten elôt mikor
 bûnerül vallast teszen vala, ötven eggye-
 dic dicsiretiben ezt bé írta vala.

Vége.

EOTE-

EOTEODIC
ELMELKEDES
MELYBEN

*Az igaz penitencia tartására-valo fel-
serkentő intés, egy-nebany szép vi-
gasztaló könyörgésekkel egye-
temben foglaltatnac bé*

*Amaz bűnnec nehez terhe alatt
nyögő lelkeket az penitenciara te-
ritő figyelmetes gondolkodas, me-
lyben mint egy világos tükörben
szeműnc eleiben függészteric a-
maz utolsó rettenetes itélet
napia, es az örök karho-
zatnac sanyaru
kinnya.*

H*ember gondold meg véget
minden te dolgaiddnac : es
mikeppen allasz az szam adásra
X 3 elei-*

eleiben amaz mindeneket cselekedeti szerint meg itilò Bironac, kinek szemei elòt nincsen elreitven sohol semmi titkos dolog: kît meg nem engesztelhet nec semmi kedveskedò aiandekoc, es ki senki nec maga mentsegét be nem veszi: de az mi igaz arrul teszen itiletet. Oh te balgatag nyavalias bûnös ember! ki csac az haragús ember nec tekintetitulús iszonyodol, mit felelsz tehát az te veled perben szállot Isten nec, ki jól tudgya alnacsagat szived nec? Hogy nem viselsz szorgalmatos gondot az itilei napjarul, holot senki magat szoszollo alial nem olta!mazhattya es nem mentegetheti, de személy szerint minden elegendendô terbe leszen ò maganac? Anako-

nakokaert mindennec job mostan
magat az büntül meg tisztogani,
es benne az vétkekre rohant in-
dulatokat meg foitari, hogy nem
mint jövendőre hallogatni. Mert
bizonyara magunc csallyuc meg
magunkat amaz mi éktelen szere-
tetünckel, mellyet az mi testeinkhez
mutatunc.

Amaz örök karhozatnac sebes
tüze, nem egyebet hanem az te
utálatos bűneidnec szennyét kohol-
lya te benned. Mert valamen-
nyvel inkább mostan kedvesz ma-
gadnac, es az te testednec kíván-
sagi utan iarsz, annyval inkább
kegyetlenebbül szenveded ez utan
az pokolnac szomorú kínnyat, es
báthatobba tészed te raitad amaz
örökke langozó tűznec erejét: Mert

az mely bûnôket cselekedic ember, ugyan azoknac szörnyû büntetését vonnya fejére. Némellyec az ô mordságoknac tüzes langjaval éggettetnec, némellyec pedig az ô tor-kosságochnac rettenetes éhséggel és szomjusággal gyödröttetnec. Ot az bujalkodoc és ezvilaghi gyönyörö-ségben be merültec, langal csepe-gô szurkokban fízettetnec, és bûdös kénkôvel füstölgô toban foróztetnec, az irigyec pedig, mint amaz dihôs ebec az ô kinnyoknac miatta ordi-tanac.

Egy féle vétéc sem leszen, kit az ô tulajdon büntetése nem követne. Ot az fel-fualkodot kevélyec gyal-a-zatos szégyen valással pirongattat-nac: es amaz telhetetlen fôsvényes nyomoruságos szükséggel szorongat-tanac.

tatnac. Ot egy oraban nehezéb
büntetes leszen, hogy nem it szaz
esztendeig valo keserves pœniten-
cia tartas. Ot az karhozaiban fet-
rengőknek semmi nyugodalmoc es
semmi vigasztalasc nem talaltat-
hatic. De it neha meg szünhe-
tunc az mi szivünkbeli keserüsé-
ginktül, és legeltetheiunc az mi fe-
lebaratincnac vigasztalo beszéditül.
Nosza annakokaert légy szorgal-
matos, es nagy sietséggel szomo-
rodgyal meg az te bűneiden: hogy
az jövendő itiletnec napjan bator-
sagos lehes az meg diczuölt hivec-
nec seregével.

Mert akkoron az igazac alla-
nac nagy alhatatosságban azoc el-
len, az kic őket nyomorgattac es
szorongattac ez éleiben. Akkoron

le ül az itiletre, az ki mostan al-
 zatossággal az embereknek itiletet
 ala haitotta magát. Akkoron
 nagy bizodalommal örvendez az
 szegény eggiügü es az a'zatos:
 de az kevély minden felől kegyet-
 len félelemül vétetic kőrnýül. Akkor
 tezcik ki hogy bölcs volt ez vilagon,
 ki az Christufért ba'gatag és meg
 utaltatot tanult lenni. Akkoron
 kedves leszen amaz bekévelel túrt
 nyomoruság, es az hamisságnac cse-
 lekedői be dugiac szájot at. Ak-
 koron öröl minden ahitatos es töre-
 delmes szívű ember, és ellenben
 szomorkodic minden kemény es
 meg atalkodot természetű ember.
 Akkor nagyobb örömmel vigadoz
 az nyomoruság alatt sajílodot test
 hogy nem mint ha mindenkör it
 gyô-

gyönyörűségben ta'alt volna legeleést.
 Akkoron finylenec az ala valo ru-
 hac, és meg setélűnec az draga
 fris subac. Akkor dicsirendőbbec
 lesz nec az szegény meg utaltatot
 alacson cséllac, hogy nem most
 amaz aranyas karpitokkal bevont
 palotac.

Akkor többet hasznal az türes
 szenvedes, hogy sem mint it az kira-
 lyi székbé ülés. Akkoron fellyeb ma-
 gasztaltatic az eggiügű engedel-
 messég, hogy sem minden ez vilaghi
 ravasz értelmesség. Akkoron na-
 gyob örömré indittatic az jo es igaz
 lelki ismeret, hogy nem mint ez vil-
 laghi tudományért valo böczület.
 Akkoron dicsirendűb lesz en az gaz-
 dag sagnac meg veitetése, hogy sem
 mint ez földi veszendő kincs nec
 gúité-

gütése. Akkoron nagyob vigasztalást vészesz az te buzgosagos könnyörgesedért, hogy sem mint ez életben való dolyfós es fris vendégeskedésedért. Akkoron inkább örvendesz az te meg mérté eltetet vesztégléseden, hogy nem mint mostan az te meg erőztet nyelvednec bű beszélgetésén. Akkoron bõcsõssebbec lesznek az szent dolgokban való forgodasoc, hogy nem mint amaszoc frissen ki gondolt nyajas szoc. Akkoron kedvessebb lesznek az szomorúsaggal es sivalmas poenitencia-val véghez vitt élet, hogy nem mint most ez földi minden gyönyöröségben- való bé merület. Annakokaert oh ember, tanuly mostan egy kevesse szenvedni, hogy akkoron tudgy amaz leg nagyobtul meg meneked-

ni. It elsőben ved probára , mit szenvedhecz ennekutánna. Hogy ha mostan békete!enne teszen ez rövid életnek nyomoruság szenvedése , mit cselekedhetic tehát akkor veled az gehennanac olthatatlan tüze. Ime oh ember , bizonyara nem nyerheted el mind az két örömet, hogy ez világonts öröly , ez ezutan az egekben az Christussalis uralkodgyal. Hogy ha mind ez mai napig nagy gyönyörőségben es méltosagos böcsületben éltel volna , mi hasznod löt volna mind ezekben, ha imaran minden halladec nélkül meg kellene halnod? Annakokaert ime az Isteni szereteten és az ő szolgálatyan kívül minden csac héjában valóság. Az ki pedig az Istent teljes színből szereti, sem az

T

halal-

balaltul sem az kinoktul sem az
 itilettul sem pedig az pokoltul nem
 retteg, mert az ô tökéletes szerete-
 ti, batorsagos utat nyit az Istenhez.
 Az ki pedig ellenben még az bün-
 ben gyönyörködik, nem csuda hogy
 ha rézket es fél az balaltul es
 amaz itiletnec nagy napjátul. Hogy
 ha azért az Istennek szeretiti té-
 ged el nem fog az bűnnec csele-
 kedettül, am bar csac az ge-
 bennanac meg emesziô felelme
 tartoztasson meg tégedet.

Az ki pediglen az Isteni felel-
 met hátra hadgya, sokaig az joban
 meg nem maradhat, de igen ha-
 marsaggal az kegyellen ördögnec
 veszedelmes töriben akad.

Amaz

*Amaz igaz Birotul valo félelem-
rûl és az utolsó itilet nec k'rnnyûl
aïto dolgaitul vôt serkengetô
intes az penitencia
tartasra.*

MEnyben dicsôségeffen ural-
kodo seregek nec erôs és ha-
talmas kirallya , én Vram és én
Istenem , jól tudom hogy minde-
nek nec lattara az utolsó napon el
jôsz az itiletre: jól tudom hogy nem
halgacz mind ôrôkke , hanem mi-
dôn az te Isteni tekinteted elôt ele-
ven tûzec gerjedez nec , es te kôr-
nyôlôtted nagy erôs szel-vesz ta-
mad, mikor ôlô hívod az eget és az
földet, hogy az te nepeid nec igyek-
rûl tanubizonlágot tegyenec.

Ime enny foc számtalan ezer
emberec elôt nyílván valokkatétet-
nec minden én alnakfágim : enny
foc ezer Angyalok nac seregec elôt
ki nyilatkoztatnac az én cselekedé-
tim nec , gondolatim nac es beszé-
dim nec minden féle gonofági.

Mind anny itilôc eleiben alloc én igyefogyot nyavalyás , valamen-
 nyn engemet az joban meg előszte-
 nec. Anny feddôktûl dorgaltatom,
 az mennyn ennekem példat adta-
 nac az kegyes életre. Anny tanu-
 bizonfag tevôktûl sentenciazta-
 tom, mennyn engemet keresztye-
 ni oktatásokkal intettetene : es
 ônôn magokat minden Istenes
 dolgokban követni parancsol-
 ták.

Edes Vram nem tudom mit szol-
 lyac , nem gondolhatom meg mit
 felellyec. Es mikoron osztan jelen
 leszec az jóknac az gonoszoktul
 ketféle valo valasztasaban , furdal
 engemet az én lelkem ismereti ,
 gyôtôr az én szivem nec el rejtet
 titka, szorongat az fôsvényseg, va-
 dol az kevélyseg , emészti az irigy-
 seg , gerjeszt az kivanfag, izgat az
 bujafag, gyalaz az torkosság, kif-
 febbit az részegség , szaggat az ra-
 galmazas , hiteget az tisztesség ki-
 vanas, pirongat az ragadomány , el
 széleszt az vissza-vonas , haborgat
 az

az harag-tartás, el ofzlat az hailan-
 doság, el nyom az tunyafág, csa-
 logat az szin-mutatás, oftromol az
 hízeltetés, fel fualkodtat az ked-
 vesség, esztekél az patvarkodás.
 Ihon ezec az kikkel én éltem szű-
 letésemnec idejertul fogvan, kic
 utan jartam, es az kikben minden
 bizodalmanat helyheztettem. Ez
 atkozot tudomanynac gyakorlái,
 mellyet oly igé szerezec vala, immár
 üldöz nec, és az mellyeket igen di-
 csirec vala, immár szidalmanac.
 Ezec az én barátim, kikkel időmet
 töltöttem; ezec az én mesterim,
 kiknec tanítáfokra hailottam: Ezec
 az én Vraim, kiknec szolgáltam,
 az én tanácsim, kiknec szavokat
 fogadtam, az én lakotársaim, kik-
 kel egyűt laktam, az én házam-
 népei, kikkel egy értelemben vol-
 tam.

Iay énekem oh én Vram és én
 Istenem, mert az én it lakasom ig-
 en meg hoszabittatot. Iay éne-
 kem én öröc világosságom: mert
 lakoztam az Kédar nem szetlőgnec

fátoriban, foc ideig lakot az én lel-
kem az békefégnec ellenfégivel.
Isten, én segedelmemnec erôs kô-
fzála, nem találtatic te előtted csac
egy igazis az élôc kôzzûl. Az én
reménségem nincsen helyhez-
ven az embereknek fiaiban. Kiket
hogy ha irgalmaffág nélkûl itilen-
delz valions találhacze csac egy
igazatis? mert el hiszem oh én id-
vôffegem, az mit hallottam, mivel
hogy az te kônyôrôlô kegyeffeged
penitenciara hit engemet; és szén-
gedeznec szivemben az te dragala-
tos ajakidnac éltetô beszede: Senki
nem jôhet én hozzám, hanem ha az
én Atyám ki engemet el bocsatot,
vonándgya ôtet.

Annakokáert tellyes szivemnek
belfô részeibôl, és elmémnek min-
den fel buzdukt indulatibol, kérlec
tégedet oh menyei szerelmes szent
Atyám, az te szent Fiaddal és az
vizafztalo szent Lélekkel egyetem-
ben, hogy fordics igyekezetemet
te utánad, és én te utánad futoc,
az te édefféges kenetnedec draga
illattyaert.

**Az meg-halásnac bizonyos voltarul
és ennec orájanac bizontalan-
garul vött fel ébreziõ in-
tés az peniten-
ciara.**

I Gen nagy gyorsasággal el hunyic az te
szemed az halál által oh ember ez vi-
lagon, kérlec annakokaert, tekincs meg
mikeppen legyen az te ügyed. Ihon az
ember ha ma vagyon, holnap el mulic,
midõn pedig el szakad az emberec szemec
elõl, csac nagy hamar ki esic elmejek-
bõlõs. Oh embereknek ilyen igen meg atal-
kodot vakmerõ kemeny szívûc, és maga
gondolatlan balgatag elméjec, kic csac
ez jelen valokrul gondolkodnac, és az
jövendõkrul nem szorgalmazkodnac.
Vgy kellene tennen magadat oh ember
minden cselekedetedben és gondolkoda-
sidban viselned, mint ha mindgyarast
meg kellene halnod. Ha jo lelki ismeret-
tül viseltetnel, az halatul igen sokat nem
félnel. Iob volna az bûnt tavosztatni,
hogy nem mint az halált kerûlni. Mert

hogy ha ma nem vagy el készűlvén, holnap mikeppen lebecz? Az holnap nap igen bizonytalan, és kitudgya, ha fel virradcze az holnap napra, avagy nem. Mit hasznal ez világban-valo hoszu életűnc, midőn ily kevesset jobbulunc? Iam az hoszu élet nem mindenkor nyuit jobbulast, de gyakorta csac az bűnnec gyujti és sokasittya számát. Vaiha elhetnel am bar csac egy napot Istennec kedvre ez világon. Sokan számlallyac az megterésnec esztendejet, de kevesfen éric az meg jobbulasnac idejét. Hogy ha meg halni rettenetesség, ne talamtan sokaig elni nagyob veszedelmesség.

Bodog az ki az ő kimulásanac orajat mindenkor szeméi elöt viseli, és az halálra minden nap magát el készíti. Halattal valaha meg-halo embert, gondold meg hogy te is ugyá azon utra megy. Mikor reggel vagyon, ugy tarcsad mint ha az estvenec idejet nem érned. Es estve liven, az reggelt ne mereszellyed magadnac igirni. Mindenkoron annakokaert készen légy: és ugy ély, hogy soha tégedet az halál készűletlen ne talallyon. Ime sokac hirtelen es nagy véletlen mulnac ki ez
 arnyic

aranyéc világbol, mert oly oraban jû el az embernek Fia, melyben nem reméllenenc. Mikor amaz te utolsó orad el jövend, akkor készdesz sokkal kôlômben érteni az te elmult életed felôl, és szomoruan bankodol, hogy ily tunya és kedvetlen voltál arrul-valo gondviselésedben.

Oh Vr Isten mely bodog és eszes ember az ki mostan olyan igyekezc lenni ez életben, az minemô kíván talaltatni az halalban, mert nagy bizodalommal készíti magát az bodog ki mulasra, ez vilâgnac tôkelletessenvalo meg utálása, buzgo kívánsaga az jósgos cselekedeteknec éppûléseben, az fenyítiknec szereteti, az penitencianac munkalkodása, az engedelmisségnek kész volta, magánac meg tagadása, és minden féle nyomorusagnac az Christusnac szeretetiért békevel valo eltûrése, szenvedése ôtet meg batorította és meg vigasztallya. Sor jo cselekedeteket viheczen végben miglen egészséges testel vagy, de elerôtelenedven az betegségûl, nem tudom ha vihecze valamit avagy nem. Ne hallogassad jövendôre az te meg terésedet: mert hamarêb hogy nem te itilned be telnec az te életednek folyási, és még nevednek emlékezetûs ki tôrôltetic az emberek között. Hogy

ha ez életben nem viselhecz szorgalmas
gondot te magadról, miképpen viselhecz ez
után, holot nem adatic idő az penitencia tar-
tasra. Mostan oh bizanyara amaz dragálatos
idő, de jaj ime mely kevesre bôcsiüllôd az me-
lyben meg kereshetned az te ôrôc életednek
drága kincset. El jô el hidgyed az idő, mi-
koron tellyes szívedből kívannal egy napot
avagy egy órát az te életednek meg jobbításá-
ra, de nem tudom, nyerheted-e meg avagy
nem.

Nosza szerelmese gondold meg mine-
mô nagy veszedelemtiül szabadithatod meg
tennen magadat, es minemô iszonyu fele-
lemtiül mentheted meg lelkedet, ha minden-
kor kész leszesz es gyanos az halálnac erôs
bay viadallyanac el készdesere. Igyeke-
zel mostan úgy élni, hogy az te halalodnac
orajan inkább örülhes, hogy sem mint félhes.
Tanuly mostan ez vilagnac meg halni, hogy
készdggy akkoron az Christusnac élni. Tanuly
mostan mindeneket meg utalni, hogy ak-
koron nyillyec szabados ut az Christushoz
sietni. Sanyargasd mostan az te testedet az
penitencia tartas által, hogy akkor erôs le-
hes alhatatos bizodalommal.

Oh te balgataz ember, miért igirsz ma-
gad.

gadnac hosszú életet holot nem érheted it bator-
sagossan csak egy napodnak is estvejét ?
Ihon mely sokan csalatkoztanak meg , és
mely sokan véletlenül értek végeket . Me-
nyiszér hallottad az hír-mondoktul : Ez
fegyver altaleset el , amaz vízi veszedelem-
mel , és magas helyről le tantorodván nya-
kat szegte ki , amaz pedig részeg segeben fu-
lat meg . Némelynec tűz , némelynec fegy-
ver , némelynec dögh halál , némelynec szá-
bolatlan fajtalanfag érte végeket . Es ek-
keppen mindennec vége halál , és az ember-
nec elete , mint amaz arnyec nagy birtelen-
seggel el mulic .

Kövessd el annakokaert , kövessd el azokat
mostan ok szerelmeseim , az mellyeket it el
követhecz , mert nem tudod mikor történi
halálad , nem tudod miczoda következze te
read ki mulasod utan . Mig időd vagyon
hozza , gyűics örökké állando gazdagságot
magadnac . az te idvösszegeden kívül ne szor-
galmatoskodgyal semmiben , hanem azokrul
mellyec az istené io eleve visely gondot .
Szerefsz mostan magadnac barátokat , az
szegeny szűkölködőket segítven , az nyo-
morultakat gyamolitvan , hogy mikoron meg
fogyatkozol ez életben , be fogadgyanac ezec
tége-

zégedet amax örôkke valo hailékban. Tarcs akkeppen tennen magadat , mint egy jôvevény es buidoso ez földön, az kire nem tartoznac ez vilaghi kereset örökséget. Tarcs tisztan es Istenhez fel emelven az te szivedet , mert nincsen it maradando varasod. Az te naponként- valo kônyörgésidet , és szemeidból ki csordult kônyhullással tôt fohaszkodasodat oda fel igazgassad, hogy ki mulasod utan az te lelked , az menyei Vrhoz nagy boldogul fel meheffen az egekben.

Az ember nec nyavalias es romlot voltarul.

EN nyavalias ember , valions mikor eggyezhet az én egyenetlenségem az Isteni egyenességgel? Te Vram az igazságot szerezted, én az hejaban valófságot: Te az tisztaságot , én az tisztatalaniságot követem. Te oh Vram Isten jó vagy , én pediglen gonosz: Te kegyes, én kegyetlen: Te szent, én elvete-

vetemedet: Te igaz, én hazug: Te vilafagosság, en íetetség: Te élet, én halál: Te orvos én beteg: Te ôrôm, én szomorúság: Te tôkelletes igazság, én minden el mulo hiúság, az mikeppen minden élô ember.

Iay annakokaert oh en kegyes Teremtôm mit szollyac? halgas meg mindeneknec bôcsen forma-loia. Az te teremtet allatod vagyoc, ezennel meg haloc. Az te alkotmanyod vagyoc, ezennel semmi-vé tettetem. Te csinalmányod vagyoc. Az te kezeid készittenec és formaltanac Vram engemet, azoc az szent kezec mondom, az mellyec az ízegekkel által lyuggat-tattanac. Oh Vram az te kezeid-nec munkajat ne utald meg, az te ke-zeidnec sebeit tekincs meg. Ime V-rã Isten az te fzen tenyedre fel me-czettel engemet. Olvasd el azt az irast, és ad meg az én lelkemnec idvôsseget. Ime en te teremtet al-latod, te hozzád fohazkodom, te vagy az Teremtô, uyics meg enge-met. Ime en te alkotmanyod te

Z hoz-

hozzad kialtoc. Elet vagy, eleve-
nyics meg engemet. Ihon en te ke-
zeidnec csinalmánya te read nézec.
Mindeneknec szerzőie vagy, épics
fel engemet. Légy kegyelmes V-
ram ennekem, mert telyességgel el-
fogytanac az en napjaim.

Micsoda az ember, hogy szol-
hasson az ò Teremtò Vraival Istene-
vel? Kedvesz Vram nekem teveled
szollonac. Bocsas meg az te szol-
gadnac, ki merészel szolni ilyen
nagy hatalmu Vrral. Az szûkseg-
nec mincsen szabot törvénye. Az
faidalom kenyszerit engemet szolla-
ni, az nyomorúság, mellyet szenved-
dec, izgat engemet fel kialtani. Be-
teg vagyoc, az Orvoshoz kialtoc:
Vilagtalan vagyoc, az vilagossá-
gra sietec: megholtam, az életet ahi-
rozom. Te vagy az igaz Orvos, te
vagy az vilagosság, te vagy az élet
oh Nazaretbeli Vr Iesus. Kôn-
yörôly én raitam Davidnac Fia, kôn-
yörôly én raitam irgalmasságnac
élô kut feie. Halgasd meg az bete-
get, ki te hozzád kialt. Te igaz vi-
lagos-

lagosság, ki en előttem mégylô, tekincs az te vakfagban nyomorgo szegenyedre, nyuics neki az te kezeder, hogy meheffen te hozzad, es lasson vilagossagot az te vilagossagodban. Elô élet, vid életre az te halottodat.

Iay ennekem Vram, kedvez ennekem Vram. En senyvet dôg, fergeknec eledele, meg vesztet edeny, nyomorufagnac tengere. Micsoda vagyoc én, ki szolloc te ved. Iay Vram ennekem, kedvesz Vram ennekem. En szegény boldogtalan ember. Aszonyiallattul szûletet ember tudni illic, rövid életô, es soc nyomorufaggal megterheltet: az ember, mondom, ki hasonlatos lôt az hejaban-valóság-hoz, ki az oktalan allatokkal egyben vettetven, imár hasonlova lôt azokhoz. Micsoda vagyoc viszontagen? melyseges setétség, nyavaliás por hamu, haragnac fia, boszusagra készitet edeny, tisztatalansagban szûlettet, nyomorufagban szabalt, és rettegtetô halálra rendeltet.

Iay én szegény nyavalias, micsoda vagyoc? es jai micsoda leszec? rothatfagnac sepreje, utalato fagnac edénye, vac, szûkôlkôdô, meztelen és szamtalan soc szûkfegec alata szittatot, nyavalias és halandio, ki nem tudgya az ô bejövetelet es ki menetelet: kinec az ô napi elmulnac mint az arnyéc, kinec élete mint amaz czakan fenlô holdnac arnyeka semmive leszén, mint az fánac gyenge virága, ki nagy hamar saggal elhírvad, most szépen uyl, és igen hirtelen megfárad.

Az én életem mondom, romlando élet, fenyvedô élet, oly élet, az ki mentül inkább nevededic, annal inkább alab aláb szál: menyvel inkább eléb eléb megyen, annal inkább halálához közelget. Arnyékhoz hasonlo csald élet, ki rakva az halnac veszedelmes tőrivel. Most ôr ôlôc, mindgyart szomorkodom: most épseges erőmben vagyoc, imar betegeskedem, mostan élec, imar meg haloc. Mostan bodog
alla-

allapotban gyönyörködöm, imár nyomorúsagra jutoc, most nevetec, imár síroc. Mindenec annyira alaja vettettec az változásnac, hogy semmi az ô állapottyaban csac egy oraigis meg nem marad.

Innet félelem, innet retteges, innet éhség, innet szomjúság, innet hőség, innet hidegség, innet betegség, innet faidalom borit el minket, mellyeket követi amaz szörnyű halál, az ki ezerfeleképpen naponként véletlenül ragadozza az nyavalias emberi nemzeter.

Kit hideglelessel sanyargat, kit faidalommal kinez, kit éhséggel faraszt, kit szomjúsaggal epeízt, kit vízben ól, kit tórtben foit meg, kit tűzzel emeszt meg, kit fene vadaknac kegyetlen fogaival szaggatat el. Ezt éles fegyverre hannya, amazt pedig méreggel itattya, es némellyeknek hirtelen riadással fogyattya el nyomorult életeket. Es mind ezec felet nyavaliasab dolog: hogy midôn semmi nincsen bizonyosab az halálnal, megis nem

tudgya az ember az ô életenec vé-
get. Es midôn ô magat allani itili,
hirtelen le dül, és el vész minden
reménfêge. Mert nem tudgya
az ember holot, mikoron, és mi-
keppen mulic ki ez világbol : de
mind azonaltal bizonyos dolog az,
hogy neki meg kellyen halni.

Ihon Vram minemô nyomorufa-
gos az ember nec élete, melyben
élec, még sem félec: minemô izor-
nyü keferûség, mellyet szenvedec,
még sem bankodom, és nem ki-
altoc te hozza. Kialtoc Vram,
és vallast teszec te előtted az én
ala-valo voltomrul. Segély meg
engemet oh én erőflegem, ki által
könnyebbittetem, erőfics meg én
segitôm, ki által éltettetem, jôvel
igaz világosság, ki altallátoc, vir-
radgy fel én dicsôflegem, ki al-
tal ôrvendec, jelennyél meg én
életem, ki által élec, oh én Vram
és én Istenem.

Men-

*Mennyi keserűséggel legyen
meg elegitven ez vilaghi
életűnc.*

I Gen meg unatkoztam oh Vram én ez vilaghi életűl, és ennek nyomorúságos bujdosásitúl. Ez élet, nyavalias élet, veszendő élet, bizonytalan élet, munkas élet, tisztatalan élet, ez élet minden gonosz sagnac aszonya, kevélyeknek kaulusza, faidalmoknak és vétkeknek barlangia, mely méltan nem mondathatic életnek de hálálnac, az kiben minden szempillantásban körülmb körülmb féle változásoknac es dögleletes betegségeknek veszedelmes nemei által halton-halunc.

Avagy pedig az mi ez világon való életűnket, mondhattyuke méltan életnek? mellyet rut mérges fakadékok izgatnac, faidalmoc erőtelenitenec, gyularzo betegségek szaraztanac, élterő égh dögösit, az étel meg puffaszt, az éhség szaggat, az vigaság ingerel, az szomorúság emeszt, az szorgalmátosság szorongat, az gazdagság fel fualkodtat, az szégyenség le nyom, az ifiúság fel emel, az

vénység leborgaszt, és az finlò betegség
kegyetlenül sailodtat.

Es mind ezec utan amaz òldòklò halál
érkezik, és ez osztan ez nyavalias élet-
nec minden testigyònyòròségenc ugy ve-
gèt veti, hogy midòn meg szûnnec, mint
ha soha nem voltac volna. Ez halálos
élet: jollehet soc kòlòmb kòlòmb féle ke-
serûsegekkel elegittet: de mégis ime iay
mely sokakat hiteget es csal meg az ò
gonoz gyònyòròsfigi es tòkellen igireti
altal. Ez holot természetì szerint oly
csalard és keserû méreggel rakva legyen,
hogy még az òtet kòvetòknec és szeretòk-
nec se legyen el titkolvan mindazon által
mégis az eszteleneknec számtalan bal-
gatag sokasagat az ò aranyas pohara-
val, mely kezében vagyon, itattya es te-
lyeffeggel reszeggeteszi. Bodogoc de rit-
kac az ollyatenoc, kic ennec tarsasagat
meg veti, és az ò szem feny vesztò óró-
met meg utallyac, hogy ez csalard hitege-
tòvel egyetemben ók is az óróc veszed-
lemre menni ne kenszeritteffenec.

*Mikeppen sirattya az ó nyava ias
sorsát, az kegyességtől fel buz-
dult lélec, meg ismervén
az Istennec harag-
ját az ó bünej
ellen.*

IAy ennekem nyavalyásnac, mi-
koron el jövend amaz utolsó iti-
letnec rettenetes napja, és fel nyt-
tatnac az lelki ismereteknec köny-
vei, mikoron ezt hallom én felô-
lem: Ihon az ember, és minden ô
cselekedeti. Mit cselekedgyem ak-
koron oh én Uram es en Istenem,
mikoron az egec ki nyilatkoztat-
tyac az én alnakságimat, és én el-
lenem fel tamad az föld? Ime sem-
mit nem felelhetec, de le haitot fő-
vel el pirulvan, nagy rettegeffel ál-
loc te előtted.

Iay ennekem szegény nyava-
liasnac mit mondgyac? Kialtoc te
hozzad én Vram és én Istenem.
De hogy ha kialtoc nem csendes-
sednec meg az én faldalmim, és ha

veszteglegc keserves keserűséggel
 gyôtrôdtetem belfô részeimben.
 Tégy szomorú siralmat oh én lel-
 kem, mint egy ôszvegy az te fel-
 serdült viragzó idejednec ferjeért,
 sírással, rivással keseregi oh nya-
 valias, mivel hogy elhagyott tege-
 det az te Iegyessed az Vr Iesus
 Christus. Oh te mindenható Isten-
 nec fel indult haragja ne szaly éa
 ream, mert nem viselhetlec el tege-
 det, bizonyara nincsen az én egész
 testemben, az mely el szenvedhet-
 ne tegedet, De sôt inkább kônyó-
 róly én raitam hogy kesésgben ne
 essem, de fel ébredven pihenest ve-
 gyec. Hogy ha én vétkeztem,
 mellyert engemet el karhóztacz, te
 nem feleltetted el, az honnet enge-
 met idvôzíthec.

Te Vram Isten nem akarod az
 bûnôsôknec halalokat, és nem
 gyônyôrkôdôl az halakra jutottak-
 nac veszedelmeken, de sôt hogy az
 meg holtac élne nec, te meg holtal,
 és az te szent halalod meg ôlte az
 bûnôsôknech alalokat, és ôc az te
 hala-

halalod által meg elevenítetttenec.
Kérlec tégedet Vram , hogy ne
hadgy engemet meg halni az te éle-
ted által. Nyuics ala az te szent ke-
zeidet az magassagbol és szabads
meg engemet az én ellenfigimnec
kezekből , hogy ne ôröllyenec én
raitam ezt mondvan : El nyellyûc
ôtet. Kicsoda oh Uram Iesus , ki
az te irgalmassagodban kétes vol-
na holot midôn teneked ellenségid
volnanc, meg váltottal minket az
te dragalatos véreddel , és meg bé-
keltettel minket az Istennel. Ime
az te irgalmassagodnac arnyékaval
be fedeztetven, az dicsôfegnec szé-
ki eleiben bûnóm bocsanattyaert
fietec, kialtván és szôrgetven, mig-
len meg nem kônyôrôlíz én raitam.
Mert hogy ha minket bûn bocsana-
tot nem kérôket , az bûnnec bo-
csanattyara hiuttal , menyivel in-
kab meg nyerhettyûckivanvan ezt
te tûled?

Ne emlekezzel meg igassagodrul
oh édesfleges Iesus az te bûnôföd
ellen, de emlekezzel meg az te te-
remtet

remtet allatodhoz valo kônyôrô-
leteffégedrûl. Ne emlekezzel meg
az bûnôs ellen az te haragodrul ,
de emlekezzel meg az nyomorul-
takhoz kegyelmességedrûl. Feleics
el az téged ingerlô kevélyt , és te-
kincs meg az teneked kônyôrgô
szegent. Mert az Iesus semmi nem
egyéb; hanem Idvôzitô. Annako-
kaert oh Iesus te magad által fies az
én segitsegemre , es mondgyad az
én lelkem nec : En vagyoc az te id-
vösséged.

Nagy bizodalمام vagyom V-
ram az te jo voltodban, mivel hogy
te magad tanitasz kérni, keresni és
szôrgetni. Azért oh Uram ki pa-
rancsolisz kérni, adgyad el venniis ,
ki oktacz keresni , adgyad meg ta-
lalniis, ki tanitasz szôrgetni , nisd
meg az szôrgetô nec , és erôsics meg
engemet erôtlent, épics felengemet
meg romlottat , elevenics meg en-
gemet meg holtat, es minden én er-
zékensegimet , gondolatimat és
cselekedetimet igazgassad es veze-
rellyed az te jo teczesed szzerint ,
hogy

hogy immár életemnec minden
hatra maradot részében teneked
szolgalhassac, teneked élhessec és
teneked szentelhessem egészen en-
nen-magamat.

Tudod édes Vram, ezért hogy
engemet teremtetel, teneked egész-
len én magammal tartozom, de
hogy meg váltottal engemet es en-
crettem emberre lóttel, többel tar-
toznom teneked én magammal,
hogy ha arra elegendendô volnec,
ime semmim nincsen én magamon
kivûl, es az ki vagyonis nem adha-
tom neked te nalad nélkûl, de te
végy el engemet, es vony engemet
te hozzad, hogy teged követven
és szerezven tied legyenec, mikeppen
hogy te alkotmányod és teremtet
allatod vagyoc. Az ki élz és ural-
kodol most es mind örök kôn örök-
ké, AMEN.

Buzgosagos kõnyõrges melyben ember az õ fogyatkozását, és az õ életénec el hanyatlott voltát sirattya.

OH én Istenem, mely igen rettegtet es haborgat engemet az en életémnec el vetemedet volta! mert midõn magamban szálloc, meg kel vallanom, minemû szabadossan éltem az gonoszságban. Hogy ha valami jót cselekedtem, bizonyára nem lõt szín-mutatás nélkül, es ilyen színes es tettetes keresztyénseggemmel be fedezet festet cselekedetemben, jól tudom hogy nem gyõnyõrködõt az Vr. Oh en szegény nyavaliás ember, ime miképpen vittem véghez az en egész életemet, ugy elanyra hogy telyességgel semmi jó nem volt, es mostis nincsen en ben-nem.

Mit cselekedgyem annakokaert oh en szegény nyavaliás? es mihez fogjac? nem találhatoc job modot az en bűneimnec undoc fertelmenec rulam valo lerazásban, mint hogy ha az en életémnec folyását keserves tõredelmességgel meg siratom, az Christus Iesusnac érdemes vère-

Vérere háritvan minden en bennem levô
tisztatalanságimnac el árat folyamatit,
es ez után igaz hitem által uy életet kez-
dec elni.

Oh en nyavalias bûnôs lelkem, ki az
te nalad nyílván levô gonoszságodat, eleg-
ge meg nem siratod, de sôt inkább annyira
nagy bátorsággal gyűitod naponként az
te bûneidnec tctejét, nem kôlômben mint
ha nem tudnad, minemô nagy bûntetes
készítettet és rendeltetet az penitencia
tartatlanoknac. Oh en gyûmôlcstelen
lelkem mit cselekedel? meddig szunnya-
dosz ily vakmerô bátorsággal? Ime el jô
terieked amaz utolsó itéletnec reiteneies
napja! ime mely kôzel vagyon! Ime ha-
marsággal fel virrad te read amaz meg-
emesztô haragnac es boszu-allasnac nagy
napia! az ki panazolkodasnac es szo-
rongatasnac napia: az ki szomorúsagnac
es nyomorúsagnac napia: az ki setétsé-
g-nec es homalynac napia: az ki dörgeffel
haborgo szelveszeknec es tûzzel villamo
fellegek-nec napia: az ki haragnac és
örôc bûntetes-nec napja: az ki az ge-
hennanac olthatatlan tûzenec napja: az
ki az veghetetlen kínok-nac napja az a
A a 2 nap,

nap, mellyen az Istennec trombitái har-
sognac, az à nap, mellyen minden hitet-
lenec meg hallýác az ôrókke-valo kar-
hozatnac szomorú sentenciaját, az à
nap, mellyen csac egy hitetlenis el nem
reitheti magát: az à nap, mellyen az go-
noszc az ôrôc karhozatra ítíltetnec.
Vallions megis aluszole oh bûnnec mely
almaiban szunnyadozó lelkem? Serkeny
fel oh én bûnben meg holt lelkem. Mert
hogy ha valaki fel nem ébred, halván ef-
fele íjegetô fenyegeteseknec csattogo dor-
dólesít, nem aluszic az ollyaten, hanem
tellyességgel meg holt. Oh te száraz és
aszú fa, hol vadnac az te gyûmölcsid?
meltonac talaltattal ki vagattatni, és
az ôrôc tűzre vettetni, mutasd meg kér-
lcc minemô gyûmölcsôket termettel Oh
nem egyebet ime hanem amaz fertelmes
bûnôknec foitogato gyûmölcsit. Oh
nem egyebet hanem boitorjant és artalmas
tôvissét. Oh vaiha el fajult lelkem, am-
bar csac ez te tôvissid erdeklenenec és ser-
tegetnenec fel tegedet az te vetkeidnec és
iszonyu gonoszagidnac almabol, hogy
ennyi időre igaz tôredelmesség, hit és uy
engedelmesség által ternel az te Istened-
hez.

hez. Oh vajha! te tóvisséid, mint rosz es
 rothat gyümölcsôc kelletténec és gyűlölségesec
 volnanac te előtted, hogy ezeket meg utal-
 van amaz hasznos termékenységre terhetnel.
 Oh én bûnben szûnyadozó lelkem! Miert
 tartod ilyen igen kônyû dolognac az bûn-
 nec cselekedetit? Ime nincsen oly kônyû
 véc, mellyel az Isteni méltóságos felség-
 tul meg nem bántatnec, az kinel immar sok a
 nem lehet iszonyub es utalatosab dolog. Oh
 te meg aszot, és ôrôc tüzre méltô sa, mit
 felelsz annac, az kinec te minden életedrûl
 tartozol számot adni? Mert akkoron karhoz-
 tatic valamely te benned karhozatos beszéd,
 csedekedet es gondolkodast talaltatic: sôc in-
 kab minden vetkeidrûl erôs kerdezkedest tesz-
 nec ott, meg azôkrûlis, az kic most észében
 sem jutnac. Azis meg lehet, hogy az kic
 mostan jo cselekedeteknec látzanac, akkor
 ott gonoszoknac lenni meg bizonyittatnac,
 és hogy somma szerint meg mondgyam ot
 minden te büneidnec valoban ki mutatnyac
 foga fejeret, es rettenetes fekete üszôgnec ek-
 telen abrazattyaban vettetnec előben. Az
 bünnec kegyetlensége szerint pedig, kegyetlen
 büntetesis osztogattatic. Holot azért semmi
 helye nem engedtetic az penitencia tartasnac

ez rettenetes szám adas után, mit hallogatod tehát oh én lelkem az te életednec meg jobbitasát ez vilagon ? Elmelkedgyel mindennekrül miglen ez életben vagy, gondold meg az te cselekedetidet, ved eszedben minemüi szomorú változás következze te read. Hogy ha sok jót es kevés gonoszt cselekedel, leszen minéc örölnöd. Ha pedig több gonosz ságot, es kevessebb jót viszesz végben, kezdél azon való keserves banatodat.

Oh én testi batorságban be merült szivem, ki semmi szorongatásó knac kegyetlenül zugó szel-veszeiben fel nem serkensz ! Oh halálhoz hasonló mely alom, kit sem az fenyegetéseknek szörnyü villamasi, sem pedig az isten törvényenecrettegető dörgefi el nehezdet szemeinkrül el nem üzhetnec ! Oh vajha az en szémeim könnyhullásnac folyó vizeve változnánac, hogy ejel nappal meg szünes nélkül sirhatnec ! - Ha soha meg nem szomorodtalis oh nyavalias bűnös, an bar csac most szomorodgyal meg. Mert ime az leszen az te itilő Birod, az kit számtalan ezer sz r az te bűneidnec fajtalan ságával meg káromlottal, az veszen te tüled számai, ki az gonoszért jót mért visza teneked, es az kinéc te gonoszt fizettel az joért

Hogy

Hogy ha itt hoszu ideig tiiró és engedelmes, ot bizonyara kemeny és senkinec nem kedvezó ki keresőie leszen az igazsagnac. Itt noha akar mitt elszenved, de ot semmit búntetetlen nem hadgy. Iay enekem, ob kinec vétettem! Oh mely igen meg bantzottam az én Istenemet, mely igen fel ingerlettem az Vrat. Iay enekem szegeny nyavaliasnac, mitt cselekedtem? mely alnakul es Istentele-niül eltem. Iay ennekem! Ne borics el engemet ob te Istennec fel lobbant haragjanac sebes tüze, mert ime azontul meg kelemész-tetnem. Oh minemü nagy szorongatas és minemü nagy keserűség leszen ott. Egy fe-lől az en bűneim vadolnac engemet, más fe-lől pedig az Isteni igazság ijeget engemet, alól az karhozatnac rám táatot toroka lattatic, fellyül amax mindeneket meg itilò haragva Biro ül az ò itilò székiben, belől az gonoz-lelki ismeret eget engemet, kívül pedig ez nagy csattogással ego vilagnac sanyaru langja pórsól engemet. Mert hogy ha az igazis alig maradhat meg tehat én szegény nyavalias-bűnös hogy alhatoc meg? holot minden fe-lől körül vétetem, és mindenüt az törben akadoc.

Hova fussac akkoron és hol talalljam he-

lyemet? el rejtezni lehetetlen; elő menni pedig el szenvedhetetlen. Oh mely örömezt el rejtennem akkor magamat, de el nem rejthetem, nem örömezt mennec elő, de mindenec nyilvánvalokka tetetnec. Vallions kicsoda szabadit meg akkoron engemet az meg haragut Istennec kezéből? Kitűl kerdgyec tanacsot? Hol talallyac segedelmet? Kicsoda az, kit az szent iras nagy tanácsu Angyalnac nevez? mert ehez kialtoc, és az ő nevet hívom segítségül. Az én Vram I E S V S C H R I S T V S ez, ő leszen az itiletre le ülendő Biro, kitűl ennyre rettegec. Minekokaert végy pihenést oh én el nyemorodot lelkem, nyuly meg, legy erős es ne essel ketsegeben.

Helyheztesd ez Vr Iesusban minden te remenségcdit bitedet es bizodalmadat és ne fély. Hogy ha el futottal terj vissza: ha vetkeztel, engeszteld meg könyörgesfeddel. Oh idvôzitô Vr I E S U S; vigasztaly meg engemet az te szent nevedert, idvôzitónec mondatol, léggy azért nekem Idvôzitôm. Oh Iesus emlekezzel meg, nem az én bűncimről, de az te könyörôleteffegedrül, mellyel engemet te hozzád meg engeszteltel. Oh Vr Iesus
Chri-

Christus, mely gyönyörôseges az
te neved, mely hathatokeppen vi-
gasztalo az te emlekezeted. Nem
egyebet jelent az Iesusnac neveze-
ti, hanem Idvôzitôt idvôzics anna-
kokaert oh Vram Iesus az én lel-
kemet. Ne had el kit teremtetel:
ne vesd meg kit meg valtottal: az te
kegyes jo voltodbol teremtetel
engemet, annakokaert ne veszes el
az te igazsagodbol engemet. Te-
kincs meg Vram mely tied én
bennem, és tisztics meg engemet
mind azokrul, melyec nem tied én
bennem. Kônyôrôly én rajtam
én Istenem, miglen az kônyôrôle-
tessegnec ideje vagyon. Mert ki-
csoda dicsiri az te nevedet, ha az
karhozatra itilendesz mindeneket?
Mert nem dicsir nec tegedet az meg
holtac, és az pokolban ki teszen
vallaft te rulad? Végy be oh édes-
seges Iesus engemet az te kebeled-
ben, holot ennekem elégseges nyu-
govo helyem leszen. Irj be enge-
met oh Vram Isten az te valasztot-
tidnac szama kôzze, hogy azokkal

eggy űt dicsirjelec tegedet , és ōrōc
idōkre hirdeſsem az te ſzent neve-
det, és ōrōllyec véghetetlen ōrōm-
mel. Enged meg ezeket oh ſze-
melyeben három , és allattyaban
egy bizony Iſten , kit illet minden
tiſzteſſeg, dicsiret és dicsōſeg, mind
ōrōkkōn ōrōkke, *A M E N.*

*Az ketſegben tantorgo ember , így
vigasztallja az ō lelket az Iſte-
ni irgalmaſſagnac em-
lekezetiivel.*

Miert vagy ſzomorú oh én lel-
kem, és miért haborgacz en-
gemet? Miert nem bizic te benned
oh én Iſtenem, és miért nem emle-
kezic meg az te irgalmaſſagodról ,
és ſzamtalan kōny ōrōleteſſegidrűl?
Miért hagyom magamat illyen
igen az ſzomorufaſſagnac és az felel-
mes ketſegben eſefnec, holot az én
lelkem nec ōldōklō ellenſege in-
kab inkább forgodic belem csepe-
getni

getni az ketelkedes nec merget es
ezt velem el hitetni , hogy nincsen
enekem immar te nalad semmi id-
vôsszegem? De hogy ha oh Vram
Isten , tégedet meg bantottalac ,
mellyet bizonyara nem tagadha-
toc , mind azon által az te nagy ir-
galmaffagodat semmikeppen el
nem oltottam.

Te read függesztem minden én
gondolatimat oh irgalmaffagnac
Attya, kinec irgalmaffaganac nin-
csen vége és szama : Kinec irgal-
maffaga minden munkai felet ki-
terjed : ki oly igen szerezettel enge-
met , hogy az te eggyet!en egy
Fiadat az én loc alnakfagimert , és
az ôrôc karhozatot érdemlô bûn-
tetesbôl valo meg szabadulasomert
adtad. Oh engedelmes és hoszu
ideiglen tûrô ismerelmes Atyam !
nem kedveztel az te egy szûlôt
Fiadnac , de adtad ôtet mindene-
kert. Iollehet Vram álnakul vét-
keztûnc , de te nagy kegyelmû
Isten, minden mi gonozfaginkat az
te Fiadnac vallara raktad , az mi
bé.

békeségünknek veresége vagyon ô rajta , és az ô sebeivel gyógyultunc meg.

Oly bûséges volt Vram az te irgalmassagod , hogy midôn mi eleget nem tehetnenc az mi bûneinkert , az te eggyetlen-egy Fiadat adtad mi nekünk elég tételül , hogy az ô alazatosága , az mi kevelységünket : az ô fájdalmi az mi gyönyörôseginket : az ô engedelmessege az mi engedetlenségünket és harag tartasunkat : az ô ízereteti az mi gyűlölségünket : az ô jó akaratya az mi gonoz akaratunkat : és az ô békesége el venné az mi béketelenségünket , es minden fogyatkozás nélkül eleget tenne az mi bûneinkert. De mind ezeket , kinec végben vitelere te tûled el bocsattatot vala , immar meg cselekedte, és mindenestül be töltötte.

Miert ésném tehat kétségben te benned , oh menyeyi ízerelmes Atyam, holot én erettem , csachogy igaz penitenciat tarcsac , az te szent Fiad által ennyre bûségesen elég tété-

tétetet. Miert félec amaz itilô Biro-
tul , ki ennekem egyfzer-1-mind
segitô gondviselôm ? ki szûntelen
az kegyelemnec sze ki elôt éfedezic
én erettem , és az ô meltofaga sze-
rint, az mellyekért éfedezic azokat
megis nyeri.

Te hozzád folyamodom oh sze-
lid természetü artatlan Barany Vr
Iesus Christus , ki meghalgathatod
az te hozzád folyamodtakat , ki
még az te ellensegidnekis az go-
noszert joval fizettel : ki az téged
megtagado Petert , annyra kegyes
szemeiddel tekintett d, hogy az te
hozzad megterésre hoztad : ki az
kereszt fanac oltáran ki-beszélhe-
tetlen faidalmoktul szorongattat-
van, oly nagy buzgosaggal és szo-
retettel kônyörgöttel az téged meg-
feszitôkert , hogy nekic az te me-
nyei szent Atyad az ô istentelen
gonoszlagokat meg bocsátania : ki
oly nagy kegyelmessen neztet az
te melletted fôggô latrot , hogy
amaz ôrôkke-valo Paradicsomnac
gyönyôrôséges birasat igirnéd neki

Oh én Idvôffégem, mely édes-
fec ennekem az te minden munkal-
kodokhoz és terhektûl el nyomat-
takhoz tôt igiretid. Nem akarod
az bûnôfnechalálat, de hogy meg-
terjen és éllyen. Te hozzád kô-
zelgetec annakokaert oh én ôrôc
vigasztalaom, és minden bizodal-
mammat te benned, én meg mozdul-
hatatlan eggyetlen egy kò fizik-
lamban helyhezterem, te read fûg-
gesztven az én erôs reménye-
met.

Mert kicsoda az, ki te hozzád
folyamodvan te tûled meg vetteret
volna? kicsoda az, ki te benned
bizvan, meg gyalasztatot volna?
Annakokaert az te irgalmassagod-
ban reménlec, nem bizvan semmit
én magamban. Meg tartoztatom
az én fôc képtelen síralmimat, és
te benned igaz idvôffégemben ôr-
vendezec.

Eletet ajandekoztal ennekem,
és az te békefegben valo meg lato-
gatafod mind eddiglen meg ôrizte
az én lelkemet, minekokaért nem
kétel-

kételkedem semmit, hogy ennekutannais mind örôkke meg nem ôriznel engemet. Vgy el annyira bizony hogy senki az te kezedbôl, az kiben az te menyei szent Atyad ajánlót engemet, ki nem ragadhat. Mert te hozzád hagyattam folyamodni, és az te kegyelmességedért esedezni, ez örvendetes igirettel meg erőfittetven az én kívánfagimban részefűlôc, és mind azokat meg nyerem, valamellyekért alkalmatosidôben kônyôrgôc.

E N E C.

Gondviselő ISTEN hálat adoc neked, mert szunnyadozasod nem érkezik neked, alom szemeidre soha nem jô neked, oly nagy gondod vagy on híveidre teneked.

Ream tekintettel irgalmasságodért, hogy magasztalnalac vigasztalásodert, szent Lelked ne ved el az én bûneimert, sôt inkább legy velem szent Fiad érdemejert.

En soc nyavalyamban, keserûségben, mint Salomon tanit minket ò könyvèben: te vagy erôs váram haboruságomban, te hozzád kiáltoc bizom igazságodban.

Gyalázat, szidalom az hitetleneknek, gyûlölség, irigység vagyon ò sziveiben, melyet ki jelent nec gonosz beszédekben, hogy òc el szakadtac nem menec menyországban.

Oktassad Vr Isten te szent Lelked által, kiket meg váltottal te szent Fia által, ne legyen hejában szent halalod által az mi reménységûnc kit várunc Christus által.

Reanc fel tamadtac kic hiveid vagyunc, dallyac és rabollyac minden òröcségûnc, azt meg nem gondollyac hogy igazat vallunc, támadgy fel mellettûnc edes Vrunc Istenûnc.

Iay minden népекnec kic hamissat ertnec, mert itilet napjan azoc meg remûlnec kiáltvan, azt mondgyas az magas hegyeknec, szakadgyatoc reanc hogy meg ne itillyenec

Vsoras gazdagoc tiis èrcsètec meg, az veszedclemben ne maradgyatoc meg,
ne

ne karhozzatoc el hamar terjetez meg, az
ti bűnôtoktól tiis rettennyetez meg.

Sirvan jajgassatoc veszedelme-
ken, az ti gazdagisagtoz reatoc tamada-
san, arany és ezüstneze földben rotha-
dásan, az ti testetecneze ôrocz nagy kin-
vallasan.

Tanubizonisagot is nagy soc vado-
last, ezekneze rosdai nagy ellen-tamadast,
teszneze nagy kialtast és soc atkozodast,
mert ôc nem lelhettec földön az sza-
badulast.

Ôrôllyetez hívec bizzatoc Istenben,
kie igaz sáfaroze vadtoze mindeneceben,
nem karhoztattoc el ti igazisagtokban, az
Iesus Christusnac lesztec nagy oltalma-
ban.

Remenisegeteze legyen az szabadulas-
ban, igaz törvént teszen irgalmassaga-
ban, beviszen titeket ôrocz boldogisagban,
Attya aldottinac nevez nagy ôrôme-
ben.

Elô allat akkor nagy ôrvendeze-
ben, meze felel, tinekteze draga beszéde-
ben: jertez el Atyamnac aldotti ôrôm-
ben, mellyet meze igirtem nekteze az en
Atyammal.

Ime ezec mennec az örök életre az
hitetlen népec az veszedelemre , hol az
hivec lesz nec örök vigasagban, az hitetlen
nepec örökke siralomban.

Dicsirteffel Attya mindenható
Isten , szép ajándékidért kit eneklúnc
mostan , és az te szent Fiad veled egye-
temben, dicsirteffec túlön az szent Le-
lec Vr Isten.

Vége.

H A.

H A T O D I C

ELMELKEDES

M E L Y B E N

Igen szép ahittatos imadlagoc , az
mi ldvôzító és érdemet nekûnc
ajanlo Vrunc Iesus Chri-
stusnac szenvedeserûl
fogialtatnac be.

*Az Vr Iesus Christusnac kin szen-
vedesenec rôvideden- valo
le irasa.*

ELô Istennek egyetlen egy
szent FIA , Vram I E-
S V S C H R I S T V S ,
ki vagy az emberi nemzethet Te-
remtôje és meg elevenitôje, hálakat
adunc teneked, de oh vajha buzgo-
sago-

fagokat , illendôket és teneked kedveseket adharnanc: mert ime mi érettünc nyavalias bûnôsfôkert az menybôl le szállottal, az ízeplôtelen Szûztül testet fel vettel, és szûlletteni akartal , posztoban takarattal , az barmoknac jaszlaban szé-nara fektettel, anyai tejel neveltettel, kôrnyûl meteltettel, az Magufoknac meg jelentettel , és tûlôc tisztelettel, az templomban fel vittettel, Egiptomban szamkivettettel, Názaretben vissza jôven, fel neveltettel, szûleidnec engedtel, Ianoftul meg kereszstelkedtel , negyven napig bôjtôllet tested szakadafaval éheztel, az ôrdôgtôl háromszor meg kifirtettel, soc faratságot szenvedtel , vigyazással , éhséggel, szomjusággal lanyargattal, szent Atyadnac akarattyat hirdetven el farattal , el faradvan kônyveket hullattal, az Sidoktul meg vettettel , és tûlocgyakorta boszusággal illetettel.

Ielen leven pedig az te szenvednedne oraja , bankodtal , ízo-
mor-

morkodtal és mint igaz ember fél-
tel és reszkettel, háromszor a^z
földre le borulván könyörgöttel,
vér sepekkel veritekeztél, Iuda-
stul végezetre elarultattal, és ötű-
lecsalardul meg csokoltattal, az
read rohant kegyetlen Sidoktul
megfogattattal, és mint egy gonosz
tévő erőssen meg kötöztetted, az te
tanítványdtul elhagyattattal.

Annas Püspôkhöz vitettetted,
ott nyakon verettetted, onnet Cai-
phashoz kötözve köldetted, és
ott fokkeppen meg csufoltattal, az
Sido tanacs eleiben allattattal, ha-
mis tanuktul vadoltattal, gyalaza-
tos halálra karhoztattattal, arczul
undoc nyallal pögdöstetted, szida-
lommal illetted, boszúfaggal in-
gerlettetted, nyakon és arczul ve-
rettetted, fokfelekeppen karomlat-
tattal, Pilatushoz kötözve vitettet-
ted, halálra erőssen vadoltattal, on-
net Herodeshez, küldetted, ottis
nem kevesbe karhoztattal, Hero-
destül és minden ő seregetül meg
utaltattal, fejer ruhában fel öltöz-

tettel, Pilatushoz ismet vissza köldetett, Pilatusnac parancsolatyara mezeitelen az oszlophoz kötöttet, mind véred hullasaig kegyetlenül ostromoztattal, halálra sentenciaztattal, az vitezeknec az meg feszítetre ki adattattal, kiktől viszont le vetkeztet, barfonyban öltöztet, tövis koronával koronaztattal, kiralyi palcza helyet nád szallal ékeztet, terd hajtsal idvözlettet, csúfsagbol Sidoknac kiralyanac neveztet, harmadszor arczul csapdostattal, ismet meg pögdöstet, az nád szallal főben verettet, az bárfony ruhabol le vetkeztet, az keresztfával meg terheltet, az te szenvedesednec helyere vitettet, ot myrhával és epével elegittet borral itattattal, az te tulajdon ruhaban harmadszor fel öltöztet.

Az keresztfán végezetre ki terjesztet, kezeiden és labaidon fzegekkel által verettet, és így az latroc közöt fel feszítettet, és az alnakoc köziben szamlaltattal, az
ke-

kerezt fán függven az elő menőktől és az környől allokul ellenféges-keppen karomlattattal, keservesen felkiáltottal: En Istenem én Istenem miért hagyal el engemet? végre szomjuhoz van eczettel itatattal.

Le függveztven fejedet meg holtal, az lancesaval által ökleltettel, honnet vér és víz folyt ki, az kerezt farul kesőrele vétettettel, Ioseph-tól az koporsóban el temettettel, halottaiból harmad napon fel támadvan az te tanítványidnac megjelentel, negyvenedic napon menyegben fel mentel, ülven az Atyanac jobjara az meg ígirt szent Lelket az te tanítványidnac elbocsátottad: végezetre az utolsó ítéltre el jövendő leven, mindenkinek érdemec szzerint joval avagy gonoszal meg fizecz.

Annakokaert oh Vram IESUS CHRISTVS, ez te mi erettűnc-
 valo szentseges szenvedesidért és
 az te meg bocsúlhetetlen érdemes
 vérednec erettűnc ki öntesejert, főt
 mind

mind azokért mellyec te rulad elő
szamlaltatanac, effelet az te ki be-
szelhetetlen irgalmaffagodért, en-
gemet undoc bűnökben fertezet
embert, és az én szű! éimet, atyam-
fiát, gyermekimet, barátimat és
egyszer-s-mind ellensegimet, és
minden szükôlkôdô szegenyeket,
késértetben esteket, erôteleneket és
elhagyatot igyefogyottakat, fog-
sagban lévôket és beteg ágyban
fetrengôket, fôt mind azokat, vala-
mellyekert tartozom teneked kô-
nyôrôgni, effelet minden idvôz ü-
lendô kerefztyen hiveket, ved ki és
szabadics meg oh Vram az ô soc
nyomorufagokból és szorongata-
fokból. Mencs meg és oltalmaz
meg minket az ôrdôgnec tôretül,
az bűnnec fogsagatul és minden mi
testeinknec és lelkeinknec vesze-
delmeitül, és fedesz be minket az
te Isteni kegyelmes gondviselefed-
nec szárnyaival.

Minden mi gondolatinkat és
cselekedetinket, igazgassad minden-
kor az te szent akaratonac vég-
ben

ben vitelére. Tölcs be minket az te kegyelmeddel, szent békefeged-
del és minden jófagos cselekedetekkel, és adgyad hogy maradhas-
sunc meg ezekben mind az mi ki-
mulasunknac orajaiglan, és enged-
gyed boldogfagos ki menetellel az
mi életünknek pallya futafat el ve-
geznûnc. Kônnyebics meg effe-
let mi raitunc az te reanc mért osto-
rozo büntetésed nec fanyaruságat,
és engedgyed kegyelmessen által
kôltôznûnc az te menyei szent or-
szagodnac ôrôkke-*valo* finyes di-
csôsegeben. Holot élisz és uralko-
dol az Atyával és szent Lélekkel
mind ôrôkkôn ôrôkke, **A M E N.**

*Buzgó könyörgés, melyben ember az
Christusnac szenvedeséről meg
emlekezven Istennel se-
gítseget kívannya.*

Q H V ram Iesus, mi váltásagunc-
nac egyetlen egy **B A R A -**
C c **N Y A**

NYA, ki az te menyei szent Atyadtul ez vilagra bocsátatvan, szabad akaratom fzerint iszonyu faldalmokat és az keresztnec kegyetlen kinnyat mi erettiunc el szenvedted, az kereszt fát pedig vallaidon viselted, hogy ez által minekűnc példát adnal, az idvősségnek után békeséges tűréssel való járásunkra, az kin végezetre halált kóltalt, hogy minket az törvenynec átka alól fel szabadítanal.

Nagy alazatos esedezeffel kérelek annakokért tégedet én szegény nyavalias bűnös ember, amaz te ki beszelhetetlen nagy engedelmessegedért, mellyet nem csak egész életedben, de kival keppen akkoron mutatál meg, midőn tégedet amaz te read dihűt Sidoc kegyetlen patvarkodásokkal és szidalommal elborítanának, midőn tégedet czúfsággal illetven pögdőszenec, midőn az te szemeidet be kötözéc, midőn az te szentseges orcadra az ő tisztátalan és fertelmes kezeket vetnéc, midőn tégedet hátra

ra kötôt kezzel az kemény oszlop-
hoz szoritvan nagy kegyetlenül
ostoroznanac.

Midôn az te feiedben tôvisses
koronat nyomtanac, midôn az te
karjaidat az kereszt fân ki feszítven
le szegeztec, midôn az te szent ol-
dalad az lancesaval által ôkleltet ,
midôn ke neked szomjusag miat el
epedetnec nagy fájdalmidban és
kinaidban epével és eczettel meg
töltetet spongya adatot , és az te
szajadhoz nyuitatot. Midôn le hai-
tot fôvel mondanad : El végezte-
tet. Midôn lelkedet az te menyei
szent Atyadnac ajanlanad. És
mind ezec végben menven az em-
beri nemzetnec valtságara és id-
vôffégere eltemettettel.

Mind ezekert oh Istennek enge-
delmes Biranya Vr I E S V S
C H R I S T V S , én szegény
nyavaliás bûnôseember, az te vég-
hetetlen irgalmaslagodat kérem, ne
hadgy el engemet , és ne enged-
gyed hogy az te rettenetes ítíleted-
nec szomorú sentenciajatul megter-

heltetven el karhoztassam, de az te idvôsség adó szenvedesed oh Vram legyen ennekem erős segedelmem, hogy nagy lelki bátorsággal te hozad az örökke való boldogságban által költözhessem.

Az te őrizó szent Angyalid legyenec én velem minden időben, kivalkeppen, pedig az én halálomnac orajan, hogy engemet oltalmazzanac, őrizzenec és be fedezzenec, hogy amaz pokelbeli kegyetlen ellenfeg, én raitam semmi hatalmat ne vehessen, és semmi incselkedesit én bennem vighez ne vihesse, A M E N.

Más ahittatos imatság

Az ű nepe nec büneiért meg fészittetet

*Vr 7 E S V S C H R I -
S T V S H O Z.*

MIt vétettel oh te édesfeges, szerelmetes és artatlan Barany, hogy

hogy így sentenciaztatol, és ilyen kegyetlenül hurczoltatol? Micsoda gonozfagot tóttel? micsoda bűnt cselekedtel? micsoda az oka az te ilyen szörnyű halálodnac? micsoda alkolmatoslag szolgalt az te karhoztatáfodra? Oh én ízegény nyavalias bűnös! En vagyoc az te faidalmidnac és rettenetes kinvalasodnac az oka; Hogy te az kereszt fán függenel, én érdemlettem az én gonozfagimmal: Te artatlan, én bűnös vagyoc: En alnakul vétkeztem, te igaz léven bűntettetel. Az mellyeket én ala való léven érdemlettem, te jó és vétecnélkül léven azokat szenveded: Az mellyeket én szolga léven vétettem, te Vr léven azokat fizeted: En czelekedtem iszonyu gonozfagot, te büntetel boszuallással: En vontam réam minden vétkeket, te nyomod azokért egyedül az fajtót: En vagyoc rakva minden hamissaggal, megis te vitetel az bűntető helyre az meg fészítésre.

Ime mire vit tegedet oh Isten-

nec szent Fia az te alazatoslagod!
 ime mely igen ki terjet az te ke-
 gyességed és könyöröletességed!
 ime miképpen gerjedez az te sze-
 reteted! Ime miképpen lobbant fel
 az te jó akaratodnac sebes langja,
 mellyel minket bűnösöket tisztó-
 gacz! Oh engedelmes és szelid ter-
 meszetű V r Iesus Christus, mit ad-
 hatoc én teneked mind ezekert?
 mit tulaidonithatoc? avagy mit vi-
 hetec te elődben? mely haladatlan
 vagyoc az te keferűseges nagy kí-
 szenvedesedért, ennyi fóc nyomor-
 rufagidért, melyeket te az én vi-
 galztalásomra, idvösségemre és
 valtságomra nagy szérlemedből
 magadra fel vettél és én erettem
 szenvedtel.

En jó izű eledelekkel kedvemre
 élec, és valogatór italban gyönyör-
 kődöm, te pedig az kereszt fán el-
 epedven keserű mérget kostolsz
 és eczeter iszol. En cifran fel ke-
 szítettet draga ruhában járóc, te pe-
 diglen meztelen feszítettet az
 kereszt fara, és az tolvajok között
 az ke-

az kemény vas szegec szaggattyac
testedet: En mindenekben bujasa-
got űzôc, te keserves fuhajtafok-
kal emeled az kereszt fát: En ne-
vetec és vigadozoc ez vilaggal, te
az kereszt fán az te lelkedet gyôtrô
szorongatafodat kialtással bizonyi-
tod. En az én fejemet fel fodoritot
űstôkkel ékesgetem, az te fejed pe-
dig tővisből font koronával ferte-
gettetic: En az én testemet frissen
vendéglem, gyenge ôltözettel le-
geltetem, te meztelenűl az erôs
oszlophoz kötôztetven sanyaru os-
torral csapdostatol: En velem ki-
jemre lakozoval gyönyörkodic és
örôl Eva, reveled kinokat szenved-
dôvel szomorkodic és siránkozic
Maria.

Mit adgyac teneked oh én Kira-
lyom és en Istenem, mit adgyac te-
neked mind azokert, mellyekkel
engemet illyen büsegeffen meg la-
togattal? Bizonyara nem talaltat-
hatic az emberi elmében, hogy il-
lyen nagy jo tetemenyért elége-
dendô hálakat adhatna. Am bator

forgolodgyec tehersege fzerint az emberi serénseg, de soha gondolat-tyával fel nem éri, minemû nagy és véghetetlen legyen ez Isteni kegyelmesség. Nem lehet az, a teremtetallattul, hogy az ô Teremtôjenec irgalmas segedelmet soha meg fizesse.

De mind azon által oh Istennek ôrökke-való szent F I A, az te csudalatos sáfárlasodból vagy on az, hogy az mi meg romlot természet-tûnktûlis cselekedhetûnc valamit az te meglátogatasodból és kegyelmedbôl. Az mi szivûnc bennûnc meg keseredic, és az te veled való szenvedesre fel indittatic: Meg fesziti az mi testeinket az vétkeknek és az gonoz kívánságoknak, midôn még azokatis meg kostollyuc melyeket te kostoltal, midôn az mi keresztûnket viselven, kôvettyûc az te nyomdokodat igaz szereteten, engedelmessegeben és békeseges tûresben szenvedesben. Annacselette, az te szent Lelkeddal meg erôsítész és diadalmaffon fel fegyver-

verkettecz minket , ugy el anyr^a
 hogy ha mi túlúnc az te nevednec
 dicsôsege, és az igaz hitnec vallasa
 azt kiuannya , nem rettegúnc az te
 szerezmedért éles fegyverre hányat-
 tatni és kegyetlen halált szenved-
 ni.

Kérlec annakokaert oh nagy
 kegyelmű Isten , ôncs be az én se-
 beimben ez menyei draga orvossa-
 got , tölcs be engemet ez te szent
 izenvedesednec meg elevenitô vi-
 gasztalásával , hogy mindentelYES
 indulatommal , ez vilagnac minden
 gonoz kívánsagit meg utalhassam ,
 és te éretted semmi háborgatastul
 ne iszonyodgyam , hogy te kívű-
 led és te nalad nélkül semmi enne-
 kem kedvesnec és édessegesnec ne
 tesséc. Kérlec Uram , legyenec ala-
 valoc te nalad nélkül mindenec én
 előttem: Az mellyeket te gyűlôlsz
 hogy enis azokat meg utalvan el-
 tavoztathassam , és az mi teneked
 teczic , az legyen ennekem is szün-
 telen-valo kívánsagom. Enged-
 gyed Vram meg unnom te nalad
 C c 5 nel-

nelkül minden örömöket, és gyönyörködni minden te eretted-
 való szomorúságokban. Légyen
 Vram ennekem az telzent neved
 élelztô uyulafom, és az te emleke-
 zed vigasztalafom. Légyen dra-
 gab én nalam az te szajadnac tör-
 venye minden ezüstnel, arannyal.
 Légyen kedves az én szivem nec
 teneked engedni, és gyűlölséges te-
 neked ellened rugodozni. Kérlec
 régedet oh én lelkem nec egyedül-
 való remenye mindente kegyesse-
 gidert, hogy légy kegyelmes min-
 den én alnakságimnac, A M E N.

*Buzgó baláadás az mi Vranc I E-
 S V S C H R I S T V S-
 N A C szenvedesejért.*

OH én kegyes Valtfagom és én
 öröc Idvôllegem, ki vagy az én
 szerteténec és buzgó kívánságom-
 nac draga kincse, világosics meg az
 én értelmemet, tisztics meg az én
 aka-

akaratomat, és indics fel az én emlékezetemet, hogy tőkelletes haladatoSSaggal az te véghesterlen szetelmedrűl és elő szamlalhatatlan jótétemenyedrűl, mellyeket én vélem szegény nyavaliaSSal az te keresves kin-szenvedesed és szomorú haláloed által közlöttel, igazan és nagy lelki figyelmetefféggel elmélkedhessem. Mert ime oly nagy ké-szen méltoztattal fel venni az gyazatos halált az én iszonyú gonozsagimert! Oh minemű nagy buzgosagos indulattal, vitettetven az büntetű helyre, gondolkodtal az te tanitványidnac felelmes futasirul, az arulo Iudasnac gonozsagarul, az te előtted allo keresves szenvedisidrűl, és az te nepeidnec az Sidoknac istentelen kegyetlensegirűl és jövendű puztulasokrul. Oh mely igen fel buzduzt figyelmetefféggel iszod meg az te kemény szenvedesednectelleyes pohárat, engedelmes leven az te menyeyi szent Atyadnac. Oh mely nagy erűs bairivassal tusakodtal az te halalodban,

ban, midôn csac egyedûl nyom-
nad az Isten meg emesztò haragja-
nac kemény saitojat. Oh mely szent-
féges veritékec és dragalatos vér
hullafoc folytanac le az te aldot
tagjaidrûl. Oh menyíszter emeltec
csac aligh fel tégedet az te el bag-
gyat és reszketô szentlegeterdeid,
hogy az te szent Atyadnac akarat-
tyat vigben vinned. Oh mely tiszta
szûbôl emelted fel tiszta kezeidet
az te menyeci szent Atyadhoz, az ki
tégedet, hogy ha akart volna, kô-
nyen meg szabadithatot volna. Oh
minemû nagy keferû zokogással
és siralmas jay szóval terjesztetted
eleiben szivednec kívánfágot az te
menyei szerelmes szent Atyadnac,
kitûl megis halgattattal az te mel-
toságos erdemed szzerint.

Oh mely készen és gyors serén-
seggel inditot fel tégedet az te mi
idvösségûnket szomjuhozó akara-
tod elejekben menni az te ellenfe-
gidnec, és izgatot hogy az ô fertel-
mes kezekben adnad tennen maga-
dat. Oh mely békeségeffen enged-
ted

ted magadat meg fogni és meg köt-
 tózni, hogy minket nyavalias fog-
 lyokat, amaz örökke való karho-
 zatnac nyakunkra fojtot lanczabol
 meg oldoznal. Mely nagy tûrô el-
 mével szenvedted magadat amaz
 hamis tanacsnae itilô szeki eleiben
 hurczoltatni, artatlan és bûntelen
 léven kárhoztatni, hogy minket
 artalmasokat és gonoz bûnben
 gyönyörködôket amaz igaz itilô
 Bironac szomorú karhoztatafanac
 rétteneetes sentenciajatal meg men-
 tenel. Oh mely nagy kegyetlenül
 engedted magadat veretterni, csu-
 foltatni, ostromoztatni, hogy min-
 ket az pokolbeli verekedô, csufo-
 lo és tûzes ostrommal kínzó ôrdô-
 gôkûl meg szabaditanal, melyet
 mi szaz szerte inkab erdemlettûnc
 volna, hogy nem mint te. Oh mi-
 nemû nagy kialtással ajánlottad
 lelkedet az te menyeyi szent Atyad-
 nac. Oh minemû nagy kegyes aka-
 ratbol halál meg az kereszt fán, le-
 függesztven fejedet, hogy mind-
 nyajan mi velûnc az te örökke-
 D d valo

valo aldomasodat közlened.

Oh mi minden óránál boldogfágoftab órán! mellyen az te halálod által, az mi bűneinknec veszedelmes félelmitül és az ôrôc halaltul, mellyel kôrnyûl valancvêetven ki menekedtûnc. Oh én Idvôzitô szerelmes I E S V S O M, mikeppen adhasfac teneked méltó hálakat ez te illyen nagy jó tétemenyidért? Mit vigyec Vram te elôdben halaa dasnac aldozattyaul? Mit édes Istenem, hanem ha én magamat, és mind azokat valamellyec én bennem vadnac. Mert nem aranyon és ezüstön, de az te artatlan Fiadnac vere hullasával váltottal meg engemet. Végy hozzád én Istenem engemet, és az te szent szeretetednec el oldhatatlan kötôzesevel szorics hozzád, hogy az te szent féges akarato dnac mindenkoron engedelmes lehesséc. Verd által és sebesics meg az te szent félelmednec által-hato tôrevel minden én erzékenységimet: Feszics meg engemet, feszics meg az én bennem lakó

lako bűneimet és szívemnek minden éktelen kívánságit, hogy mondhaszam méltan és igazan: Megfeszítetttem az én Vram I E-S-V-S CHRISTVSSAL, és nem élec immar én, de él az én Christusom én bennem. Kineclegyen tisztességg, dicsíret és dicsőség mind örökkön örökke, *AMEN.*

---

*Mikeppen terjeszve ember az
Atyának eleiben az ő egy
szülőt Fiaának szenvedesét.*

TEkincs megkögyelmes Atyám az te szerelmes Fiadat, ki én erettem szörnű kinokat szenvedet. Nézzed feregeknek dicső kirallya ki szenved, és emlékezzel meg könyöröletessen arról az kiert szenved. Nemde nem eze Vram amaz te artatlan Fiad, kit hogy az te szolgadat meg váltanád, az halálra adtal? Nemde nem eze az

D d 2

élet-

életnec adoja, ki mint egy mehszár-
szekre vitetet Barany mind halálig-
lan teneked engedelmes léven, amaz
kegyetlen halálnac nemet fel ven-
ni nem iszonyodec? Gondold meg
oh mi idvôsségünknek bölcsen fá-
farlo Istene, mért ez az, kit noha
az te Isteni erődből szûltel, mind-
azonaltal az én erőtlenségemben
akartal részesíteni. Bizonyara ez az
te ôrôc Istenféged, kiaz en termef-
zetemet magara fel ôltözte, ki az fel-
vôt testben rettenetes kínokat
fzenvedet es az keresztre fel feszit-
tetet.

Fordicsad oh en Vram Istenem
az te Isteni felsegednec szemeit, az
te ki mondhatatlan kegyelmessé-
gednec munkaira. Szemleld meg
az te egez testeben ki terjesztetet
szerelmes Fiadat. Nezzed az ô pi-
ros vérrel csepegô artatlan kezeit,
es bocsasd meg engedelmedből az
én gonozsagimat, mellyeket az én
kezeim cselekedtenec.

Gondold meg az ô hegyes dár-
dával által lyukasztot alélt olda-
lát,

lát, es uyics meg engemet azzal az
szentseges vizzel, mellyet innét ki
folytnac lenni hiszec. Lásd meg az
ô vas szegekkel által verettetet lá-
bainac fertelem nélkül-valo nyom-
dokat, kic nem állottanac az bü-
nôfôknec utan, de mindenkoron az
te törvényedhen jartanac, és egyen-
geszed az en labaimnac járását az
te ôfvenyeden, és engedgyed en-
nekem kegyelmedbôl gyûlôlnôm
az alnakfagnac minden utait. Ta-
voztasd mesze en tûlem az hamis-
fagnac utat, es enged ennekem az
igassfagnac utat valasztanom. Kér-
lec tegedet oh szenteknek Vra, ez
szenteknek Szentejert, es ez en
meg váltomert, engedgyed ene-
kem az te parancsolatidnac utan
járnom, hogy mondaszam lelekben
azzal eggyefülni, ki az en testem-
ben nem iszonyodot fel ôltózni.

Miert nem figyelmesz, kegyel-
mes Atyam, az te eggyetlen egy
szep szerelmefednec az halalban
vallara le szeget fejere? Tekincs
meg kegyes Teremtôm az te Fiad-

nac emberi természetit, és gyogics
 meg ez te szegény meg romlot
 cdenyednec erőtlenségit. Ime! Fe-
 jerlenec meztelen vallai, vérrel
 folynac el sebesült oldali, el
 asztanac ki feszítet tetemi, el bag-
 gyattac ôrvendetes szemei, el hol-
 tanac rósa színű orcza, meg alut-
 tac ô kiralyi karjai, le czûggenec
 ékes fehér szárai, vért hullatnac
 meg furatot labai. Nézzed oh di-
 csôféges Teremtô az te Fiadnac
 meg izaggattatott tagjait, és tórôld
 el az en bűneimnec rettenetes szá-
 mait. Nezel meg az Isten és em-
 bernec büntetefet, és könnyebics
 meg az teremtet embernec szenved-
 defet. Szemleld el az meg valto-
 nac énséget, és boczárd meg az
 váltotnac vétseget. Ez édes Vram
 az, kit az te nepeidnec bünciért
 meg fanyargattal. Iollehet ô az te
 szerelmesed, kiben meg nyugottal.
 Ez amaz igaz ártatlan, kiben csa-
 lardfag nem talaltatott, megis mind-
 azonaltal az alnakoc köziben
 számlaltatott.

*Arrul az bizodalomrul, melyet az
jó léleknek az ô Vraban az Vr
Iesus Christusban, és az
ô szenvedésében kel
helybeztetni.*

Bizonyara kétségben eshettem volna az én feletteb való főc bűneimért, és meg számlálhatatlan fogvatkozásimért, ha az te örökke való igid Uram az emberi testet fel nem öltözte volna, és mi közöttünk nem lakozot volna. De immár el kel vetnem tülem minden ketelkedést, mert midőn ellenfégec volnanc meg békeltünk az te szent Fiad halála által, tehát menyivel inkább meg békelyen idvőséget nyertünk ô általa? Mert ime minden én reményem, és tellyes bizodalmanac erősege az ô testéből ki folyt érdemes véreben tétet le, mely ki ontatot mi erettünk és az mi idvőséguinkert. ô benne élec, és ô benne bizvan te hozzá jutni kívánczom, nem

léven több igazságom azonkívül ,
 mely vagyon az te Fiadban az mi
 Vrunc I E S V S C H R I -
 S T V S B A N. Annakokaert
 hálaikat adunc teneked oh emberek
 ket buzgóssággal szeretô nagy ir-
 gálmu es véghetetlen könyöröle-
 tességû I S T E N , ki az te szent
 Fiad az mi Idvözítő Vrunc I E -
 S V S C H R I S T V S által, mi-
 dôn nem volnanc, hatalmaffon te-
 remtel minket, es midôn az mi bû-
 neinkben mind el vesztûnc volna
 csudalatoskeppen meg váltottal és
 ismet magadhoz fogadtal minket:
 Halakat adoc az te kegyelmesse-
 gednec , és szivemnec minden tel-
 lyességebül dicsiretet eneklec te-
 neked az te ki beszélhetetlen sze-
 relmedert , mellyel minket nyava-
 lyafokat es megtatlanokat az te csu-
 dalatos jó voltodból szeretni mélt-
 toztattal, el bocsátottad az te egy-
 etlen eggyedet az te kebeledbôl mi
 közinkben , hogy minket veszed-
 lem nec bûnôs fiait idvözitene. Há-
 lakat adoc teneked az ó meg te-
 stesü-

ftesületejert, és izületejert, ki az
 Szűznec meheből mi erettünk és
 az mi idvösségünkert az testet fel
 venni nem utála, hogy az miken-
 pen igaz Isten Istentül, azonken-
 pen lenne bizony ember embertül.
 Hálakat adoc teneked az ő szenved-
 esejert, meg feszitejert, halalaert
 és fel tamadafaert, menyben fel
 menesejert, és az te Isteni dicsőse-
 gednec jobjara valo ülesejert. Mert
 ime negyvenedic napon az ő fel ta-
 madafa után fel mene minden egec-
 nec felette az tanitvanyoknac lat-
 tokra, és ülven az te jobjodra ige-
 reti szerint az szent Lelket az ő va-
 lasztot fiaira ki öntötte. Hálakat
 adoc teneked az ő rosa színü
 szentseges vére hullafaert, ki által
 meg váltattunc: és az ő testenec és
 vérenec az örök életre legeltető
 titkos szentsegejert, mellyel napon-
 kent az Anyaszentegyházban tar-
 tatunc, táplaltatunc, mosogatta-
 tunc, meg szenteltetünk, és az
 Istennel lelkünkben eggyesülünk.
 Hálakat adoc teneked az te csuda-

latos és meg gondolhatatlan szent
 szeretetedért mellyel minket mel-
 tatlanokat az te szerelmes szent
 Fiad által ennyire szeretettel és meg
 váltottal. Mert úgy szeretted ez
 vilagot, hogy az te egyyetlen egy
 Fiadat adnad erette: hogy minden
 valaki hinne ô benne, el ne veszne,
 hanem ôrôc élete lenne. Ez pedig-
 len az ôrôc élet, hogy meg ismer-
 jünc téged igaz Istent, és kit el bo-
 csatottal az V r Iesus Christust, igaz
 hit, és chez illendô jó cselekedetec
 által.

---

*Az Atyának az emberi nem-
 zethez-valo ki mondhatat-
 lan szeretetirül.*

OH meg gondolhatatlan kegye-
 lem, és ki mondhatatlan szere-
 lem! hogy az te szolgadat meg sza-
 baditanad, erette az te Fiadat ad-
 tad, az Isten emberrelôt, hogy az
 el veszet emberi nemzet az ôrdög-
 nec

nec hatalmabol ki vétettetnec.
Mely engedelmes, és mely igé hiü-
seges szeretője az embereknek Vrá
az te szerelmes szent Fiad, az mi
Istenünc, kinec fel buzdult indula-
tinac nem elig lön hogy magat en-
nyire le bocsátván, az szüznec mé-
heben emberi testet öltőznéc fel,
hanem még az keresztnec gyalá-
zatos kinnyatisel viselne, ki önt-
ven az ő dragalatos véret mi eret-
tünc és az mi idvősségünkért. Ke-
gyes I S T E N, az ő kegyessége-
ből es jó voltabol jöt mi hozzanc,
jöt azokat meg keresni és idvő-
ziteni, mellyec el vesztet vala. Fel
kereste az ő el tevelyedet juhát, fel
kereste és megtalalta, vállara vette
és be vitte az ő juhainac aklában,
ez véghetetlen kegyességnec Vra,
és lelkeknek hiüseges Palztora. Oh
nagy kegyelem, és meg gondolha-
talan szerelem! Kinec őtlöt szive-
ben valaha illyeten dolog? Kiczo-
da nem almelkodnec el ez Isteni
irgalmasságnac nagy voltan? ki
nem csudalkoznec? Ki nem viga-
doz-

doznec az te kegyelemmel forro
szereteted nec édes izét kóstolvan,
mellyel minket magadhoz foglal-
tal. El erefztetted az te Fiadat az
bűnös testnec hasonlatosságában,
hogy az bűnt karhoztatná az ő te-
steben, és hogy mi lennenc te igaf-
sagod ő benne. Mert ő amaz igaz
macula nélkülváló Barany, ki el-
vette ez vilagnac bűneit, ki az ő
halalával az mi halálunkat el ron-
totta, és fel tamadással örök éle-
tünket meg szerzette. De mit ad-
hatunc teneked oh mi édes Iste-
nűncez te mi raitunc meg sokaso-
dot irgalmasságodnac jó teteme-
nyejért? micsoda dicsiretek nec
ékeffegyet és hálaadással kedves jil-
lattyát vihetűnc te elődben? Ime
hogy ha amaz artatlan szolgáló
szent Angyaloknac bölcs tudomá-
nya és erős hatalma nekűnc tulaj-
donittatné kis, megis mind azon al-
tal elégedendő keppen meg nem
köszönhetnenc teneked az te ilyen
nagy kegyességedet és jó voltodat.
Bizonyára hogy ha mind egészen
az mi

Tekincs meg oh szent Atyam
az te szerelmes Fiadnac az mi valt-
ságunknac draga munkajaban-va-
lo hiúseges engedelmessegét, és ne-
tulajdonics ennekem büntetefül,
hogy az én erőtlén gyarłoságim
miat, az mi meg valtasunknac
munkai szzerint tellyességgel sem-
mit nem élhettem. Tekincs meg az
mi meg valtonknac dragalatos er-
demet, és bocsasd meg az te meg
valtottadnac minden bűneit.

Nézzed oh Vram az te fel ke-
nettetednec orcáját, és kônyórô-
lymeg raitam mint te teremtet gy-
arlo edényeden. Részesics minket
azte kegyelmedben és irgalmassa-
godban, mellyet mi szegény nya-
valiasoc nem erdemlenenc, hogy
amaz örökke-valo diczôseget,
mellyet az Vr I E S V S által meg
igazittattaknac igirtel, nagy tellyes
örômmel el vegyüic, Amen.

*Más abittatos könyörgés az V
IESVS HOZ, hogy az ő
szenvedese nec ereje által
minket minden gonoz-
tul meg tartsan.*

VRam IESVS CHRISTUS,
kiez vilagnac valtfagaert ny o-
morusagokat és szorongatasokat,
gyalazatokat és szidalmakat, par-
varkodasokat és hoszusagokat,
büntetéseket és iszonyu kinokat,
véres sebeket és szomorú halalt bé-
késéggel el türtel. Te mind ezec
által, melyeket az mi bűneinkert
el viseltel, minden én vétkeimül és
alnakfagimtul, minden cz vilagi
veszedelmektül és az pokolnac tü-
zes kinnyatul, hirtelen halaltul és
az örôc karhozattul szabadics meg
engemet, és engedgyed enne kem,
hogy mind azokrul az melyeket
erettem szenvedtel soha el ne fe-
letkezzem, de mindenkot szerzem
elôt viselven azokhoz buzgola-
gossan ragaszkodhassam, hogy az
mikep-

mikeppen az te szenvedésidben és
fájdalmidban részesítesz, azonkep-
pen az te vigasztalásodban és nyu-
godalmadban is engedgyed réiz-
fűlnöm te veled, Amen.

Az mi Vranc IESUS CHRI-
STUSNAC sebeinéc em-
lekezetiről.

MIdőn engemet valamely uodoc gon-
dolkodás ingerel, az Christusnac
sebeire figyelmezek. Midőn engemet az
én testem szorongat, az en Vramnac se-
beinéc emlékezetivel ébreztetem fel. Mi-
dőn az órdög engemet csalardsággal ki-
sírget, az en Vramnac belső könyöröle-
tesigéhez folyamodom, es azontul el ta-
vozik én tőlem. Hogy ha az bujaságnac
alkozot tűze izgat engemet, az en V-
ram Iesus Christusnac sebeinéc emléke-
zetivel enyhitem meg.

Az nyomoruságnac reanc todult ve-
szedelmi ellen; nem talaltam soha hatha-
tob orvosságot, az Christusnac sebeinel.
Ezekben nyúkszom batorságossan, ezek-

ben aluszom csendessen. Az Christus meg holt mi erettűnc. Semmi oly keserűség nem talaltathatic az halálban, mely az Christusnac halálával meg nem edesithettetic. Minden én tellyes reménsegem az én Vramnac halálában vagy on le tetetterven, az ő halála az én érdmem, az én batorságom, az én idvösségem, életem es fel tamadasom, az Vrnac kőnyörőletessége az én érdmem. Nem szűkölködöm érdem nélkül, miglen az kőnyörőletességnec Vranac jo volta el nem fogy. Es hogy ha az Vrnac irgalmassagisokac, sokac az én érdmemis. Mert ő mennyivel hatalmassab az idvőzítésre, annyval én is batorságossab vagyoc.

Hogy az Christus sebeiről-valo emlékezet hathato orvoslag, minden mi haboru probainc ellen.

ISzonyu vetket cselekedtem, és szamitalan bűnökkel terheltem meg az én lelkem ismeretű, de meg sem esem ket segben:

ben: mivel hogy az holot az bűn meg sokasodí; oi az kegyelem bővölködí. Valaki az bűnec tocsanattyan kételkedí; az ollyaten nem hiszi az Istennec irgalmasságot. Boszusaggal illeti az, az Istent, ki az ő irgalmasságaban kételkedí. Tagadgya ez illyeten az Isten minemű nagy szeretet, igazság és hatalmaság legyen az ő természeteben, melyben az én reménsegem helyheztetet, tudni illic az fúszagul-valo fogadasnac szeretiben, az igiretnec igazságaban, és az megvaltasnac hatalmaban. Am bator szugolodgyec valamint akarja az én goromba gondolatom, mondvan: Vallions kicsoda vagy te, es minemű nagy dicsőség az, és minemű érdemekkel alitod ezt megnyerheimi? De én bizvast így felelec: Tudom az kinec hittem, mert ő az ő igiretiben igaz hatalmas az meg tellyesteben, és szabad ő neki cselekedni az mellyeket akar.

Nem lehet az, hogy el reműllyec az én bűneimnec sokságitul, ha az én Vramnac halála eszemben forog, mivel hogy az én bűneim ezt meg nem győzhetic. Az lanesa es az szegec kialtyac ennekem,

hogy tőkélletessen meg engeszteltettem az Christushoz, ha őtet szeretendem.

Tágas utat nytot ennekem az lancia az Christusnac oldalaban, melyben be menven, nagy bator sagossan nyugozom ot. Az ki fél szeret az, mivel hogy az szeretettül szarmazic az fèlelem. Semmi nincse oly hatalmas, oly hathato orvosság az fajtalan sagnac ingerlő melegsege ellen, mint az én meg váltomnac dragalatos halála. Kiterjesztette karjait az keresztfán és ki nyitotta kezeit hogy hozzá ölellye az bűnösöket. Az én Idvőzítőmnec karjai között akaroc élni, és kivanoc meg halni. Ot bator sagossan enklec: Fel magasztallac Vram tegedet mivel hogy fel vettel engemet, és nem engedte hogy az én ellenségim örölyenec én raitam. Az mi Idvőzítőnc le függesztette fejet az halálban, hogy az ő szerelmest meg apolgatna. Mind annyszor apolgattyuc az mi Istenünket, valaményszer az ő szeretetétül érdeklettetűnc.

Igen

Igen szép dicsiret az Chri-
stusnac szenvedé-
serül.

A Tyánac bölcsesége, bizony Istense-
ge, Christus ember fogatec vecser-
nyenec idejen, az ő tanítványitul hamar
el hagyattatec, Sidoknac arultatec igen
meg kinszattatec.

Első orán *Vr I E S V S* Pilatushoz
vitetéc, hamis tanúságokkal igen be va-
doltatec, arczul és nyakon veréc kötözve
viseltetec, szent orcáját pögdősec
menynec vilagosságát.

Harmad orán *Vr I E S V S T* feszí-
teni kialsac, csufolván öltöztetec őtet
barsony ruhaban, ő szent fejét liggatác
tövísses koronával, kereszt fáját visele
az nagy kinnac helyere

Hatod orán *Vr I E S V S T* kereszt
fára feszítec, kinnva miat szomjuzéc
mereggel itattatec, fűgvén az telvajoc
közé hozzájoc hasonlittatec, eggic őtet
karomlya méltó az karhozatra

Kilencz orán *Vr I E S V S* ez vi-
lagból ki muléc, ő szent Attyat kialta
telket neki ajanla, szent oldalát egy vi-

tez dardával meg ôklele, föld ottan meg
indula az nap meg homályosodec.

Kereszt fáru le vévéc vecsernyenec
idejen , es meg erőssítettetec Istennec ma-
lasztyával : ilyen halált szenvedé élet-
nec remensége, dicsősegnec Kirallya mert
halva fekszik vala.

Completanac idejen koporsóban te-
tetec, Istennec nemes teste, életnec remen-
sege: kenettel meg kenetec , irasoc be tele-
nec , legyen emlékezetre Christus az te
szent halálod

Ez szent seges igiket , nagy abitta-
tossaggal , neked Christus mi mondgyuc
kegyes obaitásokkal , mint ki értûnc
szenvedel ily nagy buzgoságokkal , legy
nekûnc vigasztalonc halálunknac ora-
jan.

Vége.

H E T E D I C E L M E L K E D E S

M E L Y B E N

*Igen szép esedező könyörgés ec fog-
laltatnac be az Istennek bocsá-
natyáért és az Istennek
irgalmassagáért.*

Ieles és hathato mondgya az
buzgo könyörgés ec.

Mi lehet édesebb gyönyö-
röség, mint az Atyát az
öeggyetlen eggye által hini
segítségre? Az Atyát az Fiunak
emlékezetivel kegyelemre indita-
ni,

ni, az Kiralyt szerelmes Fianac
nevezetivel engesztelni? Mert így
szoktanac az bűnös foglyoc az tòm-
lóczból ki szabadittatni: ekkeppen
menekednec meg az raboc az vasnac
nehez terhetűl: ekkeppen az halálra
sentenciáztatnac, nem csac eleresz-
tetnec, de effelet fejeknec kegyelme-
nyernec, midõn az meg haragut Fe-
jedelmeknec az õ kedvesen nevelt
magzattyoknak szeretelit fordittyac
elejekben. Ekkeppen kerülte el amaz
gonoz tevõ szolgac az büntetést,
midõn az õ Vroknac szerelmes
magzattyatészzen õ erettec esedezezt.
Hasonlatosképpen esedezem enis te-
neked oh szentféges Atyam az te
szent Fiadnac kedves szerelmejert,
ved ki az én lelkemet az tòm-
lóczból, hogy vallast tégyen az te
nagy

nagy nevedrül, szabadíts meg engemet az bűnöknek kemény fogfagabol, az te örökke- valo eggyellen egy Fiad által, és engemet kinek érdemem szerint halalos sentencia szallot fejemre, az te jobbod felől ülo egy dragalatos Szülöttödnek esedezésejert nyics meg kegyelmesen az életre. Mert nem tudom egyebet kit keressek közben járóul te hozzád, hanem egyedül csac azt, ki engesztelő aldozat az mi bűneinkert, ki ül az te jobodon esedezven mi éretűnc. Ime az én Szószolom te nálad szentseges Atyam. Ime ő az fő Papi fejedelem, ki nem szűkölködíc másoknak vérec hullásával meg tisztittatnt, ki tündöclíc az ő tulajdon testéből ki folyt vérevel. Imé ő amaz kedves, szentseges

seges, tőkellertes és fel vittetel drá-
ga illatu aldozat. Imé ò amaz
macula nélkül va'o artatlan Bar-
any, ki meg nemult az ótet nyirókne-
kezekben, ki arczul verettetven,
nyallal pögdöstetven, gyalazattal il-
lettetven nem nyitotta meg az ò
száját. Ihon az ki bűnt nem tött,
az mi bűneinket viselte, és az mi
fájdalminkat az ò sebeivel gyógyi-
totta.

Az töredelmes szívű bűnös.

*Embernec buzgó kö-
nyörgése.*

VEgheterlen kegyelemnec és
meg hatarozhatatlan irgalmas-
sagnac Istene, mindeneknec Te-
remtője, kit tisztelnec mindenne-
mű allatoc, és kinec tekinteti előt
meg

meg reszket nec az egek nec kerek-
fégi, kit imadnac tellyes az me-
nyoríznac minden hatalmaffagi,
kinec bölcsesége nec és nagy hatal-
manac nincsen száma.

Mikeppen merjec én szegény
nyavalias és iszonyu gonozsagok-
nac rutsagaval meg rakodot bűnös
te elődben menni, és te veled szol-
lani? Holot az én testem semmi
nem egyeb hanem csac ala- valo
por és hamu, az én lelkem pedig
szamtalan bűnök nec csomolekja-
val meg terheltet, szorongat en-
gemet az én tulajdon lelkem isme-
reti, hogy az te parancsolatidnac
és az meg ismert igazsagnac ósve-
nyerül gyakorlatossággal ki tanto-
rottam: az te ajandekiddal és az te
ennekem nyujtot nagy kegyelmef-
seggeddel gonoszul éltem, minden
te Isteni felfegedűl hagyot joknac
el követeseben rest és tunya vol-
tam, és szamtalan gonozsagot nem
csac gondolatimmal, de cselekedet-
immelis követtem te ellened. Sőt
hogy somma szerint rolam vallast

tegyec: Minden én erzekensé-
gemmel, tagaimmal, erőmmel és egész
testemmel és lelkemmel rettenetes-
sen vétettem te ellened, és maga-
mat az örök karhozatnac langozo
bünteté fere hanyat homloc bocsat-
tam.

20 Iollehet pedig ezec így legyenec,
megis mind azon által az én szívem
én bennem meg hidegedet, testi
batorlagban merült és minden igaz
tőredelmességtől és penitenciától el-
idegenült. Annakokaert nem me-
rem az én meg ferteztetet szemei-
met fel emelni az te Isteni felfeged-
hez, főt még arra sem vagyoc mélt-
to, hogy az föld hordozzon és ele-
delevel tarcson, holot tégedet me-
nyne, földnec hatalmas Vrat
ilyen fajtalanul és Istentelenül
meg vetettem, és ennyyszer az te
Isteni felfegedet dicsősegeben és il-
lendő tisztetiben meg kissebített-
tem.

Oh vajha az én enny foci gyar-
lagimat meg ismernem, és az igaz
jólagos cselekedeteknec bennem-
valo

valo fogyatkozást észemben vennem, titkos és nyilván-*valo* bűneimet igaz penitencia tartasom által meg íratnám, és ekképpen minden én elebbi alnakfagimból levetkezsem.

Jay ennekem szegény nyavalyásnac, jay ennekem mind öröke, hogy ha az te rettenetes ítélted az én bűneimben tapasztaland engemet, és te az én bűneimet az te igazságod szerint büntetted én bennem. Iol tudom hogy gyűlölöd az bűnt és ennéccselekedőjét, és nem hadcz büntetetlen csac egy alnakfagotis, azt sem engeded hogy valami tisztatalan állat be mennyen az szent Ierusalembe. Tehat ne szomorkodgyam és ne fohaszkodgyame? Ne síriac és ne jajgassake? ne kialcsac és ne panaszkodgyame? Hova reicsem magamat az bűnőfőkkel? Mikeppen gyűlölhetem, gyötörherem, és verhetem leelege magamat mind az földnec poraig az én számtalan bűneimnec érdeme szerint? Nem

kellene öldöklenem az én teste-
met és fanyargatnom szabolatlan
életemet, mellyekkel enny gonoz-
sagot töttem az te szentleges és id-
vözítő akaratok ellen? Tanubizon-
sagot tesznek én ellené az egh és az
föld, jól tudgyac az szent Angya-
loc és az ördögök, mellyet te elöt-
ted és te ellened oh Igasfagnac Iste-
ne cselekedtem, kic fellyül hallad-
gyac az tenger fővenyinec sokasa-
gos számain. Oh én nagy vakfagom
és bolondfagom, ki az te irgalmas
meg látogatásodnac idejét meg
nem ismertem, és az én lelke nec
idvőssegerül semmi gondot nem
viseltem: de ime mind eddiglen az
te Atyai hivatalodat és bekefeges
tűresedet kevesre bocsúltem és
semminet tartottam, mely Atyai
indulattal bantál én velem, az pe-
nitenciara hivan meg szűnés nel-
kül engemet gyarló bűnöst, az te
könyöröletesseged nec gazdagfaga-
val, és hoszu ideiglen való tűre-
seddel és várakozással.

Annakokaert magam szabada-
karat-

karattya szerint estem ki az te ke-
gyelmedbôl, az én lelkemet halál-
ra vetettem, az tiszta artatlanfagnac
ruhajat levetkeztem, az idvôzítô
Ur lefűst ímlet megfeszítettem, az
Istennec rettenetes haragját fel ger-
jesztettem, én magamnac az utol-
so itélet napjara ez kincset gyűj-
töttem hogy érdemem szerint
amaz örökke-valo kárhozatnac
kinnyaval büntettefsem.

De mind azonaltal imé én sze-
gény gyarló bűnös ember meg-
haitom az én szivem nec terdeit,
mert az penitencia tartó bűnôfôk-
tül igen akar sz tiszteltetni és ma-
gasztaltatni.

Verem az én meg ferteztetet
mellyemet amaz nyílván-valo bű-
nôffel, és illyenképpen esedezem:
Légy kegyelmes ennekem oh
nagy I S T E N, utalom az én
vetkeimet és kivanom az te ke-
gyelmedet, oh irgalmaffagnac Iste-
ne vallást tészec az én bűneimrül,
oh igazfagnac Istene te hozzá fo-
lyamodom. Oh kegyelem nec ki-

apadhatatlan kut feje, meg mutogatom teneked az én sebeimet, oh Isteni jó akaratnac irivel gyógyító Orvos, az te kezeidben ajánlom mind életemet és halálomat.

Vram ne fedgy meg engemet az te busulasodban, és az te haragodban ne ostorosz engemet, ne engedgy engemet az én bűneimben elveíznem, és ne emlekczzel meg örökke az én gonoszságimról, de adgyad Vram, hogy minden én vétkeimről tégyec igaz vallást és tarcsac keserves penitenciat, az o embert levetkezven és az uy embert felöltöztvén.

Serkencs fel én bennem az te felmedet, és fordics ízeretetre azt, könyörôly en raitam, mikeppen könyörôltel régi idôktûl fogva minden bűnösökön. Engedgyed Vram, hogy ez kegyelemnec idejeben, amaz tékozlo fiuval az én bűneimről tehessec igaz vallást, az publicanussal alazatos és tóredelmes szívet te elődben vihessec, az Magdalenával az én bűneimet te előt-

előtted meg sirathassam, az Nini-
vebeliekkel te hozzad meg térhész-
sec, hogy az kegyetlen Satannae
hatalmatul és tömlőczéből meg
szabadulván, és az én bűneimnec
halálából életre fel tamadván, te-
neked oh én Istenem életemnec
minden réizeiben tiszta lélekkel
szolgathassac és hálakat adhassac.
Az mi idvőzítő V runc I E S V S
C H R I S T V S által, kiveltene-
ked dicsíret legyen, legyen dicső-
ség és tisztesség az szent Léleknek
eggyesfegeben most és mind örök-
kôn örökke, *Amen.*

---

*Könyörges, melyben az igaz peni-
tenciára tért szívű ember, az ő
bűneiről vallást teszén, es
az Istennek kegyel-
met kívannya.*

Ö Rök mindenható J S T E N, én
őlzegény gyarló bűnös ember
folyamodom te hozzad, tőredelmes

szivel keseregven az én bűneimen:
 és igaz penitenciat tartvan: lebo-
 ruloc az te kegyelmességednek la-
 bai eleiben, azzal az alazatoffag-
 gal és tisztelettel mely te hozzád
 illendő, és vallaft tészec te előtted
 minden én bűneimről, mellyel té-
 gedet szentseges Atyam mind ez
 ideiglen anyám méhetől fogva ret-
 tetetesen meg bantottalac. Mert
 iszonyu dolog, hogy nem szegyen-
 lettem az bünt cselekedni, holot az
 te szerelmes Fiad, ki beszélhetet-
 len kínokkal szaggattatot az én
 bűneimert.

Vallaft tészec imé te előtted oh
 kegyelmes Atyam minden én hala-
 datlanlagimról, mellyeket ez te ki
 beszélhetetlen jó tétemenyedhez
 mutattam:

Mert meg gondolhatatlan jó tét-
 emeny ez, hogy illyen fokaig az én
 gonozlagimnac az te hoszu ideig-
 len-való türeleddel engedelmes vol-
 tal, és minden én fajtalanlagimat
 és elvetemedet indulatimat, mellye-
 ket te hozzád engedelenséggemmel
 és

és gonoz cselekedetimmal mutat-
tam, ilyen nagy kegyelmessen el-
szenvedted : De sot inkab hogy
penitenciat tartanéc , vegheterlen
irgalmadból varakoztal , hogy az
én szivemet magadnac el foglal-
nad; és benne lakozvan , az te el
kétzítet kegyelmeddel és jó vol-
toddal egészen be töltened. En
Istenem oh én Istenem menyifzer
nem nyitottottam meg az én szí-
vem nec aítajat az te el pecsetelô
gyôrôddel szôrgetô szent Lélek-
nec! Oh menyifzer édesgettel en-
gemet az te jó rétemenyiddel az
penitenciara , és ugyan kenyszerit-
gettel az kereszt vífelesec által , én
pedig mind ezekert te hozzád hát-
tal fordultam ! Oh mennyfzer taf-
zithattal volna engemerdemem sze-
rint az ôrôc karhozatnac mely se-
ges volgyere de kedveztel enne-
kem.

Annakokaert szerelmes Atyam
ezeket elmemben forgatvan, bizo-
nyara nem csuda volna , hogy ha
az én szivem az tóredelmeflegtül

es az penitencianac keferü segetül
 elszakadozna én bennem. Nem le-
 het oly nagy büntetes az pokolban,
 kinél az én bűneim nagyobbat
 nem erdemlenenec : nem vagyoc
 melto hogy te teremtet allatodnac
 mondaßam : nem vagyoc melto,
 hogy engemet az föld tarscon és
 hordozzon. Nem volna csuda,
 hogy ha minden teremtet és éltető
 allatoc az én te raitadtót foc bos-
 zusagimert ellenem tamadnanac.
 De te oh nagy kegyelmű I S-
 T E N , kőnyörőly én raitam,
 fordics én ream igyefogyot nyava-
 liafra az te irgalmaßagodnac íze-
 meit. Mutasd meg hozzam az te
 Atyai kegyes szivedet. Bocsasd
 meg ennekem hogy illyen nagy
 kefőretertem te hozdad, és azt az
 melyre engemet hiuttal és valasz-
 tottalén bennem munkalkodgyad,
 az te elebbi jó tétemenyidet ez mo-
 stanihoz nyuitvan. *Amen.*

Kőnyörő

Kőnyörges, melyben ember az ő
bűnös voltarul vallást téven
szomorkodik, és azoknac
bocsanattyaat kíván-
nya.

I Ai ennekem szégeny nyavaliaf-
nac és igyefogyot bűnősnec,
mert tégedet én Istenemet meg ve-
tettelec, ki ennekem mindenkor jó
voltodat, szereteted és hiűseges
gondviselefedet kegyessen ki szol-
galtattad: Iay ennekem, mert az
én szivemet, melyben te oh nagy
kegyelmű Isten, lakozni meltoz-
tattal, te túled el szakaztván, szam-
talan iszonyu bűnők nec undokfa-
gaval meg ferteztettem. Iay enne-
kem, mert az bűnnec ékielen edé-
nye ve lőttem, és amaz tisztátalan
lelkek nec marta!ékjáva. Oh kő-
nyörölő Isten! nem reithetem el, de
főt vallást kel tennem arrul, hogy
én minden bűnőfőket meg elősz-
tem, és azoknac voltam vezérő
kalauzza, de mindazon, által vi-
gasz-

gafzta engemet az tekegyelme-
seged és irgalmaffagod: jollehet az
én bűneim számlalhatatlanoc le-
gyenec, de tudom Vram, hogy
fellyül mullya azokat az te reanc
ki aradot kegyelmednec nagy vol-
ta.

Te oh nagy kegyelmű Isten, ha
akarod meg tisztithatsz engemet.
Gyogics meg Vram kerlec az én
lelkem nec sebeit, mert csac teneked
vetkeztem Vram, és te előtted cse-
lekedtem az gonossagot. Ime oh
Vram Isten ez az te szent beszeded,
igy szolsz az te Prophetadnac sza-
ja által: Paraznalkodtal az paraz-
nakkal, de terj meg én hozzam, és
hozzam fogadlac. Ez te szentseges
igid vigasztal engemet oh minden
irgalmaffagnac Istene: ebben biz-
vant hozzád hailoc tellyes indu-
lattel, nem különben mint ha te-
lyességgel csac ennekem mondatot
volna. Mert az én lelkem Vram
az az tisztatalan lélec: En vagyoc
amaz tékozlo fiu: En tetűled min-
den vilagossagnac Atryatul, kitűl
min-

minden ajandekoc szarmaznac el
hanyatlottam.

En te tüled mint igaz hiű seges
Pasztorul el tevelyedtem: En min-
den te nekem nyujtot ajandekidat
el tekozlottam: El hadtalac tégedet
kegyelemnec kut fejet, és életnec
élő erét, és mást forrast astam ma-
gamnac, ez vilaghi idegen gyönyô-
rôsegeket kôvetven, mellyekkel az
én el epedet lelkem semmikeppen
nem uyittatic. Mert az testi gyô-
nyôrôsegec, mint az fűst nagy hit-
telen el oszlattatnac és semmive
lesznec.

Oh mely nagy keserűséggel szo-
morkodom, hogy tégedet igaz
menyei kenyeret meg vetven, az
disznoknac moslekiabol ettem,
mert az testi gyönyôrôsegre hailot-
tam, és amaz oktalan kívánságok-
ra hanyat homloc futottam. Tege-
det menyei szentseges Atyamat
hatra hagyvan ez földi mulando
dolgokhoz ragaszkodtam. Nem
csuda azért tehát hogy te előtted
mint amaz tékozlo fiu telyességgel

H h

mez-

mezitelen vagyoc , és minden me-
nyei ékeffegtül meg fosztatot. De
te oh véghetetlen kegyelmű Isten,
kőnyörőly én rajtam, és ne enged
gy engemet az én bűneimnec dög-
leletes fekelyeben meg halmom, ha-
nem az te szterelmes Fiadnac az
V R I E S V S C H R I S T V S -
N A C általa meg tisztitvan és
meg mosogatvan , öltöztes fel en-
gemet az te tiszta igazsagodnac ar-
tatlan kőntőseben, A M E N.

*Más alazatos kőnyörges az bűn-
nec bocsanattyának Istentől
meg nyereséjért.*

V Eghetetlen irgalmu, örök J S-
T E N, én szegény nyavalias,
jaruloc az te Isteni fellegednec di-
csőseges tekinteti eleiben , az én
bűneimnec undoksagaval meg ra-
kodvan.

Annakokaert nem merem az
én meg fertesztetet szemeimet , az
te

te Isteni fenyes dicsőlegedhez fel
 emelni mert felette igen szegyen-
 lem hogy tegedet én Istenemet, és
 kegyelmes teremő Atyamat, enny-
 fokszor meg bantottalac, és bizo-
 nyara hogy haaz te Isteni igassa-
 godnac keménysege szzerint, és az
 én bűneimnec érdeme szzerint a-
 karnal velem cselekedni és enge-
 met bűntetni, méltan és erdemem
 szzerint az örökke valo karhozatra
 itilhetnél. De vigasztalom maga-
 mat oh en Istenem az te nagy és
 véghe etlen könyöröletesslegednec
 emlékezetivel, mellyet tennen ma-
 gad igírtel ennekem, és ugyan ef-
 küvessel bizonyitottal mondvan:
 Etec én, nem akarom az bűnősnec
 halákat, de hogy meg terjen és él-
 lyen. Vigasztal engemet tovaba az
 te egy szűlőt Fiad, az en meg val-
 tom és idvőzőm, ki az ő tőkelle-
 tes engedelmessegevel, szenvede-
 sevel és halálaval meg engesztelte
 ennekem az te kegyelmessegedet,
 és effelet hogy te fiadnac es örök-
 földnec mondasam most és mind

ôrôkke meg fzerzette. Mineko-
kaert nem hûlôc meg remenſegem-
ben, de vallaſt téſſec teneked min-
den én belſô és kôlſô titkon és nyl-
van valo bûneimrûl: meg vallom
magamat te elôtted az hamisſagnac
alnac cselekedôjenec lenni. Nem
tudoc oh én édes Iſtenem egyebet
mit cselekedni, hanem hogy ha az
te igiretedben meg nyugovan, ala-
zatos ſzivel és tôredelmes lelekkel,
de igaz hittel, és az te meg igirt
kegyelmefſegedben bizvan, az ke-
gyelemnec ſzeki eleiben jaruloc, és
az én ſzivemnec belſô rejtekebôl
ezt mondom. Abba, *az az ſzerelmes
Atyam*, kônyôrôly én rajtam.

Oh bûſéges irgalmu ISTE N,
légy kegyelmes ennekem ſzegény
gyarlobûnôſnec, bocsasd meg az
én mind credendô és mind cseleke-
dendô bûneimet, és mindazokat,
valamellyeket te ellened vagy ſzi-
vemnec gondalattyaval, avagy
beſzedemmel és cselekedetimmel
tudva avagy tudatlanul vétettem.
Mert nincsen Vram ſemmi jo én
ben-

bennem , bűnben fogantattam és
születtettem , bűnben éltem és
bűnben élec mindaddigis, az mig-
len ez bűnös romlando testben
nyomorgoc. Az én bűneim te
előtted vadnac mindenkoron , főt
ezerfzerte tób bűnőket lacz én ben-
nem , hogy nem mint én ismerne
én magamban. De oh könyörölő
I S T E N , ne szaly iteletben az te
szolgaddal , mert nem igazulhat
meg az te tekinteted előtt csac eg-
gyis az élóc közzül. Könyörölj
meg rajtam az én Idvôzító Chri-
stusomert és töröld el az én alnak-
sagimat , az te irgalmassagodnac
nagy volta fzerint , mely fellyül
mul minden bűnőket. Mosogas
meg engemet az te megtisztító er-
demes vereddel , és hincs meg en-
gemet az te Fiadnac uya szülő hy-
fopjaval , mellyet ki ôntôt az ke-
reztne oltáran.

Tégy fiadda engemet, irgalmassa-
godnac edényeve , és az te szent
Lelkednec lakó templomáva.

Oh én Istenem segely, vigaszaly

és batorics engemet, uy szivet teremcs én bennem én Istenem, és az te szent lelkeddel erősics es ör- vendeztesd meg az én nyomorult lelkemet. Mert jól hiszem oh V- ram, hogy az fűstől gő csepűt el nem oltod, és az meg szeget nad szálat el nem tördeled. Nem vecz el V ram engemet az te orczad elől, nem engeded hogy kétfélgben es- sem, de meg erősítez engemet az te szent lelkeddel és igaz hitet adcz az én szivemben. Halgásd meg oh kegyelmes Atyam az én kőnyör- gesemet, és adgyad hogy az foga- dot fiúságban alhatatoslan meg ma- radvan, az szent Lelec Istennek elő temploma lehesséc örökke. Ne engedgyed V ram hogy lelki isme- ret ellen való vétkekre és iszonyu tévelygesre jussac. Szabadics meg engemet oh én idvözítő Istenem az én testemnek gonoszagra buzgo- véretűl. Indics én bennem ahitta- tos indulatot az te örök életre ve- zerlő szent igidhez, hogy arruľ nagy lelki örvendezessel elmelkedhes- sem.

fem, olvashassac és masoknakis ez
altal nagy haszonnal szolgálhassac.
Gselekedgyed Vram , hogy az te
igassagodat és dicsiretedet masok-
nac hirdethessem és tegedet én Iste-
nemet, és az én idvözítő Vram Ie-
sus Christusomat , az szent Lelek-
kel egyetemben örökkön örökke ,
minden idvözű'endő hivekkel, di-
csírhessélec, aldhassalac, imadhassa-
lac és fel magasztalhassalac , A-
men.

*Az bűnből fel serkent és az peni-
tenciara tért embernek ahittalos
könyörgése.*

VEg-nelkül valo boldogfagna
dicsőséges Ur. ISTE NE
ki vagy könyörülő és kegyelmes
engedelmes és irgalmas, jó és igaz,
ki az te nagy szeretetedtől és meg-
gondolhatatlan irgalmassagodtul
viseletven , meg szabadítottál min-
ket az sötétségnek hatalmabol , és

idvôsseget adtal az uya-valo izû-
 lettetésnec mosodása által és az
 szent léleknek meg elevenítése által,
 kit nagy bűfeggel ki ôntôttel mi
 belenc az mi Idvôzító Vranc I E-
 S U S C H R I S T V S által.

Ha kedvet talaltam Vram az te
 tekinteted elôt , engedgyed enne-
 kem szolnom te veled , és ne ger-
 jedgyen fel az te haragod én elle-
 nem. Miért felekezél el én rolam
 mind ôrôkke , és miért hadcz el
 engemet az én gonoszlagimnak kô-
 zepiben. Vallást tészec teneked az
 én szivemnek alnakfagarul , ki
 bűnnel meg rakodvan tegedet meg
 veter. Ismerem Vram az én izâm-
 talan gonossagimat , és meg val-
 la magam ellen az én hamissagi-
 mat. Vetkeztem te ellened és az
 éghellen , és nem vagyoc immar
 melkô hogy fiadnac hivattassam.
 Nem féltelec teged oh mindenha-
 ro ôrôc ISTEN , és nem rette-
 gem az te dicsôféges orczadat, en-
 gedetlen voltam , izo fogadatlan és
 ingerlô fiu, bôszusagra gerjesztette-
 lec

lec tegedet az én soc hejaban valo-
 sagimmal. Gyülöltem az te fenyi-
 tekedet , és az te szent beszédidet
 fûlem mellôl bocsatottam , utala-
 tosságot cselekedtem , és semmit
 azokon nem szomorkodtam , eg-
 gyic gonozságból az másik gonoz-
 ságra futván, az bûnt rakásra gyûi-
 töttem.

Bocsatottal engemet szabadossan
 az én szivem nec ki vanfaginac uta-
 ira , hogy cselekednem azokat ,
 mellyec te előtted éktelenec. El
 szokta az én nyelvem ez vilaghi
 hejaban-valóságot beszelleni, kô-
 vetven az testnec akarattyat és
 gondolatyat hogy az te Isteni felse-
 gedet haragra fel ingerlenc én el-
 lenem. Te tudod Viam mint illet-
 telec tegedet boszusággal az én soc
 gonozságimnac talalmányival , és
 minden én szamttalan bûneim nin-
 csenec el reitven te előtted. Sze-
 meim elôt forognac ennekem na-
 ponkent az én gyalazatim , és az
 pironság az én orczamat be tóltôt-
 te. Iay ennekem, hogy szakadtam

el te tüled, sokac az én nyomorúsá-
gim, mivel hogy gonoszul viseltem
életemet. Es te oh Vram ISTEN
miert felejtész el ennyire engemet?
és miért rejtéd el ily sokaig az te
irgalmaságodat éntülem. Tekincs
meg Vram az én igyémét ily ké-
sőbboszara az te haragod után, mert
Iam irgalmas vagy, ne gerjedezzen
Vram az te haragod mind örökke.
Ne űzd el te tüled az tőredelmes,
alazatos és igyefogyot szegény
gyarlobűnőst, ki az te szent neve-
det nagy esedezéssel hívja segitse-
gűl. Meg vallom magamat bűnő-
nec, kerven tegedet oh mindenha-
to I S T E N az te jó voltodert,
hogy cselekedgyél én velem az te
nagy irgalmaságod szerint.

Es mert jutod oh szent ISTEN
az én bűneimert az halálra? holot
nem akard te Vram hogy az bű-
nőssel veszen, de hogy meg te jén
és éllyen. Az mi réghi Atyainc
te hozza kiáltottanac az ő szorú-
lasoknac idején, és te őket meg
szabadítottad, te benned biztanac
és

és meg nem szégyenûltenec. Midôn immar tellyeffeggel el fogyatozvan nem tudnac hova fejeket hajtani, csac ez vala hatra , hogy szemeket te read függesztenec, meg szabadítottad Vram ôket az te szent nevedert , hogy az te Isteni nagy erôdet meg mutatnad ô bennec. Az ô alnakfagokkal haragra és boszu-allastra ingerlenec vala tégedet, de mint jo és könyôrôlô Atya , midôn latnad az ô nyomorúságokat és te hozzád-*valo* esedezéseket , meg emlékezven az te szövetségedrûl meg bantad, és meg szantad ôket az te irgalmasfagodnac nagyfaga szerint. Holvadnac Vram az te eleitûl fogvan-*valo* irgalmasfagid , kit meg erôsítettél alhatatossan az te igazfagodban.

Könyôrôly raitam , könyôrôly raitam oh én nagy kegyelmû I S-T E N E M, mert igyefogyot szégeny nyomorult vagyoc , gyogics meg Vram az én el avult tetemet, mellyet az én alnakfagim miat ôszve rontottal , nincsen épfé az én

én testemben, az te sebheto hara-
godnac rettenes volta miat. Nin-
csen békefege az én lelkem nec az
én bűneim nec előttem forgo ifzo-
nyu szamai miat, az én alnakfa-
gim fejem fellyül halladtanac en-
nekem, és mint egy nagy folyos
tereh szinten az földig nyomtanac
le engemet. Az én lelkem meg ra-
kodot tisztatalanfaggal, és egész
minden éntestem meg rutittatot az
bűn nec undoc fekélyevel. Anna-
kokaert jól tudod oh Vram az én
kívánságomat, es az en szűksegim
nincsenec el rejtvente előtted.

Legy kegyelmes Vram az én
bűneim nec, töröld el én Istenem
minden én gonozságimat tennen
magadert, mert az te jó voltod sze-
rint igirted bűnôc bocsanattyat az
tehozzad tért penitencia-tarto bü-
nófóknec.

Mivel hogy te Vram I S T E N
jó, könyörölő es igen engedelmes
vagy mihozzanc, nem akarod sen-
kinec el veszéset, de mindennec az
penitenciara-valoteréset.

Ke-

Kegyes és kegyelmes vagy , jó es edeslleges az te irgalmassagod szerint rendelven mindeneket , minden te utaid nem egyéb hanem irgalmassag és igazság azokhoz , az kic az te szôvetsegedre és bizonságidra figyelmeznec. Kônyôrölô vagy Vram és igen kegyelmes, nagy tûrô szenvedô és engedelmes az embereknek gonosszagoc ellen. Kônyôrôly én rajtam oh Vram, én idvôsségemnek Istene az te nevednek dicsôsegejért. Légy erős segedelmem ennekem, ne hadgy el engemet es ne utaly meg engemet oh én édes Vram I S T E N E M, én lelkemnek eggyetlen-egy reménye, *Amen.*

Az meg keseredet szivû bûnôs embernek siralma az ô szamtalan bünejeért, az Istennec irgalmasságaert esedezven.

I Ay ennekem szegeny nyavalyasnac! jay az én bûneimnek melyc-

lyseges örvenyeben veszekedô , és
 iszonyu alnaklagimnac terhe alatt
 tantorgo lelkemnac ! mit sirassac
 először ? mit jaygassac és mirülte-
 gyec keserves szokogo siralmat
 először ? Nem vagyoc elég az én
 gonoz cselekedetimnac elő szam-
 lalására , mert az én bűneim enge-
 met , felette igen nagy szomorú-
 banatban ejtenec. Az én szivem el-
 fogyatkozvan bennem , könnyhul-
 latafim orczaon meg aluttanac ,
 meg hidegettec az én érzékense-
 gim , el remült én bennem az én
 lelkem az soc gondolkodásban , és
 telyességgel érzékenység nélkü-
 valova lött.

Oh könnyhullatasoc, miért tavoz-
 tatoc el én tülem? hol vadroc könny-
 hullasnac kut fejei ? hol vagy szo-
 moru banatnac mélyéges arja , és
 szokogo siralomnac sürô zapora ?
 Boricsatoc el engemet könnyhul-
 lasnac folyo vizei , csordullyatoc
 ala az én orczaon siralomnac vi-
 zei, asztassatoc az én szemeimet és
 nedvesicsitec az én allaimat , hogy
 nagy

nagy keferû sirással jajgathassam
meg az én számtalan gonoszagi-
mat. Mert ime mindeneknél ször-
nyebben meg romlottam, minde-
neknél rettenetesebben el estem,
minden istenteleneknek büntetese-
ket az én gonoszságimmal fellyûl
halladtam. Az pokolnac sanyaru
kinnya majd elég elégfezes az én
büntetésekre. Nincsen rettenetes-
sebb bûn az én bûneimmel, nincsen
iszonyuabb gonoszság az én gonos-
ságimmal. Bûn ôsebbnek itilem len-
ni magamat mindeneknél, méltan
szenvedem annakokaert ez vilaghi
büntetéseket, méltan viselem ez
fajdalmakat, mert mind ezec az én
bûneimert vadnac én rajtam. En
Istenem ezec az te igaz itiletedből
sanyargatnac engemet, az én go-
noszságimnac cselekedeti szzerint fi-
zetnec ennekem büntetéssel, de ime
kissebbec az büntetesecc az én go-
noszságimmal: nagyobb az mellyeket
cselekedtem, kisebb az mellyeket
szenvedec, rettenetesebb bûn az kit
cselekedtem, engedelmessebb az

boszuallas mellyet vifelec, könnyeb
az en szenvedesem nec terhe | az en
bűneim nec fuly offaganal.

De más vagyon még , de ime
más vagyon még , ki engemet in-
kab gyötör, ki engemet inkab szo-
morit, ki engemet inkab haborgat,
és inkab rettegtet , kihez soha ha-
sonlatos büntetes nem talaltatic, ki
meg hallad minden büntetefeket,
ki fellyûl mul minden gyötrelme-
ket: Felec az utolso itilet nec napja-
tul, rettegec attul az örôc setetseg-
nec napjatul , iszonyodom attul az
siralomnac és kemeny szamadaf-
nac napjatul. Iollehet ez vilaghi je-
len valo büntetefec alat szomor-
kodom, de az jövendôtûl félven ,
inkab fohaszkodom.

Légy segítségvel ennekem én
Istenem , minekelôtte az pokolen-
gemet be nyelne , minekelôtte az
gehennanac sebes tüzetûl meg
emefztetnem, minekelôtte az kar-
hozatnac veszedelmes setétsegeben
becsnem : mert felette igen szoron-
gattatom az te kemeny itilet ned nec
rette-

rettenetes volta miatt, tellyeffeggel
elgyôtrôt engemet az én bûneim-
nec felelme. Iszonyodom az te ha-
ragodtul az én bûneimnec kegyet-
lensege miatt. Rettegec az te elôtte-
valo szam-adastul az én meg hide-
gült lelki ismeretemnec gonosza-
gaért. Merthogy ha az igaz em-
beris csac alig maradhat meg, tehát
én kihitetlenül éltem, mikeppen
alhatoc meg? Mit cselekedgyem
mikoron el jó amaz rettenetes iti-
letnec felelmes napja? mit felellyec
mikorô el közelget amaz kemeny
szam-adasnac szomoru napja? mit
mondgyac mikoron az Christuf-
nac ítélô szeki eleiben allattatom?
Iay annac az napnac mellyen vét-
keztem! oh azt az napot, mellyen
szûlettettem. Vajha ennekem fel
nem virradot volna, vajha enne-
kem fel nem teczet volna. Oh
atokra méltó nap! oh veszedelmes
nap, mely engemet ez vilagra ho-
zot, mely az én szûleteseemben vi-
lagoskodot.

Azt az napot szomoru homaly
fogja

fogja be, es ôrôkke-valo fetét seg
boricsa el, kirekeszteffec az tób
napoc kôzzül, es az idôknec folyafi
kôzze ne izamlaltaffec. Iob lôt
volna ennekem nem szûlettetnem,
joblôt volna nem fogantatnom, es
ez vilagra nem adattatnom, hogy
sem mint az ôrôkke-valo gyôtre-
lemre jutnéc.

Siraffatoc engemet êgh és föld,
keseregjetec én raitam minden al-
latoc, zokogjatoc minden éltetô
allatoc, ohaicsatoc ez egez vilagnac
lakosi, és az ti életeteknec nemei
szerint en raitam zengô siralommal
kônyveket hullassatoc.

Mert iszonyu vétkeket cseleked-
tem, kegyetlen bünôkben estem,
szôrnyû alnakságot kôvettem.
Nem talaltatic oly bün, mellyel
magamat meg nem ferteztettem
volna, nincsen oly dögletes vétéc,
melynec utálatos fekelyet ream
nem vontam volna, nincsen az go-
nossagnac oly undoc fertelmes szen-
nye, ki engemet szegény nyavaliast
el nem boritot volna. Faitalan,
gonoz,

gonoz, Istentelen, és minden al-
nakfaggal meg rakodot léven, az
szemtelensegnec undoc fertôjeben
szamtalan sokszor hanyat homloc
rohantam. Hogy Istenes életem él-
nec, gyakorta fogadaft töttem, de
soha fogadafomat be nem tötöt-
tem. Az én bűneimre mindenko-
ron vissza tertem, el hagyot gonof-
sagimban lélegzettem, és soha az
én alnac cselekedetimtül el nem
szakadtam. Sokakat az én feslet
erkölcsimmel az hamissagnac utá-
ra hoztam, az én istentelen latorsa-
gim miat soc lelke az veszedelem-
re szállottanac, az én fitalan éle-
temnec gonoz példa adafaval so-
kan szörnnyü romlasra jutottanac,
én nagy sokaknac istentelen éle-
teknek oka voltam, én altalam
sokaknac keresztien életem meg
ferteztetet, én altalam az tiszta
szentsegnec neve el szaggattatot.

Annakokaert felette igen meg
haragut az Ur én ream, be tellyesi-
tette az ô busulafát én raitam, ki
öntötte az ô boszuallasanac harago-

jar én ream, az én hamisságimnac
nagy volta szzerint, mert igen meg
nevekedtec az én gonosságim, és
meg fokasultanac az én alnakságim

Iay ennekem mert meg emesz-
tettem, jay ennekem mert el fogyot
bennem az én lelkem, el epett az
banat miat, el baggyat az sirás miat,
és el lankat az fohaszkodas miat.

Oh vallions ki könyöröl te raitad
én lelkem? kicsoda vigasztal meg
tégedet? ki téfszen siralmat te eret-
ted? Nagyoc mint az tenger az te
keferűsigid, az te nyomorúságid
mint az vizeknec aradási, és az te
banatid mint az tengernek hanko-
do habjai, minden folyos gondok-
nac el viselhetetlen teihe, és min-
den kifirteteknek kegyetlenül zugo-
zivatará te read rohantanac.

Hol vagy annakokaert oh em-
bereknek erős őrizője? miért utal-
tal meg engemet? miért fordítottad
el én tőlem az te orczádat? hol vagy
oh lelkeknek hiűseges Valtfaga?
miért tavoztal ily mészé én tőlem
én lelkemnek egyedűl-valo remen-
sege?

lége? Terj meg ilykésô hofzara én
hozzam oh én Istenem, ne feleics el
engemet mind ôrôkke, és ne adgy
engemet az ôrdôghi gyôtrelemre:
Iollehet felette igen meg bantotta-
lac, de te igen kegyelmes vagy,
könyôrôlô és véghetetlen irgalmas-
sagu, senkit el nem hadcz, csac
egy lelketis elôled el nem ûz, de
ingyen- valo jovoltodat kedvesen
igirven: az bûnôfôket várod hogy
hozzad terjenec. Menny felfet
életûc, menny bujjasagban gyô-
nyôrködôc, és testi kívánságoc
utanjároc juttottanac az te jo vol-
tod által az ô bûnôknec boczana-
tyara?

Mutasd meg én bennem is az te
kegyelmességedet, legyen bocsanat
ennekem, ne vond meg én tûlemis
kit sokakkal közlôtte. Az en go-
nossagimat nem rejtegetem, az én
alnakfagimat nem fedezgetem. Ba-
nom felette igen banom az mellye-
ket cselekedtem, meg vallom bû-
neimet, ismerem vétkeimet, és az
én vallas-tételemnec szavait te
hoz-

hozzad igazgatom. Vegyed kegyelmes fűleidben azért Vram az én fohazkodo szozatimat, és hald meg az te hozzád kialto bűnôsnec firalmát.

Vétkeztem felette igen vétkeztem én Istenem, könyörôly én raitam, vétkeztem légy kegyelmes ennekem, kedvez Vram az én gonoffagimnac, légy kegyelmes az én tenger nec fővenyinél szamoffab alnakfagimnac, tórôld el az te kegyelmeddel az én vétkeimet. Mert hogy ha az mi alnakfaginkrul meg emlekezendel Vram, vallions kicsoda alhat meg te előtted? az te előtted valo szam-adastra nem batorfagos meg az igaznac igassagais.

Mert vallions kicsoda oly igaz, ki ônnôn magat mondana vétec nélkül lenni? kicsoda az ki az ô igassagaval te előtted merne dicsekedni? mert lam senki nem tisztá Vram az te tekinteted elôt. Ime az szentec kôzzül senki nincsen vétec nélkül, meg az Angyalokbannis talaltatot gonoffag. Nem tisztác
Vram

Vram az csillagoc te elötted , az te tekinteted elôt az égh nem tisztá , mennyvel inkább én ala valo, utalatos, meg veszet és el senyvet edený, embereknecc csac sepreje , ki fereg vagyoc és nem firfiu. Ki az bûnt úgy szidtam be mint az éltetô eger, és ittam az alnakfagot mint az vizet, és az ki csac ez földi el romlando ôrôkféghez ragaszkodom, és csac fárbol csinált házban lakom. Emlekezzel meg Vram, minemû legyen az en állapotom, emlekezzel meg mert föld vagyoc , emlekezzel meg mert por és hamu vagyoc. Nyuics ki az te segitô karodat az én segedelmemre , erôsíts meg az te gyarló edenyedet, segeld meg az te gyarló szolgadar. Nisd fel Uram ennekem az te kegyelmességednec idvôsség-ado thár házat, és hajcs le az te irgalmasságodnec fûleit az te szegeny méltatlan szolgadnac alazatos esedezesére. Gyogics meg Vram az én sebeimet, es oldozd meg minckelôtte meg halnec az en bûneimnec kôteleit.

Igen

Igen szép ének az bűnnec
bocsanattyaért.

1. **B**ocsasd meg *Vr* **7 S T E N**
ifjúságomnac vetket,
Soc hitetlenséget undoc fertelmes-
séget,

*T*öröld el rutságat,
*M*inden alnacságat,
*K*önnyebics lelkem terhet.

2. *Az en busult lelkem en nyava-*
lias testemben,
Tetova budosic mint madar az
szelvényben,

*T*ôled oly igen fel,
*N*eked szolni sem mer,
*A*kar esni keifegben.

3. *Latvan magán valo szamitalan*
javaidat,

Kiert visszont teged mint szolgalt
jo tótt Vrat,

*H*alaadatlanfagat,
*L*atvan hamissagat,
*V*gyak utallya magat.

4. *Akar.*

4. Akarna te hozzaad ismet öröme-
sterni,

De soc büne miat nem mer elöd-
ben jöni,

Töled el ijedet,

Tudvan hogy soc bünt tett

Szined igen rettegi.

5. Semmie nincs pedig, mivel elöd-
ben jöjjön,

Kivel jo tetedert, viszont teged
tisztelliön,

Nagy alazatossan,

Mélto haragodban

Teged meg engesztellyön.

6. Soc kisírtet éri, gyakorta ije-
geti,

Tüled rettegteti, kessegre sietteti,

Ki miat majd el vesz,

Ha véle jól nem tesz

Magat pokelra ejti.

7. Faygatvan gyakorta emliti szent
nevedet,

Kk

Mond-

Mondvan, vajha az Vr hozzá
venne engemet,

Bizony kedvet lelnem,

Mert őtet követnem,

Mint édes Istenemet.

8. Batoricsad Vram azért biztató
szóddal,

Mit használsz szegenynec óróc
karhozattyaival,

Hadd inkább dicsirjen,

Ez földön éltében,

Teged halaadással.

9. Az te szódat Vram mihelyen
meg halhattya,

Ottan szent nevedet halaadással
kialtya,

Ki terjesztet kezzel,

Sóró könyves szemmel,

Magat read bocsattya.

10. Le görögven könyve orczáján
ugy meg követ,

Te magadis szannad, látvan
mint keseredet,

Nagy zokogásokkal,
Siralmas szép szokkal,
Kér fejenec kegyelmet.

11. Irgalmaságodis annal inkább
meg ieczic,

Meniől iób büneinc nekűnc meg
engedteric,

Mit engedhetnel meg,
Ha nem vetkezzenes,
Te ellened az hívec.

12. Notudom haragjat tovább raj-
tam nem tartya,

Mert az ő job kezét bekefegre ki
nyujtja,

De csacollyanoknak,
Kic utanna jarnac,
Mert ő mindennec Ura.

13. Terj azért én lelkem mostan te
fistenedhez,

Szép könyörgésekkel bekellyel
szent kezehez,

Mert ő hozzá fogad,
Csac rea bizd magad,
Igen irgalmas Vre ez.

14. Hidgyűnc mind örökke igazan
csac ő benne,
Büntül őrizkedgyűnc; ne tavoz-
zunc el tőle,

Aldot az Vr neve,
Örökke menyegbe,
Ki ma meg kegyelmez.

15. Eneklek ezeket meg keseredet
szivel.

Varvan Vr kegyelmet fejemre
szent lelkevel,
Tétova budosvan,
Véikemet siratvan,
Tusakodvan ördöggel.

Vége.

NYOL-

NYOLCZADIC
ELMELKEDES

MELYBEN

*Az Urnac vacsorajával élőknek
igen szép könyörgési és balaado
imat sagi foglaltatnac be.*

KEGIESINTES

Az CHRISTUS szent teste-
nek hozzanc vételere.

*Az Idvőzítő Vr IESVS NAC
hivo beszede.*

ôvetec minnyajan
én hozzam, vala-
kic meg faradtatoc,
és megterheltette-
cc, és én meg
nyugotlac titeket,
azt mondja az Vr. Az kenyér
K k 3 mel-

mellyet en adoc, az en testem, mellyet en adoc ez vilag eletejert. Vegyetec es egyetec, ez az en testem, melyti crettetec adattatic, ezt cselekedgyetec az en emlékezetemre. Az kieszi az en testemet es isza az én véremer, én bennem lakozic, es enis abban. Az beszéd mellyet en szolloc tinektec, lélec es élet.

Öszve szedegettetet jeles hasznai
az szent vacsoranac.

OH csudalatos es meg bõcsúlhetetlen Sacramentomi titkos szentseg, miképpen szollyacte rolad? micsoda felbuzdult, es szívet élezgető dicsiretekkel magasztallyalac tegedet? Te vagy az mi lelkeinknec éltetője, és sebeinknec orvosa: te vagy az igyefogyottaknac vigasztaloja: te vagy az *Vr. IESVS CHRISTVS NAC* edesleges emlékezeti, te vagy az ô mi hozzanc-valo szeretetinek megcsalhatatlan pecsétje, és az ô erdemes halá-

halálanac bizonság tevője : te vagy az
mi bujdosasíknac drága kincse: nyomor-
rusagíknac enyhítője : az Isteni szere-
tetnec bennűnc nevelője , és az menyei
kegyelemnec ki folyó kut feje : te vagy
vegezetre az örök idvősségnec kellemetes
záloga, és az keresztyeni életnec kívána-
tos jószágáa.

Ez eledel által eggyesül az mi lelkűnc
el valhatatlan szóvetseggel az ő szerel-
mes jegyesevel, ez által az mi értelműnc
meg vilagosíttatic, elmēnc meg uyíttatic,
és akaratunc szeretetre gerjesztetic: az
mi meg dicsőíttetesűknec édes ízét erző
lelkűnc ez eledel által szűlētetic uya, az
buzgó indulat őregbittetic, és minden mi
belső részeinc meg vidamíttatnac.

Ez eledel által indulnac meg bennűnc
az mi meg romlot voltunkat sirato köny-
hullasínc, meg fojttatnac az gonoszra haj-
lando kívánságoc , az kegyes indulatoc
fel gerjesztetnec, az mi erőtlenségincc fel
éppíttetnec és az szent Leleknek uya
szülő ereje belőnc oltatic. De vallions
kicsoda volna ki ez titkos szentsegnec
nagyvöltat ki tudna beszelleni? Kicsoda
tartoztathatna meg magát az könyhulla-

érdemeivel, és az ő nekünk kereset javai-
 val részesülni. Mert az miképpen hogy
 az ki észic magaeva teszi azt az mit meg
 észic : Ezenképpen ki az Christus-
 nac testét észic az CHRISTVS NAC lel-
 két és kegyelmet magához kapcsolja ,
 hogy így ő bele oltattatván , ugyan azon
 kegyes szemmel nezzé az Atya, mellyel
 nezi az ő egyetlen egy Fiat , hogy anna-
 kutanna immar nem jöviny es idegen
 legyen , hanem kegyelemből fogadot fia.
 Innét igen szépen észedben veheted mi-
 képpen munkálkodgyec te benned az Vr
 ez szent vacsora által. Mert be szal te
 hozzád , hogy az ő jelen-voltával meg
 vigasztallyon tegedet , meg könnyen teged
 az ő kegyelmeivel, meg gyogicsen teged az
 ő irgalmával, meg mosogasson az ő ve-
 revel, meg elevenicsen az ő halálával, fel
 virraszon az ő vilagosságával, fel ger-
 jeszen az ő szeretetivel, gyönyörköd-
 tesszen az ő drága illattyával, el pecse-
 tellye maganac az te lelkedet, es részesi-
 csen az ő lelkeben , es mind azocban az
 jocban, mellyeket az ő szent teste által,
 kit teneked ad, az keresztfanac magis
 oltaran kereset. Ez Sacramentomi szent-
 seg az , ki az mi fájdalminkat meg
 kon-

könnyebíti, kisértetünket kissebíti, ahittatos-
ságot nemz, hitet világosít, szeretetet gerjeszt
reménységet erősít, erőtlen segűnben gyamolít,
lelki ismeretűnben meg vidamít, és az
Christusnac minden ő nekűnc kereset orde-
mében részesít. Holot annakokaert ilyen
sokac és ilyen nagyoc legyenec ez Sacramen-
tomnac hasznai, effelet ilyen kegyes jo volta
és buzgo szerelme annac, ki ezt szerzette,
kicsoda volna, ki nem indulna fel ennek
tellyes szűbűl való kívánságára? Kicsoda
nem vagyakoznac ez lelki jokkal bővölködő
gazdagságra? és ki nem ahitoznac ez drága
eledelnec hozzá vételére?

Jollehet pedig ilyen nagy méltóságú legyen
ez Sacramentom, mindazonalalezert az em-
bernec nem kel ettiül magát el fogni és ezt el
kerűlni, az ő méltatlanságot és szűkölködő
voltat gondolván. Mert ez szentseges kincs
az szegény igyefogyottacnac nyttatot fel és
az erőtlenekert szerzettetet ez drága orvos-
ság: az szűkölködökert tetetet ez segede-
lem, és az ehezökert adatot ez eledel. Vgy
vagyon hogy ez kenyér az Angyalocnac kenye-
re, de viszont kenyere az penitencia tartoc-
nakis: jollehet ez kenyér eledel az egessege-
secnec, de orvosfaga az betegcnekis: jollehet
ez.

Ez, kiralyi vendegseg, de mind azon által az munkalkodocnac faratsagocnak enyhitoje: Jollehet ez, az erősecnec eledele, de viszont az kisdedecnek is éltetője. Senki annakokaert, am bar tókelletesség nélkül- való legyen, el ne idegenüllyön ez drága gyogito orvossagtul, valaki az ő szívenec tellyes kívansagaval szomjuhozza meg gyógyulását. Mi nem az egessegesec szükölködne az Orvos nélkül, de az egessegtelenec. Ez illyenekert jót az Christus ez vilagra, és ez illyenekert szerzette ez szent vacsorát. Annakokaert minemü nagy lelki ehseggel, minemü nagy szomju kívansaggal, es minemü nagy lelki örvendezessel kellene őtet varnod és fogadnod, ki jót hogy tegedet illyen nagy kegyelmességenec gazdagsagaval be tölcson! Tekincs meg az reghi szent Atyacnac kívansagokat, mellyel ez Vrnac el jóvetelit vartác, meg hasogatvan az egeket az ő könyörgesecnec erős szozatival, hogy immar ily kőőre valaha jőnt el: mire nevez minden nemzetece nec kívansaganac neveztetet.

Illyetenec Vram az te velünc közlöt ajandekid, illyetenec az te jó akaratodnac jelei es illyetenec az te mi hozzanc való szerelmecnec szíveinket elesztő gyómyorósegi, kiket

kiket az te szerelmesidnec ajandekoztal ez
szent vacsorával való eles által , hogy ez
mondhatatlan nagy édessegnec gyönyöröse-
gét illettetven, minden ez vilaghi alhatatlan
es csalar dörömöket meg utalnának.

Nisd meg annakokaert oh emberecnec
édesseges szerető Istene , nisd meg oh igaz
vilagosság ez oraban az te biveidnec lelki
szemeket , hogy az tiszta szent hitnec fe-
nyével meg vilagosítatvan , ismerhessenec
meg tegedet. Terjeszd ki az ő sziveket, hogy
járhassanak az te szent parancsolatidnec
utain, tegedet ő bennec viseljenec, es így te al-
talanad oktattassanak, hogy keressenec tegedet te
altalanad , lassanak teged igaz vilagosság az to
vilagosságodban, te benned nyugodgyanak ,
és ez szent Sacramentom által te veled eg-
gyesüljenec, nem kôlômben mint az tagoc
az fôvel, es az szôlôveszôc az szôlô tôvel,
hogy az te Isteni jó kedvednec ereje által él-
ljenec , és az te kegyelmednec reanc szallot
barmattyával szüntelenül legelteessenec mind
örökkön örôkke. Amen.

*Az Vr vacsoraja elôt-
való könyörges.*

IGen nagy erôs bizodalommal
 Jaruloc az én kegyelmes Iste-
 nemhez mert meghatározhatatlan-
 noc az ô irgalmassagi, hogy részefüllyec vele az ô javainac gyönyörôsegeben. Siet az en lelkem az ô szerezmes Iegyeschez, hogy ô vele el valhatatlankeppen egygyesüllyön. Nem akaroc immar masha ragaszzkodni, hogy ô vele egyedül mind örökke örvendezhesse. Nem akaroc oh Vramez draga eledel utan részes lenni ez vilagnac ala-
 valo és te tûled el szakaszto vendégsegeben: Mert lam te vagy amaz tökelletes gyönyörôség. Nem akarom verni remensegemet semmi teremtet állapotban. De vallions miért oh Idvôzitô Vr Iesus Christus, hogy az te veled való egygyesülésen utan megis ahittatosság nélkül vagyoc? Ihon tüzet viselec kebelemben, és nem erzem annac melegseget: mézet szajamban, és
 nem

nem érzem az édesfeget. Iay en-
nekem szegeny nyavaliasnac! vajha
az en tisztatalan lelkemet az tõe-
delmessegnec folyo vize elboritana,
ki az bűnnec gonoz indulatit és
minden undoc tisztatalansagit el
vinné. Ezer esztendőc nem vol-
nanac eleget ez Isteni titkos szent-
segnec el vételhez-valo készűlef-
re: Ime en pedig szegeny nyavalias
és meltatlan ember; ki naponkent
csac vétkezem, en nec hozzam vé-
telere mereszlec jarulni. De te hisz
engemet, te hivogacz Vram enge-
met. Annakokaert ne emlekezzel
meg Vram az en bűneimről, de az
te kegyes indulatodat és az te se-
beidnec fájdalmat, és valamellyeket
én crettem szenvedtel, gondold
meg és jusson eszedben kegyelmef-
sen. Ha szertcz engemet oh Vram,
az mint jelented, miért hadcz el
engemet? miért engedcz ily igen
szorongattatni ez életnec hamar el-
mulo és szem fény vesztő kívansá-
gitul? Tarcas az te felelmedben en-
gemet oh én idvösségem, kötősz

meg engemet az te szírelmeddel, és nyugosf meg az te édesflegedben oh én lelkem nec hiűseges jegyese: Teneked akarod szolgálni, te hozzád akaroc ragaszkodni tellyes szível és tegedet kívánlac az én lelkemben fogadni. Segeld meg Vram mostan az te szolgadat, ki az te kegyelmessleged által te hozzád közelget, és kit az te parancsolatoddal ez szent asztalhoz járulni fel indítottal. Legy jelen mostan az te Isteni jó voltodnac bennem munkalkodo ereje által, és az én értelmemet finyefics meg az te ismeretned nec hathatob világaval, gyulazd fel az én indulatimat az te gerjedező szíretetened nec sebes tűzetül: Öregbicsed az én te benned helyezetteter hitemet, ted bizodalmasabbba és erőfics meg az én reményegemet az jóknac el követeslere: ruhafz fel minden jófagos cselekedetekkel: és az én egész életemet jobbits meg és fordics az te szent parancsolatidnác el követeslere, hogy vegezetre nagy csendessen és hiven

híven tehessem le életemnek végfő
 hatarat, hogy amaz vegnelkül-va-
 lo dicsőségben be vitettefsem, ho-
 lot az szent Angyaloknac és min-
 den te szentidnec igaz elegsege vagy
 kikkel dicsirlec tegedet mind ör-
 ôkkôn örôkke, *Amen.*

Más abittatos könyörges.

Micsoda vagyoc én oh IEHO-
 VA Isten, és micsoda az en
 házam nepe, hogy engemet enny-
 re elő vittel? megtatlan vagyoc hogy
 űlyec még az kapun alloc kôzôt-
 tis az te hajlekodban, és imete me-
 gis engemet az te asztalodhoz ja-
 rulni melloztacz. Ha az én erde-
 memre tekintesz Vram, mello
 vagyoc, ki amaz tisztatalan allatoc
 kôzôt moslekkel taplaltassam, este
 menyei kenyeret adcz ennekem ez
 szent asztalrul. Midôn ennen ma-
 gamat minemű legyec termesze-
 tem szzerint el szemlelem, és te

vizsont ki légy elmemben meg for-
gatom, el remül, el hül és telyef-
feggel el fogyatkozik bennem az
én lelkem. Batorfagot ad ennekem
az az meltoſag, melyre hisz enge-
met, de meg tartoztatnac vizsont
engemet az én romlot állapotom-
nac foc pironfagi. Mit cseleked-
gyem tehát immar? te vagy Uram
az, az ki hívod azokat, kik mincze-
nec, hogy legyenec: ha én magam-
ban semmi vagyoc, lehetec te alta-
lad valami, avagy főt ugyan min-
den. Mennyvel inkább alab-valo es
el vettetteb vagyoc, annal nagyobb
az te jo voltod és kegyelmessged,
mely által nem utalod meg az mi
gyarlo természetünknek te tûled el
hanyatlót voltat. Nem vagyoc
melto hogy be jôj az én hajlelkom-
ban, mindazon által szaly be én
hozzam, és tegy maradaſt Uram
én nalam. Nem ſzûkôlkôdôl te il-
lyeten hajléc nélkül; de ſzûkôlkô-
dôm én illyeten vendeg nélkül.
Midôn annakokaert így teczik V-
ram teneked, es ennekem el kezit-
tetet

tetet és meg terítettet az te a sztalod
az mellyen , az ki te veled egy .
ônon magat akarja én velem kôz-
leni; Ime jelen vagyoc oh én I S-
T E N E M , hogy cselekedgyem
az te akaratodat. Szomjuhozson
az én lelkem tegedet, az mikeppen
amaz el szárat sovany föld szom-
juhozza az vizet. Bédog az , á kit
te valasztasz, és hozzád fogadcz, és
az ki lakozic az te tornaczodban :
meg elegítettûnc az te házadnac
javaival, az te templomodnac szent
dolgaival.

It az en szemeim , kic nem latnac
egyebet semmit hanem csac nemi-
nemüjoknac részecskejet, mellye-
ket kôzlesz kôz ônsegeffen minden
emberekkel , ennekem semmit sem
jelentnec oly dolgot , mely maga-
ban nagy, felfeges , és meg búcsól-
hetetlen megtolagu volna. De az
te szent igid Vram Isten az , kinec
hallasa nemzi az én szivemben .
hogy ez elterô allatoc ennekem lat-
hato igic legyenec, es az te lelked-
nec vilagossága jelenti meg enne-

kem amaz életet, mely az te Fiad-
banelrejtet. Adgyad Vram en-
nekem az te szentlelkedet, hogy
az szereteten meg gyökerezven
és fundamentomot vetven, meg
tudhassam minden Szentekkel egy-
be, minemü legyen az Istennek jo-
voltanac amaz ízelellege, hoszusa-
ga, melysege és magassága, es meg
tudhassam az Christushnac amaz
szerelmet, mely minden ismeretnel
fellyeb való: Adgy Vram oly ér-
telmet, mellyel ismerhessem meg
az te kegyelmed nec amaz nagy
gazdagfagat, mely ezért leginkab
csudalatosabb és dicsősege sebb, hogy
ily eggiüigiü és közönseges eszkö-
z által adattatnac minekünk elönk-
ben. Ha más félec volnanac, azok-
hoz ne talamtam feletteb ragasz-
kodnanc, hatra vetven az dolognac
valosagat; de ime jollehet igen eg-
giüigiü keppen szereztettenec te tül-
led, megis mind azon által nem ke-
vessen talaltatnac, kic meg nem
tartoztattac magokat ezek nec Iste-
ni tiszteletet- való adasoktól, mel-
lyel

lyel magokat ezekhez csatlottac ,
mint valami allat szerezint-valo do-
loghoz. Cselekedgyed azért oh fe-
regeknec erôs ISTENE, hogy ez
szent változást el hiven , mely lőtt
az te kegyelmednec igije által, öriz-
zűc meg nagy szorgalmatozággal
magunkat, hogy az dolognak igaz-
ságot ne tulajdonicsuc az kőlfő szin-
nec; az jegyet , jezzendő dolog
helyet ne tisztelliűc ; de hogy ez
földi dolgot , az menyeitűl meg
valasztvan , ez földivel ellyűnc ,
hogy az menyekre igazgattassunc.
Hogy ez szentjegyekkel részefül-
ven, mellyec földiec, az oda fel va-
lokat keresűc, holot az Christus
vagyon , az Istennec jobban űlven.
Erősics meg Vram az mi hitűnket,
hogy ennec szárnyaitul fel emeltet-
ven, juthassunc fel szinten te hoz-
zad. Gerjeszd fel az mi szeretetűn-
ket, hogy szerethessűc tellyes szin-
ből azt, ki minket ilyen igen sze-
retet. Engedgyed hogy hallyon
meg jobban jobban mi bennűnc az
bűn, annac ereje által, kinec halálat

hirdettyűc miglen eljő. Cselekedgyed Vram eztis, hogy az ő teste, legyen minekünc az ő rőc élerrevaloeledelűnc, az ő vére idvőffeges italul az mi lelkeinknec, hogy az ő halála által, az ő elete mi belencszallion, és mind ő rőkke éllýűnc ő benne és ő erette. Oh melyseges bőlcseseg, ki meg őlted az te marhaidat, tőltőd az te borodat, még az te asztalodatis el kezitetted, mondvan: Valaki tudatlan terjen ide, és valaki ertelem nélkül vagyon, jövetec el, ellyetec az én étkemmel, és igyatoc az borban mellyettőtőc: Ime én magamat azoknac szamoc kőzzűl lenni ismerem, kic tudatlanoc az te tekintetec előt, és az kiknec nincsen értelmec: Ihon az te valasztot hiveidnec feregeben adom magamat, adgy ennekem az te kenyeredből, esitas az te borodbol mellyet tőtőtöl; hogy életnec hatalma léven én bennem uralkodgyéc, és ennekutanna soha az gonofzra ne hanyatollyam, mellyet ennekelőtte hofzu ideig

ideig cselekedté, de az joban nap-
 rul napra eppüllyec, miglé engemet
 meg szabaditasz ez halálnac teste-
 ből, és ne talaltassac én bennem
 semmi egyéb indulat hanem csac az
 mely te tûled szarmazic, es az mely
 te benned végezôdic. Oh meg
 szentelô szent lélec jôvel tisztics
 meg az en szajamat és az én szive-
 met, ebrezd fel az én lelkemet, és
 kifizics én bennem szallast amaz
 örökke-valo nagy Kiralynac, hogy
 az te bennem lakasod által legyec
 ô nekifzent temploma, az mely
 tesséc és az melyben lakozzéc
 mind örökkôn örökke, Amen.

*Könyörges, melyben elônkben ter-
 jesztetic minemü igyekezettel
 kelbetic járulnunc ez szent
 Sacramentomnac el
 vételére.*

IAruloc te hozzád és az te szent
 asztalodhoz oh én idvôzítő V-
 ram I E S V S C H R I S T V S,
 le

le nyomattatvan az én számlalhatatlan bûneimnec folyos terhetûl, kinec rajtam el mérgefedet sebei behatottac szinten az én lelkemre : Gyogics meg annakokaert oh én lelkemnec hiüfeges váltága ez te szentfeges vacsoradnac idvôfféges orvosságaval.

Iaruloc te hozzád oh Vr I E-S V S és az te szentfeges Sacramentomodhoz, tellyes léven erôtlenfegekkel és lelki szûkfégektől szorongattatvan, Ime elôdben vizszem az én minden jószágos csekedetec nélkül-valo lelkemet, ki rakva minden vétkekkel, ki az felváltkodasnac ragado metelyetûl elfoglaltatot és minden halálos felekkel meg verettetet, ki meg vetven ez jelen-valo igaz orvosságot, meg hidegedet az te fzerelmében, és tunyava lôt minden jó dolgoknak elkövetésében. Te azért Vram Isten ki élet vagy, és életnec kufseje, taplaly engemet és az én lelkemet nyics meg kegyelmessen.

Iaruloc te hozzád oh Vr I E-S V S,

S V S, és az te szent halalodnac
 végvacsorajára , bankodvan és
 szomorú penitenciat tartvan az én
 bűneimről, ki immar ennekutanna
 az te szent testednec és verednec
 hozzám vétele után el rendeltém
 az én életemet meg jobbitani, az
 én indulatimnac fajtalanfagit és
 az testenec gonosz kívánságait meg
 fojtani, az harag tartást el távoztat-
 ni, és az te szent parancsolatodat,
 teherfegem szerint, meg őrizni, az
 te Atyai jó kedvedet soha meg
 nem bántani, de sőt mindenben az
 te szent akaratodnac engedelmes
 leven, az te dicsiretedet és szent ne-
 vedet hirdetni és fel magasztalni. Te
 annakokaert oh én Idvôzitôm ,
 ez jora-valo szandekomban amaz
 igaz menyeyi kenyérrel engemet
 erôsíts meg és tégy alhatatossá.

Iaruloc te hozzád oh Vr I E-
 S V S, és az te szent testednec
 és szent verednec igaz hitemnec
 általa hozzám vételére, ki az ma-
 gas kereszt fanac oltarán az mi
 bűneinkert meg töredeztetet és
 M m meg

megszaggattatot és fokaknac id-
vôflegeré, bûsegefen ki ôntetet. Ez
hitben azért oh én Idvôzitôm az te
szent lelked által erôsics es mind vi-
giglen tarcs meg, és kérlec hogy
ez te szent testednec es szent vé-
rednec draga eledelével az én ehe-
zó és szomjuhozó lelkemet taplal-
lyad és legelteffed az ôrôc életre.

Iaruloc te hozzád oh Vr Iesus,
es az mint minekûnc meg paran-
csoltad, meg emlekezem az te ke-
ferves kin szenvedesedrûl és szent-
seges halalodrul, mely által az mi
valtságunknac nehez munkajat
vighez vitted. Oh én Idvôzitôm
ez te szent szerezetednec dragalatos
zaloga által cselekedgyed, hogy az
te jó rétemenyedrûl Ioha el ne fe-
letkezheffem.

Iaruloc te hozzád oh Vr IESVS,
és az te lelki ajandekidnac gazdag
kincsehez, én szegény uton jaro,
minden uti kôltségtûl meg fosztatot
és kinec bujdosasi meg hoszabittat-
tanac ez siralom vólgyeben, miglen
amaz menyei hazajaban érkezi.

Te

Te annakokaért oh én Idvôzítôm,
ez te lelki ajandekidnac gazdag
kincsebôl tegy részt ennekem, mely
altal mint draga uti költségg által
taplaltatvan, ez én idvôffegem nec
után el ne fogyatkozzam.

Iaruloc te hozzád oh Ur IESVS,
és az te szentféges titkaidnac hoz-
zam vételére, és meg/emlekezem
minden jó tétemenyidről, és azo-
kert tellyes szivembôl- való hála-
kat adoc teneked, ime Vram az te
szent parancsolatod szerint kiva-
noc eggyesûlni az te szent tested-
del és szent véreddel. Kérlec an-
nakokaért tégedet nagy alazatos-
san hogy ne részesüllyec csac az
kôltsô jegyekkel, de belsôkeppen-
nis az te idvôzító kegyelmeddel és
Isteni erôddel szüly uya az lelki
dolgokban. Hogy ekkeppen az
ôrôc élet nec neminemű izét szí-
vemben viselhessem, és amaz ôrôc
idvôffegnec draga zalogaval meg-
erôsítessem. Mellyet cselekedgyel
oh én lelkem nec igaz valtsága az
te szerelmedbôl, Amen.

*Az Vr vacsorajanac idejen az
leleknec abittatossagra-va-
lo fel serkentése.*

HOnnan vagyok én hozzam il-
lyen nagy irgalmassag, hogy
az Angyaloknac Vra, és az meny-
országznac Kirallya én hozzam
méltoztasséc jöni? Oh kegyelmes
Atyam, oh én édes ISTENEM,
és minden dragalatos kincsem,
kinec nem elég lón, hogy engemet
az te magad hasonlatossagara te-
remtenél, és í ent véreddel meg-
valtanal, de akartaleffelet én hoz-
zam jöni, és én bennem nyugodni:
akartal Vram engemet te magad-
hoz formalni és te veled eggye-
tenni. Honnet vadmind mind ezec
én hozzam oh én Vram és en I S-
T E N E M? A vagy talam az én
jocselekedetim erdemlettec? A vagy
ízükôlkôdôle te az én javaim nel-
kül? Semmiképpen nem Vram,
de egyedül az te jó voltod és irgal-
massagod inditottanac feltégedet,
hogy

hogy te inkább gyönyörködgyél én
velem lakni, hogy sem mint én te
veled. Entehozzá megyc, mert
szükölködöm az te segedelmed
nelkül: Te én hozzam jósz, mert
jó és igen kegyelmes vagy. Enté-
ged kívánlac, mert nyavalias és
szükölködő vagyoc: Te keresz en-
gemet, mert irgalmas vagy: Ente
hozzad, mert jó tétemenyeket
varoc tetűled: Te én hozzam,
mert kész vagy és igen hajlando
az adafra: Te mert készeb vagy az
adafra, hogy sem mint én az el fo-
gafra: Annakokaert oh Vram te
fokkal inkább gyönyörködöl én ve-
lem lakni, hogy nem mint én te
veled, az mint teanen magad szol-
lettal, mondvan: Az én gyönyö-
rôségem az embereknek fiaival
vagy on.

*Az Vrnac asztralához közel-
gető embernek kő-
nyôrgése.*

EL hiszem és vallaft tészec oh
én idvôzitô CHRISTVSOM,
hogy te vagy az élô ISTENNEC
szent Fia ; annakfelette aztis el his-
zem hogy az mellyet mostan hoz-
zam véizec az te szent tested és
dragalatos véred. Légy kegyelmes
és kônyôrôly meg én rajtam oh én
Vram és én Istenem. Kérlec Vram
hogy ne legyen ez szent vacsorá
ennekem itiletemre, de meg tisztí-
tasomra és meg szenteltetetelemre,
az én lelkemnek gyogiulafara és
ôrôc idvôffegere. Enged meg eze-
ket oh én Idvôzitôm , ki élsz és
uralkodol szent Atyaddal es szent
Lelkessel egy bizony Istensegben
mind ôrôkkôn ôrôkke , A-
M E N.

Továba mondgyad.

OH Vram mi kegyelmes Iste-
nûnc , ôrôc életnek draga ke-
nyere , és ez egesz vilagnac élete ,
vétkeztem az égh ellen és te ellen-
ed , és nem vagyoc méltó hogy
részfesüllyec az te Isteni kegyel-
med nec titkos dolgaiban , de te kô-
nyôrôlô ISTE N , tégy méltova
engemet az te jó voltodból , hogy
karhoztatas nélkûl részes legyec az
te szent testedben és dragalatos vé-
redben , az én bûneim nec bocsa-
nattyara, A M E N.

AZ VR VACSORAIA UTAN
valo kônnyörgesec és
halaadaloc.

I.

Kônnyörges és hâlaadas.

Hálakat adoc teneked szentfe-
ges Atyam ôrôc mindenha o
M m 4 I S.

I S T E N , ki engemet megtatlan
 bűnös szolgadat , minden én erde-
 mem kívűl , csac az te irgalmad-
 bol meltoztattal meg elegiteni az te
 Fiadnac az mi Vrunc J E S V S
 CHRIST V S N A C draga-
 latostestével és vérevel. Es kérlec
 tégedet , hogy ez szent vacsorával-
 való élesem , ne legyen ennekem
 az én bűneimnec büntetefere , de
 főt idvössleges aldozat azoknac bo-
 csanattyara : Legyen az én hitem-
 nec fegyvere és az jó akaratnac
 páisa : legyen az én vétkeimnec
 tisztítója , az gonoz kívanfagnac és
 bujjafagnac ki gyomlaloja , az sze-
 retetnec , bekefeges túrefnec , alaza-
 tosfagnac és engedelmesfegnec ô-
 regbitôje : az én életemnec minden
 ó lathato és lathatatlan ellenfegi
 ellen erôs oltalmazója , és az én te-
 fti és lelki indulatimnac tôkelletes
 igazgatója. Hogy ez által te hoz-
 zad egy ôrôc Istenhez ragaszkod-
 hassam és az én utolsó oramat bol-
 dogul elvégezhessem. Kérlec V-
 ram ennekfelette tégedet , hogy
 enge-

engemet szegény bűnöst amaz ki
mondhatatlan lakodalomban mélt-
oztással be vinni, holot az te szent
Fiaddal és szent Lelkeddél, az te
szentidnec örök vilagossag vagy,
tellyes meg elegites, örökke-
való öröm, tökéletes gyönyörűség és
boldogsag az Vr IESVS CHRI-
STVS által, Amen.

I I.

Könyörges és hálaadás.

Hálakat adoc az te Isteni felse-
gednec oh idvôzító Vram IE-
SVS CHRISTUS, Kiralyoknac
dicsôseges Kirallya, és minden
Vraknac nagy hatalmu Vra, ki az
én bűneimnec énségeben elpedet
lelkemet az te szent testeddel és
dragalatos véreddel gyönyörűse-
gesen meguyítottad. Kérlec té-
gedet, hogy valami én bennem
nem jó, és valami az te szentseges
akaratoddal ellenkezik, azoc ez

M m 5

szent

szent vacsorával való eggyesűlésem
 által én belőlem ki tisztította: na-
 hogy az én szívem az szent Lélek-
 nec méltó hajleka lehessen. Mit
 adgyac teneked Vram ez velem
 közlőt dragalatos jó tétemenye-
 dert? kezédben Vram szívem,
 markodban Vram lelke, valami
 az te szent akaratom, mind az lé-
 gyen örökke én bennem. Maradgy
 meg tehát velem oh én szívetetem-
 nec drága kincse, mert majd el mu-
 lic az vilagosság, mellyet követ az
 fetetseg: halálnac keferűsege, kifir-
 teteknec bantasa, nem tudom V-
 ram mire megyec ki ez szent tem-
 plomból, az én ellenfegemnec di-
 hüffegerajtam, minden álnac fe-
 gyveret ellenem készíti, félec és
 oly igen rettegec, hogy az én eleb-
 bi sebeimet, mellyeket ez szent
 Sacramentomnac hozzám vétele
 által be kötöztél, ismet meg ne
 uyicsa raitam. De nem bocsatlac
 el Vram addig, miglen engemet
 meg nem aldasz, miglen uy nevet
 nem adcz ennekem, hogy az én el-
 len-

lensegim tülem tellyeffeggel el ta-
vozzanac hogy én mind örökke
tied legyec, teisenym légy, A-
men.

III.

Könyörges és háláadás.

OH én lelkem nec kegyes meg-
valtoja Vr IESVS CHRI-
STUS, az én szivem nec belső in-
dulatiból adoc teneked nagy hála-
kat, hogy engemet gyarlo bűnőst,
az én alnaklagimnac rutlagiból
meg tisztítottal, mely nec bizonfa-
gira ime mostan az te tulajdom
szent restdel es szent vereddel le-
geltetel, hogy ez által az te irgal-
massagodnac karjaival meg ölel-
ven, az te szent Atyadnac enge-
met tisztan és minden macula-
nélkül be mutass és eleiben allass.
Kérlec Vram tégedet tellyes szí-
vemből és minden erőmből, hogy
az te velem közlöt jo tétemenyid
közör,

közôt, adgyad aztis és kegyelmed-
böl engedgyed, hogy az szent Lé-
lek nec bennem munkalkodo ereje
által, az te ki beszélhetetlen jovo-
tódrol és irgalmaffagodrul soha el-
ne feletkezhessem, de nagy halaad-
ással tisztelven, tégedet egész éle-
tem nec napjaiban dicsirhesselec és
örökke dicsóithesselec.

Tovaba Uram az te szent Lelked
által aztis vid végben en bennem,
hogy az én felebaratom nac minden
én ellenem-valo cselekedetit örö-
meft bocsathassam meg, az mi-
keppen te is minden en foc bûnei-
met meg bocsatád, fôt ugyan tel-
lyességgel el törled, soha azokrul
meg nem emlekezven. Adgyad
édes Idvôzitôm, hogy az en fele-
baratomat tizta szivel szerethes-
sem, és ô neki mindenben az én
keresztyeni tisztém szzerint szolgál-
hassac, az mikeppen Vram te is cse-
lekedtel én velem, sokkal fellyeb,
hogy nem mint elmekkel meg
tudnam gondolni és nyelvemmel
ki tudnam beszélleni. Mellyért te
oh

oh nagy kegyelmű I S T E N, mi-
tűlünk fel magasztaltassal, dicsőit-
tessel és öröкке aldalal, szent A-
tyával és szent lelkeddel egyetem-
ben, *Amen.*

IV.

Igen szép és jeles halaado
könyörges,

*Az Istennel velünk közlőt szam-
lalhatatlan jó tétemenyejert,
mellyet minden keresztyen ember
mindenkoron de kiválkeppen Ur
vacsorája után nagy abuzzatossá-
gal mondhat.*

Ö RÖC mindenható I S T E N,
Egyedül csac te vagy az én ele-
tem, te vagy minden én dragalatos
javam, te vagy minden én tökelle-
tes fő boldogságom. En pedig az
földnec pora és nyavalias férgek lé-
ven, ime az te dicsőseges tekinteted
N n clôt

előt alloc, felindult szivem tégedet dicsírni es teneked hálakat adni.

Mert te engemet az te nagy szerelmedből és ingyen valo jó voltodból, az te magad képere es hasonlatosságára teremtetted. Te en érettem az en hasznomra es az ennekem-valo szolgálatra foc kôlômb kôlômb fele allatokat teremtetted; te engemet az en életemnek kezdetitől fogva, mind ez oraiglan testemben es lelkemben tartottal, taplaltal: Te engemet számlalhatatlan foc lelki es testi veszedelmektől megôriztetted es meg szabadítottal: Te engemet veszet bűnöst, álnakságnac undoc sáraban fettingôt, teged boszuszagra ingerlôd es mind ez vilagnac botrankozast szerzôt, hoszu ideiglen-valo tûrôfed által enny focesztendeiglen kegyelmessen el szenvedtetted, es engemet az karhozatra, melyet az en gonosságimert ennyhany ezerszer meg érdemlettem volna nem tártottal, de az idvôsségnek utara, mely re

melyre jollehet loc féle okt. asid-
dal intettel es hozni akartal, kiket
en csac siketsegre vettem, mind
addig miglen végezetre az en iszo-
nyu gonossagimat az te kegyel-
messeged meg gyôzven ime immar
ez idvôsseges életnek kôvetesere
teritettel. Tovaba hogy te veled
az ôrökke-valo boldogsagban ôr-
vendeznec, az te szerelmes Fiadat
ez vilagra bocsáttad, kit rettenetes
faidalmokra, bûntetésekre, gyala-
zatokra, az keresztnec keserves
kinnyara, es az szomorú halálra
adtal en erettem. Ihon azért oh te
szelid természetű Barany Vr I E-
SVS CHRISTVS, élő
Istennec eggyetlen egy Fia, te read
fûggesztem elmémnek gondolatit:
édesseges meg valto IESVSOM,
kegyes es nagy kônyôrôletességu
CHRISTVSOM, mit adgyac te
neked mind azokert, az mellye-
ket cselekedtel en erettem.

Imadlac, dicsirlec, aldlac es fel-
magasztallac tegedet, az te meg-
testesûlésedert, szenvedésedert es

keserü halálodert , az te munkaidert es faratfagidert , az te nyukhatatlanfagidert es nyomorufagidert, mindéféle haborgattatafidert, bűntettetefidert es fájdalmidert , sebei-
 dert, kônyhulatafidert es fohaszko-
 dasidert, boszusag szenvedesedert,
 gyalasztatafidert es erettem vér-
 cseppekkel-valo veritekezefedert.
 Es leg kiválkeppen es te nagy buz-
 go szerelmedert, hogy tennen ma-
 gadat minekûnc lelki eledelûl ad-
 tad ez szent vacsoraban Mind
 ezekert szerelmes I E S V S O M ,
 tennen magadat viszem elôdben ,
 tudni illic az te érdemedet , Isteni
 erôdet , hálaadásodat , kin szenvede-
 sedert es haláladat : Elôdben
 viszem effelet es el jedzem teneked
 en magamat , az te jöteczesed sze-
 rint, mely által cselekedgyel ugy en
 velem, hogy minden te ellened-valo
 engedetlenseget ki szaggatvan en
 belôlem , egyedûl csac az te ked-
 ves es szentleges akaratom legyen
 mindenkoron en bennem , en felô-
 lem, es en általam mindenekben.

Kô-

Könyörgő ének

Az lelki érelmec és italnac meg
adafaert.

EMLEKEZZEL *Ur Isten* hivedrüel,
kic kialtunc te hozzad szükse-
günkben, visely gondot nyomorusa-
ginkrul, öröke-*valo* szentegyhá-
zadrul.

Adgyad nekűnc mindenkor éle-
tüncben, az kenyeret mely vagyon
szent igidben, kirül szolial szent
Janos könyveben, mellyel elűnc örök-
ke életünkben.

Ne hadgy minket *Ur Isten*
szomjáhozűnc, az élő viz adassac
most mi nekűnc, mely viz után soha
nem szomjhozűnc, mert te benned
örökke örvendezűnc.

Az kic hallyac *Ur Isten* te ne-
vedet, it meg értic mindenec te kedve-
det, szent Fiadert kegyelmessgedet,
N n 3 hogy

hogy csac közlöd velűnc öröksegedet.

Adgyad nekűnc mostan szent
Lelkedet, ne hálgassuc hejában szent
igidet, de tisztellyűc örökke szent
nevedet, es dicsirjűc mindenkor fel-
segedet.

Dicsirtessec az Atya Vr 7sten,
ő igije az Fiu Vr 7sten, egyetemben
szent Lélec Vr 7sten, szent Hãrom-
sag egy bizony örök 7sten.

Vége.

K I.

K I L E N C Z E D I C E L M E L K E D E S

M E L Y B E N

*Ez vilaghi nyomorusagokat, keresz-
teket es üldözéseket szenvedő
embereknek igen szép vi-
gasztalo könyörgési
foglaltatnac be.*

Hogy ez életben nem kel el csüg-
gednünk az kereszt visele-
sekben es nyomoru-
sag szenvedé-
sekben.

 *H en lelkem, ha minden-
nap kegyetlen gyötrelmeket
szükség volna mi nekünk
viselnünk : es ha az gehennana c
N n 4 sanya-*

sanyaru kinn) at hoszu ideiglen kel-
lene fel vennunc, hogy az Christust
az ò dicsòsegeben meg lathatnanc,
es az ò szenteinec tãrsasagokban òr-
vendezhetnenc: vallions nem melto
volnae szenvedni, hogy illyen
nagy joban es illyen nagy dicsò-
segeben reszesekke tetettelnenc? An-
nakokaert incselkedgyenec am bãt
az òrdögöc, kiszicsec az ò kifsirtete-
ket, sanyargassac ehseggel az mi
tèsteinket, munkainkat súlyosicsac,
életünköt vigyazassal és nyukha-
zatlansagokkal szaggassac. Am
bator kialcson én ellenem amaz,
ingerellyen engemet ez avagy
amaz, az hidegseg le nyomjon, az
lelki ismeret zugolodgyec, az heu-
seg fonnyaszon, az fájdalom fe-
jemet, szivemet és minden belsò
res-

részelmet gyötörje, abrazatom el
hírvadgyon, és mind egész teste-
met el fogja az betegség, az
banálnac miatta el fogyatkozzac
az én életem, és az fohaszkodások-
ban az én esztendeimnec számai :
mind azon által el hiszem hogy az
én Vram Iesus Christusomnal el
kesittetet ennekem az én tökelletes
és örökke meg maradando nyugo-
dalmam : az napon tudni illic,
mellyen nagy örvendezessel be mé-
gyec az én Vramnac örömeiben.

Oh én lelkem, minemű nagy
dicsőség leszen ott és minemű nagy
örömrre indittatunc, holot az mi or-
czainc mint az tündöklő nap akkep-
pen fénlenec, midőn az Vv nekunc
az ő szent országaban be vitettec-
nec az ő menyei ajandekinac dra-

galatos kincseit osztogattya: az mi
er'ilen testeinket meg dicsõiti és
magához hasonlatossá teszi. Ak-
koron minekünk ez földiekert, men-
nyeteket add: az el mulandokert és
veszendõkert, örökke valokat: az
kicsinyekert, nagyokat.

Oh én lelkem, minemû nagy
leszen az mi méltóságos dicsõségünk
mikoron az Vr az ô szenteit szent
Attyanac be ajánlya, és mi az
menyeknec orszagát véghetetlen
öröcségül el foglallyuc, holot az
Isten leszen minden mindenekben:
oh minemû nagy örömöket és mi-
nemû nagy örvendetes vigasgot
kostolunc meg. Mert rendel
szemlellyuc az Istennek szenteit, és
velec egyyüt tarsalkodunc, miis
szentec léven. Színrül színre lat-
tyuc

tyuc az Istent, és mindenkoron
mellette leszunc. Engedgye az Vr,
hogyez nagy dicsőseget mindenko-
ron elménkben forgathassuc, és tel-
lyes szível erre ahitozhassunc, és
mennel hamarebb ezt el vehessúc,
Amen.

Az mi szomorú állapotinkban, az
erősségnek és az bekezesnek tá-
rsának Istentől- való
kére s

Az mi nyomorult életünk ez
világban csak bujdosás, ez
szamkivetésből az mi hazánkban,
tudni illic, mindenmi nyomoru-
ságinkból, amaz tökéletes bo-
doglagra. Ne kefleltessen azért meg
minket ez utnac tettetes édessege
es rövid gyönyörösege, hogy te
hozzad Uram igen nagy gyor-
sá-
ság-

faggal siethessűnc, serkengecz édes
 Atyam minket naponkent az te
 ősztonóddal, érdeklepsz és ferre-
 gecz tővissékkal, hogy nagyob
 igyekezettel kívánhassuc az nyu-
 godalmat es az mi utunknac veget.
 Az mellyec ezec: betegsegec, kőny-
 hullatafoc, keserves siralmac, szo-
 moru gyaszoc, meg emesztő bana-
 toc es minden ezekhez hasonló
 szenvedesec, mellyec olyanoc,
 mint amaz farkantyuc, kikkel az
 rest estunya lovac avagy szama-
 roc izgattnac, hogy az uton imit-
 tamot ne akadozz nac. Felejtse
 el Vram mi velűncez utat, es ko-
 roskent jutasd eszűnkben az mi
 hazankat, hogy ha az mi nyomor-
 usaginkat öregbited es súlyosi-
 tod, erőtis adgy az el szenvedesre,
 hogy valamikeppen az te reanc
 mért ostorodnac terhe alatt földre
 le ne romollyunc, de erőssed léven,
 te read mind untalan figyelmez-
 zűnc es sziveinket hozzád emel-
 heffűnc. Tovaba mindenec te ha-
 talmadban vadnac Vram, cseleked-
 gyel

gyel mindeneket az te meg vizsgál-
hatatlan tanaczod szzerint , vala-
mint teneked teczic , csachogy ne
engedgyed hogy teneked ellenfe-
geddé tétettefsem , *Amen.*

*Nyomorusaginkban-valo
könyörges.*

OH Vram I E S V S C H R I -
S T V S, ez vilagnac meg val-
toja , es minden nyomorultaknac
eggyetlen egy vigasztaloja , ki elle-
nec allasz az kevelyek.nec és az
alazatosfaknac adod az te kegyel-
medet, es ki az te hozzád folyamo-
dottakat nem engeded hogy vi-
gasztalas nélkül maradgyanac. Há-
lakat adoc teneked , hogy engemet
ez kereszt viseles es nyomorusag
altal ilyen Atyai keppen latogacz ,
es az te Atyai vesződdel sujtolsz.
Tudom es el hiszem Vram , hogy
valamellyeket az te hiveidre bocsá-
tasz, mind azokat az te Isteni böl-

cseleged fzerint jól es illendôkepen elrendelted. Kérlec annako-
kaert, hogy az en hitemet es béke-
seges tûiesemet nevellyed ben-
nem. Cselekedgyed hogy az en
akaratom eggyezzen az te akara-
toddal, es valamellyeket az te A-
tyai indulatodbolen ream mérsz,
igyen es elmével fel vehessém es
nagy halaadással el viselhessem,
mely alat életemet meg jobbitha-
sam. Gyamolics meg engemet oh
en idvôzító Vram I E S V S
CHRISTVS, eggyetlen egy
segedelmem, ôriz meg es védelmez
engemet, cselekedgyel az te menyei
akarated fzerint en velem, hogy
az en szenvedesem teneked tisztele-
tedre, ennekem pedig idvôflegem-
re szolgallyon, *Amen.*

*Más könyörges embernek ki-
sirtetiben.*

OH kegyelmes Atyam, ki az
fziúveknec belô reitekit jól la-
tod,

tod, és mindeneknec titkos szan-
 dékat nyilván erted. Te tudod V-
 ram minemű nagy örömezt vin-
 nem te elődben tisztan és az bűn-
 nec minden fertelme nélkül az én
 lelkemet, ha lehetséges volna. Mo-
 stan pediglen meg rakodtat az én
 lelke nec mindennemű undoc rei-
 teki soctisztatalan és artalmas ki-
 sirtetekkel.

Mind azon által ugyan ezent
 vizsem te elődben, az te örökke-
 valo dicsősegedre. Ha pedig job-
 bat vihet nec bizonyarajobbát vin-
 nec. Annakokaert alazatosan ese-
 dezem es töredelmes szível kérlec-
 tegeder, hogy tisztics meg az én lel-
 kemet az te dragalatos véreddel
 minden gonoszságtul es szomorú ki-
 sirtetek tül, hogy az te Isteni ihle-
 seddel be töltven, teneked kedved-
 ben leheffen most es mind örökke,
Amen.

Más.

KEgyes es nagy könyöröletességű Vram IESVS CHRISTVS, en szegény meg utaltatot, nyomorult es szükôlkôdô, ihon az te irgalmassagidnac labai eleiben leborultam. Ime az en lelkem nec febeit es az ôrdôgi kísértetek nec raitam el mergesült csapásit, melyeket az bűnnec cselekedeti által nyertem, az te irgalmassagodnac szemei eleiben az meg gyogitásra kiterjesztem. Oh nagy kegyelmű Vram Iesus könyörôly meg az en erőtlen voltomon, az en fogsgomon és az én szorongattatásomon, kicáltal az én szegény bűnös lelkem az földiekhez kötöt és számtalan kivanásokra vonattat. Szerelmes IESVS OM, amaz te szereteted által kérlel tégedet, mellyel magadat az bűnôfôknec kezében engedted az kötözésre és az meg felzítésre, és az mely tegedet három orakig, inkább hogy sem mint az te kezeid és labai-

baidő által verettetet szeget, az ke-
refzt fán fûgve tartot. Kérlec tege-
det oldozd meg az én fogfagomnac
kemeny igajat, és minden vétkek-
tûl, kívanságoktul es gonoz indu-
latoktul szabadics meg engemet.
Az én ellenfegem nec elembe hânt
leselkedesitûl és minden probaitul
mencs meg engemet. Olcs meg en
bennem fott gh minden te kivüled-
valo szerelmet, minden rendeletlen
hajlandosagot, szenvedeseket és in-
dulatokat, minden ez vilaghi ki-
vanságoknac, kevelysegre, haragra,
gyûlölsegre és hejaban-valo dicsö-
segre ingerlő taplojat. Mert egye-
dül csac te vagy Vram az, ki enge-
met ezektûl meg szabadithacz.
Edefféges I E S V S, tölcs be en-
gemet az te kegyelmeddel, és tars
engemet az te tőkellertes szeretted-
del minden jóságos dolgokban,
hogy ravoztathassam el az bünre-
valo alkolmatossagot, az kiserete-
ket gyôzhessem meg diadalmaffon,
testemet vethessem lelkem nec b ro-
dalma ala, az Satannac incselkede-

finec és ostromlasi nac alhassac elle-
ne és femmi bûnôkben ne gyô-
nyôrködhessem, de az te tisztelte-
det és dicsôsegedet gerjedezô ki-
vanlással szomjuhozhasztam, és
én magamat éppen az te jó teczé-
fed szzerint rendelhessem, *Amen.*

*Könyörges, midôn az gonosz embe-
rec az te biredet gyalazatban
kevernî es bôcsûlletedet
az földre csepûlni
igyekeznec.*

ÖRôc mindehato VRISTEN,
ki igaz vizsgálója vagy az fzi-
veknec, ime az Satan, mint szent
Peter által minket meg intettel,
utannunc leselkedic, keresven az
kit be nyelheszen, az kit pe-
dig az ô tulajdon ôrdôgi in-
eselkedesével meg nem kerülhet,
és mindennemû hitetlenségben,
gonoszságban és békertelenségben
hanyat homloc nem tászithat, ez
illyetent az ô masoc által-valo mun-
kaja.

kajával fogja kôrnyül, tudni illic, hamis és hazug nyelvekkel, melyekkel mint ô valasztot eszkôzivel és el kéfzitet szerfzamival cselekefzic, úgy elannyra bizonyara hogy, az ki hiûseges barati kôzôt itilné magát lakozni, amaz mérges viperaknac mardofo fogai kôzôt tapasztaltatic. Holot pediglen az tiszta és fegyhetetlen élér, és az jo hir nev csac egyedül az te irgalmassagodnac kut fejetül szarmazzec és aradgyon mireanc. Engedgyed ennekem oh megfontolhatatlan igassagu ISTEN, hogy tisztességeffen, kegyeffen, szentül és tisztan élven, az te Isteni dicsófeges tekinteted elôt legyenec fegyhetetlen es az en felebaratomnac jo példaado. Szabadics meg oh Vram az én lelkemet ez illyeten patvarkodknac és ragalmazoknac kezekbôl. Zárd be ezeknec méreggel meg rakodot szajokat, essene minyajan az önön vermekben, melyet nekem ástac. Akadgyanac az ô tulajdon leseskedô halojokban,

az ô fegyverec legyénekic fel kon-
czolatokramagok fejere vessc az
tört, és dicsirem az te nevedet egefz
életemnec minden napjaiban. Mert
foha nem leszec feledékény Vram
az te nagy kegyelmessgedrül,
mely által engemet az én életemet
keresôknec es gyalazoknac rám tá-
tot torkokbol meg szabaditasz és
az én artatlanfogomat nylyan va-
lová teszed.

Ha pedig így te czicohen I S-
T E N E M te neked, hogy ez
illyeten febbetô éles nyelvec által
probaltaffam es gyakoroltaffam az
kegyes életnek követésében ; ad-
gyad tehát Vram ennekem az te
kegyelmedet, hogy minden boszu
fzenvedest es alnac parvarkodast
békevel türvén, az joban mind
vigiglen meg maradhaflac. Mel-
lyet cselekedgyel én velem az Vr
I E S V S C H R I S T U S által,
ki ez életben fokkal tób boszuval
és szidalommal illettetet, mostan
pedig te veled él és uralkodic

ô.ôk-

örökke-valo dicsőségben és egyen-
lő tiszteességben. Amen.

Az mi ellenségekert , avagy azo-
kert kik minekünc gonosz
akaroink.

MEg parancsoltad minekünc ,
kegyelmes Atyanc , hogy te-
nedek könyörögjünc azokert , az
kik nekünc nem csac gonoszt ki-
vannac , de egyszerf-mind tehetse-
geg szerint gonoszalis fizetnec ,
melyre nem csac intifiddel , de sőt
ugyan cselekedetiddelis példat had-
tál minekünc. Könyörgünc anna-
kokaert teneked , hogy adgyad
minekünc az szelidsegnec lelket ,
mely által az mi ellenségekünc el-
lenünc kôlszôrült szándekat, szidal-
mit es kegyetlen fenyegetesit bé-
kevel türhessünc, az mint te is Vram
cselekedtel és cselekefzelis napon-
ként. Ne forogjon az mi cseleke-
detinkben boszuszag, sem nyelvün-

kôn boszuallas , ne csac azt kivan-
nyuc szivünkben , hogy rajtoc
boszut ne tegyûnc , de effelet még
segitseggelis legyûnc nekic , mint
rûlônc lehet , erettec kônnyôrôg-
jûnc, nekic jôt kivannyunc , hogy
tudni illic, hozd Vram ôket eszek-
re, és kôzöld ô velec az te irgalma-
dat , és az mellyeket tudcz nekic
lenni hasznosoknak , hogy legyûnc
igazan te fiaid , ki esôt adcz az
igazakra és az gonoszokra , és ki
szent Atyadnac kônnyôrôgôttel az
kereszt fân az teged meg feszitô-
kért. Ne veszed el Vram ôket, az
ô mi hozzanc- valo gyûlölségekért
de fôt inkább tarcs meg az mi kére-
sûnkért , az ô meg jobbulsokat
kivannyuc Vram , nem veszedel-
meket.

Cselekedgyed hogy itt egy mas-
hoz- valo széretetben élven , kezd-
gyûnc egy akarattal menni az utra,
mely viszen az ôrôc életre , holot
osztan vég- nélkül élhessûnc az te
szent széretettedben, *Amen.*

*Kőnyörges , hirtelenben-vale
veszedelemnec avagy
rettenesnec ide-
jen.*

NE késsel de síes én Istenem az
én fejedelmemre, erőfics meg
oh én Idvőflegem , az te nevednec
dicsősegejert Vram szabadics meg
engemet, és légy kegyelmes min-
den bűneimnec.

Meddig felejtész el oh Vram en-
gemet, és meddig rejted el az te or-
czadat én tőlem.

En meg szabaditasomnac Istené,
tekincs meg az én nyomorufago-
mat, és lásd meg énsegemet, mel-
lyet szenvedec ellenszegimtől , végy
ki az halálnac kapuiból.

Ne vess el engemet az én vén-
ségemnec idejen , ne utald meg V-
ram az én vénsegemet : mikor el
fogy az én erőm , ne hadgy el en-
gemet.

Az én vénsegemig és az én meg
őszü-

őszûléssemig én Istenem ne hadgy
el engemet.

Hogy hirdessem az te hatalma-
dat ez nemzetsegnek, és az te igassa-
godat minden népeknek : mert na-
gyfagos dolgokat cselekedtel én
velem : Vram kicsoda te hozzád
hasonló?

Kely fel Vram és szegyenûllye-
nec meg az te ellenséged, ne vegyen
erőt az ember hogy örvendezzünc
az te erôdben és enekellyünc az te
nevednek mind örökke, *Amen.*

---

*Ez vilagtul meg vettetet és el hagyá-
tot ember, mikeppen ajánlya
ónôn magát Istennec
kezeben.*

VRam, én mennyei szentféges
Atyam, teneked most és örök-
ke minden teremtet allatidul le-
gyen aldas, dicsiret és tisztesség,
mert az te akaratodból lôttenec és
léfnec mindenec. Örvendgyen te
benned

benned az te szolgád , nem ô magában , sem pedig másban valakiben , mert csac te vagy Vram az tö kelletes ôrôm , te vagy az én reménsegem , az én ékeffegem és az én vigasagom. Imé mostan Vram magamnac hagyattattam az én szomorusagimban , nem tudom kihez hajcsam és hova fogjam fejemet , hanem csac te hozzád én Uram és édes Istenem. Szerelmes Atyam , ihon mostan kôrnyûl vetenec engemet minden felôl az szorongatasoc , és most vagyon amaz nyomorusagnac oraja , melyette ôrôc idôktûl fogva meg latatal , hogy egykeves ideig probaltassfec meg az te szolgád kívül , éllyen pedig teneked belôl , egy kicsiny ideig fémmire bôcsûltesséc az emberekûl és gyalazattal illettefféc ez földôn , de fel magasztaltasséc te nálad ôrôkke az egekben. Szentseges Atyam , te rendelted így és ezer lettenec ekkeppen. Mert az te tanacsod és gondviselesed nélkül semmi nem leszen ez földôn.

P p

Mert

Mert imé Vram ez az te kegyel-
 med az te valasztottidhoz , hogy
 mindenkor soc nyomorusagokkal
 latogattassanac , mindenektul meg
 utaltassanac és gyalazattal illetteffe-
 nec : az gonosz istentelenec pedig
 ellenben nagy méltosagra felemel-
 tessene , gyönyörösegben éltesse-
 nec , hogy az ő kevély szekekből
 hirtelen nagyob veszedelemmel
 nyakra főre le taszittassanac. Nem
 nytom meg Vram az én szajamat,
 mert te cselekedtel én velem ek-
 kepem , joltóttel édes Atyam én
 velem, hogy meg alasztal engemet,
 hogy megtanulnam az te idvözite-
 fedet, és az én bizodalمامat nem
 egyebbe , hanem csac te benned
 helyheztenem.

Ihon az te kezeidben vagyoc V-
 ram , az te atyaikeppen dorgalo
 vesződ ala hajtóm én magamat ,
 fujtollyad az én hátamat és nyaka-
 mat, hogy hajcsam az te szent aka-
 ratodra az én egyenetlen erkölcsö-
 met. Mert sokkal job itt szenved-
 ni , hogy nem mint az jövőendő
 élet-

életben. Te tudod Vram micsoda és mikeppen legyen ennekem idvôffégesseb. Mit tôrôlnel el Vram az mi szemeinkrôl az egekben, ha könyveket nem hullatnanc az életben? Az emberec gyakorta az dolognac kûlsô színerôl tesznec itéletet, de megcsalatoznak, te pedig az szíveknek vizsgálója vagy.

Mostan pedig oh Vram **I S-T E N**, nagy nyomorúsagra jutottam, es az én szívemnek nincsen nyugodalma, de azért jutottam ez világcsufságina haboruira, hogy te én általam dicsôítéssel, midôn ezekbôl te tûled meg szabadtatom, az mikeppen sokszor meg szabadtattam te tûled az halálnak kapuiból. Mert néha azoc általam munkalkodod az mi megtartásunkat, mellyec minékünc ellenkezôknek laczanac. Ekkeppen magasztalád Iosephet nagy dicsôfögre az ô sok bösze szenvedési után, kikkel az ô battyaitul illettet. Illyen sok kereszt viseleset által ment be az mi idvôzítő Vranc Jesus Christusis

az ô dicsôsegeben, kinec abrazat-
tyahoz minden idvôzülendô hi-
veknec hasonlatosoknac kellenni,
ez életnecc fôc nyomorúságinac,
gyalazatinac és erôszak tételinec
viselelésében. Illyen csudalatosítac
Uram az te dolgaidd. Annakokaert
bizom te benned, mikeppen eleitül
fogvan, hogy ez sanyarúságból en-
gemet igen hamar időn ki mentesí-
mely noha az embereknecc szemec
előt lehetetlennecc laczic. Mert az
embereknél az mi lehetetlen, lehet-
seges az Vram te nálad. Ki élsz és
uralkodol mind örökkön örökke,
A M E N.

*Az kereszti szenvedések és nyomor-
úságoc alól meg szabadult em-
bernecc balaado könyörgé-
se, Istennecc vele köz-
löt vigasztala-
saért.*

OH édes ISTENEM, mikép-
pen adhatunc teneked elége-
dendô

dendô hálakat és az te erdemed
szerint, minemû dicsiretekkel ma-
gasztallyuc az te fzent nevedet ?
hogy minket az mi nyomorufa-
ginkban illyen nagy kegyelmessen
vigasztalsz. Oh én Istenem te tu-
dod az én nyomorufagimat, te tu-
dod az énségnek minemû soc ha-
boru nylaira vettettem ki: Egy felől
az halandóság retteg tet, más felől
az bûnôc haborgatnac engemet :
hol az utolsó itéletnek napja szoron-
gat : hol pedig az én halalomnac
végso oraja ijeszget engemet. Ki
mondhatatlan, mely igen gyôtôr-
jôn engemet az én Isten igazságanac
székielôt meg jelenendô bûneim-
nek emlekezeti. Gyakorta indit fê-
lelemre engemet, micsoda halalnac
nemével kôltôzzem ki ez világ-
ból.

De nekem ezekrül gondolko-
donac mindenkor jelen vagy Vram
az te segedelmeddel és az te meg-
elevenítő vigasztalásoddal. És az
én panaszolkodo és keservesen fo-
haszkodo elmémet, fel viszed az te

szent hegyedre, és az te gyönyörö-
 segednec draga illatu fzerfzamok-
 kal bővőlködő kerteben be viven,
 legeltecz engemet az te igidnec
 földellőkies mezejen, és itacz az
 én Idvőzitóm nec kut fejeből meri-
 tet élő vizzel. Afztalt készitesz én
 előttem, kirúl betöltöd az én szive-
 met vigalaggal, és kirúl nem ez
 földi de amaz örökke-valo vidam-
 faggal élesztgettem. Ez dragala-
 tos eledelec által pedig meg erősit-
 tetem, hogy ennec gyönyörőséges
 izi által, az én nyomorúság szen-
 vedésim én nalam feledékenysé-
 gen mennyenec, és ez földnec ma-
 gassága felet fel emeltetem, hogy
 te benned igaz békefegben csen-
 deffen nyugodgyam *Amen.*

XLVI. SOLTAR.

E Rós várunc nekűnc az Isten,
 Es fegyverűnc ellenség ellen:
 Megszabadit veszedelemtől,

Kic

Kic rãnc jò nec most minden felől,
 Az mi réghi ellenségünc,
 Haborgat minket
 Eròvel, fegyverrel es csalardsaggal,
 Es minden nagy hatalmassaggal.

2. Nincsen nekünc semmi hatal-
 munc,

Kivel neki ellene allyunc:
 Viaskodik az Úr érettünc,
 Kit az 7sten bocsatot nekünc,
 Ha kerded hogy ki legyen az,
 7esus Christus az,

Seregecnec Vra, kivel nincs tób 7sten,
 Annal vagyon az győzodelem.

3. Ha ez világ mind órdóg volna,
 Es elnyelni minket akarna:

Azert tôle semmit ne féllünc,
 Csac Christus oltalmába bizzunc,
 No bator dühôsködgyec,

No fenekedgyec

Ez vilagnac Vra, nincs raitunc ha-
 talma,

Urunc Christus ötet meg bírta.

4. Meg áll az Istennek igije,
 Es nem áthat senki ellene,
 Az nagy Isten vagyon mi velünk,
 Es szent lelke lakozik bennünk

Ha testünk nekünk el vész

Ha marhanc el vész

Hirünk, nevünk, feleségünk, gyerme-
 künk,

Az menyország meg marad ne-
 künk.

Vége.

TL-

TI Z E D I C
E L M E L K E D E S
M E L Y B E N

*Az betegeknek és az halálnak kín-
nyában lévő embereknek igen
szép könyörgési és vigasz-
talasi foglaltatnac be.*

Mikeppen kellyen embernek ez
életnek nyomoru-fagos
voltage meg gondolni,
es az óróc élet-
nek órólni.

Micsoda kérlec ez vilaghé
élet? ez élet bizonyara nem
élet, hanem tellyességgel
halal. Mert ez élet nyomorufa-

gos, hamar el futo, alhatatlan
csalard, szomorú banattal terheltet,
és hirtelenséggel el mulando.

Oh nyavalias é'et, mely csalard
vagy, mert mostan é'ekessen virag-
zol: de ime nagy hirtelen meg fon-
nyacz. Veszedelemekkel meg rako-
dot é'et, ki tellyes vagy balgatag-
saggal, bővölködöl a' nacsaggal, oh
nyomorusagos é'et, ki mennel to-
vab mégv, annal közeleb járulsz az
hal' alhoz, oh csalardsagos é'et, men-
ny lé'sben h'ant veszedelemnec törti-
vel bővölködöl, melyekben az vi-
lagnac fia' csuportonkent fogattat-
nac és végre az örök karhozatnac
torkában hullanac.

Bodog az, ki az te alnakul for-
ralt practikaidat és csalard mester-
segidet eszében veszi, bodogab, ki

az te alhatatlan gyönyörűséget
 semmire bocsúlli, de még ennélis
 bodogab, ki az te nyomorúságtul és
 ravaszágtul meg menekedven,
 az ő menyei hazájában fel ment.
 Oh mely dragalatos igyekezet az,
 mely ez életnek bodog ki menetelére
 igazgattat: hasznosab minden
 arannyal, ezüstnel, és nagyobb nye-
 reség minden ez világbi keresetnel.
 Oh minemű nagy jó az halál
 azoknak, kik ez által bodogul meg
 halnak, mert az életre vitettetnek,
 minden betegségül meg szabadit-
 tatnak, az ehsegtül és szomjúságtul
 meg menekednek. Oh halál mely
 gyönyörűsége vagy az jóknak, de
 iszonyu és rettenetes az gonoszok-
 nak. Te meg alázod és le veted az
 kevelyeket, az gazdagokat, az ha-
 tal

talmasokat, de fel emeled az al-
zatossakat, meg elegited ez szüköl-
ködöket örökre való elégseggel, es
az fösvenyeket örökre-*való* telhe-
tellelenséggel gyötröd. Te általad az
hitetlenec az büntetésie, az hivec
pedig amazz menyei csendes nyu-
godalomra vitettetnec.

---

*Könyörges az halálnac bodogsagos
orajanac meg nyere-
sejert.*

Iôvel oh kivanatos halál, de bo-
dog orával jôj el, oh mely igen
kivanom azt az bodog orát, mel-
lyen ez síralomnac völgyebôl ki-
költôzôm Oh bodogsagos ora,
mutasd meg akkoron ennekem,
kit szeret az én lelkem, jelencs meg
ennekem hol nyugzic az én idvô-
zitô CHRISTVSOM. Sies gyor-
sag-

fűfaggal oh bodogfagos ora , fies
 gyorfűfaggal , és ne engedgy tova
 gyótródnóm ez nyomorűfagok-
 nac kinnyai alatt. Kely fel Vram
 nyujcs ki az te kezeidet , és vony
 be te magadhoz engemet. Ime el
 erzeket az én idóm , az fel kelesnec
 és teged követesnec draga ideje ,
 hogy be vigy engemet , az én V-
 ramnac agyasházában , holot ör-
 vendgyec és örölyec nagy vigafag-
 gal. Oh mely igen vigadoc és ör-
 vendôc ott , és az Vrnac nevet hir-
 detem. Mely kedves vagy oh ha-
 lalnac bodogfagos oraja , ne késsel
 el jóni , mert az én életemnec nap-
 jai el fogytanac , és az én eszten-
 deim mint az arnyéc el multanac.
 Sies hozzam én Istenem , hozd el
 az én életemnec véget , és kóstol-
 tasd meg velem az te örômôdnec
 édesfeges sengejet.

Tekincs ream az te kegyelmed-
 ből , és légy segítséggel ennekem :
 szabadics meg engemet ez foc
 nyomorűfagokból , és minden én
 ellensegimnec kezéből. Szabadics
 Qq meg

meg az én lelkemet az én nyomorult
 testemből és vid oda, az holot
 az én idvôzító Christum dicsô-
 segeffen uralkodic. Oh vajha im-
 mar ily kêsô hofzara meg enged-
 tetnec ennekem be mennem az én
 szerelmes Iegyesem nec az Vr I E-
 S V S N A C dragalatos kerté-
 ben, hogy legeltettetnem az ô ke-
 gyelmenec idvôsseges gyûmölcsi-
 vel. Az én életem nec napjai, mint
 az fûst el enyefztenec, az én te-
 stem elaszot mint az fû. Ime én
 Istenem, jelen vagyon az te én raj-
 tam-valo meg kônnyôrôlesed nec
 ideje, ne kêssef annakokaert oh V-
 ram, sies az én meg szabadita som-
 ra: mert az én szivem el bagygyat
 az te hozzád valo szerelme miat.
 Engedgy Uram ennekem boldog-
 ságos ki menetelt ez életbôl, hogy
 kôvethessem azokat, melyeket his-
 zec, és lassam az idvôsseget, melyet
 reménlec. Mert ez életben az te
 ismereted nem tôkelletes, de ak-
 koron téged oh Vram Isten meg la-
 tunc az te Isteni természeted szerint
 lóvel

Ióvel oh bodogfagos ora, jövel
oh én ISTENEM, nisd fel az én
te hozzád sietò lelkemnek az élet-
nek kapuját, mellyet az én Vram
IESVS CHRISTVS által igirtel
ennekem meg nyalatkozni, hogy
nyugodgyam meg az örök béke-
ségben és lakozzam amaz véghe-
retlen Sionban. Engedgyed Uram
hogy vetkezzem le az én nyomo-
rult testemnek halando ruháját, és
öltözzem fel az te halhatatlan tisz-
teletednek és az örökke-való ó-
rómnek fényes ruháját. Oh mely
igen kivankozic az én lelkem az ő
szerelmes Iegyesehez, el hívrat es
el fonnyat az szerelem miat. Mert
kerestem ez életben, az kit szerez az
én lelkem, de nem leltem meg őtet.
Meg talalanac engemet ez világ-
nac fiai, kic észic az fájdalomnac
kenyerét, és halatra sebhétenec
engemet, meg nyomorgatanac en-
gemet az sötétségnek fejedelmi, és
meg fosztvan ruhaimtul, mezite-
len bocsatanac el engemet. Oh én
Istenem, mely igen meg verettet-

ven vagyoc, mely igen meg alaz-
tattam az nyomorufagoc alatt. De
fõt még mostannis egész napon
gyórtrenec engemet foc bszufagos
ingerlesekkel az én kegyetlen el-
lenfegim, ragvan életemet hamis
és csalárd nyelvekkel. Mérget
okadnac ellenem, és sebhétô fulak-
jokkal csapdosnac engemet, tama-
dast téfznec és partot ûtnec én el-
lenem ok nélkül, gonozt fizetnec
ennekem azért, hogy ôket szerez-
tem, de én az kônyörgesben gyô-
nyôrkôdtetem én magamat. Iôvel
annakokaert oh bodogfagos ora, és
ne kéffel en Istenem, roncs ôlze
kéz ijjat, hatalmat, paisat és fegy-
veret az én ellenfegimnec, és sze-
gyenics meg az ô taborokat. Ne
légy kefedelmes én ISTENEM.
Ime az én szivem szomorú én
bennem az nyomorufagnac miat-
ta. Vyics meg az én lelkemet az
te vigasztalo beszédeddel. Ved fû-
leidben az én szozatimat oh én
édes I S T E N E M, és avagy
ez mainapon mencs meg lelke-
met

met az én testemnek köteleből.

Ne engedgy oh én ISTENEM
tovab gyôtrôdni engemet , az en
lelkem kivankozic te hozzád élô
Istenhez , mikor megyec élôdben ,
hogy lathassam az te orczadnac
ékeffeger. Kenyerim gyanantvad-
nac ennekem az en kônyhullasim.
Sôt inkab-faidalom , szorongatas ,
gyalazat , nyomorufag , ehfog ,
izomjufag, nyukhatatlanfag és sin-
les az en mindennapi eledelim.

Halgasd meg annakokaert oh en
ISTENEM, az te foglyodnac ke-
ferves fohaszkodasat es szabadiacs ki
engemet az en testemnek tômlôcze-
ből. Ved hozzád az te nyomorust
es ehezô fiadat. Végy hozzád en-
gemet szegeny fekelyes Lazarodat,
es helyheztes be az Abrahamnac
kebeleben. Eresz be engemet az te
örökke-vało szôlôdben , hogy ne
alijac itt tova hivalkodvan az en
bûneimben. Mencs ki az gonof-
sagbol az en lelkemet, es fogadgy
be engemet az örôc bodogsagban.
Végy ki engemet ez fetetsegből és

ez halálnac arnyekabol. Szaggasd
 el az en nyomorufagimnac köte-
 let. Vilagofics meg engemet szege-
 ny vilagtalant, es emely fél enge-
 met le verettettet. Oltalmazd meg
 az te jövevényedet es arvadat. Mu-
 tasd meg ennekem az te orczadat
 ez én elmemnec homalyaban és
 vigasztaly meg engemet az en nyo-
 morufagimban. Vilagofics meg
 engemet ez orában en ISTE-
 NEM, hogy el ne alugyam az
 halalban, Amen.

Igen szép vigasztalo es buzgo kő-
 nyörgese az bereges es szomoru
 embernec, ki nagy kíván-
 saggal abitozik az ó
 Istenehez.

OH Vram IESVS CHRI-
 STVS, én lelkem nec vált-
 sága es egy idővöllege, téged dicsír-
 lec es teneked hálakat adoc, hogy
 engemet midôn nem volnec sem-
 miből

miből teremtetél az te kegyelmed-
segéd szerint, bűneimből meg-
tisztítottal, sőt az mi leg nagyobb te-
rulado feledékent es naponként s oc-
bűnőkre hanyatlottal, ily nagy
kegyelmedből el türtél, tartottal,
taplaltal es az penitenciara hittal.

Oh en Istenem, enteremtôm, és
én segitôm, nagy kívánsaggal ahi-
tozom te hozzád, ehezem es szom-
juhozom, mint amaz elhagyatta-
tot arva, ki nagy kívánsaggal ke-
resi az ó szüleinec orczájokat. Így
enis oh en Istenem elmelkedem az
te kinszenvedesedről, eszemben
forgatom az te csapdostatasodat,
ostoroztatásodat, sebeidet, halalo-
dat, meg kenettetésedet, elteme-
tetésedet, fel tamadatasod es meny-
ben fel meneteledet. Ezekről mon-
dom, meg emlékezem igaz hittal,
és szomorkodom az en bűneimen,
es ez nyomorúságnac haboru tenge-
rében veszekedven, siratom az én
nyavaliás voltomat. Az te orcza-
dat egyedül várom és kívánom:
latni, oh én lelkem nec gyönyörő-

feles es edesfeles Iegyese, te hoz-
 zad fohaszkodom , téged ki-
 vanlac , téged kereslec , te ben-
 ned remenlec , te vagy az én
 ékeffegem es vigasagos örömöm.
 Mert te read hagyattatot az te sze-
 geny szolgad oh embereknek hiű-
 feles ismeretője Vr I E S V S
 CHRIST V S, könyörölly meg
 az te nyomorult arvadon , és te-
 kincs az én őszvegy életemnek si-
 ralmas könyhullatafira , mellyeket
 te elődben viszec. Iövel kérlec V-
 ram en hozzam, jelennyel meg en-
 nekem és én meg vigasztaltatom:
 Mutasd meg nekem az te orczadat
 és meg gyógyuloc: legy jelen en-
 nekem , és én meg elegitterem.
 Mutasd meg ennekem az te dicső-
 fegedet, és tellyes léfzen az én örö-
 mem. Te vagy Vram az én seg-
 tőm és gondviselőm. Oh én Iste-
 nem, mely igen szomjuhozic az én
 lelke te hozdad, mely igen ahito-
 zic te hozdad élő Istenhez , valions
 mikor jősz el oh én egyetlen egy
 vigasztalom ? oh vajha katham

az te világoſſagodat, mellyet kiva-
 noc, de mikor jutoc oda? Mikor
 jelenem meg az te orczad elôt? oh
 eggyetlen egy vigasztalom, mikor
 jősz el? meddig varakozom? mikor
 örvendeszteczen engemet es mi-
 kor veszed el rulam az en fajdalmi-
 mat? Ki jelenti meg az en szerel-
 mefemnek hogy beteg legyem az
 szerelem miat? meg ſzünt az en
 ſzivemnek öröme, az en vig ked-
 vem ſíralomra fordult, az en teſtem
 el ſzaradot, de az I S T E N az en
 erőſſegem mind örökke. Oh vaj-
 ha az te gyönyöröſegednek patak-
 jabol ihatnam, es az te édeſſeged-
 nek kut fejből legeltethetnem,
 mellyet nagy ahitatoſſaggal kiva-
 noc. Mert az en ſzivem meg nem
 nyukſzic és meg nem csendeſſedic
 te kivűled oh Idvőzítő Chriſtu-
 ſom, én draga kincsem, és örökke-
 valo örömem! Vgy el annvara be-
 töltöt engemet az te ſzerelmed,
 hogy addig meg nem ſzűnöm, mig-
 len tégedet lelkennek legyeſet
 amaz menyei ágas házban meg

latvan, az te gyönyörőséges orczadat imadom.

Meg telven menyei örömmel és örök vigasaggal, mind azokkal egyűt kic tegedet szeretnec, fel szoval kialtom: dicsőség legyen Isten-nec. Most latom, az kit tellyes erőmből szerettem, mostan jelen vagyon az kit remenlettem, mostan enym, az mellyet kivantam. Mert az menyegben előtte vagyoc, kit ez földön szerettem. Ahoz ragaszkodom immar vigadozvan nagy örömmel, kitül csac egyedül fűgöttem. Te enym vagy és en tied, te benned leszen minden én gyönyörőségem. Azonközben pedig édes Vram Istenem, miglen ez életben nyomorgoc, engedgyed hogy taresac igaz es alhatatos penitenciat az én bűneimen, te benned hiven, és az te igid és példa adasod szerint uy életet kezdven, miglen az te szent orzagodban tégedet szentsegnec és igazsagnac tellyes tőkellethegeben szüntelen szoval dicsirlec és dicsőitlec, ki él sz

és uralkodol mind örökkön örök-
ke, Amen.

*Az halálnac kinnyaban gyótródó be-
teg embernek könyörgése, mi-
kor igen el nehe-
zedic.*

VRam IESVS CHRISTVS,
minden embereknek igaz éle-
te, és az meg haloknac eggyetlen
egy vigasztalója, ime en az te fujto-
lo vesződ ala vettetet nyavalias, itt
fekszem. Iol tóttel Vram én ve-
lem, hogy meg alaztal engemet,
hogy meg tanulnam az te paran-
csolatidat. Az te szent akarato
ala hajtom magamat, tied vagyoc,
akar éllyec, s-akar hallyac, csele-
kedgyel én velem az te Isteni jo
teczeded szerint. Hogy ha az te
nevednec dicsőségere ízolgall es az
en lelkenec idvőffegere, hogy ez
nyomorusagnac vőlgyeben még
egy keves ideig bujdoszam, legyen
no

no Vram az te akaratod. Ha pedig ez az rendeltetet nap, mellyen ez életből ki kôltôzzem, imé kezen vagyoc, örömet adom ez éntestemet az férgeknek eledelül, mert méltó hogy földben temettetven, az férgeknek mardosására jusson. Bizonyos vagyoc pedig abban, hogy amaz kôzönfeges fel tamadálnac idejen ismét ugyan ezen testben fel ôltóztattetem és tökellestessen meguyittatom.

Azonközben kérlec tegedet oh en Idvóztóm hogy az en lelke-met-vegyed kegyelmes gondviselesed alá. Erőfics meg engemet az te kegyelmeddel minden kísérteteknek szelvésezi es ostromlasi ellen, hogy ezeknek haboruitul meg ne győzettefsem. Oltalmaz meg engemet az te irgalmadnac passával az ôrdógnec minden veszedelmes probai es alnac olalkodasi ellen. Mert nem vagyoc magamtul elégseges ezeknek el viselésere.

Minekokaert helyhezterem csac egyedül az te irgalmassagodban az én

en bizodalمامat. Légy segítség-
 gel ennekem oh en Idvôzítôm ,
 hogy meg ne szegyenlűlyec. Oh
 en szegeny nyavalias , semmi jo
 cselek edetimmel nem dicsekedhe-
 tem teelőtted , hanem érzem , sőt
 te lyes szível meg vallom maga-
 mat gyarlo bűnôlnec lenni , mel-
 lyert semmit nem egyebet , hanem
 csac az bűntetést érdemlenem. De
 vizasztal es batorit engemet az te
 jo tēremenyednec emlekezeti ,
 mellyeket én velem cselekedtel ,
 adván tennen magadat ennekem
 igazsagul , szentsegűl es valtsagul.
 Hogy en velem az szent keresztség
 által fogadaft tőttel , ennekem szű-
 lettel , en erettem mindeneket el
 szenvedtel , én erettem meg holtal
 ki ontvan az te dragalatos vére-
 det. Oh Vram ezec mind az én ked-
 vemertőltenec. Mert engemet az
 te véred tisztított meg minden bű-
 neimből , az en hamissagimat az te
 igazsagod fődőzte el , meg békéltet-
 tel engemet az te szent Atyaddal ;
 hogy ha annakokaert ez mostani

betegfegetnec kinnya meg fokafodíc en bennem, fokafodgyec meg Vram kérlec az te kegyelmessedis en rajtam.

Fedelz be engemet az te szárnyaídnac arnyékaval, ne engedgyed, hogy tantorogjon en bennem az en hitem, ne hűllyôn meg az fzeretet, hanem légy velem hogy engemet te benned el aluot az halalnac kegyetlen tekinteti meg ne rémicsen.

Cselekedgyed Vram, hogy midôn az en szemeimnec vilagossága meg fogyatkozi az halálban, ne fodgyon el elmémnec latafa, hanem tegedet en Idvôzitômet nézzen es gondollyon; midôn nyelvemnec szollasa elvétetic, te hozzád kialcson az en szûvem szüntelen. Az te kezeidben ajánlom Vram az en lelkemet, mert meg váltottal engemet igazságnac Istene. Teneked legyen dicsôleg, dicsíret és tisztesség mind örökkôn örökke, Amen.

Más

AZ megfeszítettet V r I E S V S
 C H R I S T V S N A C erőtlen-
 sege legyen az en erőflegem :
 Az Christusnac sebei legyenec
 az en orvosságim : Az C H R I -
 S T V S N A C kereszt fája ,
 legyen az en győzódalmem : Az
 C H R I S T V S N A C halala, legyen
 az en életem : Az C H R I S T V S -
 N A C ki ontot vére legyen enne-
 kem az en bűneimnek elmosogata-
 sára es az örök életnek elbirására ,
 Amen.

Az beteg embernek tudo-
 many-tétele.

EN az V r I E S V S C H R I S T V S N A C
 dragalatos vérevel meg váltató
 szegény meltatlan bűnös, nyilván saggal
 megvallom, hogy en tiszta szível min-
 deneknek meg bocsátot, valakic ennekem
 valaha akar mely uton es módon bösze-
 R r 2 sagom.

sagomra avagy nehezsegemre voltanac. Effelet alazatossan kerec mindeneket az kic jelen vadnac-s-mind pedig azokat kic jelen nincsenec, hogy ennekem meg bocsassanac es meg engedgyenec, ha valamiben ôket meg bantottam.

Ismerem magamat, hogy az Vr elôt nem éltem oly tisztan es oly szentül, mint kívántatot volna. Ismerem az en számlalhatatlan soc gonoszagimat. Ismerem vétkeimet es az en jora valo restseget. Ismerem mind azokat az alnaksagokat, valamellyeket egész eletemben cselekedtem, es nagy esedezéssel azokert az nagy irgalmu Istentül bocsanatot kerec, szomorkodvan hogy ôt így ennyire meg bantottam, es igyekezven ennekutanna az bűnöket eltavoztatni.

Iollehet pedig ennekelôtte sokfelekeppen vétkeztem es rettenetes bűnöket cselekedtem, mind azon által nem esem kétségben az en meg Valtomnac az ô könyörölő kegyessegeben es irgalmassagaban, de remenlem hogy engemet az ô keserves kín-szen vedesene es halálanac érdeme által részesfeteszen az örök életnek boldogsagaban.

En az ó szentseges szenvedeset erő^s
bastyaul es meg romolhatatlan paísi^l
mindenkor es mindenút vetem elleneben
az en velem tusakodo lathatatlan ellense-
ginnec: Vgyan ezent viszem eleiben az
Atyanac az en erdememert, kikül ures
vagyoc, es az en bűneimert-valo tókelle-
tes elég-tetelet.

Az halalnac kinnyaban ves-
zekedő emberert-valo
könyörges.

NAgy irgalmu Isten nagy ke-
gyelmü Isten, oh Isten, ki az
te könyöröletességidnec sokasaga
szerint, el tórlód az penitencia
tartoknac bűnőket és az ó gonoz
cselekedeteket nem tulajdonitod
bűntetésül az te engedelmesseged-
ból, tekincs kegyelmessen ez te ha-
lalnac kinnyaban fetrengő szege-
ny szolgadra, es halgasd meg őtet,
ki te hozzád az ó bűneinac bocsá-
nattyáert buzgó szível esedezic.

Vyics meg ô benne, kegyelmes
 Atyam azokat az mellyec ez földi
 romlandóságat meg vesztegette-
 tec, avagy az mellyec az ôrdôghi
 csalardság miat meg ferteztetec es
 folglald be az te vereddel meg
 váltot Anyaszent egyházadnac tag-
 jainac eggyessegeben. Kônyôrôly
 meg Vram az ô fohaszkodáfin,
 kônyôrôly meg Vram az ô kôny-
 hullatafin, kônyôrôly meg ô rajta,
 mert nincsen senkiben bizodalma,
 hanem csac egyedül az te szent ir-
 galmaffagodban, *Amen.*

*Az halálnac idejen mondan-
 do rövid kônyôr-
 gesec.*

AZ te kezeidben ajánlom Vram
 az én lelkemet, meg váltottal
 engemet igaffagnac Istene.

Vram IESVS CHRISTVS, ir-
 galmaffagnac Attya, cselekedgyel
 irgal-

irgalmasságot én velem, szegény teremtet allatoddal.

Segely meg engemet ez utolsó szűklegemben, nyuics segedelmedet az en szűkôlködô es elhagyatot lelkemnek en Vram Istenem, hogy el ne nyelettesse amaz karhozatnac kôlykeinec reatatot torokatul.

En edes idvôzító Uram IESVS CHRISTVSOM, az te kin-szenvedesednec méltosága és ereje által, irj be engemet az te valasztott híveidnec számai közé.

En teremtvô és megvalto Vram IESVS CHRISTVSOM, teneked adom egészen en magamat, ne vess meg engemet: te hozzád megyec, ne űz elelôled engemet.

Mostan Vram cselekedgyel irgalmasságot en velem az te akaratod szerint, es fogad hozzád beke-segben az en lelkemet.

Adgyad Vram IESVS, hogy zengedezzen az en szivemben amaz te edes es gyönyörôseges

mondasod : Ma velem leszel Pa-
radicsomban.

E N E C.

Sies nagy Vr ISTEN en segít segemre,
Ses legy figyelmetes az en beszédemre ,
emlekezzel rea szent igiretedre , haicsad
fűleidet en kőnyörgesemre.

Tiszta szűből Vram folyamom te
hozzad , nagy bizodalommal fohaszkod-
om hozzád , szűntelen oh Atyam kial-
toc te hozzád kérlec kialtasom fel hasson
te hozzád.

Ezen te szent Fiad meg esküt mi ne-
kűnc , hogy te szent orzadat nem rejtéd
el tülűnc , sőt az ő nevében az mit tuled
kerűnc , minden ketseg nélkül meg adod
mi nekűnc.

Parancsolta nekűnc szent Mathe
kőnyveben , hogy az legyen dolgunc min-
denne elötte , hogy szent orszagodat az
ember keresse az utan az testi hogy min-
den meg lenne.

Hűből tiszta szűből azért arra kër-
lec engedd szent igidből hogy ismerhes-
selec

Selec, tellyes életemben hogy dicsírhessé-
 lec, minden dolgaimban teged nezhessé-
 lec.

Az en életemet tarcs meg szent ne-
 vedert, az te szent Fiadnac kedves sze-
 relmejert, nagy hálakat adoc teneked
 ezekert, ha meg halgacz Vram engem jo
 voltodert.

Nem kérem az végre hoszu életemet,
 hogy it ez világban bizlallyam testemet,
 es hogy öregbicssem hiremet, nevemet, sőt
 hogy dicsírhessém te Istenszegedet.

Vilaghi életem csac arnyec ennekem,
 mint az szép folyo viz elmulic en tû-
 lem, de az te orszagod öröc lakó helyem,
 melyben Iesus Christus által helybezte-
 tem.

Szent Fiad vallara rakad bűneimet,
 ôrdög rabságabol meg váltal engemet,
 erette fiadda fogadal engemet, örökösse-
 tével ô erte engemet.

Bizvást merem azért neked kònyóróg-
 ni, az en ajakimmal aldozatot tenni,
 mint kegyes Atyammal te veled szollani,
 minden szűkségemet es meg beszelleni.

Az te nepeidet Vram immar szand
 meg, az te ostorodat túlúnc immar vond

meg, ie nagy haragodat szent Atyam
enyhies meg, gyûlekezetedet immaran
epies meg.

Rutsagat Vr Isten bânûnk nec ne néz-
zed, hanem szent Fiadnac halálat te-
kincsed, es aldozattyanac egy erdemet
nézzed, szegeny fiaidat immar meg se-
gellyed.

Az te jo voltodert mind öröкке al-
dunc, irgalmassagodert es fel magasz-
talunc, haladatlan sagot tavoztas el tû-
lunc uy es tisztá szívet teremcs már mi
bennûnc.

Tied legyen Isten mindenben dicső-
seg, az te szent Fiaddal es minden tisz-
tesseg, szent Lélec Istennel egyenlő fel-
segben, az szent Haromsaggal mind
öröкке, Amen.

Vége.

T I-

TIZENEGGYEDIC

ELMELKEDES

M E L Y B E N

Igen szép vigasztalásoc és jeles irasoc vadnac az mi menyei házanknac bodogságarul és kimondhatatlan örömerül.

KEGIES ELMELKEDES

az menyei Ierusalemül.

Ugy kel mi nekünk életünket rendelni ez világban, hogy midőn testünk kezdetic az fergektül meg emesztetni az koporsóban, lelkünk örven.

örvendezzen az szentekkel az
egekben, oda igazgattassék az ho-
va menendő, oda kel sietnünk, az
hol örökre élünk, és holottobbe az
halaltul nem felünk,

Hogy ha ennyre szerettyük ez
veszendő és egy szem pillantásig
tarto életet, melyben ilyen nagy
fárasztó munkával élünk, me-
lyben étellel, itallal és alvással,
alig tehetünk eleget az testnec
szükséginek: mennyvel inkább tehat
kel szeretnünk az örök életet, me-
lyben semmi munkát nem szen-
vedünk, melyben mindenkor tö-
kéletes gyönyörűség, tökéletes bo-
dóság, boldogságos szabadság, és
szabados boldogság vagyon. Holot
hasonlatossak lesznek az emberek
az Istennek Angyalához, fentlenec

az igazak mint az nap az ő Atyok-
nac országában: Minemű finyes-
seknek itiled akkoron lenni az lel-
keket, midőn az testnec vilagossa-
gais el érkezik az napnak ragyago
vilagossággal? Nem leszen ott
semmi szomorúság, semmi szo-
rongatás, semmi felelem, semmi
munka, semmi halál, de az örök-
ke-**val**o épseg ott soha meg nem
szűnik.

Nem őrlic ott elmenkben az
gonosság, sem az testnec nyomoru-
sága, nincsen ott semmi betegség,
semmi szükség, nincsen ott éhség,
szomjúság, hidegség, hevség,
faradság, sem az ellensegnec kifiz-
reti, nincsen akarat az bűnre, nin-
csen alkolmatosság az vétkezef-
re, de éppen mindeneket öröme s
S f vigas-

vigassag tölt be. Az emberek is pe-
 dig az Angyalokkal tarsalkodvan,
 az testnec erötelensege nélkül lesznek
 mind örökre. Mert ott lesznek
 véghetetlen gyönyöröseg, örökre-
 valo boldogsag, melyben valaki
 egyszer be fogadtatik, abban mind
 örökre meg marad. Ott vagyon
 nyugalalmunc az munkatul, béke-
 segunc az ellenségtül, ott vigasa-
 gunc származik az uy dolgokrul,
 bátorsagunc az örökre-valóságul,
 édessegunc es gyönyörösegunc az
 Istennec latásatul. Es kicsoda nem
 kíváncznék tellyes erejéből az ott
 valo lakásra, avagy csac az béke-
 segert, az gyönyörösegert és az
 Istennec latásaert?

Az életnek bodogsagarul, mellyet az
Vr készítet az ötet szere-
röknek.

OHté élet, mellyet készítet az
Vrazoknak, kic ötet szeretic,
elő élet, bodog élet, batorfagos
élet, csendes élet, ékes élet, tiszta
élet, szent élet, halál nélkül-valo
élet, szomorufag-nelkül-valo élet,
vétec nélkül-valo élet, fájdalom
nelkül, szorongatas nélkül, rom-
landofag nélkül, haborgatas nel-
kül es változas nélkül-valo élet,
méltosaggal es egész ekeffeggel tel-
lyes élet, holot nincsen haborgato
ellenfeg, sem az bűnnec gonosz ki-
vanfaga, holot vagyon tőkellertes
szerelem, es nincs semminemű fé-
lelem, holot vagyon örökke-valo
nap, es mindeneknek egy életetec,
holot az Isten színűl szinre lattatic,
es az elme az életnek draga elede-
level fogyatkozás nélkül eltettetic.
Annakokaert felette igen gyó-
nyorkó életnek engemet az te javaid,

tietec az te finyeffegedre : mennel
 többet gondolhatoc magamban ,
 annyval inkább el baggyadoc az te
 szeretetedtül , el fogyatkozom az
 te kívánságod miat , és az te édes-
 seges emlekezetedben felette igen
 gyönyörködöm. Teczic azért en-
 nekem az en szivem nec szemeit fel
 emelnem te hozzád , es elmém nec
 gondolatit fel ébreztenem te rulad.
 Teczic bizonyara ennekem te ru-
 lad szolnom , te rulad hallanom , te
 rulad irnom , te rulad beszellenem
 es az te bodogságodrul es dicsőse-
 gedrül naponként olvasnom es
 azokat szivemben rejtenem , hogy
 így ez veszendő es romlando élet-
 nec izzazto hevsegeben az te élesz-
 tő szellődnec édesseges enyhitefe
 alat által mehessec , es által menven
 el farat fejemet az te kebeledben
 avagy csac egy kevesse az alomra
 le bocsassam. Ez okaert lepec az
 szent irasnac kies mezejere , holot
 amaz értelmes mondásoknac ékes
 színű viragát fel szakasztom es ez
 en elmém nec emlekezeti közze be-
 rakof-

rakosgatom, hogy ilyen módon az
te édessegedet meg kostolvan, ne
erezhessem főt utathassam meg ez
nyavaliás életnek keferű segít.

Oh te bodogságos élet, oh ha-
lal nélküli-váló bodog ország, ki-
nec nincsen vége, es kinec időji so-
ha el nem fogynac, holot az gyó-
zódelmec amaz eneklő szent
Angyaloknac feregeben léven,
szüntelen-valo fzoval eneklic Isten
nec az Sionnac énekít, meg koro-
náztatvan az életnek dicsőfege
koronajaval. Vajha az en biineim-
nec bocsanattya adattatvan, és az
en testemnece terhetle téven, az te
örómódben mind gyaraft be me-
hetnec, es az te szent várasodnac
ékes es vilagos kófalai közöt az
életnek koronáját az en Vramtul el
véven, te hozzád juthatnéc, hogy
amaz szent Angyaloknac finyef-
kedő feregeben alhatnec, hogy az
meg bodogult lelkekkel az dicső-
segnec Vranac eleiben allanéc, hogy
az Christusnac orczáját lathatnam,
hogy amaz nagy, ki mondhatatlan
S f 3 es meg

es meg foghatatlan vilagossagot
 örökke nezhetném es így az halat-
 nac semmi felelmetül nem illetet-
 ven, főt az halhatatlan sagnac örök-
 ke-valo ruhajaban fel öltöztetven,
 vég-nelkül örvendezhêtnéc, *Amen.*

*Az meg dicsóült lélek nec bodog-
 sagnarul.*

Bodog az á lélec, ki meg válvan
 Bez földből vétetet romlando
 testül, szabadoosan fel ment az
 egekben, mert immar csendes és
 nagy batorfagos, nem fel az ellen-
 segtül, sem az halattul. Ielen
 vagyon mindenkor, es nézi szün-
 telen az ő szépséges es kivanatos
 Vrat, kinéc szolgalt kit ízeretet, es
 az kihez vegezetre nagy örömmel
 es dicsőfeggel fel érkezet. Ez nagy
 bodogsagnac dicsőseget pedig soha
 semmi időknec folyasi meg nem
 kissebitic, es semmi gonoz istente-
 len el nem veheti, Lattat ezt az
 Sion-

Sionnac leanyi es bodognac hirdet-
 tet ötöt mondván: Kicsoda amaz,
 ki feljő az pusztából, gyönyörö-
 segekkel tellyes léven, ki az ő sze-
 relmesere tamaszkodot? Kicsoda
 amaz, ki úgy lattatic mint egy haj-
 nal, szép mint az hold, tiszta mint
 az nap, rettenetes mint az foczaz-
 los tabot? Mely nagy örömmel
 megyen, siet, fut, midőn ő hozza
 az ő szerelmesenec szavat hallya:
 Kely fel, sies én legyefem, én szé-
 pem és jőszte. Mert immar az tél
 elmult, az zapor eső elmult és el-
 tavozot, az viragoc megteczette-
 nec az mi földünkben: az szőlő
 meczefnec ideje eljöt, az gerlicze-
 nec szava hallatic az mi földün-
 kőn, az fige fa megerlelte az ő első
 gyümölcsét, és az viragzo szőlőc
 jo illatot adnac. Kely fel, sies én
 szerelmefem, én szépem, én galam-
 bom, az kősziklanac hasadekjában,
 az magas kőszalnac rejtekeben,
 mutasd megennekem az te orcza-
 dat, had hallyam az te szodat.
 Mert az te szod édes és az te or-
 czad

czad igen ékes. Iôvel én szereztem
 sem, én szépen én galambom, én
 legyesem jôvel es helyheztem te-
 benned az én kiralyi székemet,
 mert kívántam az te ekeffegedet.
 Iôvel hogy ôrvendezzel az en te-
 kintetem elôt az Angyalokkal,
 kikkel való tarsalkodas meg igérte-
 teten tûlem teneked. Iôvel immar
 focnyomorusagid es veszedelmid
 utan: meny be az te Vradnac ôrö-
 meben: mellyet senki nem veszen-
 el te tûled.

---

*Micsoda legyen es minemû nagy-
 bodogsagoc legyen eo az me-
 nyei Paradiesomban.*

OH én lelkem, terjünc amaz me-
 nyei várashoz, melyben be-
 irattattac és rendelteter polgaroc
 vagyunc. Mert szinten akkeppen,
 mint az szenteknec polgar tarsai es
 az Isten nec cseledí, es mint az
 Isten nec ôrökôfi es az Christus nac
 ôrö-

örökös tarsai, gondollyuc meg ez
 mi várasunknak jeles bodogságát,
 az mennyben túlúnc lehetséges.
 Mondgyuc annakokaert az Pro-
 phetával: Oh mely, dicsőséges
 dolgot mondatnak te felőled
 Istennek várasa, mint az kiben
 minden örvendőzőknek lakása
 vagyon. Mert ez egész földnek vi-
 gaságon fundaltatol: nincsen te
 benned vénseg, sem az vénsegnec
 nyomorúsága: nincsen te benned
 csonka, sem bégna, sem görbe, sem
 ruttermetű: midőn minyajan les-
 zünc tellyes firsíakka, az meg örö-
 kődöt Christus allapottyanak mér-
 teke szerint. Mi lehet ez életnek
 bodogab, hol nincsen az szegeny-
 segtül-valo félelem, nincs az beteg-
 segnec erőtlenlege? Senki nem
 haborgattatic, senki nem haragszic,
 senki nem irigykedic. Nem gerje-
 desz ott semmi kívánság, nincs ott
 ahitozása az érkeknek. Né izgat ott
 az tisztességnec és az birodalom-
 nak kívánsága. Nincsen ott órdög-
 tül-valo félelem, nincsenec az Sa-

tannac lefeskedeſi, tavoly vagyon
 az karhozattul- valo félelem. Nem
 talaltatic ott ſem az léleknek ſem
 az teſtnek halala: de az halhatatlan-
 ſagnac ajandekival fel ékeſittetet
 gyönyörôſeges élet. Nem leſznec
 akkoron ſemmi gonofz dolgoc, ſo-
 hon nem lattatnac viſzavonafoc: de
 mindenec illendôc, mert minden
 ſzenteknek egyenlô leſzen az ô eg-
 gyefſegec. Mindeneket békeſeg és
 ôrôm tólt be, mindenec cſendefſec
 és nyugodalmafſac. O: vagyon
 ſzüntelen- valo vilagofſag, nem ez,
 ki moſtan vagyon, de annyval tiſz-
 tab és finyefſeb, az menyvel bodog-
 ſagofſb, mert az á váras nem ſzü-
 kôlkôdic nap nélkül, és hold nél-
 kül, de az mindenható Iſten meg
 finyefſiti azt, és annac ſzôvetneke
 az Barany. Holot az ſzentee finyef-
 kednec mint az cſillagoc ôrókkôn
 és ôrôkke, és mint az éghnec finy-
 efſegi, az kie fokakat az igaffagra
 viſznec. Minekokaert ot nincsen
 ſoha éczaka, ſem pedig ſetétſeg,
 nincsen az fellegeknek cſuportozá-
 ſa,

fa, sem az melegfegnec es az hideg-
fegnec keménysege, de minden
dolgoknak oly mértékletes állapot-
t ya leízen, mellyet szem nem látot,
fül nem hallot, sem pedig ember-
nec szive meg nem gondolt, hanem
csac azoknac, kik abban valo élel-
re meltoztattac, kiknec nevek fel-
vadnac irattatvan az életnec kő-
nyveben. De mindezeket fellyül
halladgya az szent Angyalokkal es
az menyorszagnac minden hatal-
massagaval- valo tarsalkodasunc,
szemkellyüc az Patriarchakat, es
az Prophetakat, nezzüc az Apo-
stolokat, nezzüc minden Szent-
ket, es lattyc az mi szüleinketis.
Dicsőseges állapot ez, de még en-
nelis dicsősegeffeb az Istennek elöt-
tűnc levő orcáját nézni, az meg-
foghatatlan vilagosságot latni. Eztis
fellyül mullya az á dicsőség, midőn
az Istent lattyc ő magaban, lat-
tyuc es mi bennűnc leízen, az ki-
nec latafanac nem leízen soha
vége.

Mi-

*Mikeppen nyerhetni meg
az menyeknec or-
szagát.*

OH bodog gönyöröseges gyönyörű bodogfag, az szenteket latni, az szentekkel lenni, es szentnec lenni, az Istent latni es Istene lenni mind örökkön es örökke. Ezekrűl, ferény elmével gondolkodgyunc, ezeket tellyes kívánsaggal kívannyunc, hogy ezekre hamar eljuthassunc. Hatudakozod, mikeppen lehetne ezec avagy minemű érdemekkel es tegitsegekkel? hald meg: Ez dolog az ember nec akarattyalul függ, mivel hogy az menyeknec orszagã erő tetettetic. Az menyeknec orszaga oh ember nem kívan mas jutalmat, hanem csac tennen magadat: annyt ér, menny é. ő te vagy. Magadat adgyad, és meg nyerheted azt. Mit busulsz ennec arráért? Az Christus ónön magat adta, hogy tégedet az Atyanac orszaganac szerzene.

ne. Ugy adgyad te tennen magadat, hogy ő orizaga legy, és ne uralkodgye az bűn az te halando testedben, hanem az lélec az életnek keresésében.

CXLVIII. SOLTAR.

Dicsőült helyeken, menyei Paradicsomban, az kic vigadoztoc végbetetlen bodogságban, vadtoz meg uyult alapotban, az Vrnac nevet enek szoban, no dicsirjetec vigaságban.

Aldgyatoc az Vrat kic csac ő neki szolgaltoc, artatlan ruhában tündöklő soc kar Angyaloc, tisz Nap es Hold es csillagoc, valakic eghi tűzzel birtoc, fel szoval ötet kialcsatoc.

Eger soc részei, vilagnac nagy szélessége, dicsirjed az Vrat tengernek titkos melysege, az mellyet Isten ő felsege, bizonyos czellal berekeszte, fel nem bonthattya már senki keze.

Barlangoc feneken nyugovo mérges Sarkanyoc, setet havasokon lakozo vad oroszlánoc, tisz iszonyu nagy czet halac,

T e

ten

tenger örvényit kic jarjatoc, aldassac az
Vr azt mondgyatoc.

Földi s-mind eghi tűz, fejer ho,
kô, zapor esô, Déli-s-Eszaki szél, le-
vegô egh kônyú szellô, Téll, tavasz,
nyár es ôszi idô, mely négy részből áll
egy esztendő, tûletec az Vr dicsirendô.

Szölô termô hegyec, fel nyulo szep
hives halmoc, vad-s-szelid gyümölcs
fác, zuhogo csorgo parakoc, ligetes erdôn
lako vadac, csuszó es maszó soc allatoc,
nevet az Vrnac mind aldgyatoc.

Meg uyult tavaszal hangos eneklô
madarac, szép uy enekkel aldgyatoc
nevet az Vrnac, kis Filemile ki torkanac,
az rekedesec nem arthatnac, nyucs dicsi-
retet az nagy Vrnac.

Csaszaroc kiralyoc, földi soc hatal-
massagoc, nemzetes nagy Vrac, gazdagoc
es szabadocsoc, Birac, tanacsoc es Polga-
roc kic az köz nép nec törvent szabtoc,
tis az Vrat mind aldgyatoc.

Tis szép tavaszi viraghoz hasonlo
ifiac, szülek nec örömi gyermeki kedves
seregec, tiszta életű kegyes szûzec, eszes
es okos jambor vénec, az Vrnac nevet
dicsirjetec.

Dicsir-

Dicsíret, dicsőség, tisztesség és ha-
laadás, az szentec Vranac legyen örök
magasztalas, kiben soha nincs megval-
tozás, vagy igiretről el hanyatlás, tôle
fejünkre szálljon áldás.

Vége.

T t 2

T t

1
2
3
4
5
6
7
8
9
0

TIZENKETTEODIC
ELMELKEDES

M E L Y B E N

*Igen szép könyörgesec es esedeze-
sec vadnac*

Az Istennec haragjanac el tavoza-
faert és az ó aldasanac meg
nyeresejert.

*Könyörges az keresztyen Anya-
szentegyházert.*

RISTEN, mi men-
nyei szent Atyanc,
minden irgalmassagnac
és vigasztalásnac Attya,
könyörgûnc teneked
az te egyetlen egy Fiadnac az mi
idvôzító Vranc Iesus Christusnac
ne-

neveben, tekincs alá az egből és
 lazd meg az te Anyaszentegyhazad-
 nac éntegét és kelevés nyomoru-
 sagat, mely alatt ez utolsó el fordult
 időben siralmason nyög és sajgódic,
 ezennel el hagyattatic és tellyef-
 feggel pusztulatra jut, ha te oh mi
 nagy irgalmu Atyanc segítő kar-
 jaiddal meg nem gyamolítod. Mert
 minden felől az ellenségnec torká-
 ban vagyunc, egy felől az poganyoc
 rontyac és öldőklie az mi testein-
 ket; másfelől pedig az eretnekec
 vesztegetie, üldőzie és kergetie az
 mi lelkeinket.

Mi pediglen noha tégedet felette
 igen meg bántottunc és haragra in-
 gerlettunc, az te szent parancsola-
 tidat vakmerőkeppen által hagtuc
 és az mi engedetlenségunc által ez
 te ostorodat erdemunc szerint von-
 tuc fejünkre, de mind azon által
 emlékezzel meg hogy te mine-
 kunc szerelmes Atyanc vagy, és
 mi reanc, kiket teremtetted, és az
 te egyetlen egy Fiadnac vérevel
 meg vaktottal, ne haragudgyal

mind örökke. Ne nézzed oh Vram az mi bűneinket; de az mi Idvôzítónknec érdemét, hogy az ô érdemével kereset jobban miis részefec leheffünc.

Engedgy effelet minekűnc békefeget, egéssfeget és az mi munkainkat ald meg bódog előmentellel, hogy elheffünc azokból nagy halaadaffal. Őriz meg minket minden gonosztul és adgyad szíveinkben az te jora vezérlo szent lelkedet, hogy az te orszagodnac tókelletes és örökke allando örömére juthaffunc, melyben élsz és uralkodol szent Fiaddal es szent Lelkeddal egyetemben, mind örök-kôn örökke, *Amen.*

---

*Könyörges az külső tiszt-vise-
lőkért.*

Ó Róc mindenható Isten, minden Királyoknac Kiralya, ki rendelôje vagy minden külső tiszt-viseleseknek es felső hatalmasságoknak,

az.

az kiknec kezekben adtad az fegy-
vert az gonoszoknak bűntetése-
re, és az jóknak oltalmazására. Te-
ned kőnyörgőnc esedezvén,
hogy az mi fejedelműnket es min-
den külső gondviselőinket vesze-
rellyed az te utaidon, hogy az ő bi-
rodalmokban békefegyben mind
vigig megmaradgyanac. Az ha-
boruságot, az vérontást és az ha-
dakat rülenc elfordicsac, és minde-
neket az közönseges csendesfegy-
re, igasságra és tisztességre fordítani
igyekezzenec.

Effelet oh feregeknek Vra, ad-
gyad ő nekic az te Isteni aldasodat,
az Moysesnek igasságát, az Phineas-
nac buzgófságot, az Davidnac sze-
lidséget, Salamonnac bölcseséget
es Samsonnac erejét.

Tarcsad es tegyed őket az joban
allandokká, az haboruságban erő-
sekke, az szenvedésben vidámok-
ká, az szomorúságban vigasztalást
talalokká, az szorgalmatosságban
vigyazokká, az kísértetekben győ-
zelmekke, az jó szerencseben

alhatatofokka, és végezetre minden el hagyando és cselekedendő dolgokban erősekke és bodogokka. Hogy minden ő magoc villesec és forgolodasoc szolgallyon az poganyoknakac kegyetlensegek-nec meg rontasokra, az mi időnk-nec békefegere és csendessfegere, hazanknac meg maradasara és az egesz keresztyeni vallasnac oltalmazasara, kival keppen pedig az te szentseges nevednec tiszteletire és örökke valo dicsiretire, az *Vr Iesus Christus* által, *Amen.*

Könyörges, hogy Isten az ő gabonájában hiűseges munkasokat bocsasson ki, az ő szent igijenec hirdetesere.

VR Isten, ki minek űnc az szent Evangeliomban meg paranczoltad könyörógnűnc az gabonának *Vranac*, hogy hiűseges munkasokat bocsatana ki, mivel
 hogy

hogy foc volna az aratafra-
gabona, de az arato kevés.

Alazatoſſan könyörgûnc V-
ram teneked , hogy bocsass az te
Anyafzentegyházadban az te ſzét
igidnec hirdetefere oly tanitokat ,
kie az bölceſegnec lelketûl meg
vilagoſítottac léven, nem az ma-
goc negédeskerkedſégeket, de az
te tilzteletedet, nem az magochaſz-
nokát, de az lelkekneqidvôſſégeket
kereſſec ſzorgalmatoſſaggal, hogy
az te ſzent igidet , és valamellyec
ezzel eggyeznec , igaz es Apoſtoli
valoſagos értelemmel ſafarolhaſ-
ſac.

Nisd meg Vram effelet az mi
ſziveinket mibennûnc , hogy az te
ſzent igid eſſec jo földben , az
honnet ſem az madarac el ne kap-
doſhaſſac , ſem pedig ez életnec
ſzorgalmatoſſagínac tóviſſi meg
ne fojthaſſac , de hogy bûſleges
gyûmölcsóket teretneſſen az te
ſzent nevednec örökke-
valo dicſi-
retire és felebaratunknac haſznára
és épûletire, *Amen.*

*Haborusagnac, úldözésnec es had-
tamadasnec idejen-valo rô-
vid könyörges.*

VEghetetlen irgalmasnag nac di-
csőseges Istene, mi mennyei
szerelmes szent Atyanc, jollehet
az mi fôc elô szamlalhatatlan al-
nakságinkert, fertelmes életünkert
es rettenetes bûneinkert, nem csac
az külsô hadakat, tamadasokat és
visza-vonasokat, mellyekkel im-
mar fôc elztendôktül fogva habor-
gattatunc, de még az ôrôc halalt es
karhozatotis meltan meg erdem-
lenenc.

Mind azon altal oh feregek nec
erôs Istene, meg vallyuc az mi bû-
neinket az te Isteni felseged elôt,
es ismerjúc magunkat méltoknac
lenni ez te mi reanc bocsatot osto-
ridnac viselesere, de alazatosan
könyörgunc es tôredelmes szivel
esfedezunc Vram az te véghetetlen
irgalmasnagodért, hogy ez fel ha-
borodot időben bocsass és adgy mi
kô-

közinkben oly eszközüket és oly
alkolmatosságot az békefegyverre,
hogy ez vér onto hadakozás (mely
miat minden gonosz veszedelem
és nyomorúság kőveri lelkiünket és
testünket) jó moddal csendesíttes-
se le, az közönséges békefegyver és
eggyesség szereztesse meg, hogy
az mi időnknek és mind az mi el-
ménknek csendességeben, az te
szent nevedet hirdethessük, az mi
hivatalunkban az te szent akaratod
és parancsolatod szerint el járha-
sunk és amaz örök boldogságot az
Vr Iesus Christus által el vehessük,
Amen.

---

*Könyörgés, hogy minden keresztye-
nek között az békefegyver és az
eggyesség megtar-
tassék.*

KEgyes és kegyelmes Atyanc
kinéc jó voltából szallanac m
reanc minden jó, leg kiválkeppel
pedig

pedig az békefeg és az eggyesfeg ,
 mellyet minekûnc oly igen ajánlot-
 tal és javallottal , hogy mint egy
 neminemű testamentomban had-
 tad. Kerûnc Vram engedgyed
 kegyelmeffen, mellyet magunktul
 meg nem nyerhetûnc, hanem csac
 az te jo voltodbol , hogy tartasséc
 meg az ténépeid kôzôt az békefeg
 és az eggyesfeg, nem csac az hitben
 és az igaz vallasban pedig, de az
 külső hadaknac le szállitafabannis,
 melyec az mi fejedelminc kôzôt
 viseltetnec.

Nyomd le és olcs meg Vram az
 visszavonafokat , eretnekfegeket és
 tevelygefeket, mellyec mostan jay
 az mi fôc bûneinkert tamadtanac
 kôzöttûnc és még mostannis ta-
 madnac, az kic, hogy ha az mi éle-
 rûnket meg nem jobbitandgyuc ,
 naponként killyeb killyeb terjed-
 nec és szinten el hatalmaznac rai-
 tunc.

Cselekedgyed eztis oh mi Iste-
 nûnc, hogy az keresztyen fejedel-
 meknec az ô magoc kôzôt-valo vi-
 szavo-

szavonafoc , ne legyenec az mi
bűneinknec erdeme szzerint : hogy
az hitetlenec ezeket latvan es hal-
van meg ne botrankozzanac , és
ekkeppen az mi hitűnket meg ne
szidalmazzac és az te nagy nevede-
tis meg ne karomollyac.

Mely dologert Vram gyakorta
meg könyöröltel es meg engedtel
az te nepeidnec az ó törvényben ,
kic jollehet halaadatlanoc és az te
bűntetefedre méltoc voltac : men-
nyvel inkab tehat illendób az te jo
voltodhoz mi rajtunc meg könyö-
rólni ez kegyelemnec idejeben , am
bator ezt tetűled ne érdemellyűc.

Annakokaert tekincs kegyessen
és könyöröletessen mi reanc , hogy
az te szent neved minden nemzetec
közöt annal inkab hirdetteffec és
dicsőittéffec : és az hitetlenec ezt
latvan te hozzád térjenec , te ben-
ned hidgyenec , teneked szolgallya-
nac , téged dicsirjenec és dicsőitcse-
nec. Mellyet engedgy meg mi ne-
kűnc az te szent Fiadert az Vr Je-
sus Christusert , ki te veled él és

uralkodic mind örökkön örökke,
Amen.

Az fejedelmeknek, Vraknac és minden tiszt- viselőknec könyörgesec,
hogy az ő birodalmoc alatt lévőket jó modgyaval igazgathassác, es tisztet szerint gondgyokat viselhessec.

ÖRÖC mindenható Isten, nézzed és tekincs meg, minemű rettegésektől vétettem környűl az én tisztemben minden felől. Tudom hogy nem urasag ennekem ez, de fulyos tiszt és csac merő szolgalat. Tudom hogy nem oktalan allatoc bizattattanac én ream, de az te valasztot fiaid és nepeid, kic oly nagy szeretettel foglaltattanac te hozzad, hogy ezekert meg az keserű halaltis fel venni méltoztattal. Kicsoda vagyoc én édes Istenem, hogy ez nehez tisztnece eleget tehessec? Engyarlo és tő kelletesség nélkül-
ember

ember vagyoc, igen könyű leszen
nekem meg tévelyednem és meg
csalattatnom, ime az te néped igen
számos, és mikeppen lehetec én
jelen minden helyben.

Minekokaert téged oh nagy Is-
ten alazatoſſan kérlec, adgyad en-
nekem az te szent szeked elôt levô
bölcseséget, bocsasd ala az te f. ent
lako helyedből és az te Isteni fel-
segednec szekiből, hogy legyen én
velem és munkalkodgyec en ben-
nem, hogy tudhassam és értheſsem
meg, micsoda legyen kedves te elôt-
ted: hogy semmit ne cselekedgyem
senkinec kedvejert, avagy gyűlö-
ségejert, de csac az tiszta igazság es
szentſég szerint tegyec itilletet.

---

*Az házi gazdaknac könyörgése
hogy az ó cseledeket jól es az
Ur nac tevése szerint
igazgathassac.*

Mldôn egyenlőkeppen paran-
csoltad mindennec feleba-

ratyara gondot viselni, marhajat és jofzagat eleb mozdítani; kárat pedig mindenben el távoztatni, jól érttem kegyelmes Atyam akaratodat, hogy tudni illic, az jó cseledecs gazdanac az ő cseledire, és ellenben az cselednec az ő gazdajara sokkal inkább kívántassék gondot viselni. Iol ismerem tisztemet, de azoknac gondviselesere, kiket az én kezem ala biztal, ugy mint: feleségemet, gyermekimet, szolgaimat, szolgáló leányimat, az több cseledimmel együtt, semmikeppen elégseges erőt magamban nem talaloc, sem arra-valo értelmet.

Folyamodom annakokaert hozza-d oh te igaz nagy cseledecs Gazda. Te hozza-d, mondom, megye-e fedezessel kegyelmet kerni oh menyec és földnec bölcsen igazgato Istene. Adgyad szentseges Atyam, hogy az én szarnyam alatt levő cseledimet az te felelmedben és fenytelkedbentarthassam és nevelhesse. Azokis pedig ellenben az ő tiszteket felelembé és engedelmessegeben,
nem

nem csac az embereknek szemec
előt , de te előtted mint igaz Isten
előt szívüknek együgiűsegeben
viheffec vighez , hogy az ő szolgál-
latyoknac jutalmat vehessék el az
egekben , *Amen.*

*Könyörges , hogy az mi földi gyü-
mölcsinc meg tartassanac.*

Ö Rôkke-*valo* irgalmassagnac Is-
tene tekincs meg kérünc tege-
det az mi naponként-*valo* szükse-
geinket , mutasd meg hozzanc az
te kegyelmességedet , és adgy mi-
nek ünc bússéggel az mi naponként
valo szüksegeinkre elegendő ga-
bonakat. Gyümölcsözzenec V-
ram az te szent *aldasod* által nagy
haszonnal az mi szôlôinc , termô-
faint , és minden egyéb földi vete-
menyinc. Minden te le artalmakat
tavoztass el kegyes Atyanc az mi
vetesinkrül , szarazto hêsegeket ,
szelvelszeket , árvizeknek ki vetesit,
hideg dereket , ragyákat , kô esôkat

és mind azokat valamellyec ezek-
hez hasonloc, hogy kezünkben
advan az te szent aldasodat, azok-
bol élheffűne az te nevednec dicsi-
retire, felebaratunknac hasznára,
és az mi lelkiünknecc idvösségere,
az mi Vranc Iesus Christus által,
Amen.

*Dög halálnac idejen-valo kö-
nyörges.*

EMlekezzel meg Vram az te
frigy köteledrűl, és mondgyad
az te csapdoso Angyalodnac:
Szűnnyec meg immar az te kezed,
hogy el ne pusztittassac az föld, és
ne veszese minden élő állatokat.

Halgasd meg Vram az te nepeid-
nec könyörgéseket kegyelmessen,
hogy mi kic igazan és méltan sa-
nyargattatucc az mi bűneinkert,
nyerjűnc szabadulast irgalmassan
az te szent nevednec dicsósége-
jert.

Vr Isten, ki jól tudsz minket ,
 hogy az mi emberi gyarlólaginc
 miat enny soc veszedelmeket el nem
 viselhetünk , adgyad azért nekünk
 az mi testünknek és elménknek
 épseget, hogy azokat, valamellye-
 ket az mi bűneinkert szenvedünk ,
 az te segítségedből meg győzhes-
 sünk. Ted fogatossá Vram az mi
 töredelmes szível- való esedezesin-
 ket te nálad , és fordics el kegyel-
 medből mi rolanc ez szomorú dög-
 halált , ismerjec meg minden em-
 berec , hogy csac az te busulásod-
 ból szállanac mi reanc ez illyetén
 ostoroc. és viszont az te könyörô-
 letessegidből szűnnec megis. Az te
 szent Fiadnac az mi Uranc Iesus
 Christusnac altaia, ki te veled él és
 uralkodic az szent léleknek egyef-
 segeben egy bizony Isten , mind
 örökkön örökke, Amen.

Vira induloknac kônyôrgesec.

VR Isten, ki az Izrael fiait száraz labbal az tenger közepin által vitted, és ki amaz három bölcséknek az csillagoknak vezérlese által te hozzád utat nyitottal. Engedgy minek ûnc, kérûnc tégedet ízerenceses utat, és csendes időt, hogy az te szent Angyalodnac vezérlese által, abban az helyben, az hova menendôc vagyunc: és végrezetre amaz mi örökke-valo hazánkban, minden veszedelem nélkül eljuthassunc, *Amen.*

Lelki békefegert kônyörgô

E N E C.

ADgy már csendesseget, lelki békéseget menybeli Vr. Bujdosó elmémet, odd butul életemet, kit soc kin sür

Soc ideje hogy már lelkem szomjuhon vár, ment segere: ôrizd, ne had, ebrezd, haragod ne gerjeszd, vêt segeré.

Nem.

Nem kicsiny munkával, Fiad halálával, váltottal meg. Kinec érdemejert a mostis szükségemet, tellyefics meg.

Irgalmad nagysága, nem vetkem rut-sága, fellyeb való. Benned oly végtelen, nagy bűnöm éktelen, romlot; való.

Io voltod változást, gazdagságot, fogyást, ereszthető. Engem te szolgálodat, mint régen sokakat, terithető.

Nem kelketelkednem, sőt jot cselekednem, igid szerint. Meg adod kedvesen, mit igirsz kegyessen, hitôm szerint.

Nisd fel hát karodnac szent seges markodnac aldot zárjatt. Ad meg életemnec, épseges fejemnec le tórt szarvát.

Repûlvén algyalac, s felven imadgyalac, vètec nélkül. Kit halvan ercselec, e te veled legyec, bus-kin nélkül.

M A S.

DIcsirjed algyad én lelkem, az V
Istent mindenekben, szép enec szo 4
val szad szengjen, valamig elhecz e 9
földön, remensaged emberekben semmi 4
nemû rendben, ne legyen bölcsben erő 10

ben, sem fejedelmekben, mert nincs idvőség ezekben, hanem csak Istenben, azért bizzal felsegeben, hogy élhes menyegben.

Lelkúnc ki mulic testünköl, ki adatot volt menyegből, testünc vétetet az földből az hova tér erőtlenül, gondolattya is ezekről el vesz mindenestől, de bodogság csak Istentől következic menyből, az Iacob-nac Istentől, mi remenségünktől, mert meny, föld, tenger es minden teremtetet attól.

Az igazságot ki meg őrzi, es örökre öregbiti, boszuallokat meg tőri, az szegenyeket segiti, az éhezőket élletti, foglyokat meg menti, vakoc szemet fel éppiti, az bennat fel emeli, az igazakat szereti, az jövevent őrzi, arvat, özvegyet fel veszi, az bűnöst teriti.

Vralkodic az Vr Isten mind örökre felsegeffen, hatalmas cselekedetiben Sionon kegyelmességgben, minden rendbeli népekben, es nemzetsegekben, azért ni dicsírjúc szépen ötet énekünkben, egy aldot Atya Vr Isten es Fiu Vr Isten, tarcs meg mind végig az hiten Szent Lelec Vr Isten.

Oh szent Haromság egy Isten, há-
lat adunc neked ezen, hogy vóttel is-
merettedben be számlaltal seregedben,
be irtal élő könyvedben, hiveid kő-
ziben, ne hadgy kételkednűnc ebben
tarcs meg reménységben, hogy ba-
tran az itéletben, alhassunc
elődben, es az jövendő
életben, dicsírhes-
sűnc menyben.

V E' G E.

E z

KÖNYVBEN LEVŐ

könyörgéseknek

T A B L A I A.

E L S Ő

ELMELKEDES.

Z Christufnac bennünc-
valo szozatirul, fol. 1.

Az buzgosagért-valo kô-
nyôrges. 4

Az szünek tisztasagaert. 6

Az Vr jo teczesenec véghez vite-
lejert mi bennünc. 10

X x

Az

T A B L A.

Az fziü nec kegyes szandekaert , &c.	11
Elménec figyelmetefsegejert.	13
Az bünös ember nec siralma , &c.	17
Isten maga természetéhez hason- ló dolgot kíván , &c.	22
Az Istent szerető lelek nec bizo- dalmarul.	24
Hogy Isten felől az elmelkedes mennel nagyobb annal gyönyö- rösegebb.	27
Valami ember nec elmejet el von- sza Istentől , &c.	30
Az Istent szeretőknec belső mun- kalkodásokról , &c.	32
Az jó lelek nec kívánfagarul.	34

MASODIC ELME LKEDÉS.

I Ntes az mindennapi könyör- gesre.	39
Könyörgés midőn reggel fel ser- kensz.	42
	Mikep-

T A B L A.

Mikeppen ajánlja ember magát Istennek.	43
Reggeli imádság Vasárnap.	44.
Vallástétel.	48.
Hálaadás	54
Reggeli könyörgés, Hetfőn	59.
Vallástétel.	64.
Hálaadás	69
Reggeli imádság kedden	74.
Vallástétel.	78.
Hálaadás	83
Reggeli könyör. Szeredán	87.
Vallástétel.	92.
Hálaadás	98
Reggeli könyör. Csőörtőkönn	106
Vallástétel.	111.
Hálaadás	115
Reggeli könyörg. Pénteken	123.
Vallástétel.	129.
Hálaadás	132
Reggeli könyörg. Szombaton	135
Vallástétel.	138.
Hálaadás	141
Az minket őriző Angyalokról.	144
Bodog ki mulaszt ez életből.	149
Könyörgés az óraüteskor.	150
A hazból ki menőknek könyörg.	151
Xx2 M. HAR-	

T A B L A.

HARMADIC ELMELKEDES.

E Stveli könyörges 158. Más 159
 Harmadic 163. Negyedic.
 167. 165
 Lelki ismereteknek felserkentése
 159.
 Az bűntől megoltalmaztatott em-
 bernec, &c. 170

NEGYEDIC ELMELKEDES.

T Emplomban menőknec kő-
 nyörg. 177 Más 178
 Vallástétel az bűnről. 179
 Első könyörgés az ízent Harom-
 saghoz. 183
 Masodic 185. Harmadic. 188
 Első az Atyához 190. Fiúhoz 192
 az szent Lélekhez 194. Más 195
 Prædicacio előtt való könyörge-
 sec. 199. Más 202.
 Prædicacio után 203. 206. 208
 Az

T A B L A.

Az Isteni édesfegrül.	211
Isteni dicsőre indító köny.	218
Az töredelmefegert.	221. 226. 231
Az Isteni szeretetnec buz.	235
Hogy az Isteni édesfeg, &c.	237

E O T Ö D I C E L M E L K E D E S.

A Z itiletrül.	245
Penitenciara serkentő intes.	
255. Más	259
Az embereknek nyavalyassaga- rül.	264
Ez vilaghi keferűsegrül.	271
Panasza az kegyes embernek	273
Más azonrül	278
Az ketsegeben eset embernek vigaf- ztalasa.	286

H A T O D I C E L M E L K E D E S.

A Z Christus szenvedesenec le irasa.	295
X x 3	Kó

T A B L A.

Könyörgesec.	301. 304. 310.
Mikeppen terjesze ember az Atya- nac eleiben az ó Fianac szenve- deset.	315.
Az jó leleknek bizodalmarul.	319.
Az atyanac szeretetirül.	322.
Halaadas.	328. 332. 335. 338.
Az Christus sebecirül.	339. 340.

H E T E D I C E L M E L K E D E S.

H athato modgya az könyörg.	345.
Az bűnös embernek könyörgesec.	348.
Más	355. 359. 362. 367.
Siralma az bűnösnek.	373.

N Y O L C Z A D I C E L M E L K E D E S.

I Ntes az V r vacsorajara.	389.
Hafznai az vacsorának.	390.
	Kö.

T A B L A.

Könyörgesec az Vr vacsoraja	
előt.	398. 401. 407.
Az Ur vacsoranac idejen.	412. 414
Az szent vacsora utan.	415. 417.
Es	419. 421

KILENCZEDIC ELMELKEDES.

A Z kereszt viselesek rül.	427
Bekefeges türe rül.	431
Könyörgesec nyomorúságinkban.	
433. Más	434. 436
Az gonosz emberekert.	438
Az mi ellenseginkert.	441
Hirtelen riadafnac idejen.	443
Az el hagyattattaknac imadfa-	
goc.	444
Haladafa az nyomorúságtul meg	
szabadult ember nec.	448

T A B L A

TIZEDIC ELMELKEDES.

M ikeppen kel ez vilagot meg unni.	453
Bodog meg halasert.	456
Beteg emberek nec kónyór.	462.
Más	467
Tudomány tetelec az betegek- nec	471
Kónyór ges az betegert.	473
Rövid imadságoc az halalban.	474.

TIZENEGGYEDIC ELMELKEDES.

A Z menyei Ierusalemről.	479
Az óróc életrül.	483
Az megdicsőült lelkekrül.	486
Micsoda legyen az menyei bodog- ság.	488
Mikeppen nyerhetni meg az óróc életet.	492

T A B L A.

TIZENKETTEODIC ELMELKEDES.

K önyörges az Anyasz. egyhá ^z	496
zert.	498
Tiszt viselőkert.	500
Lelki pásztorokert.	502. 503
Bekefegert.	506
Tiszt-viselőknec könyörgesec.	507
Hazi gazdagnac.	509
Földi termelőkert.	510
Imatlag dóg halalnac idejen.	512
Io utert.	

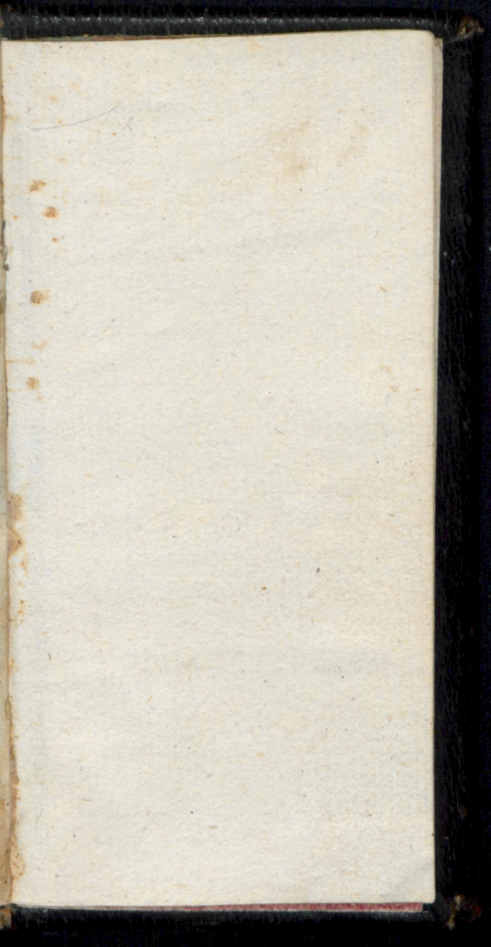
Rendi az enekeknec.

D icsird az Istent mostan oh en.	37
lelkem, &c.	
Hálat adunc neked mindenha.	151
toirgalm. &c.	17.
Az Vr Isten nekemedes tap.	19
Ióvel szent Lélec Vr Isten.	24
Haborusaga David kiralyn.	29
Gondviselő Isten halat ad.	34
Atyanac bölcsesége, bizony.	Bo

B	Bocsafd meg Vr Isten if.	384
B	Emlekezzel Vr Isten hiveid.	425
	Erós varunc nekûnc az.	450
	Sies nagy Vr Isten én segít.	476
	Dicsóült helyeken, menyei Pa.	493
	Adgy már csendesfeget, lelki.	512
	Dicsirjed aldyad én lelkem.	513

T V E G E.

Az Ee-iv (325-336. lap)

tévesen

a 228. lap után

kötve!